

**Demokrasi
Vazgeçilmezimiz**

**Milli İrade
Güçümüz**

**Kardeşliğimiz
Geleceğimiz**

Yurt içi ve yurt dışı üst yapı ve alt yapı inşaatlarında
38 YILLIK DENEYİM ...

38 Years of Experience in National and International Construction Projects

Çayhane Sokak No: 46, Gaziosmanpaşa 06700, Ankara / TURKEY
Tel : +90 (312) 446 27 01 pbx • Fax : +90 (312) 446 8574 • www.akerinsaat.com

Onun içindedysen, rutinin dışındasın.

Yeni CLA, eşsiz tasarımlı ve büyüleyici özellikleriyle Mengerler Ankara'da.

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Mengerler Ticaret Türk A.Ş. Ankara Şubesi - Ankara Motorlu Mercedes-Benz Türk A.Ş. Bayi
Üğur Mumcu Mahallesi Fatih Sultan Mehmet Bulvarı No:314, Yenimahalle Ankara, Telefon 0312 252 70 80 Faks 0312 252 70 90
Erler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:390/A-B (Koru Kavşağı), Etimesgut Ankara, Telefon 0312 227 84 44 Faks 0312 227 83 33

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM

TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HISARCIKLOĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ender YORGANCILAR

SORUMLU MÜDÜR

Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR

Eser SOYGÜDER YILDIZ
eseryildiz@duyuni.com
Telefon : (0212) 440 27 67

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR

Hakan GULDAG, Recep ŞEN,
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM

Eylem AKSÜNGER

FOTOĞRAF

Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA,
Pınar SEZER YANIKGİL

EDITORIAL HAZIRLIK

Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar/İSTANBUL
Telefon : (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK

- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON

Mehtap YILDIRIM
Telefon : (0212) 440 28 39

BASKI

Gezegen Basım Ltd. Şti
www.gezegenbasim.com.tr
Tel: 0212 325 71 25

DAĞITIM

Tele Kurye Dağıtım ve
Kurye Hizmetleri AŞ
Merkez Mh. Kağıthane Cd.
No: 29/1 34407 Kağıthane
İSTANBUL-TÜRKİYE

YAYIN TÜRÜ

Süslü, her ayın 15'inde yayımlanır

Sayı: 265

Ekonomin Forum'da yer alan
yazilar, aksi belirtildiğinde,
TOBB'un resmi görüşünü
yansıtmasız. İmzalı yazılarla
belirtilen görüşler sadece
yazarlarına aittir.

Ekonomin Forum dergisi ayda
bir yayımlanır. 15 bin adet basılır.
Dergi aylıklık özel seçilmiş
adreslere gönderilir. Abonelik için
yeni taleplerin yayin@tobb.org.tr
adresine yapılması gereklidir.

6 Başyazı

8 Geçtiğimiz Ay Türkiye

12 Geçtiğimiz Ay Dünya

16 Ayın Sözu

TOBB Ulusal

30 Eğitim ve istihdamda
seferberlik başlatıldı

TOBB Uluslararası

40 "ECO üyesi ülkeler arasında
vizeler kaldırılmalı"

TOBB'DAN 'DEMOKRASI MİLLİ İRADE VE KARDEŞLİK' MESAJI

81 il ve 160 ilçedeki 365 Oda ve Borsa, 15 Temmuz gecesi yaşanan darbe girişiminde ve sonrasında tek ses, tek vücut oldu. İş dünyasında ilk olarak TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu demokrasiden ve milli iradeden yana olan tavınızı ortaya koydu, sivil toplum kuruluşlarını harekete geçirdi. 365 Oda ve Borsa, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu liderliğinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Binali Yıldırım'la bir araya gelerek demokrasiye güven mesajı verdi.

İKİNCİ 500'DE ANADOLU'NUN YILDIZI PARLADI

48 İstanbul Sanayi Odası'nın 'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2015' listesinde Anadolu kentlerinden 320 firma yer aldı. Bir önceki yıl bu rakam 317 idi. Anadolu şirketleri listede isimlerini daha üst sıralara yazdırıldılar.

PROJE BAZLI TEŞVİKLE YATIRIM MALİYETİ SİFIRLANIYOR

58 Yeni teşvik unsurıyla, projeye göre teşvik verilebilecek, devlet sabit yatırım için alınan kredinin faiz-kar payı tutarını hibe olarak ödeyebilecek, gerekirse yüzde 49'a kadar yatırıma ortak olacak. Üretilen ürünlerin süresi ve miktarını Bakanlar Kurulu kararıyla belirleyerek alım garantisini verilebilecek. Başlayan yatırımlar devredilebilecek.

YÜZEN ŞEHİRLER GELİYOR

Okyanus üzerine inşa edilecek özgürlükü ve kapitalist şehirlerde sosyal yardımlaşma, asgari ücret gibi kavramlar yer almayacak. 2050 yılında on milyonlarca sakini bünyesinde barındırmayı hedefleyen yüzen devlet, her birinde 270 civarında insana ev sahipliği yapacak yüzlerce platformdan oluşacak.

62

NEVŞEHİR 'DÜNYA KENTİ' OLMA YOLUNDА

Bir dünya kenti olma hedefiyle 2023'e hazırlanan Nevşehir turizmden de aldığı güçle geleceğe emin adımlarla ilerliyor. Turizmin yanında tarımda da adından söz ettiren Nevşehir özellikle uluslararası tanıtım çalışmalarıyla artık yabancı yatırımcıların da gözdesi...

MOBİLYADA HEDEF İLK 5

72 Türk mobilya sektörü küresel pazarda ilk beş üretici arasına girmeye yolunda emin adımlarla ilerliyor. Resmi olmayan rakamlara göre Almanya Kg'de 4.1, Japonya 3.5, Güney Kore ise 3 dolar değerinde mal satıyor. Türkiye'nin global pazaraya sattığı malın kilogram değeri ise 1.5 dolar.

Karikanomi

55 Mesleki Yeterlilik

Haber

68 İncecek sanayii gelecek vaadediyor

İnceleme

80 Kent merkezlerinin cazibesi nasıl artırılır?

Sektörler

85 Sektör Meclisleri

TOBB ETÜ

90 Birincilik ödülü sevinci

TOBB ETÜ MED

96 "Yeni bir iş planı üzerinde çalışıyoruz"

Ekonomi Tarihi

100 Önce tarım Atatürk çiftlikleri

Teknoloji

En son teknoloji ürünlerinin haberleri

Sağlık

Göstergeler

Select News

ANALİZ

Stiglitz, Brexit referandumunun hem Avrupa hem de Birleşik Krallık'a etkilerini mercek altına aldı.

106

GÖRÜŞ

Sachs, IŞİD'in yükselişini değerlendirdirirken geleceğe yönelik de perspektif çiziyor.

108

YÖNETİM

R. Bozkurt, yazısında beş maddelik bir "reel ekonomi gündemi" öneriyor.

110

▲ DEVREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ AYDIN TİCARET ODASI

▲ MALATYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ MİLAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ANTALYA TİCARET BORSASI

▲ İĞDIR TİCARET BORSASI İLE GAZİANTEP TB

▲ MARMARİS TİCARET ODASI

▲ ERZURUM TİCARET VE SANAYİ ODASI

117 Odalar ve Borsalardan haberler

- Devrek'te "Un Sanata Dönüşüyor" projesi
- Antalya TB öncülüğünde Uşak tarhanası tescilleniyor
- Malatya TSO'dan Meclis Salonu'na "anlamlı isim"
- Aydın TO'dan Makedonya'ya işbirliği çağrısı
- Milas TSO'dan zeytin ve zeytinyağı üreticisine destek geldi
- İğdir Ticaret Borsası ile Gaziantep TB arasında protokol yapıldı
- Erzurum II. OSB'deki tahsis çalışmalarında sona gelindi
- Marmaris TO desteğiyle 'Arı Ürünleri Sempozyumu'

YENİ BİR BÜYÜUME VE SANAYİLEŞME POLİTİKASI TASARLAMAK GEREKİYOR

Yeni bir büyümeye ve sanayileşme politikası tasarlamak gerekiyor. Hayal ile hakikati birbirinden ayırmayı öğrenmemiz gerekiyor. Türkiye'nin artık söylemden icraata geçmesi gerekiyor.

Ülke olarak yine kendi içimize gömülüdürümüz, dünyada neler olup bittiğini göz ardı ettiğimiz bir dönemdeyiz. Bu yüzden hem önmüze gelen fırsatları kaçırıyor hem de yeni risklerle karşı karşıya kalıyoruz.

Şu günlerde dünyanın derdi bir iken üç oldu. Dün bir tek "Amerikan Merkez Bankası (FED) bu ay ne yapar diye" düşünüyorduk. Şimdi "Brexit sonrası AB ne olacak, Çin'deki büyümeye nasıl değişecek" diye merak ediyoruz.

FED'in faiz kararına yönelik sinyaller ve adımlar Türkiye dâhil pek çok ülkenin finansal piyasalarında dalgalanmaya yol açıyor. Çin'de büyümeye yavaşlıyor, yine çok sayıda ülke bundan olumlu ya da olumsuz etkileniyor. Rusya, Brezilya, Güney Afrika, Venezuela olumsuz etkilenen ülkeler arasında. Türkiye ise görelî olarak olumlu etkilenen ülkelerden bir tanesi.

Geçtiğimiz 10 kusur yılda Çin'e hammande ve doğal kaynak satarak büyüyen ekonomiler bir süreden beri zorda. Onlar zora girince o ekonomilerle iş yapanlar da doğal olarak zora girmiş oluyor. Türkiye ise doğal kaynağı olmayan, sanayileşerek zenginleşmeyi başaran bir ülke. Dolayısıyla bugün Çin'in yavaşlamasından doğrudan olumsuz bir biçimde etkilenmiyoruz.

Çin'in yavaşlamasının dolaylı etkileriyse hem iyi hem kötü. Türkiye doğal kaynak ihracat eden bazı ülkelere mal satıyordu. Şimdi burada zorlanıyoruz. Dolar bazında ihracatımızdaki yavaşlamaya bu çerçevede bakmak gerekiyor. Ama aynı zamanda, Euro

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği

(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi

baskanlik@tobb.org.tr

bazında ihracat yaptığımız Avrupa'nın doğal kaynak maliyeti de azalıyor. O ülkelere olan Euro bazında ihracatımız artıyor.

Öte yandan Çin'deki yavaşlamanın Türkiye ekonomisine olumlu etkileri, FED'in faiz artırımının getireceği olumsuz etkiyi dengeleyebilir. Bunun için içerisinde huzur ve güven ortamını güçlendirmek gerekiyor. Yoksa kaçan fırsatlar listesi uzamaya devam eder.

İşte Türkiye bundan 10 yıl önce dünyada orta gelirli ülkeler grubundaydı. Bugün hâlâ aynı ligdeyiz. Dünyada son 35 yılda az sayıda ülke orta gelirden yüksek gelir grubuna geçebildi. Güney Kore, bunu kendi başına gerçekleştirdi. Yunanistan, İspanya gibi bir dizi ülke ise Avrupa Birliği sayesinde bu gelir eşliğini aşıp bir üst lige sıçradı.

Biz henüz bunu nasıl yapacağımızı bilemiyoruz. Zenginleşmek için Avrupa Birliği yolu mu, yoksa Kore gibi kendi başına bir yol mu izlenecek? Türkiye'nin hâlâ bir kararı, planı, yol haritası olduğunu göremiyoruz.

Son verilere göre 2001 yılından 2013 yılına, orta gelir tuzağından çıkış kişi başına yüksek gelir düzeyine ulaşan il sayısı yalnızca 12'dir. Önceden de 2 ilimiz vardı. Yani halen sadece 14 ilimiz orta gelir tuzağını aşabilmiş. Türkiye'nin zenginleşme hayali şimdilik milletin beşte birinin yaşadığı 14 ili ancak kapsıyor.

2001 yılında, nüfusun yüzde 2'si kişi başına geliri yüksek illerde yaşıyordu. Şimdi bu oran yüzde 19 civarında. Demek ki Türkiye'nin yüzde 80'i kişi başına geliri orta gelir düzeyinde takılı kalmış illerde yaşamaktadır.

Orta gelir grubundaki illeri de iki alt gruba ayıracak olursak Türkiye'de kişi başına milli geliri arttığı için bir gruptan diğerine sıçrayabilen il sayısı 40 civarındadır. Bunun anlamı Türkiye'nin 41 ilinde kişi başına milli gelir son 12 yılda artmıştır. Ama bu artış, o ili bir gelir grubundan diğerine sıçratmaya yetmemiştir.

Resme böyle bakınca Türkiye'nin son 15 senelik iktisadi performansının dünya ölçüğünde pek de göz kamaştırıcı olmadığı ortaya çıkıyor. Türkiye'nin bu dönemdeki büyümeye sürecine il seviyesinde bakıldığından yeterince kapsayıcı görünmüyör.

İllerin gelişme eksenlerini en iyi yerelde oturanlar bilirler. Bu nedenle yerele ilişkin kararların ağırlıkla yerelde alınmasında, illerin birbirleriyle rekabet etmesinde fayda vardır. Hâlbuki bizim mevcut gelişme stratejimiz yerele yeterince ağırlık vermektedir. Bugün yerelde büyümeyen, zenginleşmenin bir sahibi olmadığı için, büyümeye süreci yeterince kapsayıcı olmamaktadır. Yerelde büyümeyen bir sahibi olmadığında Türkiye'nin daha tempolu büyüyebilmesi de mümkün değildir.

Türkiye bir süredir ekonomik büyümeye anlamında tek nefes olup kalmıştır. Teknolojik yenilenme yaşamanadan, teknoloji transferi olmadan yeniden toparlanmamız kolay olmayacak. Arsa ranti ile yeni bir büyümeye mucizesi yaratılabilmek de bu asırda mümkün değil.

Yeni bir büyümeye ve sanayileşme politikası tasarlamak gerekiyor. Hayal ile hakikati birbirinden ayırmayı öğrenmemiz gerekiyor. Türkiye'nin artık söylemeden icraata geçmesi gerekiyor.

Milyoner sayısı
**100 bine
yaklaştı**

Sanayi üretiminde sınırlı artış

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), Haziran 2016 sanayi üretim rakamlarına göre sanayi üretimi Haziran ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 1,1 yükseldi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise bir önceki aya göre yüzde 1,4 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2016 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocaklısı sektörü endeksi yüzde 6,3 artarken imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2,4 azaldı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 2,1 arttı.

Aracı kurumlarının kârı

157 milyon TL'ye geriledi

2016 yılının ilk çeyreğinde aracı kurumların kârı, artan giderlerin etkisiyle önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 31 azalarak 157 milyon TL'ye geriledi. 2016 yılının ilk çeyreğinde aracı kurumların pay piyasası işlem hacmi ise yüzde 2 azalarak 573 milyar TL oldu. Yabancı yatırımcıların toplam işlemlerdeki payı 2015 yılının ilk çeyreğine göre 1 puan yükserek yüzde 24 gerçekleşti. İşlem yapan 57 aracı kurum ve 2 bankanın gerçekleştirdiği vadeli işlemler ise yüzde 10'luk artışla 304 milyar TL'ye çıktı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre Haziran 2016 itibarıyla Türkiye'de hesabında 1 milyon lira ve üzeri parası olan 97 bin 827 müdürü bulunuyor. Bu müdürlere banka hesaplarındaki tutar ise 611 milyar 800 milyon liraya denk geliyor. Geçen yılın aralık sonu itibarıyla bakıldığından, hesabında 1 milyon lira ve üzeri parası bulunan müdürü sayısı 93 bin 8 iken, bu kişilerin hesaplarındaki tutar ise 594 milyar 661,1 milyon lira düzeyinde gerçekleşti. Böylece milyoner sayısı, bu yılın Haziran ayında 2015 sonuna kıyasla yüzde 5,2 artış kaydederken, söz konusu kişilerin banka hesaplarındaki tutar ise 6 ayda 17 milyar 138,9 milyon lira yükselmiş oldu.

Gayrimenkulde 'sertifikalı satış' dönemi

Gayrimenkulde sertifikalı satışı öngören tebliğ Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğde düzenlenen uygulama ile başta kentsel dönüşüm olmak üzere hem gayrimenkul yatırımlarına fon oluşturulması hem de gayrimenkul yatırımdaki yüksek değerlenmelerden yerli ve yabancı kurumsal yatırımcıların yanı sıra küçük yatırımcıların da yararlanması amaçlanıyor. Buna göre bir küçük yatırımcı bir projeden daire gibi bağımsız bir bölüme karşılık düşen sertifika alabileceği gibi bir dairenin bir bölümünü, belirli bir metrekaresini de alabilecek. Tebliğde metrekare sınırlaması öngörmemiş için bir metrekaresini bile almak mümkün. Kişi, metrekare biriktirerek daire sahibi olabilecek veya sertifikasını satarak değer artışlarından yararlanabilecek.

Yürüyelim arkadaşlar

Yanınızda Akbank var

KOBİ'ler ihracat yapıyor, Türkiye kazanıyor.

Akbank, ülkenin dört bir yanında ihracatla büyümek isteyen herkese sonuna kadar destek oluyor. Haydi, yürüyelim arkadaşlar!

444 23 23

AKBANK

sizin için

AVM'lerin cirosu yüzde 13 arttı

Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcılar Derneği (AYD) ile Akademetre Research tarafından ortaklaşa oluşturulan AVM Endeksi'nin hazırlık ayı sonuçlarına göre AVM ciro endeksi hazırlık ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 13,5 artarak 194 puana ulaşıırken, aynı dönem ziyaret sayısı yüzde 2 düştü. Aynı dönemde AVM'lerdeki kiralana bilir alanlarda metrekare başına düşen cirolar bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 13,1 arttı. Verimlilik, İstanbul'da 843 lira, Anadolu'da ise 668 lira olarak gerçekleşirken, Türkiye ortalaması 738 lira olarak hesaplandı.

"Bankalar faizlerini daha da indirebilir"

Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu (BDDK) Başkanı Mehmet Ali Akben, bankaların 25 baz puan daha faiz indirimini yapabileceğini belirtti. Akben, bu faiz indiriminin yolunun da mevduat yarısını bırakmak ve başta bina olmak üzere genel giderlerde tasarruf yapmakta olduğunu vurguladı. "Bankalarımızın çok lüks binaları ve şubeleri var" diyen Akben, genel giderlerde yüzde 10'luk tasarrufun 0,25 puanlık daha faiz indirimini getirebileceğine işaret etti.

Cari açık beklentileri aştı

Cari açık, uçak krizi sonrası Rusya ile gerginlik ve iç güvenlik endişeleri nedeniyle turizm gelirlerinde azalma ve dış ticaret açığındaki artışın etkisiyle Haziran'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 54 artısla beklentilerin üzerinde 4.94 milyar dolar oldu. Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, cari açık Ocak-Haziran döneminde 19.06 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 12 aylık kümülatif cari işlemler açığı Mayıs ayındaki 27.69 milyar dolardan 29.42 milyar dolara yükseldi. TCMB açıklamasında cari açıktaki artışın nedenlerine ilişkin, "Hizmetler dengesi fazlasının bir önceki yılın aynı ayına göre 1.23 milyar dolar azalarak 1.19 milyar dolara düşmesi ve ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 326 milyon dolar artarak 5.23 milyar dolara yükselmesi etkili olmuştur. Ayrıca, birincil gelir dengesi açığı 165 milyon dolar artarak 997 milyon dolar olmuştur" denildi.

Türkiye beyaz eşyada 8'inci oldu

Türkiye, 2015 yılında dünya beyaz eşya ihracatının yüzde 5,2'sini gerçekleştirerek 8. sırada yer alırken, 2015 yılı beyaz eşya ihracatı toplamı 3 milyar 710 milyon dolar olarak gerçekleşti. TÜİK'ten yapılan açıklamaya göre, 2015 yılı dünya toplam beyaz eşya ihracatı ise 71 milyar 372 milyon dolar oldu. Bunun yüzde 26,3'ünü gerçekleştiren Çin ilk sırada yer alırken, Almanya yüzde 7,8 ile ikinci ve Meksika yüzde 7,6 ile üçüncü sırada yer aldı. Türkiye, 2015 yılında dünya fırın ihracatında 4. çamaşır ve bulaşık makinesi ihracatında 5. buzdolabı ihracatında ise 8. sırada yer aldı. 2015 yılında Türkiye'nin fırın ihracatı 683 milyon dolar, çamaşır makinesi ihracatı 922 milyon dolar, bulaşık makinesi ihracatı 383 milyon dolar ve buzdolabı ihracatı 1 milyar 721 milyon dolar ve olarak gerçekleşti.

Nakit akışını kolayca,
güvenle yönetmek için:
Finans Yıldızı

İşletmenizde Finans Yıldızı kullanın,
bankacılık işlemlerinizi tek ekranдан kolayca yönetin.
EFT/Havale, Doğrudan Borçlandırma Sistemi,
Sürekli Çek Modülü, çek tahsilatları, fatura ödeme ve
daha birçok işlemi bir tuşla gerçekleştirin.

BÜYÜK KOLAYLIK
**SÜREKLİ
ÇEK
MODÜLÜ**

Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveni yükseldi

Euro Bölgesi'nde Sentix Yatırımcı Güven Endeksi temmuz ayında 2,5 puan artış kaydetti. Piyasa beklentilerine ilişkin araştırmalar yapan Sentix'ten yapılan açıklamaya göre, temmuz ayında 1,7 puan olan Euro Bölgesi Yatırımcı Güven Endeksi, ağustosta 2,5 puanlık artışla 4,2 puana çıktı. Endeks, 3 puan olan piyasa beklentilerinin üzerinde performans gösterdi. Ağustos ayında mevcut ekonomik durumu ölçen Euro Bölgesi Cari Durumu Endeksi 5,5 puandan 3,8 puana inerken, yatırımcıların gelecek 6 aya ilişkin beklentilerini ölçen Beklentiler Endeksi ise eksi 2 puandan 4,8 puana yükseldi.

Michelin'den 1,4 milyar Euro faaliyet geliri

Dünyanın en büyük lastik üreticilerinden Michelin, bu yılın ocak-haziran döneminde 1 milyar 405 milyon Euro faaliyet geliri elde etti. Şirketten yapılan yazılı açıklamaya göre bütün segmentlerde pazarın üzerinde büyümeye rakamlarına ulaşan Michelin Grup, hacmini yüzde 2,5 artırırken, faaliyet gelirini 1 milyar 405 milyon Euro'ya ulaştırdı. Serbest nakit akışını ise ilk altı ayda 8 milyon Euro olarak gerçekleştirdi.

Michelin, Türkiye pazarını da içine alan Avrupa bölgesinde hem binek araç segmentinde hem de hafif ticari araç lastikleri segmentinde büyümeye göstererek grubun hacmini artırdı.

3 büyük banka TAB'a ortak oldu

Global restoran işletmecisi TFI TAB Gıda Yatırımları, nitelikli yatırımcılara 150 milyon dolarlık hisse ihracı gerçekleştirirken, ihracın 50 milyon doları Goldman Sachs, EBRD ve Credit Suisse'in yönettiği yatırım fonu tarafından alındı. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan (EBRD) yapılan açıklamada, sağlanan bu sermaye girişiyle TFI TAB Gıda Yatırımları'nın hem Türkiye hem de yurtdışında restoran açılmasına devam edeceğü belirtildirken, tedarik zincirinde yeni yatırımlar yapılacağı kaydedildi. Türkiye ve Çin'de toplamda bin 500'ün üzerinde restoranı işleten TFI aynı zamanda dünyanın en büyük Burger King işletmecisi konumunda bulunuyor.

BOE, faizi 7 yıl sonra ilk kez düşürdü

İngiltere Merkez Bankası (BOE), 2009 yılından bu yana ilk kez faiz indirimine gitti. BOE, piyasa beklentilerine paralel olarak faizi yüzde 0,50'den 0,25'e indirirken kararı yine beklentiler doğrultusunda 9 üyenin oy birliği ile aldı. BOE Para Politikası Komitesi toplantısında ayrıca devlet tahvil alım programının 375 milyar GBP'den 435 milyar GBP'ye yükseltilmesine ve 10 milyar GBP tutarında şirket tahvili alınmasına kadar karar verdi. Devlet tahvili alım miktarı Kasım 2012'den bu yana ilk kez artırıldı.

AFİLİ YAZIN,
BOŞLUK BIRAKIN,
T.C. KİMLİK
NUMARANIZI
3280'E
GÖNDERİN.

Afili Bonus ile seyahatlerde ayrıcalıklısınız...

- İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya havalimanlarının otopark ve/veya vale ödemelerinde %50 indirim
- 150 TL ve üzeri yurtdışı alışverişlerinize 3 taksit
- İstanbul Atatürk Havalimanı ve Ankara Esenboğa Havalimanı iç ve dış hatlarda Ücretsiz lounge
- ATU Duty Free'de 50 euro ve üzeri harcamalarınıza 3 taksit, 100 euro ve üzeri harcamalarınıza 6 taksit

Ayrıntılı bilgi için
afilideniz.com'u ziyaret edebilirsiniz.

DenizBank bir Sberbank Grubu kuruluşudur.

f - /DenizBank | www.afilideniz.com | 0212 340 21 21

Antalya Havalimanı'nda vale hizmeti bulunmamaktadır. Otopark ve vale %50 indirim kampanyasından aylık en fazla 200 TL indirim kazanılmaktadır. Yurtdışında yapacağınız tek seferde 150 TL ve üzeri alışverişlerinizin 3 taksite bölünmesi için işlem yapmadan önce (0212) 340 21 21 no'lu Afili İletişim Hattının aranarak kayıt yaptırılması gerekmektedir. Ücretsiz lounge hizmetinden faydalananmak için kartınızın bir önceki ay içerisinde en az 1 defa kullanılmış olması ve en son kesilen ekstre tutarınızın 2.000 TL ve üzeri olması gerekmektedir.

FED'den Goldman Sachs'a para cezası

ABD Merkez Bankası, (FED) Amerikalı finans kuruluşu Goldman Sachs'ı 36,3 milyon dolarlık para cezasına çarptırdı. FED'den yapılan yazılı açıklamada, Goldman Sachs'a gizli kalması gereken denetleme bilgilerini, gayiresmi amaçla kullanması ve ifşa etmesi nedeniyle 36,3 milyon dolar para cezası verildiği bildirildi. Şirket personelinin FED'den alınan gizli bilgileri, mevcut ve potansiyel müşterilerle paylaştığının tespit edildiği belirtilen açıklamada, Goldman Sachs'ın eski yöneticilerinden Joseph Jampietro'ya karşı yasal işlemler başlattığı da ifade edildi.

ABD Merkez Bankası'nın verilerine göre, sanayi üretimi temmuzda önceki aya kıyasla yüzde 0,7 arttı. Böylece yükselişini ikinci aya taşıyan verİYE ilişkin beklenti yüzde 0,3 artış yönündeydi. Yüzde 0,7 artarak beklentileri geride bırakan sanayi üretimi, aynı zamanda Kasım 2014'ten bu yana en iyi performansını göstermiş oldu. Aynı dönemde, yüzde 0,2 artması beklenen imalat sanayi üretimi de yüzde 0,5'lük yükselişle beklentinin üzerinde geldi.

Rusya resmi istatistik kurumu Rosstat tarafından açıklanan verilere göre, bu yılın ocak-temmuz dönemi perakende ticaret hacmi, bir önceki yıla göre yüzde 5,6 düşerek 15,5 trilyon rubleye geriledi. Açıklandı, bu yılın temmuz ayı perakende ticaret hacminin bir önceki aya göre yüzde 5 azalarak 2,3 trilyon rubleye düştüğü belirtildirken, haziran ayında ise bir önceki aya göre yüzde 5,9'luk bir gerileme yaşandığı vurgulandı. Rusya'nın perakende ticaret hacminde gıda, içecek ve tütün mamullerinin yüzde 48,6'lık paya sahip olduğu belirtilirken, toplam perakende ticaret hacminde ticari kurumlar ve özel girişimcilerin de yüzde 92,9'luk paya sahip olduğu bildirildi.

Moody's gelişen ülkeler için iyimser

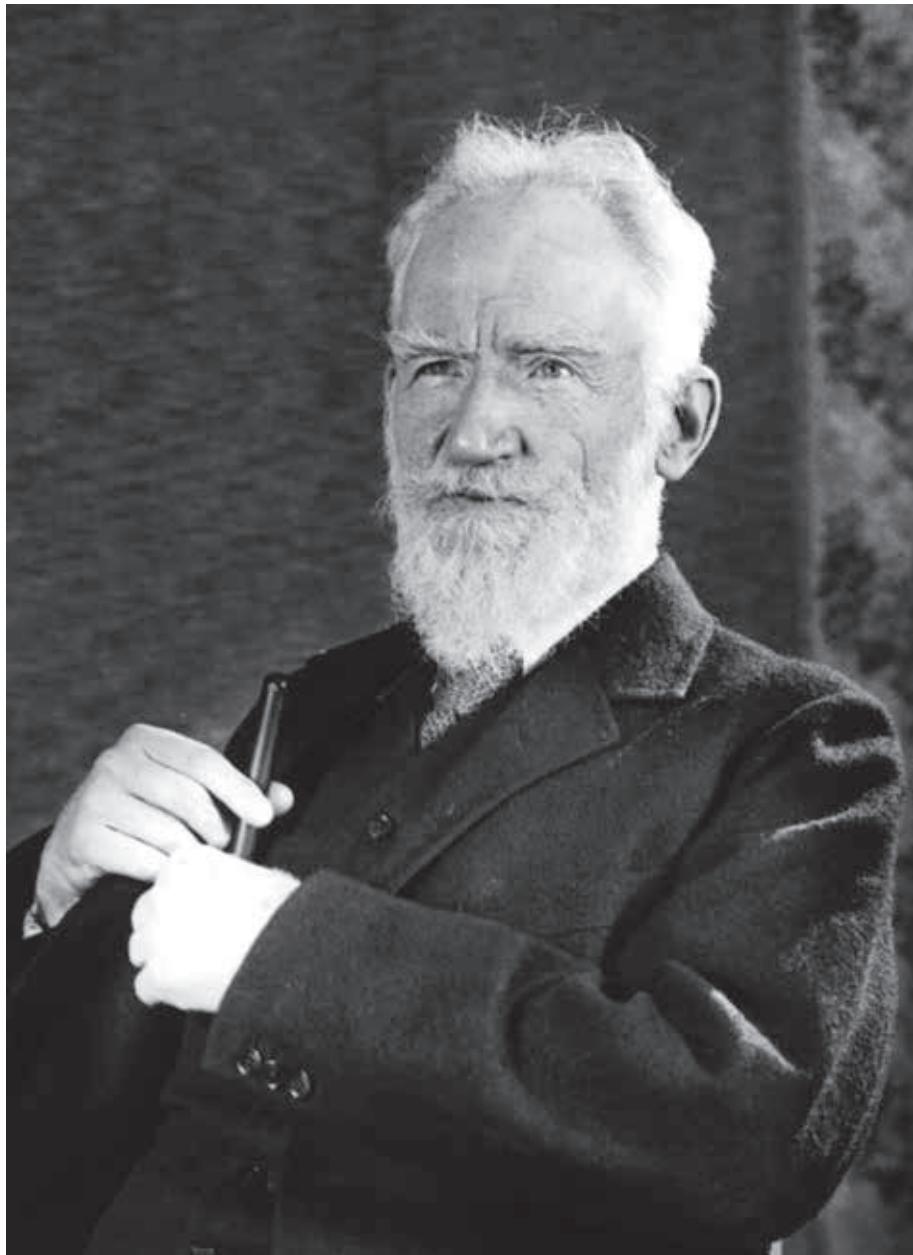
Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, dünyanın en büyük gelişmekte olan piyasaları görünümünü 2016 ve 2017 için yükseltirken, G20 üyesi gelişen ekonomiler için bu yıl yüzde 4,4 ve önümüzdeki yıl yüzde 5 büyümeye beklediğini açıkladı. Moody's analistleri yayınladıkları araştırma notunda, gelişen piyasalarda ekonomik büyümeyen istikrara ulaşmasını beklediklerini; fakat tahminlerin bazı ülkeler için yükseldiğini, bazı ülkeler için düşüğünü söyledi. Moody's Brezilya, Rusya ve Çin için makro görünümü yükseltirken, Türkiye ve Güney Afrika'nın daha önce tahmin edilenden daha yavaş büyümesini beklediğini açıkladı.

A'dan Z'ye
KOBİ'ye dair her şey

halkbankkobi.com.tr 'de!

 HALKBANK

**“Akıllı adam aklını kullanır.
Daha akıllı adam
başkalarının da aklını kullanır.”**

GEORGE BERNARD SHAW
1856-1950

→ İş Bankası'ndan ←

**DIŞ TİCARETE
DESTEK**

İş Bankası olarak kurduğumuz yaygın muhabir ağı ve geniş bir yelpazede sunduğumuz ürünlerle, dış ticarete destek olmaya devam ediyoruz.

- BPO (Bank Payment Obligation – Banka Ödeme Yükümlülüğü)
- İhtiyacınıza uygun kur korumalı döviz kredisi, spot döviz kredisi ve diğer ihracat kredileri
- Kur ve faizdeki dalgalanmalardan koruyan türev ürünler ve çok daha fazlası için sizleri şubelerimize bekliyoruz.

365 ODA VE BORSA

TEK SES

81 il ve 160 ilçedeki 365 Oda ve Borsa, 15 Temmuz gecesi yaşanan darbe girişiminde ve sonrasında tek ses, tek vücut oldu. İş dünyasında ilk olarak TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu demokrasiden ve milli iradeden yana olan tavrını ortaya koydu, sivil toplum kuruluşlarını harekete geçirdi.

365 Oda ve Borsa, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu liderliğinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Binali Yıldırım'la bir araya gelerek demokrasiye güven mesajı verdi. TOBB Yönetimi birçok kuruma geçmiş olsun ziyaretinde bulunurken İstanbul'da 5 milyon kişinin yer aldığı dev mitinge katılarak da öncü oldu.

1 5 Temmuz gecesi yaşanan darbe girişimine en büyük tepkiyi veren Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğünde demokrasiye sahip çıkmaya devam ediyor.

Korsan darbe bildirisinin yayılmasından sonra TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu demokrasiden ve milli iradeeden yana olan tavrını tüm ülkeye duyurarak, iş dünyasının öncüsü olmuştu.

81 il ve 160 ilçede Oda ve Borsaların meclis üyesi, meslek komitesi üyeleri dahil 85 bin kişiye SMS mesajı atılmıştı. 16 Temmuz'da TBMM'ye giden TOBB Yönetimi,

Meclis Başkanı ile siyasi partilere taziye ziyaretinde bulunmuştu. 19 Temmuz'da da 365 Oda ve Borsa tek vücut olarak darbeye karşı tepkisini, 81 il ve 160 ilçede eş zamanlı olarak göstermişti. 20 Temmuz'da ise 538 STK temsilcisi ile TBMM bir kez daha gidilmiş, 'Demokrasiye Bağlılık' bildirisi deklare edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Yıldırım'a destek ziyareti

Hisarcıklıoğlu öncülüğündeki TOBB'un demokrasi için verdiği mücadele bunlarla da sınırlı kalmadı. 365 Oda ve Borsa bu kez TOBB Yönetimi öncülüğünde Cumhurba-

kanlığı Külliyesi'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile bir araya geldi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu liderliğindeki Oda ve Borsa başkanları daha sonra Başbakan Binali Yıldırım'ı da Çankaya Köşkü'nde ziyaret ederek istişarede bulundu.

Demokrasi Mitingi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanlığı himayesinde İstanbul Yenikapı'da düzenlenen ve yaklaşık 5 milyon kişinin katıldığı "Demokrasi ve Şehitler Mitingi"ne de katılarak, iş dünyasında yine öncü oldu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Oda ve Borsa başkanlarıyla birlikte Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Cumhurbaşkanı Erdoğan ile düzenlenen istişare toplantısına katıldı. Hisarcıklıoğlu, "TOBB ve Oda-Borsa camiası olarak, dün olduğu gibi yarın da, demokrasiden, milletimizden, devletimizden yana olmaya devam edeceğiz" dedi.

"TÜRKİYE'Yİ EKONOMİK OLARAK DAHA GÜÇLÜ HALE GETİRMELİYİZ"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bizlerin yapması gereken de şehitlerimizin verdiği mücadeleye yakışır şekilde, her zamankinden daha fazla çalışmak ve üretmektir. Artık kaybedecek vaktimiz yok. Türkiye'yi ekonomik olarak çok daha güçlü hale getirmek zorundayız" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) bağlı 365 Oda ve Borsa Başkanları Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile istişare toplantısı öncesinde TOBB İkiz Kuleler'de biraraya geldi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin de katıldığı toplantının ardından otobüslerle Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne hareket edildi.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Oda ve Borsa Başkanları ile İstişare Toplantısı'nda

bir konușma yapan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu olağanüstü durum karşısındaki soğukkanlı tavrinin ve bu zor süreçte bile ekonomiyi ön planda tutmasının iş dünyasının moralini ve çalışma şevkini artırdığını söyledi.

"Büyük bir badire atlattık"

"Bizler, ülkemizin tüccar ve sanayicileri olarak, daha güçlü bir ekonomi için, hiçbir kesintiye uğramadan yola devam etmek az-

mindeyiz. Bu çerçevede üzerimize düşeni yapıyoruz, yapacağız" diyen Hisarcıklıoğlu, ülke ve millet olarak büyük bir badire atlattığını ifade etti.

Karşılaşılan tehlikenin sırada bir darbe girişimi olmadığını anlatan Hisarcıklıoğlu, "Bu aynı zamanda yeniden yükselişe geçen Türkiye'nin önünü kesme ve emin adımlarla ilerlediğimiz büyük Türkiye hayalimizi sonsuza kadar yok etme planımı. Allah'ıma hamd ediyorum. O gece bu milletin yardım-

na yetişti. 15 Temmuz gecesi terör örgütünün gerçekleştirdiği hain saldırısı, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde başlatılan milli direniş ve milletimizin ferasetiyle akamete uğradı. Bizleri böyle bir milletin ferdi yaptığı için Allah'a şükürler olsun" diye konuştu.

"İlk tepkiyi gösteren meslek örgütü olduk"

TOBB camiasının, oda ve borsaların il ve ilçelerinde, cunta karşıtı mücadelenin şereflİ birer neferi olduğuna işaret eden Hisarcıklioğlu, bu süreçte camianın bir de şehit verdiginden söz etti. Hisarcıklioğlu, TOBB ETÜ öğrencisi Ömercan Açıkgöz'ün darbecilere karşı, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi mevkiinde mücadele verirken şehit düşüğü bilgisini verdi.

FETÖ kaynaklı bu darbe girişiminin ortaya çıkmasıyla birlikte, ilk tepkiyi gösteren meslek örgütü olduklarıın altını çizen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu şöyle konuştu:

"Korsan darbe bildirisini okunur okunmaz, demokrasiden ve milli irade den yana olan tavrimizi, internet üzerinden ve TV'lerden tüm ülkeye hemen duyurduk. Demokrasiye sahip çıkılması için, 81 il ve 160 ilçede Oda ve

Borsalarımızın meclis üyesi, meslek komitesi üyeleri dahil 85 bin kişiye SMS mesajı attıktı. Ertesi gün 16 Temmuz'da gazi Meclisimize gittik. Meclis Başkanımıza, siyasi partilere taziye ziyaretinde bulunduk.

"Uluslararası yatırımcılara güçlü olduğumuzu anlattık"

Meclisteki tarihi oturma katılarak, Türk iş dünyası olarak demokrasiden yana olduğumuzu gösterdik. 19 Temmuz'da 365 Oda ve Borsamızla birlikte darbeye karşı tepkimizi, 81 il ve 160 ilçede eş zamanlı olarak gösterdik. 'Demokrasi Vazgeçilmemeziz, Milli İrade Gückümüz, Kardeşliğimiz Geleceğimizdir' dedik. 20 Temmuz'da da 538 STK temsilcisi ile TBMM'yi bir kez daha ziyaret ettik. 'Demokrasiye Bağlılık' bildirimizi deklare ettik. Yurtdışındaki tüm muhataplarımıza temas geçti. Demokrasimizin ve ekonomimizin sapaslaşlam ayakta olduğunu, Türkiye'ye yönelik hiçbir endişe duymamaları gerektiğini bildirdik.

Türkiye'deki en büyük uluslararası yatırımcılarla bir araya geldik. Hem yaşadığımız süreci, hem Türkiye ekonomisinin temellerinin nasıl güçlü olduğunu anlattık. Yine tüm bu

sürekte, Oda ve Borsalarımız, il ve ilçelerinde, ilk andan itibaren cunta karşıtı bu mücadelenin şereflİ birer neferi oldular. Her bir şehirde halkımızın demokrasi nöbetlerine katıldılar, lojistik ve gıda gibi destekler verdiler.

"Artık kaybedecek vaktimiz yok"

Demokrasiye ve sandığa sahip çıkan Oda ve Borsa camiamla, buradaki tüm arkadaşlarımla gurur duyuyorum. Bu mücadede de ağır bedeller de ödedik. Şehit düşen kardeşlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Şehitlerimizin kanının yerde kalmaması için devletimiz terör örgütü ile en etkin şekilde mücadele ediyor, suçuların cezalandırılması için çalışıyor.

Bizlerin yapması gereken de şehitlerimizin verdiği mücadelye yakışır şekilde, her zamankinden daha fazla çalışmak ve üretmektedir. Artık kaybedecek vaktimiz yok. Türkiye'yi ekonomik olarak çok daha güçlü hale getirmek zorundayız."

OHAL'a destek

Öte yandan Oda ve Borsa camiası olarak, kamu düzeninin korunması ve hizmetlerin etkin bir şekilde işlemesi için alınan OHAL kararını desteklediklerini de vurgulayan Hisarcıklioğlu, bu zor dönemde herkesin devlete yardım etmesinin millet olmanın gereği olduğunu anlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, devletin başlattığı şehit ve gazilere yönelik dayanışma kampanyasına da, TOBB camiası olarak önemli bir katkı sağlayacaklarını bildirdi.

"Özetle bu camia, demokrasiye ve sandığa sahip olmuştu. Bundan sonra da, Devletimizin yanında, milletimizin emrinde olacağız" diyen TOBB Başkanı şöyle konuştu: "Bu ülkeyi, bu milleti daha zengin yapmak için çalışacağız. Şimdi eskisinden daha büyük işler yapmak zorundayız. Daha fazla yatırım, istihdam, ihracat sağlamak zorundayız.

Sizin desteğinizle inşallah, tüm bu tuzakları aşacağız, ülkemizi dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına sokacağız. TOBB ve 365 Oda ve Borsamız ile dün olduğu gibi yarın da, demokrasiden, milletimden, devletimden yana olmaya devam edeceğiz.

Kısa sürede hep beraber daha güvenli bir ülke ve daha güçlü bir ekonominde kavuşacağımıza inanıyoruz. Bu süreçte bize düşen görev, millete ve devlete bağlılığımızdır. Ülkemizin birliğine, kardeşliğimize ve demokrasimize düşman olanların da karşısına dikileceğiz."

"EKONOMİK BAŞARININ SAHİPLERİ OLARAK SİZLERE GÜVENİYORUM"

Oda ve Borsa Başkanlarına, "Küresel krizin derinlemesine yaşandığı 2007 yılından bu yana 7,3 milyon yeni istihdam üreten ekonomik başarının sahipleri olarak sizlere güveniyorum" diye seslenen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin ekonomik göstergelerinde hiçbir sorun ve sıkıntının bulunmadığını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen Oda ve Borsa Başkanları ile İstişare Toplantısı'nda konuştu.

Erdoğan, "Milleti himmet diyerek soydular soğana çevirdiler. Şimdi her şey meydana çıkıyor. Daha çok şeyler çıkacak. Daha noktayı koymuş değiliz, bu bir virguldür. Daha devam ediyoruz. Rehavet yok, gevşe-

mek yok, kararlı bir şekilde bu süreci devam ettirmek durumundayız" dedi.

Milletin 15 Temmuz'da, "Bizim bu ülkeden başka vatanımız yoktur ve bu ülkemizi de bu sapıklara bırakmayacağız." dediğini aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, milletin o gece köken, meşrep, parti farkı gözetmeksizin sokaklara döküllerek "Bizim birlik, beraberlik ve kardeşlikten başka güvenecek dalımız yoktur" dediğini de anımsattı.

Bunun asla bir içe kapanma refleksi olmadığını vurgulayan Erdoğan, TOBB'un hastanesinde 19 gündür yaralı olan ancak şehit düşen Oğuzhan Yaşar'ın ailesini ziyaret ettiğini söyledi.

"15 Temmuz'da güçlü duruş gösterdiniz"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ahinin sadece işini yapan, üreten, sanatını icra eden

kişi olmadığını, aynı zamanda yeri geldiğinde ülkesi ve milleti için maliyla, canıyla, yüreğiyle mücadele eden, geleceği de inşa eden kişi olduğunu kaydetti. Erdoğan, esnafın, sanatkarın, iş adamlarının 15 Temmuz'da gösterdiği güçlü duruşu, verdikleri mücadeleyi yakından bildiğini aktardı.

Darbe girişiminin gerisindeki amaçlar dan birinin de Türkiye'nin tüm birlikimlerini yok etmek, birilerine peşkeş çekmek olduğunun farkında olduklarını dile getiren Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Çünkü bu oyun defalarca oynandı. Biz bunun bedelini defalarca ödedik. Bu defa da başaramadılar. Şimdi artık kazanımlarımızı koruma değil, daha çok çalışma, üretme, ihrac etme, istihdam etme, dünyayı dolaşma zamanıdır. Daha çok koşacağız. Yaşanan darbe girişimine rağmen ekonomimiz çok sınırlı ve kısa sürede telafi edilen bir dalgalanma dışında yolunda ilerlemeye hamdolsun devam ediyor. Batı başka şeyler bekliyordu, zil takip oynayacaklardı. Ama

Rabbim onlara bu fırsatı vermedi. Zilleri de ellerinde kaldi oturdukları yerde kaldılar."

Erdoğan, millete şükranı, teşekkürü, minneti ekonomiyi sürekli ileriye taşıyarak, refahı artırarak ifade edilebileceğini dile getirdi.

"Yatırımları hızlandırın" çağrıı

Oda ve Borsa Başkanlarına çok önemli görevler düşüğünün altını çizen Erdoğan, oda ve borsa başkanlarının, iş adamlarının en çok bir araya geldikleri, istişare ettikleri kesim olduğunu anımsattı.

Uluslararası camianın Türkiye'deki en üst düzey yöneticileri ile "Uluslararası Yatırımcılarla Yüksek Düzeyli Ekonomi Toplantısı"nda bir araya geldiklerini hatırlatan Erdoğan, iş adamlarına yatırımlarını daha da artırma, hızlandırma çağrısında bulunduklarını belirtti.

"Ekonomik göstergelerde hiçbir sorun yok"

Erdoğan, devam eden yatırımların olduğunu, bunlarla beraber yeni yatırımlarla

ilgili de müjdeler beklediklerini söyledi. Oda ve Borsa Başkanlarına, "Küresel krizin derinleşmesine yaşandığı 2007 yılından bu yana 7,3 milyon yeni istihdam üreten ekonomik başarının sahipleri olarak sizlere güveniyorum" diye seslenen Erdoğan, Türkiye'nin ekonomik göstergelerinde hiçbir sorun ve sıkıntının bulunmadığını vurguladı.

Kamu borçlanmalarının vadesinin 2002'den bugüne 9,5 aydan 71 aya çıktıığını işaret eden Erdoğan, borçlanma faizinin yüzde 63'ten haziran ayı itibarıyla yüzde 9,3'e gerilediğini ifade etti.

Erdoğan, "Darbe girişimine rağmen uluslararası finansman konusunda hiçbir sıkıntımız yok. Tam tersine 15 Temmuz'dan sonraki borçlanma ihalelerine dahi beklenenin çok üzerinde talep geliyor. Merkez Bankasındaki döviz rezervimiz azalmak şöyle dursun artarak 125 milyar doların üzerine çıktı. Bizim süratle ilk hedefimiz 165 milyar dolara Merkez Bankamızın döviz rezervine ulaşması" şeklinde konuştu.

“ÜZERİMİZE DÜŞENİ YAPIYORUZ, YAPACAĞIZ”

Başbakan Binali Yıldırım ile bir araya gelen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “Ekonomiye odaklanıp, büyümeye ve reform alanında yeni bir sıçrama başlatılacağına inanıyoruz. Bu çerçevede üzerimize düşeni yapıyoruz, yapacağız” diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğündeki Oda ve Borsa Başkanları, Başbakan Binali Yıldırım'ı ziyaret ederek istişarede bulundu.

Başbakanlık'ta düzenlenen istişare toplantılarında konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Başbakan Yıldırım'a, reel sektörün güçlenmesi ve rekabet gücünün artması konusunda yaptığı çalışmalardan dolayı teşekkür etti. İstişareye verilen öne-min iş dünyasının şevkini artırdığını ifade eden Hisarcıklıoğlu, “Şimdi sizin liderliğiniz-

de, hükümetimizin, ekonomiye odaklanıp, büyümeye ve reform alanında yeni bir sıçrama başlatılacağına inanıyoruz. Bu çerçevede üzerimize düşeni yapıyoruz, yapacağız” dedi.

“Arkadaşlarımıla iftihar ediyorum”

Camia olarak demokrasiye ve sandığa sahip çıktıklarını ifade eden Hisarcıklıoğlu, “İlk andan itibaren darbenin karşısında, milli iradenin yanında olan bu arkadaşlarımıla iftihar ediyorum. Bundan sonra da, Devletimizin yanında, milletimizin emrinde olacağiz. Bu ülkeyi, bu milleti daha zengin yapmak için

çalışacağız. Daha fazla yatırım, istihdam, ihracat için çalışacağız. Sizin de desteğinizle, ülkemizi dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına sokacağız. TOBB ve Oda-Borsa camiası olarak, dün olduğu gibi yarın da, demokrasiden, milletimizden, devletimizden yana olmaya devam edeceğiz. Kısa sürede hep beraber daha güvenli bir ülke ve daha güvenli bir ekonomiye kavuşacağımıza inanıyoruz. Bu süreçte bize düşen görev, millete ve devlete bağlılıktır. Ülkemizin birliğine, kardeşliğimize ve demokrasimize düşman olanlar da karşısına dileceğiz” diye konuştu.

Başbakan Yıldırım: Fedâkarlığınıza İçin sizlere teşekkür ediyorum

Başbakan Binali Yıldırım konuşmasında, "Şehitlerimiz sayesinde milletimin bütün fertleri beraberce yeni bir destan yazdı. Bu gözü dönmüş katiller, darbe

sonrası için her şeyi ince ince hesaplamışlar ama bir şeyi unutmuşlar, o da millet. Milli iradeyi, milleti hesaba katmamışlar. Ankara'da, İstanbul'da Cumhurbaşkanımızı nasıl yakalayacaklarını, nasıl öldüreceklerini hesap etmişler ama Türkiye'de

"istiklal ruhunu asla hesap edememişler" ifadesini kullandı.

Türkiye'nin kalkınmasında, büyümeyeinde çok büyük emeği olan, müstesna toplulukla bir arada olmanın mutluluğunu yaşadığını belirten Yıldırım, salonda 81 il, 160 ilçe 365 Oda ve Borsa temsilcisinin bulunduğu ifade etti.

Katılımcılara seslenen Başbakan Yıldırım, "Sizler üreten, ürettiğini satan, istihdam oluşturan, reel ekonominin temsilcileriniz. Yatırım yapıyorsunuz, üretiyorsunuz, ihracat yapıyorsunuz, Türkiye'nin daha kalkınmış ülke olması için risk alıyorsunuz. Akıl teri, alın teri döküyorsunuz. Esnaf ve sanayicilerimizi temsil ediyorsunuz. Türkiye'nin bütün kazanımlarında sizin ve temsil ettiğiniz kesimlerin çok büyük emeği, çok büyük gayreti var, açılan köprülerde, yollarda, işa edilen hastanelerde, okullarda, yapılan hızlı trenlerde hisseniz var, akıl teriniz, alın teriniz var. Bu emek ve fedâkarlığınıza için sizlere şahşî adına milletim adına teşekkür ediyorum" diye konuştu.

"İş adamlarımızı kutluyorum"

Fetullahçı Terör Örgütünün (FETÖ) tarafından 15 Temmuz'da gerçekleştirilen darbe girişimine rağmen Başbakan Yıldırım, iş adamlarının hiç tereddüt etmeden milletten, hukuktan, adaletten yana olduklarını belirterek, kendilerini kutladı.

Başbakan Yıldırım, yeni bir dönemin başladığını işaret ederek, "15 Temmuz, Türk siyasi dönem noktası. 15 Temmuz, bir anlamda Kurtuluş mücadelesinin zaferle sonuçlandığı günün adı" dedi.

FETÖ'nün dehşet saçan bir darbe girişiminde bulunduğunu anımsatan Yıldırım, o gece TBMM, Milli İstihbarat Teşkilatı, Özel Harekat Polis Merkezi gibi kritik yerlerin bombalandığını, insanların üzerine ateş açıldığını, masum insanların öldürildüğünü, her yerin yakılıp yıkıldığı anlattı.

Binali Yıldırım, milletin, birliğine, huzuruna, kardeşliğine kurşun sıkıldığını vurgulayarak, "Asker kıyafeti içindeki bu caniler, bu teröristler, 238 canımızı, vatandaşımızı kalleşe katletti" diye konuştu.

Darbe girişimi sonrası hayatını kaybeden şehitlere, ülkenin bölünmez bütünlüğü için PKK terör örgütü ile mücadeledeki şehitlere rahmet, yaralılara da acil şifalar dileyen Yıldırım, şehitlerin bırakıkları mesajı hiç ama hiç unutmayaçaklarını kaydetti.

TOBB YÖNETİMİ "DEMOKRASİ VE ŞEHİTLER MİTİNGİ"NDE

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu başta olmak üzere iş dünyasının temsilcileri İstanbul Yenikapı'da düzenlenen ve 5 milyon kişinin katıldığı "Demokrasi ve Şehitler Mitingi"nde tek ses tek yürek oldu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanlığı hizmetinde İstanbul Yenikapı'da düzenlenen ve yaklaşık 5 milyon kişinin katıldığı "Demokrasi ve Şehitler Mitingi"ne katıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TBMM Başkanı Kahraman, AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Yıldırım, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Akar, CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ve MHP Genel Başkanı Bahçeli'nin alana gelmesinin ardından saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan mitinge sivil toplum örgütleri ve başta TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu olmak üzere iş dünyasının temsilcileri ve sanatçılardan hazır bulundu.

Mitinge TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun beraberinde Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Başkanı

Bendevi Palandöken, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanı Şems Bayraktar, Memur-Sen Başkanı Ali Yalçın, Kamusen Başkanı İsmail Konuk, Hak-İş Başkanı Mahmut Arslan, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkan Vekili Erol Kiresepi, TOBB Başkan Yardımcısı Halim Mete, TOBB Başkan Yardımcısı Ali Kopuz ve Deniz Ticaret Odası Başkanı Metin Kalkavan da katıldı.

"Çok mutluyuz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu birlik ve beraberliğe vurgu yaparak şu mesajı verdi: "Hem Türk iş dünyası, hem de Sivil Toplum Kuruluşları olarak Yenikapı'da Demokrasi ve Şehitler Mitingi'ndeyiz. Türkiye tarihinin en büyük mitingindeyiz. Mil-

yonlar burada. Ülkemiz için, demokrasimiz için, birek ve beraberliğimiz için buradayız. Bu hain darbe girişimi ülke olarak yeniden birlik ve beraberliğimizi sağlamamıza sebep oldu. Bugün Cumhurbaşkanımız, Meclis Başkanımız, Başbakanımız, CHP Genel Başkanı ve MHP Genel Başkanı burada. İş dünyası, sporcular, sanatçılar burada. Her kesimden, her görüşten, her düşündeden vatandaşlarımız burada. Sağlanan bu birlik, beraberlik, mutabakat ve ortak akıl ile Türkiye geleceğe daha umutla bakiyoruz. Bundan sonra el ele, omuz omuza vererek ülkemizi daha ileriye taşıyacağız. Hedeflerimize ulaşmak için durmadan daha çok çalışacağız."

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, diğer STK liderleriyle birlikte geldiği miting alanında sonuna kadar kalarak, halkın coşkusuna eşlik etti.

Özel Harekat Merkezi'nde şehitler anısına karanfil bırakıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu 15 Temmuz 2016 akşamı kalkışılan hain darbe girişimi sırasında saldırıyla uğrayan Ankara İl Emniyet Müdürlüğü ve Özel Harekât Merkezi'ni ziyaret ederek, taziyelerini iletti.

Ankara İl Emniyet Müdürü Mahmut Karaaslan'ı makamında ziyaret eden Hisarcıklıoğlu, FETÖ Terör Örgütü'nce kalkışılan hain saldırıyla karşı milletçe bir ve beraber durulduğu mesajını传递ti. Daha sonra Gölbaşı'ndaki Özel Harekat Merkezi'ne geçen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada da Emniyet Genel Müdürü Celalettin Lekesiz ve Özel Hareket Daire Başkanı Turan Aksoy ile görüşerek olaylardan duyduğu üzüntüyü paylaştı ve Türk iş dünyasının taziye dileklerini ifade etti.

Hisarcıklıoğlu Özel Harekat Merkezi'nde bombaların isabet ettiği yerleri inceledi ve şehitlerin anısına karanfil bıraktı.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Fahri Kasırga'ya ziyaret

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, STK temsilcileriyle birlikte Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Fahri Kasırga'yi ziyaret etti. Heyet, Kasırga'ya 15 Temmuz gecesi yapılan darbe teşebbüsüne ilişkin olarak geçmiş olsun dileklerini传递ti.

Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'a geçmiş olsun ziyareti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki STK temsilcileri, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar'ı makamında ziyaret ederek, 15 Temmuz gecesi yapılan darbe teşebbüsüne ilişkin olarak geçmiş olsun dileklerini传递ti.

ELAZIĞ'DA BİRLİK VE BERABERLİK MESAJı

Türkiye Odalar ve Borsalar Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile Elazığ'da ziyarette bulunarak birlik ve beraberlik mesajı verdi.

Türkiye Odalar ve Borsalar (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile birlikte Elazığ'da taziye ziyaretlerinde bulundu. Elazığ Valisi Murat Zorluoğlu'nu ziyaretle başlayan temaslar, geçtiğimiz günlerde terör saldırısına maruz kalan Emniyet Müdürlüğü'ne başsağlığı ziyaretiyle devam etti.

Hisarcıklıoğlu, Bakan Tüfenkci ve beraberkiler daha sonra bu hain saldırırda yaralananları hastanede ziyaret ederek, geçmiş olsun dileklerini ilettiler ve yaralılara moral vermeye çalışılar.

Elazığ Valisi Murat Zorluoğlu'nu ziyarete TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Bakan Tüfenkci'nin yanı sıra; AK Parti milletvekilleri Harun Karaca, Erdoğan Özegen ve Ejder Açıkkapı da katıldı.

Bakan Tüfenkci, burada yaptığı açıklamada, İl Emniyet Müdürlüğü'ne bombalı araçla yapılan saldırısı sonrası Elazığ halkının teröre karşı tek ses ve tek yürek olarak meydanları doldurarak Türkiye'ye örnek olduğuna dikkati çekti. Türkiye'nin enerjisini bu terör örgütüyle boşça çıkarması hedeflendiğini belirtirken Tüfenkci, şunları kaydetti: "Biz onların aksine içine kapanmayacak, dünya ile entegre ol-

cağız. Bu terör yapanlar ve arkasındakiilerden hesap soracağız. Bu terör bombaları ve başka faaliyetleri bizleri asla yıldırımız. Birlik ve beraberliğimizi bozamaz, birbirimize düşüremez. Provokasyonlara da bu millet gelmez, kimse de bundan medet ummasın. İnşallah birlik beraberlik içerisinde bunun da üstesinden geleceğiz."

Emniyet Müdürlüğü'ne ziyaret

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Gümruk ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin, AK Parti milletvekilleri Harun Karacan ve Erdoğan Özegen ile geldiği Elazığ'da inceleme ve ziyaretleri valiliğin ardından, terör örgütü PKK'nın bomba yüklü araçla intihar saldırısı düzenlediği Emniyet Müdürlüğü ile sürdürdü. Burada incelemelerde bulunan Heyet daha sonra, patlamada yaralananları ziyaret etti. Ardından Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İdris Alan'ı ve Elazığ Ticaret Borsası Başkanı Mehmet Ali Dumandağı'yı ziyaret eden Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki Heyet, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde zırhlı polis aracının geçişi sırasında PKK'lı teröristler tarafından yola döşenen patlayıcının infilak ettirilmesi sonucu şehit olan polis memuru Ömer Sönmez'in babası Mehmet Sönmez'e de taziye ziyaretinde bulundular. İzzetpaşa Vakfı Taziye evi'nde şehit babası ile bir süre görüşen Hisarcıklıoğlu ve Tüfenkci, daha sonra beraberindeki heyetle çarşı esnafını dolaşarak, İl Emniyet müdürlüğünne yapılan bombalı saldırısı dolayısıyla geçmiş olsun dileklerini ilettı.

Heyet, buradaki teması sonrası Elazığ Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanı Cemil Erdem'e de ziyarette bulundular.

Van'a destek ziyareti

Van'ın Saray ilçesindeki Kapıköy Sınır Kapısı'nda yapılacak tesisin temel atma törenine katılmak üzere Van'a giden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İpekyolu ilçesinde terör örgütü PKK tarafından düzenlenen patlayıcı saldırı nedeniyle ilde incelemelerde ve taziye ziyaretlerinde bulundu.

Hisarcıklıoğlu önce Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile birlikte Van Valisi İbrahim Taşyapın'ı ziyaret ederek geçmiş olsun dileklerini ilettir. Olayla ilgili bilgi alan Hisarcıklıoğlu daha sonra Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne geçerek emniyet müdürü Mehmet Suat Ekici'ye taziyelerini belirtti. Hisarcıklıoğlu, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile birlikte İpekyolu ilçesinde terör örgütü PKK tarafından patlayıcı yüklü araçla yapılan saldırısının gerçekleştirildiği polis evi ve polis merkezinde incelemelerde bulundu.

Hisarcıklıoğlu daha sonra Bakan Tüfenkci ile birlikte Van Ticaret Sanayi Odası'nı ve Van Ticaret Borsası'nı ziyaret etti.

HERKES İÇİN

AİLELER ANNELER BABALAR ÖĞRENCİLER GENÇLER ÇİFTÇİLER DOKTORLAR
ÖĞRETMEMLER ECZACILAR İŞÇİLER YÖNETİCİLER ASKERLER YAZARLAR
TURİZMÇİLER KOBİ'LER ARKEOLOGLAR GİRİŞİMCİLER SPORCULAR
MÜHENDİSLER REKLAMCILAR TAKSİCİLER ÇİNİCİLER AMBALAJCILAR
OKUTMANLAR SOSYAL HİZMET UZMANLARI MOBİLYACILAR JİMNASTİKÇİLER
ŞOFÖRLER REHBERLER SİGORTACILAR BERBERLER MANAVLAR
SEKRETERLER EMLAKÇILAR STİLİSTLER PİLOTLAR ÇEVİRMENLER MEMURLAR
NAKLİYEÇİLER DEMİRCİLER KURUYEMİŞÇİLER NALBURLAR ANALİSTLER
DİYETİSYENLER OPERATÖRLER FUTBOLCULAR ESKİCİLER FIRINCILAR
BOYACILAR ASİSTANLAR DONDURMACILAR AÇILAR KASAPLAR MODELLER
BAKKALLAR MODACILAR BİLİM ADamları YÜZÜCÜLER GURMELER
ESKİCİLER SES TEKNİSYENLERİ SANAYİCİLER GAZETECİLER RESSAMLAR
IŞIKÇILAR HEMŞİRELER TAHSİLDARLAR KAPTANLAR MUHTARLAR BESİCİLER
POLİTİKACILAR KUAFÖRLER PANSİYONCULAR DANSÇILAR BENZİNCİLER
MAKİNSTLER KOSTÜMCÜLER SAĞLIKÇILAR MİMARLAR HİRDAVATÇILAR
CANKURTARANLAR AYAKKABI TAMİRCİLERİ KİMYAGERLER AVUKATLAR
TABELACILAR DEKORATÖRLER HARİTACILAR ESTETİSYENLER ÇİÇEKÇİLER
KÖŞE YAZARLARI BORSACILAR EV HANİMLARI REKLAMCILAR MÜZİSYENLER
İNŞAATÇILAR YARGIÇLAR METİN YAZARLARI CERRAHLAR YAYINCILAR
TEKNİKERLER KAYNAKÇILAR TAMİRCİLER İŞLETMECİLER PSİKOLOGLAR
LOSTRACILAR ELEKTRİKÇİLER BİLİŞİM UZMANLARI EV HANİMLARI GRAFİK
TASARIMCILAR MANİFUTURACILAR BAHARATÇILAR KOREOGRAFLAR
TEKSTİLÇİLER MADENCİLER POLİSLER TESİSATÇILAR HOSTESLER
VEZNEDARLAR İPLİKÇİLER KASİYERLER KEBAPÇILAR SARRAFLAR
PAZARLAMACILAR KIRTASIYEÇİLER ARAŞTIRMACILAR FOTOĞRAFÇILAR
KURYELER DOĞRAMACILAR SENARIŞTLER DALGIÇLAR MUHASEBECİLER
BÜROKRATLAR BALIKÇILAR SANATÇILAR NOTERLER DANIŞMANLAR
ÇOBANLAR USTALAR EKSPERLER MUFETTİŞLER MUHABİRLER OYUNCULAR
MATBAACILAR TORNACILAR ÇANTACILAR KAPICILAR MÜBAŞİRLER
KAMERAMANLAR KÖMÜRCÜLER MÜFTÜLER OYUNCAKÇILAR SPİKERLER
KABZİMALLAR MÜTEAHHİTLER SOSYOLOGLAR SİMİTCİLER SUCULAR
CAMCILAR KARİKATÜRİSTLER GALERİCİLER TESVİYECİLER ARŞİVCİLER
ELEŞTİRİLENLER BANKACILAR ŞAIRLER PAZARCILAR HAKEMLER
BAKİCİLER KÜTÜPHANEÇİLER TATLİCİLER SAATÇİLER OVERLOKÇULAR
MÜŞAVİRLER DEFTERDARLAR SAHAFLAR TEZGAHTARLAR ANİMATÖRLER
EDİTÖRLER BİLGİSAYARCILAR TEMİZLİKÇİLER BAHÇİVANLAR
ÇİLİNGİRLER KOMEDYENLER BULAŞIKÇILAR ANTRENÖRLER
POSTACILAR İTFAIYECİLER İŞLETMECİLER ZABITALAR EMEKLİLER İÇİN

BİR BANKADAN DAHA FAZLASI

Protokole TOBB
Başkanı M. Rifat
Hisarcıklıoğlu ve
Çalışma ve Sosyal
Güvenlik Bakanı
Süleyman Soylu
imza attı.

Mesleki eğitim ve istihdam seferberliği başlatıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Çalışma Bakanlığı, mesleki eğitim ve istihdam seferberliği başlattı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bu, Türkiye'de kamu ile özel sektör arasında gerçekleşen en büyük ortak çalışma girişimidir. Özellikle de en çok ilerleme sağlamamız gereken alanların başında gelen, verimlilik sorununa çözümüdür" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (İŞKUR) arasında imzalanan protokol ile mesleki eğitim ve istihdam seferberliği başlatıldı. Protokol töreni basına açık olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda gerçekleştirildi.

İş dünyasını temsil eden TOBB ile çalışma hayatını tanzim eden ÇSGB, UMEM Beceri'10 Projesiyle başlayan işbirliğinin kapsamını genişletecek artik tüm işgücü piyasası hizmetlerinde işbirliği yapacak. TOBB, iş dünyasının tüm eleman ihtiyacını, çalışanların mesleki eğitimini, mesleki yeterlilik belgesi taleplerini ve stajyer ihtiyacını toplayacak. ÇSGB ve İŞKUR da iş dünyasının tüm bu taleplerini işgücü piyasasından temin edecek ve eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak.

Konuya ilişkin düzenlenen protokol töreninde bir konuşma yapan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin olağanüstü günlerden geçtiğine işaret ederek, "15

Temmuz gecesi çok büyük bir tehlike yaşadık. Bir taraftan PKK, bir taraftan DAEŞ terörü ile mücadele ederken karşımıza bir de FETÖ kaynaklı darbe girişimi çıktı. Çok şükür ekonomimiz çok fazla yara almadan bu girişimi atlattı. Şimdi ekonominin normalleştirme ve somut adım atma zamanı. Özellikle de böyle bir dönemde olumlu işler yapmak ve ekonominin tanıtımını çok daha önemli hale geldi. İşte bugün Sayın Süleyman Soylu Bakanımızla birlikte ülkemiz, insanlarımız ve iş dünyamız için çok hayatı sonuclar getireceğine inandığımız bir girişim başlatıyoruz" diye konuştu.

"Nitelikli çalışan ve stajyer ihtiyacını tespit edeceğiz"

Bakan Soylu'ya özel sektörde ve camiaya verdiği destek için teşekkür eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Bakan Soylu'nun real sektör dostu bir çalışma tarzına sahip olduğunu vurguladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu bu kapsamda neler

yapılacağını ise şöyle anlattı:

"TOBB olarak 81 İl ve 160 ilçedeki Oda- larımız-Borsalarımız kanalıyla, iş dünyasının nitelikli çalışan ve stajyer ihtiyacını tespit edip, toplayacağız. Bunları İŞKUR'a ileteceğiz. İŞKUR da bu talepleri karşılayacak eğitimler verecek, yerleştirmeleri yapacak. Bunlar nasıl olacak? Nitelikli eleman ihtiyacı olan işverenlerimizin bu ihtiyacını mesleki eğitim kurslarıyla karşılayacağız. Benim hemen elemana ihtiyacım var diyen işverenlerimizin bu ihtiyacını işbaşı eğitim programları ile karşılayacağız. Stajyer ihtiyacım var diyen işverenlerin bu ihtiyaclarını liselerimizden, yüksekokullarımızdan ve üniversitelerimizden karşılayacağız.

"SGK prim maliyeti yüzde 50 azalacak"

Öte yandan işsiz kardeşlerimize mesleki eğitim verip, onların meslek sahibi olmalarını ve istihdam edilmelerini sağlayacağız. Çalışırken mesleki eğitim alıp kendini geliştirmek isteyen kardeşlerimize mesleki eğitim vereceğiz. Hem ortaöğretim hem de yükseköğretimde okuyup staj yapmak isteyen kardeşlerimize firmalarda staj imkânı sağlayacağız.

Başlattığımız istihdam seferberliği, hem işsizlere hem de firmalarımıza maddi destekler sağlıyor. Buradan istihdam temin eden bir firma, 54 aya kadar varan sürelerle işveren primi ödemeyecek. Yani SGK prim maliyeti yüzde 50 azalmış olacak. İstihdam üzerindeki prim maliyetinden

herkes şikayet ediyordu. İşte çözüm burada ayağınızda geliyor, mutlaka yararlanın. İşbaşı eğitim programına katılanlara da İŞKUR tarafından günlük 50 lira ücret ödenecek. Yani her katılan kardeşimiz aylık net 1.300 lira alacak.

Ayrıca, programa katılan kişilerin iş kazası ve meslek hastalığı ile Genel Sağlık Sigortası primleri de İŞKUR tarafından

karşılıyor. Bununla da yetinmedi. Mesleki Yeterlilik Belgesi almak isteyen kardeşlerimize eğitim verip sınava alacağız. TOBB olarak burada da elimizi taşın altına koyduk. İş kazalarını önlemek üzere, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde sınav ve belgelendirme yapacak bir kuruluş olan MEYBEM'i kurduk.

Bunun yanında bazı oda ve borsalarımız da sınav ve belgelendirme merkezleri kurdu. 81 ilde oda ve borsalarımız aracılığı ile çalışanları eğitiyor ve sınavla belgelendiriyoruz. MEYBEM olarak ilk olarak 12 meslekte bağladığımız sınav ve belgelendirme hizmetine bugün 19 meslekte devam ediyoruz. İşgücü piyasasında kamu-işverenler-işçiler olarak artık birlikte çalışıyoruz. Bundan da büyük mutluluk duyuyoruz.

Odalar ve borsalar, 81 il ve 160 ilçede, İŞKUR faaliyetleri hakkında da işverenleri bilgilendirecek ve tanıtacak. Oda ve Borsalarımız artık İŞKUR hizmet noktaları haline gelecek. Oda ve Borsalarımızda İŞKUR'un iş ve meslek danışmanları görev yapacak. Böylece hizmeti işverenin ve işsizin ayağına götürmüş olacağız. Ankara'dan ve merkezden çare arama dönemi kapanacak, yerelden çözümler hız kazanacak."

"Devletimiz, iş dünyasının arkasında olduğunu gösterdi"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın yaptığı vergi ve prim borçları ile varlık barışına ilişkin açıklamayı olumlu bulduklarını belirterek, devletin iş dünyasına 'biz sizin arkanzdayız' mesajı verdiği vurguladı. Hisarcıklıoğlu değerlendirmesinde şu ifadelere yer

verdi: "Maliye Bakanımız Sayın Naci Ağbal'a, açıkladığı vergi ve prim borçlarının yapılandırılmasına ve varlık barışına yurtçi varlıkların da dâhil edilmesine ilişkin karardan dolayı teşekkür ediyorum. Tahsilatlarda sıkıntı yaşandığı bir dönemde, Devletimiz, 'Merak etmeyin biz sizin arkanzdayız' demiştir. Ayrıca, iş dünyamızdan gelen yoğun taleplere olumlu karşılık verilerek, matrah artırımı ve stok affi konusunda da adım atılması son derece yerinde olmuştur. Tüm özel sektörümüzün bu imkânlardan azami şekilde faydalanağından eminim. Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız başta olmak üzere tüm emeği geçenlere, ülkemizin geleceğine yatırım yapan yatırımcılara böyle bir temiz sayfa açma imkânı sağladıkları için şükranlarımızı sunuyorum."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İlk geceden itibaren milletimizin tamamı gibi darbenin karşısında durduk. Hem milletimize, hem üyelerimize 'demokrasije sahip çıkm'a mesajını güclü şekilde verdik" dedi.

TOBB öncülüğünde STK'lar bilgi kirliliği için etkin rol alacak

Türkiye-AB KİK Heyeti Eş Başkanı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu STK'lar olarak bu süreçte daha aktif rol alacaklarını belirtti ve yurtdışındaki bilgi kirliliği ile darbe girişimi ve sonrasında çıkan spekülatif haberlere karşı etkin rol alacaklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK) üyesi kuruluşların temsilcilerini kabul etti. Heyetin Eş Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu görüşme sonrası yaptığı açıklamada, milletçe çok büyük bir badire atlatıldığını kaydetti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Bizler AB-KİK Türkiye kanadını oluşturan meslek örgütleri, sendika konfederasyonları ve STK'lar olarak ilk geceden itibaren milletimizin tamamı gibi darbenin karşısında durduk, hem milletimize, hem üyelerimize "demokrasije sahip çıkm'a mesajını güclü şekilde verdik.

O günden bu yana da sivil toplumun en büyük kuruluşları olarak devletimizin, meclisimizin yanındayız. 16 Temmuz günü TBMM Genel Kurulu'na birlikte katıldık.

Daha sonra 538 STK temsilcisi ile birlikte Meclisimde Meclis Başkanımız ve siyasi partilerimizin temsilcileri ile bir araya geldik.

Devletimizin başı olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a hem geçmiş olsun ziyaretinde bulunduk, hem de bu süreçte yapılanları, önümüzdeki süreçte yapılması gerekenleri, sivil toplum olarak bizim üzerimize düşen görevleri istişare ettik. Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en büyük tehditlerden biri

ile karşılaştı. Ve tarihimizdeki en olağanüstü dönemlerden birini yaşıyoruz. Bu süreçte bizler de ilk andan itibaren devletimizin yanındayız. Üzerimize düşen ne varsa yapacağız."

Yurtdışında büyük bir bilgi kırılığı yaşanıyor

Özellikle yurtdışında büyük bilgi kırılığı yaşandığını bildiren Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'de yaşanan darbe girişimiyle, mevcut durumla ve Türkiye ekonomisiyle ilgili spekülatif haberler çıkmıştır. Bu konuda STK'lar olarak daha aktif rol alacağımız. Biz zaten yurtdışındaki muhataplarımıza temasa çok önceden başlamıştık. Türkiye'de yaşananları net bir şekilde anlattık ve Türkiye demokrasisinin ve ekonomisinin gücünü hatırlattık. Bundan sonra da bu kapsamında çalışmaya, ülkemizin daha güçlü hale gelmesine katkı vermeye devam edeceğiz" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşen Türkiye-AB KİK Heyeti'nde; TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TESK Başkanı Bendevi Palandöken, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar, Memur-Sen Başkanı Ali Yalçın, Kamu-Sen Başkanı İsmail Konuk, Hak-İş Başkanı Mahmut Arslan ve TİSK Başkanı Yağız Eyüpoğlu yer aldı.

Diplomasi çalışmaları hızlanacak

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin başkanlığında STK başkanlarının katılımıyla düzenlenen "Ekonomi Dünyası İstişare Toplantısı-Güçlü Demokrasi Güçlü Ekonomi Hedef 2023" konulu toplantıya katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu toplantı ilişkin olarak, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada "Ekonomi Bakanımız Sayın Nihat Zeybekci ile birlikte Ekonomi Dünyası İstişare Toplantısı'nı yaptık. 15 Temmuz sonrasında hükümetimiz ve özel sektör kuruluşları olarak yurtdışında nasıl bir lobi çalışması yürüteceğimizi tartıştık. TOBB olarak Türkiye için,

iş dünyamız için çalışmaya devam ediyoruz. Ekonomi diplomasisi çalışmalarımızı hızlandıracak artırıyoruz. Tek bir amacımız var. Son günlerde yaşadıklarımızdan Türkiye'nin imajının zedelenmemesi. Oluşan hasarın hızla onarılması" ifadesini kullandı.

Toplantı sonrasında bir açıklama yapan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ise, "STK başkanları ile Türkiye'nin yaşadığı sürecin, ekonomi, yatırım, istihdam, gelecekteki fırsatları ve iş birlikleriyle ilgili artan cazibeşinin dünyaya anlatılması gerekiyor. Her türlü mecrayı kullanarak dünyada bir seferberlik başlatma kararı aldık" dedi.

İKV 54. Olağan Genel Kurulu İstanbul'da yapıldı

İktisadi Kalkınma Vakfı'nın (İKV) 54. Olağan Genel Kurulu İstanbul'da yapıldı. Toplantıya katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, "Türkiye'deki gelişmeler konusunda yurtdışındaki muhataplarımıza objektif ve güncel bilgiler veriyoruz. Türkiye'de yaşananları anlatıyoruz. Türkiye'nin bu ortamdan süratle çıkışاقını, olağan koşulların ülkeye hakim olacağını belirtiyoruz" dedi. Mete, İKV'nin gelecek dönem faaliyet planını revize etmesinin büyük önem taşıdığını dile getirerek, "Tabii ki bir yandan son dönemdeki gelişmelere yönelik bu çalışmalarımızı sürdürürken

diğer taraftan da orta vadeli gündemimize devam edeceğiz. Bu da AB üyelik sürecidir. Bu süreç kapsamlı reformlar gerektiriyor" diye konuştu.

İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanı Ayhan Zeytinoğlu da "İKV olarak bu çabalarında devlet ve hükümetimizin yanında olduğumuzu belirtmek isterim" dedi.

TOBB
Başkanı Rifat
Hisarcıklıoğlu,
"Biz Türkiye'nin
geleceğine
yatırım
yapanların
her zaman
daha fazlasını
kazanacağını
biliyoruz. Dün
Türkiye'nin
geleceğine
yatırım yapan
bizler kazandık"
dedi.

'Türkiye'ye yatırım yapan kazanır' mesajı

Yabancı sermaye temsilcilerinden Türkiye'ye 'güven' mesajı geldi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun okuduğu ortak açıklamada, "Türkiye'nin geleceğine yatırım yapmaya devam edilecek" denildi.

Türkiye'de faaliyette bulunan uluslararası şirketlerin temsilcileri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde bir araya geldi.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla düzenlenen Uluslararası Yatırımcılarla Yüksek Düzeyli Ekonomi Diyaloğu toplantısına TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ahmet Erdem, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, Hak-İş Başkanı Mahmut Arslan, TİSK ve TZOB temsilcileri ile Türkiye'de yatırımı bulunan yabancı firmaların temsilcileri iştirak etti.

Burada bir konuşma yapan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'ye bugüne kadar net stok değeri olarak 150 milyar doların üzerinde yatırım yapmış bir toplulukla bu ziyareti gerçekleştirdiklerini ifade etti. Hisarcık-

lıoğlu daha sonra, ziyaret öncesinde TOBB'da düzenlenen toplantıda oluşturulan ortak açıklamayı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kabulü sırasında seslendirdi.

"Üretmeye devam ediyoruz"

Açıklamada, "Türkiye'de yatırım yapan bizler işimizin başındayız. Üretmeye, ihraç etmeye, yatırım yapmaya, istihdam sağlamaya devam ediyoruz. Çünkü, biz Türkiye'nin geleceğine yatırım yapanların her zaman daha fazlasını kazanacağını biliyoruz. Dün Türkiye'nin geleceğine yatırım yapan bizler kazandık. Yarın da bugün Türkiye'ye yatırım yapanlar kazanacak" ifadesine yer verildi.

İşte ortak açıklama

Hisarcıklıoğlu'nun seslendirdiği ortak açıklama şöyle: "Türkiye, 15 Temmuz Cuma gecesi demokrasisine ve hukukun üstünlüğüne kasteden bir saldırıyı geri püsürmüştür.

Artık şu çok açıkta: Türkiye, gücünü sandıktan, yetkisini milletten almayan bir idareyi asla meşru kabul etmemektedir. 79 milyonun tamamı, Türkiye'nin geleceği için demokrasi dışında bir seçenek görmemektedir.

Demokrasimiz ve Türkiye'nin demokratik kurumları,

artık kaba kuvvete teslim olmayacak kadar olgunlaştığını kanıtlamıştır. Ülkemizin son 93 yıldaki tüm siyasi ve ekonomik kazanımlarına kast edenler başarısız olmuştur.

Bugünden itibaren bizlere düşen, ülkemizde hayatı bir an önce olağan akışına döndürmek, Türkiye'yi yeniden geleceğe bakan, coşkulu bir ülke haline getirmektedir. Bu çerçevede üzerimize düşeni yapacağız.

İş dünyası olarak bir an önce ekonomi gündemimize geri dönmek, yolumuza hiçbir kesintiye uğramadan devam etmek azımdırmışız. Bu çerçevede, TOBB, YASED, Türk-İş, Hak-İş, TİSK, TZOB ve Türkiye'nin geleceğine yatırım yapmış uluslararası şirketler olarak bir araya geldik ve bir durum değerlendirmesi yaptık.

Türkiye'de güçlü bir büyümeye vizyonu doğrultusunda atılacak reform adımlarına ilişkin kararlılığımızı yineliyoruz. 15 Temmuz gecesi gerçekleşen hain saldırıyı akamete uğratan Cumhurbaşkanımızın liderliğine, şimdilik ekonomik büyümeye ve reformlar alanındaki sıçrama için ihtiyaç vardır.

Mutabakat zemini

Darbe girişimi sonrasında meclisteki siyasi partiler arasında demokrasi ve hukukun üstünlüğü konusunda oluşan mutabakat zemini,ümüzdeki süreçte Türkiye'nin küresel konumunu pekiştirecek niteliktir.

Şimdilik bu mutabakatın, Türkiye'de demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü güçlendirerek, yargı bağımsızlığını garanti altına alacak yeni bir Anayasa mutabakatına

dönüştürülmesi önem taşımaktadır. Ayrıca, Avrupa Birliği süreci de bu kurumsal dönüşümü kolaylaştıracak ve Türkiye'nin küresel gündemdeki yerini sağlamlaştıracaktır.

Olağanüstü Hal uygulamasının hızlı normalleşme için gündeme getirilen zorunlu ancak geçici ve sınırlı bir Anayasal kurum olduğunu bilincindeyiz. Bu çerçevede, Türkiye'nin iktisadi sıçrama için gereken ve zaten hazırlıkları devam eden, yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik reform gündeminin hızla hayata geçirilmesini bekliyoruz.

Hazırlıkları bir süredir devam ettirilen Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Kanunu, Si-

nai Mülkiyet Kanunu taslağı, Üretim Reform Paketi ve Yatırım-Ihracat Teşvikleri Reform Paketi'nin uluslararası yatırımcılar gözünde Türkiye'nin küresel iddiasını devam ettirmek açısından son derece önemli olacağını düşünüyoruz.

Özellikle bu reform paketlerinin uluslararası yatırımcılarla yönelik yeni teşvik unsurlarını içerecek şekilde güçlendirilmesi, Türkiye'nin yüksek teknolojili yatırımlara pozitif ayrımcılık yapan bir vergi reformuna gitmesi,ümüzdeki dönemde ülkemizi yatırım çekmesine katkı sağlayacaktır.

"Bizler işimizin başındayız"

Yaşadığımız hareketli dönemde, şirketlerimizin kamu ile yürüttükleri günlük işlerinde hiçbir aksama olmamasının temin edilmesi ve reform sürecinin özel sektörle iletişim içerisinde şeffaf bir biçimde yürütülmESİ için etkin bir kamu-özel sektör diyalog mekanizmasının oluşturulmasını önemsiyoruz. Bugünkü yüksek düzeyli diyalog toplantılarını da bu yakın işbirliğinin önemli bir adımı olarak görüyoruz.

Türkiye'de yatırım yapan bizler işimizin başındayız. Üretmeye, ihrac etmeye, yatırım yapmaya, istihdam sağlamaya devam ediyoruz. Çünkü, biz Türkiye'nin geleceğine yatırım yapanların her zaman daha fazlasını kazanacağını biliyoruz.

Dün Türkiye'nin geleceğine yatırım yapan bizler kazandık. Yarın da bugün TürkİYE'ye yatırım yapanlar kazanacak."

TOBB ile MYK arasında işbirliği protokolu

TOBB ile Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) arasında imzalanan iş birliği protokolüyle "proje yöneticisi", "halkla ilişkiler/iletişim uzmanı" ve "tesis/idari işler yöneticisi" mesleklerinin ulusal meslek standartı ve ulusal yeterliliği belirlenecek. TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz protokolle "proje yöneticisi" (seviye 5), "halkla ilişkiler/iletişim uzmanı" (seviye 6), "tesis/idari işler yöneticisi" (seviye 6) mesleklerinin, ulusal meslek standartı ve ulusal yeterliliğinin belirleneceğini söyledi.

MYK Başkanı Adem Ceylan, burada yaptığı konuşmada TOBB'un en büyük paydaşları olduğunu belirterek, TOBB ile birlikte onlarca mesleğin standartını

hazırladıklarını söyledi.

Bugüne kadar 663 mesleğe ilişkin standardının belirlenip, Resmi Gazete'de yayımlandığını bildiren Ceylan, "Ayrıca 200'e yakın mesleğin de standartlarının hazırlanması çalışmaları devam ediyor" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Malatya TSO'nun müşteri odaklı hizmet anlayışını benimsediğini, akreditasyon belgesi alarak 5 yıldızlı oda konumuna geldiğini açıkladı.

Malatyalı tüccar ve sanayici dünyaya açıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu
Malatyalıların birlik ve beraberliğini överken
Malatyalı tüccar ve sanayicinin dünyaya açıldığına işaret etti.

Gümruk ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ile birlikte Malatya'ya giden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya Ticaret Borsası Başkanı Gürsel Özbez'i makamında ziyaret ettikten sonra, Malatya Ticaret ve Sanayi Odası'nın hizmet binası açılışına katıldı. Hisarcıklıoğlu Malatyalıların birlik ve beraberliğini överken, Malatyalı tüccar ve sanayicinin dünyaya açıldığına işaret etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Malatya Sanayi ve Ticaret Odası Hizmet Binası açılış törenin de yaptığı

konuşmada, 15 Temmuz darbe girişimine degenirken, Malatyalıların bu hain girişime karşı kahramanca bir duruş sergilediğini ifade ederek, gösterdiği cesaret dolayısıyla kenti tebrik etti. Bakan Tüfenkci'nin özel sektör dostu bir çalışma anlayışına sahip olduğunu ve Malatyalıların hemşerileri Bakan Tüfenkci ile iftihar ettiklerini anlatan Hisarcıklıoğlu, gösterdiği anlayış ve istişareye verdiği önem için Bakan Bülent Tüfenkci'ye teşekkür etti.

5 yıldızlı oda

Malatya TSO'nun müşteri odaklı hizmet anlayışını benimsediğini akreditasyon belgesi alarak 5 yıldızlı oda konumuna geldiğini bildiren Hisarcıklıoğlu, global bir bakış açısına sahip kentin iş dünyasının artık dünyaya açıldığından söz etti. TOBB Başkanı, "Malatyalı sanayici ve tüccar en

iyi hizmeti hak ediyor" diye konuştu.

Şehrin ekonomik verilerini Türkiye ortalaması ile karşılaştırın Hisarcıklıoğlu, Malatya'nın ekonomik verilerinin Türkiye ortalamasının üzerinde olmasının nedenini birlik ve beraberlik olarak açıkladı. 2016 yılının ilk yarısı itibarıyle; iş yeri sayısının Türkiye ortalaması yüzde 2 artış gösterirken, Malatya'nın yüzde 5 arttığını ifade eden Hisarcıklıoğlu, ülke ortalamasının yüzde 2 azaldığı ihracat konusunda ise Malatya'nın yüzde 17 artış gösterdiğini bildirdi.

"Tüccar ve sanayici borcuna sadık"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu protestolu senet sayısındaki artışa da işaret ederken, Türkiye ortalamasının yılın 6 ayında yüzde 21 artış gösterdiği bu bazda Malatya'nın yüzde 4'de kalmasının büyük bir başarı olduğunu dile getirdi. Hisarcıklıoğlu bu verinin Malatyalı tüccar ve sanayicinin borcuna sadık olduğunu ve sözünü tuttuğunu gösterdiğini vur-

guladı. Vergi ve prim borçlarından kaynaklı şikayetlerle ilgili olarak yeniden yapılanmaya gidildiğini ve konunun Meclis'ten geçtiğini belirten TOBB Başkanı, sırada yeni bir yatırım ve teşvik politikası olduğunu hatırlatarak, "İşallah yeni yapıyla beraber Malatya da daha fazla öne çıkacak" diye konuştu.

Kılıçdaroğlu'na geçmiş olsun mesajı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Eylül ayında Bakan Tüfenkci'nin evsahipliğinde TOBB'da Ticaret ve Sanayi Şurası'nın toplanacağını söyleyerek, sanayici ve tüccarın sorunlarının hükümete birinci ağızdan iletme imkanı bulunacağını kaydetti. Hisarcıklıoğlu konuşmasında, Artvin programı sırasında, konvoyu terör saldırısına maruz kalan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na da geçmiş olsun dileklerini iletirken, bu saldırının şehit olan askere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diledi. Hisarcıklıoğlu terörün her türlüşüne milletçe karşı durulacağıının altını çizdi.

Malatya Ticaret Borsası'na ziyaret

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkçi, AK Partili Milletvekilleri Harun Karacan ve Erdoğan Özegen ile Doğu ve Güneydoğu illerinin oda ve borsa başkanlarıyla Malatya Ticaret Borsası'ni ziyaret etti.

Hisarcıklıoğlu burada ilin ekonomisi, sorunları ve beklenileriyle ilgili olarak iş dünyası temsilcileriyle görüş alışverişinde bulunurken Bakan Tüfenkçi de yaptığı konuşmada, "Hükümet olarak Doğu ve Gü-

neydoğu Anadolu'ya açıklayacağımız teşvik paketi öncesi bir anlamlı buraların nabızını tutmak istedik. Önümüzdeki günlerde de işşallah Sayın Başbakanımız, Doğu ve Güneydoğu illerine giderek bu teşvik paketlerini açıklamış olacak" ifadesini kullandı.

Borsaların özellikle tarıma dayalı ticaretin gelişmesinde önemli görevler ifade ettiğini belirten Tüfenkci, borsaların ilde tarım ve hayvancılığın gelişmesinde de önemli görevler üstlendiğini söyledi.

Bakanlar Kuruluna sevk ettikleri, Başkan Binali Yıldırım'ın da "bayram müjdesi" olarak açıkladığı ürün ihtisas borsalarını hayatı geçiriceklerini dile getiren Tüfenkci, şunları kaydetti: "Ürün ihtisas borsaları özellikle ticari hayatımıza ve lisanslı depoculukla beraber oradaki ürünlerin elektronik sertifikaya bağlanarak, piyasalarda işlem görmesi ve yatırım araçlarından biri olması hasebiyle işşallah önemli görevler görüp Türkiye'de bir anlamda devrim niteliğinde bir uygulama olacak."

Bununla ilgili birçok borsayı, TOBB ile kurulacak ürün ihtisas borsalarına ortak ettiklerini aktaran Tüfenkci, "Burada borsalarımız var ve gerçekten modern anlamda alım satımının yapıldığı ve yatırım aracı olarak diğer sektörlerde faaliyet gösterenlerin de ilgisini çekeceği bir ürün ihtisas borsasını hayatı geçiriyoruz. Biz yerelde borsaların güçlü olmasını isterken, hem ulusal hem uluslararası anlamda borsaların güçlü olmasını istiyoruz" ifadelerini kullandı.

Ziyaret anısına Malatya Ticaret Borsası Başkanı Gürsel Özbeyp, Bakan Tüfenkci'ye tablo ve kayısı hediyeli etti.

TOBB'dan yazılım sektörünün önünü açacak proje

TOBB-Bilişim, Soft_Away Projesi ile Türkiye'deki yazılım sektörünün küreselleşmesine ve ihracatçı yapısının güçlendirilmesine katkı verecek. Proje ile ülkenin üretim ve ihracatında katma değerin artırılması hedefleniyor.

TOBB ve Ekonomi Bakanlığı'nın desteğiyle gerçekleştirilen Soft_Away Proje'sine başvurular başladı. Konuya ilgili Komisyon'un olurunu alan yazılım firmalarının; eğitim, danışmanlık ve yurtdışı pazarlama faaliyet giderlerinin yüzde 75'i Bakanlık tarafından karşılanacak.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesindeki TOBB-Bilişim, Soft_Away adı verilen proje ile ülkenin üretim ve ihracatında katma değeri artırmayı hedefliyor.

TOBB-Bilişim'un projesi, Ekonomi Bakanlığı'nın desteğiyle yazılım şirketlerinin uluslararasılaşmasına katkı sunacak. Projede amaç, üretimde katma değer artışına katkı yapacak en önemli sektörlerden olan yazılımlının, Türkiye'nin ihracat sepetindeki payını artırarak, Türkiye'nin kişi başı 25 bin dolar milli gelir ve 500 milyar dolar ihracat hedefine ulaşmasına katkıda bulunmak.

Proje neler getirecek?

Projeye katılma hakkı elde edecek firmalar TOBB Türkiye Yazılım Meclisi üyelerinden oluşturulacak bir komisyon tarafından belirlenecek. Komisyon, başvuran firmaların üretikleri yazılımın niteliğine bakarak, proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlere bir arada, uyumlu bir şekilde katılabilecek firmaları tespit edecek. Komisyon, yurtdışında belli bir noktaya gelmiş, yurtdışına açılma aşamasına yaklaşmış firmaları önceliklendirecek.

Hâlihazırda yurtdışına satış yapan firmalar ve yapısı itibarıyla yurtdışına satış hacmini artırma potansiyeline sahip firmalar da projeye başvuru yapabilecek.

Projenin birinci aşamasında, firmaların rekabet gücü ihtiyaç analizi neticesinde, firmaların yurtdışına açılmak için eğitim, danışmanlık ve yurtdışı pazarlama faaliyeti ihtiyaçları belirlenecek. Projenin

sonraki aşamalarında, ihtiyaç analizinde belirtilen faaliyetler, firmaların katılımıyla, TOBB Yazılım Sektör Meclisi koordinasyonunda gerçekleştirilecek.

Proje kapsamında ihtiyaç analisinin hazırlanması ve ihtiyaç analizinde öne çıkan eğitim, danışmanlık ve yurtdışı pazarlama faaliyetlerinin yüzde 75'i Bakanlık tarafından karşılanacak.

Ürün ihtisas borsası istişare toplantısı TOBB'da yapıldı

TOBB'a bağlı 113 Borsa Ankara'da TOBB İkiz Kuleler'de bir araya geldi. Yapılan istişare toplantısında tarım piyasasının geleceği, lisanslı depoculuk ve yeni kurulacak Ürün İhtisas Borsası gibi konular ele alındı.

Toplantıya TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Yahya Toplu, TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkanı ve Mersin Ticaret Borsası Başkanı Abdullah Özdemir ile TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraoğlu de katıldı.

Bakan Bülent Tüfenkci'ye ziyaret

TOBB Başkanı M. Rıfat Hisarcıklıoğlu, Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Suat Selim Kandemir ve beraberindeki yönetim kurulu üyeleri ile birlikte Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'yi makamında ziyaret etti.

Hisarcıklıoğlu ziyaret öncesinde Uşak TSO Heyeti'ni TOBB İkiz Kuleler'de kabul ederek karşılıklı görüş alışverişinde bulundu.

Dış Ticarete Sınırızsız Destek

Unicredit ortaklılığıyla birçok ülkede sunduğumuz alternatif finansman ürünlerimiz, ihtiyaçlarınıza yönelik özel çözümlerimizle ve deneyimli uzman kadromuzla dış ticarette de yanınızdayız.

"ECO üyesi ülkeler arasında vizeler kaldırılmalı"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu hem üye ülkeler arasında ticareti artırmak hem de Asya ile Avrupa arasındaki ticaretin merkezi haline gelmek için ticaret yollarını şeffaf güvenli ve hızlı hale getirmek gerektiğini söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye, neredeyse hiçbir ECO ülkesine vize uygulamazken vatandaşlarımız sadece birkaç ECO ülkesine vizesiz seyahat edebiliyor. Bu yanlışla artık son vermek durumundayız. Kardeş kardeşin evine vizeyle girmez" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu İran'ın başkenti Tahran'da düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Sanayi Odası (ECO CCI) 21'inci Yürütme Kurulu toplantısına katıldı.

Burada bir konuşma yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bölgesel kalkınma açısından 1985 yılında Türkiye, İran ve Pakistan'ın iş birliğiyle kurulan, Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından bağımsızlıklarını kazanan Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan ile Afganistan'ın da katıldığı ECO'nun sahip olduğu büyük potansiyele dikkati çekti.

Buna rağmen teşkilatın imkanlarını yeterince kullanamadığını değinen Hisarcıklıoğlu şöyle devam etti: "Dünya petrol rezervlerinin yüzde 16'sı, kanıtlanmış

doğalgaz rezervlerinin yüzde 24'ü ECO bölgesinde. Aynı zamanda dünya enerji koridorlarının ve ticaret yollarının üzerindeyiz. Dünya nüfusunun yarısı, yani 3,5 milyar insan ECO'ya komşu olan ülkelerde yaşıyor. Müthiş verimli topraklara sahibiz. Büyük bir beşeri sermayemiz ve tarihi birikimimiz var. Ama bütün bu saydığım önemli avantajlarımıza rağmen, dünya ticaretinden aldığım pay sadece yüzde 2 civarında."

"Kardeş kardeşin evine vizeyle girmez"

ECO üyesi ülkeler arasında vizelerin kaldırılması gerekiğinin önemini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Türkiye, neredeyse hiçbir ECO ülkesine vize uygulamazken, vatandaşlarımız sadece birkaç ECO ülkesine vizesiz seyahat edebiliyor. Bu yanlışla artık son vermek durumundayız. Kardeş kardeşin evine vizeyle girmez" diye konuştu.

Hisarcıklıoğlu ayrıca, hem üye ülkeler arasında ticareti artırmak hem de Asya ile Avrupa arasındaki ticaretin merkezi haline gelmek için ticaret yollarını şeffaf, güvenli ve hızlı hale getirmek gerektiğini kaydetti.

ECO'nun merkezi Tahran'da

"Üye Ülkelerin Enerji ve Petrokimya Alanında Faaliyet Gösteren Özel Sektör Koordinasyonu" konu başlığıyla Tahran Ticaret Odası'nda düzenlenen

ECO CCI 21'inci Yürütme Kurulu Toplantısı iki gün sürdü.

Toplantıya, Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Memiş Kütükçü, Bayburt TSO Başkanı İbrahim Yumak, Marmaris TO Başkanı Mehmet Baysal, İran Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Muhammed Nehavendiyen, ECO Genel Sekreteri Halil İbrahim Akça, ECO Ticaret ve

Sanayi Odası ve Pakistan Odalar Federasyonu Başkanı Abdurrauf Alim, ECO Sanayi ve Ticaret Odası Yardımcısı Azerhaş Hafizi, İran Ticaret, Sanayi, Maden ve Tarım Odası Başkan Vekili Gulamhüseyin Şafii da katıldı.

ECO, üye ülkelerin kalkınmalarına katkıda bulunmak, ticari engelleri kaldırıkmak ve bölge içi ticareti geliştirmenin yanı sıra bölgenin küresel pazarlarla bütünlüğe-

ni teşvik etmek, üye ülkeler arasındaki kültürel ve tarihi bağları güçlendirmek amacıyla 1985 yılında Türkiye, İran ve Pakistan'ın iş birliğiyle kuruldu. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından bağımsızlıklarını kazanan Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan ile Afganistan'ın da katılımıyla teşkilata üye sayısı 10'a yükseldi.

ECO Genel Sekreteri Büyükelçi Halil İbrahim Akça'ya ziyaret

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu başkanlığındaki TOBB heyeti Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO) Genel Sekreteri Büyükelçi Halil İbrahim Akça'yı ziyaret etti. 1 yıldır görevde olan Genel Sekreter Akça'dan ECO hakkında bilgi alan Hisarcıklıoğlu, ECO üyesi Avrasya ülkelerinin toplantılarına etkin katılım sağamlarını teminen neler yapılabileceği hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Halil İbrahim Akça ECO hakkında bilgi verirken ECO Ticaret ve Sanayi Odası'nın çalışmalarını takdirle takip ettiğini belirtti. Görüşmede TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Memiş Kütükçü, Bayburt Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Yumak ve Marmaris Ticaret Odası Başkanı Mehmet Baysal da yer aldı.

“İran’ın altyapı projelerinde daha çok yer almak istiyoruz”

Iran Cumhurbaşkanlığı Ofisi Başkanı Mohammad Nahavandian, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu başkanlığındaki TOBB heyetini kabul etti. Hisarcıklıoğlu görüşmede Türkiye'nin İran'ın gelişimine katkı vermek istediğini ve altyapı projelerinde daha çok yer almak istedğini belirterek TOBB-TEPAV işbirliğinde İran'ın ilgili kurumlarıyla projeler gerçekleştirmek istediklerini ifade etti.

Mohammad Nahavandian bölgesel sorunlara işbirliği ile çözüm bulunuşması gerektiğini belirtti. Nahavandian ayrıca TOBB ile İran Ticaret Sanayiler Madenler ve Tarım Odası (ICCIMA) arasındaki işbirliği ve desteği teşekkür etti.

Görüşmede TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Memiş Kütükçü, Bayburt Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Yumak ve Marmaris Ticaret Odası Başkanı Mehmet Baysal da yer aldı.

İngiltere
Büyükelçisi
Richard Moore
Kayseri'yi
ziyaret ederek
TOBB Başkanı
Hisarcıklıoğlu ve
işadamlarıyla bir
araya geldi.

“İngiltere en büyük ticaret partnerlerimizden bir tanesi”

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İngiltere'nin dünyanın en büyük ekonomilerinden biri olduğunu söyleyerek, ticarete daha çok önem verilmesi gerektiğini söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İngiltere Büyükelçisi Richard Moore ile birlikte Kayseri'de işadamlarıyla bir araya geldi.

Burada konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, İngiltere'nin dünyanın en büyük ekonomilerinden birisi olduğunu ifade ederek, Türkiye'nin de en önemli ticaret partnerlerinden biri olduğunu vurguladı.

Hisarcıklıoğlu, “İngiltere dünyanın en büyük ekonomilerinden bir tanesi. Bizim de en büyük ticaret partnerlerimizden bir tanesi İngiltere. Bu kapsamında özellikle beyaz eşya ve diğer sanayi malları konusunda da bizim en önemli ihracat ürünlerimizden bir tanesi

İngiltere. Bu kapsamında Sayın Richard Moore'un Kayseri'mizi ziyaret etmesi çok önemli. Anadolu'nun göbeğinde bir sanayi şehri olan Kayseri'nin potansiyelini kendisine gösteriyor olmaktan mutluyuz” ifadelerini kullandı.

“Kayseri Türkiye'nin kalbi”

İngiltere Büyükelçisi Richard Moore ise Kayseri'de bulunmaktan dolayı duyduğu memnuniyeti dile getirerek, “Bence Kayseri Türkiye'nin kalbidir. Türkiye'ye ilk olarak 90'larda geldim. O zaman da Kayseri çok önemli bir kentti. Fakat 2016 yılındaki Kayseri'ye bakacak olursak inanılmaz gelişmiş, sanayileşmiş bir kent görüyoruz. Bu kent Türkiye'nin ekonomisinde büyük rol oynuyor.

Tabii ki Kayseri'de çok başarılı ihracat eden işadamları var. Bu nedenle benim için buraya gelmek çok önemli” şeklinde konuştu.

15 Temmuz'da FETÖ tarafından gerçekleştirilen darbe girişimini ilk saatlerden itibaren kınadıklarını dile getiren Büyükelçi Moore, “Erken saatlerde biz bu vahim olayı kınadık. Gece saatlerinde Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ile konuşuyordum, o zaman darbenin başarılı olup olmayacağı belli değildi. Bizim dışişleri bakanımız da Mevlüt Bey'i aradı ve kınadı. Biz gerçekten birinci günden itibaren çok sık sık belli bir şekilde bu vahim darbeyi kınadık. Eğer bu darbe başarılı olsaydı Türkiye için felaket olacaktı. Bu nedenle bizim tavımız bu konuda çok net” dedi.

Türk ve Rumen iş adamları Bükreş'te bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın Romanya'nın başkenti Bükreş'te Türk ve Rumen iş adamları ile yaptığı toplantıya katıldı.

Toplantıda iş adamlarına hitap eden Bakan Elvan, Türkiye ve Romanya arasındaki ekonomik ilişkilerin önemine degi-

nerek, Türk iş adamlarının Balkanlarda en fazla yatırım yaptığı ülkenin Romanya olduğunu söyledi.

İki ülke arasındaki ticaret hacminin büyük potansiyel taşıdığını işaret ederek, söz konusu hacmi geliştirmek için gereken adımların atılacağını ifade eden Elvan, "Rumen firmalarının Tür-

kiye'de yatırım yapmasını arzuluyoruz. Bu alanda gereken her türlü desteği vermeye hazırız. Türkiye halen yatırımcılar için cazibesini koruyor" değerlendirmesinde bulundu.

Toplantı sonrasında TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Bakan Elvan ile birlikte Bükreş Türk Şehitliği'ni ziyaret etti.

Alman Odaları Birliği ve Alman-Türk TSO'dan iş birliği ziyareti

Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği (DIHK) Genel Sekreteri Dr. Martin Wansleben ile Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası (AHK) Yönetim Kurulu Üyeleri önceden planlanan doğrultuda, 21-22 Temmuz 2016 tarihinde TOBB'u ziyaret etti.

TOBB ile DIHK işbirliği alanları ve öümüzdeki dönem ortak çalışma alanları ele alındı. Heyetler halinde gerçekleşen görüşmede TOBB heyetine Genel Sekreter Mustafa Saraçöz, Alman heyetine ise Dr. Wansleben başkanlık etti.

TOBB Danimarka'da ticaret atağında

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi ile Danimarka'ya gidecek, Danimarka Dışişleri Bakanı Kristian Jensen ve Danimarka'nın önde gelen firmalarının temsilcisiyle bir araya geldi.

Danimarka ve Türkiye'nin ikili ticari ve ekonomik ilişkilerinin mevcut durumunun gözden geçirildiği ve Türkiye'de ve bölgede yaşanan son ticari ve ekonomik gelişmelere ilişkin görüş alışverişinde bulunulan programa, Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra TİM, MÜSİAD, Borsa İstanbul, Türkiye-Danimarka İş Konseyi temsilcileri, Türk iş adamlarından oluşan özel sektör heyeti ile TBMM'de grubu bulunan partilerden milletvekilleri de katıldı.

46 YILLIK RÜYA GERÇEK OLUYOR

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kapıköy Gümrük Kapısı'nın yeni haliyle hizmete girmesinin Van'ın eski ihtişamını geri kazanması anlamına geleceğini söyledi. Hisarcıklıoğlu, Kapı açıldığında bölgenin 46 yıllık rüyasının gerçek olacağını da belirtti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) BM tarafından dünyaya örnek gösterilen gümrük kapılarının modernizasyonu projesi Van ve çevresindeki ticareti büyütmek için devrede.

Van Kapıköy Gümrük Kapısı'nın modernizasyonu için temel atıldı. TOBB ve Gümrük Ticaret Bakanlığı'nın işbirliğinde gerçekleşecek proje ile bölgenin ticaret hacminin katlanması hedefleniyor. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bu yatırımlın, Van ve çevresinin 46 yıllık rüyasını gerçekleştirmede en önemli adımı olduğunu söyledi.

Van Kapıköy Gümrük Kapısı'nın, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) işbirliğinde yenilenmesi için ilk harç atıldı. TOBB İştiraki Gümrük ve Turizm İşletmeleri Ticaret A.Ş. (GTİ) tarafından Yap-İşlet-Devret modeli ile modernizasyonu yapılacak Kapıköy Gümrük Kapısı tesisinin temel atma töreni, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Bakan Yardımcısı Fatih Çiftçi, bürokratlar ve oda ve borsa başkanlarının katılımı ile gerçekleştirildi. Modernizasyon işlerinin önemizdeki yıl sonunda bitirilmesi ve hizmete girmesi hedefleniyor.

"Van eski ihtişamına dönecek"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, temel atma töreninde yaptığı konuşmadada, Kapıköy Gümrük Kapısı'nın yeni haliyle hizmete girmesinin Van'ın eski ihtişamını geri kazanması anlamına geleceğini söyledi. Kapı açıldığında bölgenin 46 yıllık rüyasının gerçek olacağını duyuran Hisarcıklıoğlu, "Sadece İran'la değil, Ortadoğu ve Türk cumhuriyetleriyle olan ticaret hacmini de artıracak. İnşallah bu yeni kapiyla beraber, Van'da bir Lojistik Merkezin kurulması, organize sanayi bölgesinin büyütülmesi, Van'daki altyapı iyileştirmesi gibi müjdelein de gelmesini bekliyoruz" dedi.

İran ve Orta Asya'ya açılan kapı olacak

Ekonominde temel bir kural olduğunu ifade eden Hisarcıklıoğlu bir yerde ticaret olması halinde zenginliğin geleceğini belirtti. "Bizim hayalimiz, ticaretin rotasını yeniden bu coğrafyaya çevirmektir" diyen TOBB Başkanı şunları söyledi: "Biz bu hayali gerçekleştirmenin peşinde koştuk. İşte Kapıköy'de şimdi bu hayali gerçeğe çevirme 1 adım daha yaklaşmış olacağız. Burası Anadolu'nun İran'a ve Orta Asya'ya açılan kapısı olacak. Van zenginleşecek, Türkiye zenginleşecek. İran da zenginleşecek. Van Gölü'ünü bütün bu coğrafya için bir buluşma yeri, turizm merkezi haline getireceğiz. Yani hep birlikte kazanacağız."

BM'den dünyaya örnek gösterilen proje

Kamu ve özel sektör ortaklılığıyla hayatı geçirilen gümrük kapılarının modernize edilmesi uygulamasının dünyada da büyük beğeni topladığını Birleşmiş Milletler tarafından tüm dünyaya örnek gösterildiğini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bütün dünyaya 'eğer sınır geçişlerinizi hızlı hale getirecekseniz, güvenli hale getirecekseniz Türkiye'nin yaptığı gibi yapın' dediler" ifadesini kullandı.

"Hem devlet, hem özel sektör kazandı"

Modernizasyon projesiyle devlete tek kuruş maliyet yüklemeyen Hisarcıklıoğlu, aksine daha etkin ve hacimli çalışan kapılar sayesinde devletin vergi gelirleri katlanarak arttığını anlattı. Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Bugüne

kadar 10 sınır kapısını en ileri teknolojiyi kullanarak tamamen yeniledik ve ülkemize kazandırdık. Modernize ettiğimiz kapılarla bekleme süreleri yarı yarıya azaldı. Geçiş işlemi 4 katına çıktı. Bütün bunları yapmak için, Oda-Borsa camiası olarak tam 725 milyon liralık yatırım yaptık. Yani devleti 725 milyon lira harcamaktan kurtardık. Bu kapılardan elde edilen gelirden de devlete 372 milyon lira vergi ödedik. Demek ki Oda-Borsa camiası olarak devletimizin kasasına toplam 1 milyar liradan fazla nakit para aktarmış olduk. Bundan da sadece devlet değil, özel sektörümüz, üyelerimiz de kazandı. Bakanlığımızın yaptığı bir çalışmaya göre, modernizasyon sonucu mal taşıyan TIR'ların bekleme süreleri kısaldığı için, özel sektör navlun masrafından yıllık 410 milyon lira tasarruf etti. Yani her sene ülkemiz sanayicisinin, tüccarının, müteşebbisinin 410 milyon lira daha fazla kazanmasını sağladık."

Bakan Tüfenkci: Kapı halkları yaklaştıracak

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ise konuşmasında, Van Kapıköy Gümrük Kapısı'nın modernize edilmesinin

Van halkı için tarihi bir adım olduğunu belirterek, "Bu kapı halkları da yaklaştıracak, kardeş hale getirecek. Ambargonun kalkmasıyla beraber 70 milyar dolarlık İran pazarına açılan önemli bir kapımızdır" dedi.

Tüfenkci, burada yaptığı konuşmadada, Van Kapıköy Gümrük Kapısı'nın temel atma töreninin önemine işaret ederek, "Bakanlık görevime geldikten sonra ilk temel atma törenimiz. İnşallah kapılarımızı bir bir modernize hale getireceğiz" diye konuştu.

Bu kapının modernize edilmesinin Van halkı için tarihi bir adım olduğunu dikkati çeken Tüfenkci, "Bu kapı halkları da yaklaştıracak, kardeş hale getirecek. Gönül köprülerini artıracak bir girişim olarak görüyorum. İran ile 560 kilometre olan sınırın yaklaşık 300 kilometresi Van ilinin sınırlarında. Ambargonun kalkmasıyla beraber 70 milyar dolarlık İran pazarına açılan önemli bir kapımızdır." ifadelerini kullandı.

Bülent Tüfenkci, Van'ın, Türkiye'nin önemli kentlerinden biri olduğuna işaret ederek, burayı bir dünya şehri ve Türkiye markası yapmak için çalışıklarını belirtti.

İran'la ihracat ve ithalatin sürekli artarak devam ettiğini belirten Tüfenkci, kapıların bu anlayımla da modernize edilmeye ihtiyacı olduğunu söyledi.

Orta Asya'ya ulaşımı kısaltacak

Van'a 100, Van'ın Saray İlçesine ise 25 km. mesafede bulunan Kapıköy Gümrük Kapısı, İran'ın ikinci zengin kenti Tebriz'e 250 km, Hoy kentine ise 50 km. mesafede bulunuyor. Konum itibarıyle de İran üzerinden Orta Asya'ya geçiş yolunu kısaltıyor. İran ile halen faal durumda Ağrı'daki Gürbulak, Hakkari'deki Esendere'nin ardından üçüncü kapı olacak. İran tarafında tesis bulunmayan Türkiye, Azerbaycan (Nahçıvan) ve İran ve Ermenistan sınır kesiminde bulunan İğdır Dilucu gümrük kapısı da bulunuyor.

TOBB Gümrük Turizm A.Ş. YİD modeliyle gümrük kapılarının yenilenmesi projesi kapsamında bugüne kadar Habur, Cilvegözü, Kapıkule, Sarp, Hamzabeyli, Nusaybin, Halkalı, Diluc, Çıldır Aktaş, Esendere olmak üzere 10 kapıyı yeniledi.

Kapıköy gümrük kapısında Doğu'ya açılan tek demiryolu geçişi bulunuyor. Bu alan da yenilenecek.

TOBB

Türkiye'nin en hızlı
büyüyen 100 şirketini
'Dünya Ligi'ne
çıkarıyoruz!

Şirketiniz 2012-2015 döneminde hızlı büydüyse
Yüzünüzü dünyaya dönmek, yeni pazarlara açılmak istiyorsanız;

Türkiye 100'e hemen başvurun!

dünyanın yıldızları arasındaki yerinizi alın!

Ücretsiz başvuru için son tarih:

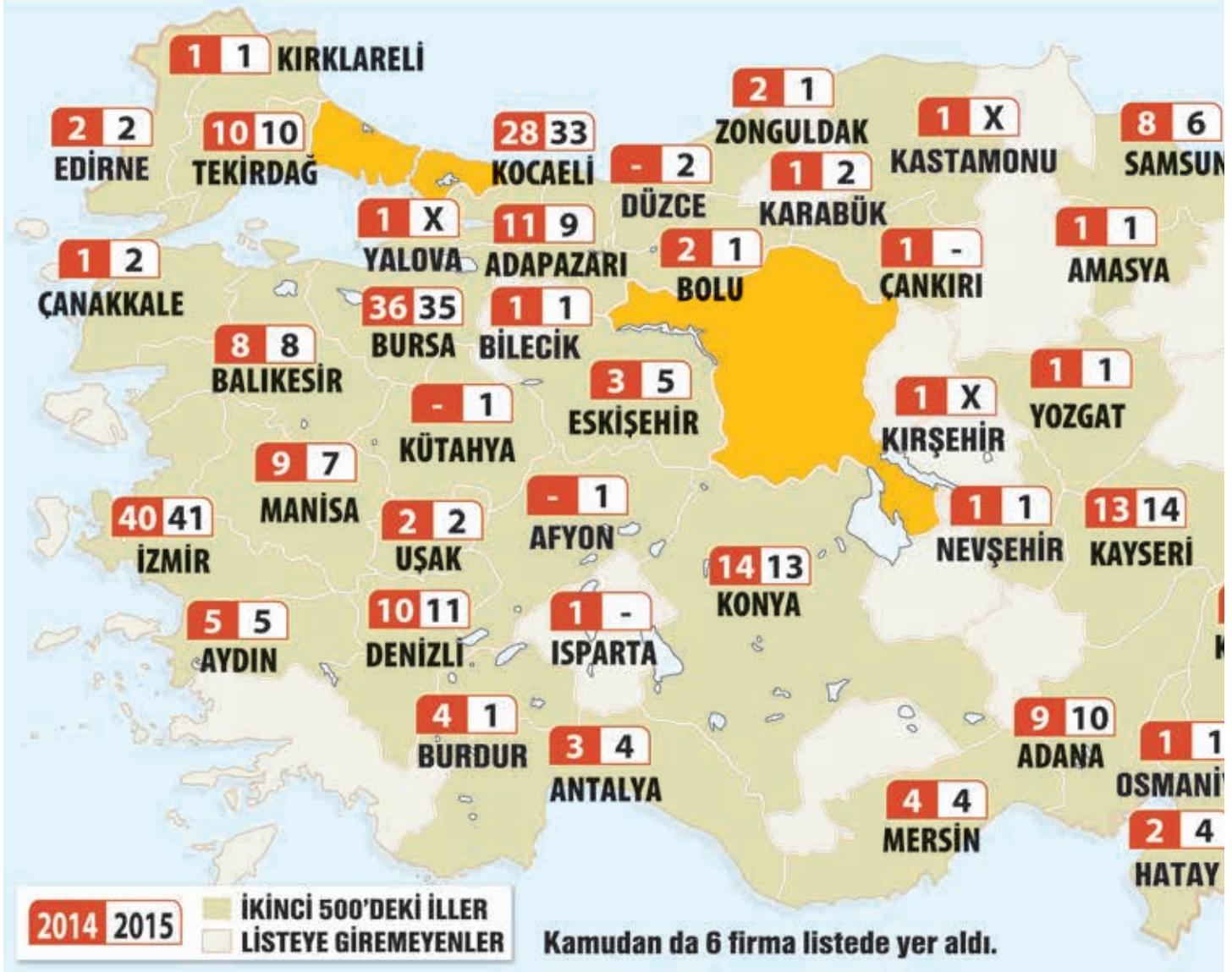
15 Ekim 2016

Ayrıntılı bilgi için:

turkiye100.tobb.org.tr

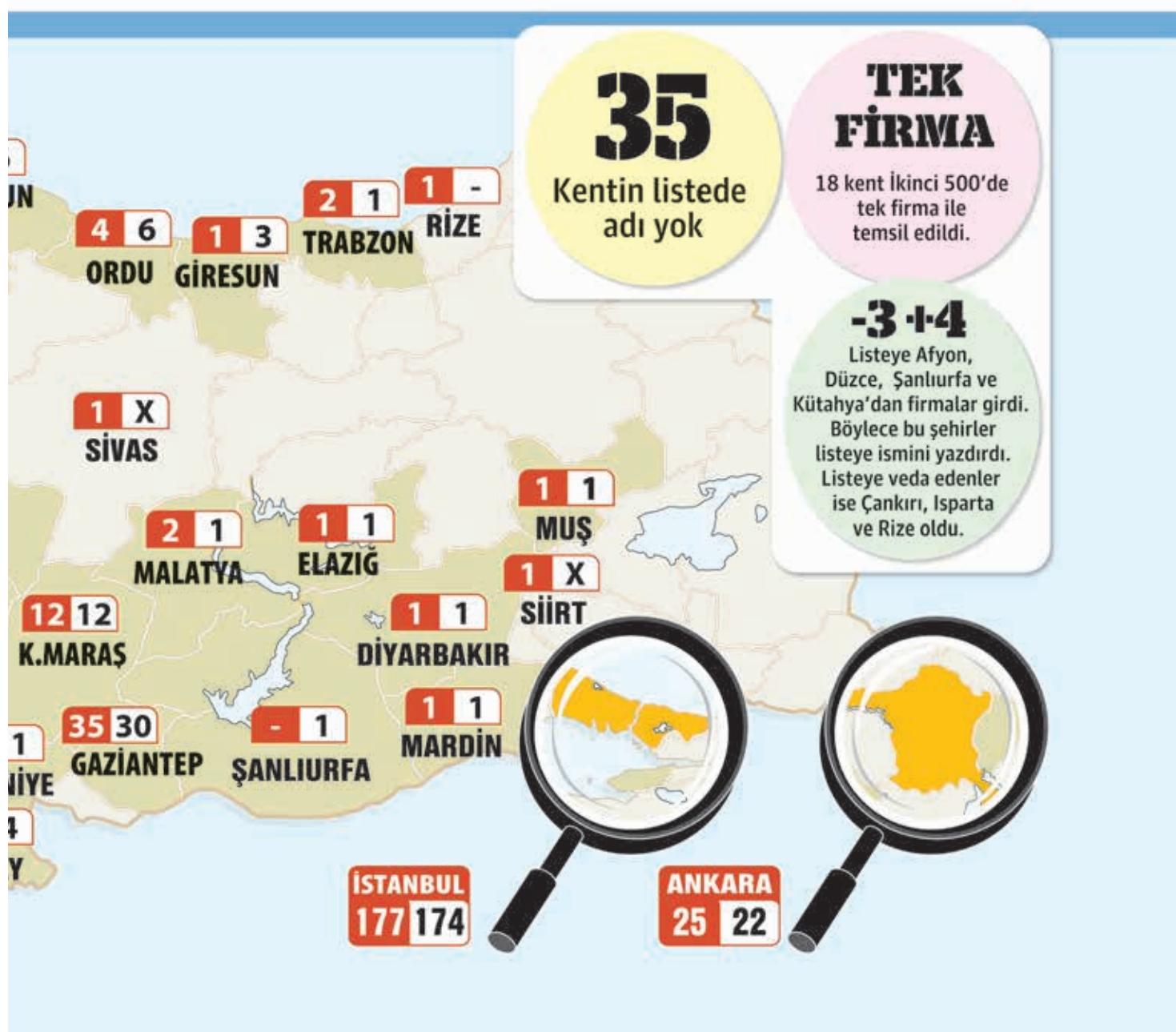

İkinci 500 Büyük Şirketin 320'si artık Anadolu'dan

İKİNCİ 500'DE ANADOLU'NUN YILDIZI PARLADI

İstanbul Sanayi Odası'nın 'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2015' listesinde Anadolu kentlerinden 320 firma yer aldı. Bir önceki yıl bu rakam 317 idi. Anadolu şirketleri listede isimlerini daha üst sıralara yazdırıldı.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından her yıl açıklanan "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesi açıklandı. Listede Anadolu kentleri ağırlıklarını artırdı. İlk 500'ün ardından açıklanan "İkinci 500"de uzun yillardan beri İstanbul Anadolu kentlerine göre gerideydi. Ancak son açıklanan rakamlarla birlikte bu fark açık ara oldu. 2007 yılı değerlendirme dirmesine göre listenin neredeyse yarısı İstanbul firmalarından oluşuyordu. 500 fir-

manın 221'i İstanbul firmalarındandı. 2009 yılı haricinde listede İstanbul sürekli kan kaybetti. 2015 verilerine göre ise 2007'ye göre 47 firma azaltan İstanbul'un listedeki firmaları 174'e düştü. Bir önceki dönem ise aynı rakam 177 idi.

35 kent listeye giremedi

Türkiye'nin 35 kenti listeye adını yazdıramadı. 18 kentten ise sadece birer firma İkinci 500 arasında yer alabildi. Bu

kentlerin toplamı 53. Bu veriler Türkiye ekonomisine 81 kentin sadece 3'te birinin etkin şekilde katıldığılığını gözler önüne sürüyor. Ayrıca bu yıl listede bir önceki dönem olduğu gibi 6 kamu kuruluşu yer aldı.

ISO İkinci 500 listesinde firmalar sadece bu listeye ilk kez girenler ve listede olanlardan oluşmuyor. Geçen dönem gösterdikleri performansı düşen firmalarda İlk 500 listesinden İkinci 500'e geriliyorlar.

Bu yıl İkinci 500 Listesi'nde sürprizler

RAKAMLARLA
ISO İKİNCİ 500

75.6
MİLYARTL

ÜRETİMDEN NET
SATIŞ

İKİNCİ 500 LİSTESİNE DEKİ İLK 40 ŞİRKET

2015	2014	Kuruluş	Üretimden Satışlar (TL)
1	42	Emas Makina	223.717.900
2	120	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil	223.667.994
3	+	Güçlü Fındık Gıda	223.170.845
4	-	Enka Süt ve Gıda Mamulleri	222.183.704
5	22	Çetinkaya Mensucat	221.942.187
6	20	Eruslu Tekstil	221.616.760
7	-	Çağ Çelik Demir	221.133.979
8	-	Femaş Metal	221.035.410
9	61	Ekiciler Süt	220.244.962
10	28	Siddık Kardeşler Haddecilik	219.909.606
11	57	TYH Uluslararası Tekstil	219.284.434
12	111	Ankara Un	219.241.211
13	52	Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri	218.811.343
14	16	Bekaert Kartepe Çelik Kord	217.985.324
15	49	Vezirköprü Orman Ürünleri	216.631.611
16	18	Santa Farma İlaç	216.346.971
17	45	Mar Tüketicim Maddeleri	216.158.846
18	-	Buga Otis Asansör	216.133.360
19	79	Ve-Ge Hassas Kağıt	216.090.161
20	66	Continental Confectionery	215.558.378
21	-	Ünye Çimento	215.352.422
22	127	Mes Yağ	215.156.521
23	23	Yurtbay Seramik	215.089.536
24	112	ABC Deterjan	214.886.663
25	55	Demirer Kablo Tesisleri	213.434.560
26	89	Üniteks Tekstil.	213.400.941
27	-	Eksun Gıda	212.404.963
28	68	Ermaksan Makina	211.565.278
29	116	Akpa Alüminyum	211.495.324
30	44	İshakoğlu Gıda	211.451.225
31	71	Sardunya Gıda	211.389.406
32	+	Dardanel Önentaş Gıda	210.810.364
33	83	Kıvanç Tekstil	210.757.586
34	-	Bekaert İzmit Çelik Kord	210.371.499
35	11	Bursa Çimento	208.763.971
36	14	Durum Gıda	208.546.870
37	63	ASAŞ Ambalaj Baskı	208.425.588
38	-	Demir Export	207.305.660
39	-	-	-
40	115	Kalibre Boru	206.829.586

+ ISO'nun açıkladığı 1000 şirket arasına ilk kez girenler

- İsmi açıklanmayan ya da ISO İlk 500'den İkinci 500'e düşenler

oldu. Listeye ilk kez giriş yapan firmaların çoğu Anadolu kentlerinden çıktı. Ayrıca Liste lideri Manisa'da üretim yapan Emas Makine oldu. Listenin ikinci sırasında İstanbul'dan Or-Pa Pazarlama yer alırken, üçüncü Düzce'den Güçlü Fındık. Böylece Güçlü Fındık listeye ilk defa ilk üç içerisinde giriş yapan firma oldu.

Bu yıl listede şehirler geçen yıllara göre hareketliydi.

Şirketlerin başarısı

2014 dönemine göre açıklanan listeden bir kent çıkarken iki kent 'merhaba' demişti. Bu yıl ise 3 şehir listeden ismini sildirdi, 4 kent ismini yazdırdı. Buna göre listeye Afyon, Düzce, Kütahya ve Şanlıurfa'dan firmalar girdi. Düzce ise diğer kentlerden daha özel bir şekilde listede yer aldı. Afyon, Kütahya ve Şanlıurfa'dan birer firma ile listeye giriş yaparken, Düzce'nin

398 şirketten kâr 102 kuruluştan zarar

İSO İkinci 500'ün FAVÖK verileri karlı şirket sayısında iyileşmeye işaret etti. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kara göre 2014 yılında 480 olan karlı şirket sayısının 2015 yılında 483 şirkete çıktıgı görüldü. Dönem kar ve zarar toplamı açısından ise 398 şirket kar ederken, 102 kuruluş da zarar ettiğini açıkladı. Geçen yıl açıklanan listede ise 426 şirket kar yazarken, 74 şirket zararda gözükyordu. Öte yandan şirketlerin ücretleri yüzde 11,8 oranında artarken, istihdam da 2015'te 218 bin 601 olarak gerçekleşti.

İkinci 500'ün performansı

(Bir önceki yıla göre değişim; %)

	2014	2015
Üretimden satışlar (net)	12.9	5.3
Dönem kar/zarar top.	106.2	107.1
İhracat	-5.4	-17.0
Özkaynak	17.4	17.4
Aktif toplamı	14.5	13.5
Toplam borçlar	12.7	11.0
-Kısa vadeli	13.4	11.0
-Uzun vadeli	11.5	11.1
Ödenen faizler	14.2	14.1
Brüt katma değer (Ür.Fiy.)	16.2	15.3

Katma değerde
yüksek teknolojinin
payı %6.6

Ar- Ge harcamaları % 26.9 arttı

Araştırma, ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Ar-Ge harcamalarının 283,6 milyon TL olduğunu ortaya koydu. Bu rakam 2014 yılındaki anket verileri ile ölçülen 223,4 milyon TL tutarındaki Ar-Ge harcamalarına göre yüzde 26,9 oranında bir artışı ifade ediyor. 2015 yılında anket verileri ile toplanan Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranı da 2014 yılında yüzde 0,31 iken 2015 yılında da yüzde 0,37 oldu.

86 yeni şirket listeye girdi

ISO'nun araştırmasına göre geçen yıl listede yer almayan 86 firma bu yıl listede yer aldı. Bu firmaların 66'sı ISO'nun açıkladığı 1000 şirket arasında ilk kez kendine yer buldu. 20 firma ise ya ismini geçen yıl açıklamayıp bu yıl açıkladı ya da geçen yıl ISO'nun açıkladığı En Büyük İlk 500 sanayi kuruluşu içinden ikinci 500'e geriledi. Öte yandan geçen yıl ismini açıklamak istemeyen şirket sayısı 41 iken bu yıl bu sayı 33'e geriledi, İlk 40 şirket içinde sadece 1'inin adı açıklanmazken, en çok kar eden 10 şirketten 6'sının en çok ihracat yapan 10 şirketten de sadece 2'sinin adı açıklanmadı.

iki firması listede yer aldı. Bu iki firmadan Güclü Fındık listeye ilk defa 3'üncü sıradan giriş yapmış oldu. Listededen adını sildiren kentler ise Çankırı, Isparta ve Rize...

KOBİ'lerin kârı finansmana gitti

Bu arada listeye göre, 2015 yılında ISO İkinci 500'ü oluşturan sanayi şirketlerinin 2014 yılında 71,8 milyar lira olan üretimden net satışları 2015 yılında yüzde 5,3 oranında artarak 75,6 milyar TL olarak gerçekleşti. Bu veriler, enflasyon ve GSYH deflatörü ile karşılaştırıldığında, 2015 yılında sanayi büyümesinin sınırlı kaldığını ortaya koydu.

ISO İkinci 500'de FAVÖK mutlak büyülü, 2015'te 10,4 milyar TL olarak hesaplandı. 2014 yılında bu büyülüklük 8,9 milyar TL idi. Böylece ISO İkinci 500, bir önceki yıla göre FAVÖK büyülüğini yüzde 16,5

Bahçıvan: KOBİ'lerimiz uygun finansman bulmakta zorlanıyor

Araştırma sonuçlarıyla ilgili açıklama yapan İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçıvan, 2015 yılı verilerine dayanılarak gerçekleştirilen araştırmadan, KOBİ niteliğindeki sanayi kuruluşlarının üretim ve finansal yapılarıyla ilgili önemli ipuçları verdiği belirtti. ISO 500'e göre nispeten daha KOBİ ölçekli olan şirketleri kapsayan İkinci 500'deki yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin brüt katma değer içindeki payının artmasının sevindirici olduğunu kaydeden Bahçıvan, 2014 yılında yüzde 4,3 olan yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payının yüzde 6,6'ya çıkması olmasının gelecek adına iyimser olmayı sağladığını ifade etti. Bu çerçevede şirketlerin Ar-Ge'ye verdikleri önemin artmaka olduğu sonucunun da vurgulanması gerektiğini bildiren Bahçıvan, şöyle devam etti: "Hem Ar-Ge yapan şirket sayısında ve hem de yapılan harcamalardaki istikrarlı artış, önumüzdeki yıllarda şirketlerimizdeki teknoloji yoğunluğunun artacağını göstermektedir."

"Ciddi başarı yakalandı"

Özellikle uluslararası karşılaşmalarda önemli bir göstergede olarak kabul edilen EBITDA (FAVÖK) verilerine baktığımızda, sanayicilerin son iki yılda bu konuya ağırlık verdiği ve ciddi bir başarı elde

ettiklerine tanıklık ediyoruz. ISO İkinci 500 verilerinin umut veren bir başka verisi de şirketlerin net satışlara oranla faaliyet karlarının yüzde 8,5 ile son yılların en yüksek düzeyine ulaşmış olmasıdır. Sanayici 2014 yılında 6,2 milyar TL olan faaliyet karını yüzde 19,9'luk bir artıla 7,4 milyar TL'ye çıkarmayı başarmıştır. Fakat sanayicilerin esas faaliyetlerinden kazandıkları bu karın yüzde 51,1'ini finansman gideri olarak kullanmak zorunda kalıyor olması, üzerinde düşünülmeli gereken bir konudur. Buradan çıkan sonuç ISO 500 ile benzer çok benzer. İkinci 500'deki sanayiciler de bin bir emekle oluşturdukları faaliyet karının büyük bir bölümünü finansman giderine harcamak zorunda kalıyor. Finansman giderlerinin bir önceki yıla göre yüzde 46,6 artması bunu açıkça göstermektedir. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansman yapısıyla ilgili dikkat çeken bir başka veri de mali borçların kompozisyonunda karşımıza çıkmıyor. 2015'te kısa vadeli mali borçların yüzde 12,5 ile ciddi bir şekilde artmaya devam ettiğini ve kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlara oranının yüzde 50'ye çıktıığını görüyoruz. Bu durum KOBİ'lerimizin yatırımlar için uzun vadeli ve uygun maliyetli finansman bulmakta zorlandığını ortaya koyuyor."

İKİNCİ 500'DE EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK 10 KURULUŞ

2015	2014	Kuruluş	İhracat (Bin dolar)
1	2	ATK Tekstil	84.739
2	6	TYH Uluslararası Tekstil	80.540
3	-	-	-
4	-	Femaş Metal	73.684
5	-	-	-
6	13	Mioro Hediyeli Eşya	72.389
7	3	Cevher Döküm	70.386
8	-	Park Elektrik	66.264
9	22	Ozanteks Tekstil	65.000
10	-	Unat Yağ	64.170

İKİNCİ 500'DE EN KÂRLI 10 KURULUŞ

2015	2014	Kuruluş	İhracat (Bin dolar)
1	1	Çimtaş Çelik	196.056.094
2	-	-	-
3	-	-	-
4	-	-	-
5	-	-	-
6	-	Ünye Çimento	76.794.448
7	29	Adel Kalemcilik	75.493.904
8	-	-	-
9	-	-	-
10	34	Doğan Gazetecilik	68.335.136

oranında artırdı. Sanayiciler, son iki yılda FAVÖK oranlarındaki iyileşmeye ağırlık ve rerek 2014 ve 2015 yıllarında ISO İkinci 500'ün FAVÖK oranlarını iyileştirme başarısı gösterdi. Bu yıl listenin en üstünde 2014'te 42'nci sırada olan Emas Makina yer alırken, onu 2014'te 120'nci sırada yer alan D'S Damat/Orpa Pazarlama ve bu yıl listeye ilk kez giren Güçlü Fındık takip etti.

Faaliyet kârı 7,4 milyar TL

2015 yılında sanayicilerin esas faaliyetlerinden elde ettiği karını da 2014 yılına göre artırdı. Faaliyet karının net satışlara oranı son yılların en yüksek düzeyi olan yüzde 8,5'e ulaştı. Böylece sanayici 2014 yılında 6,2 milyar TL olan faaliyet karını yüzde 19,9'luk bir artışla 7,4 milyar TL'ye çıkarmayı başardı.

Fakat benzer şekilde finansman gi-

derleri de artarak net satışlara oranla yüzde 3,2'den yüzde 4,3'e, yani 2 milyar 581 milyon liradan 3 milyar 785 milyar liraya yükseldi. Sonuç olarak faaliyet karlarındaki artışa rağmen finansman giderlerindeki yüksek artışın etkisiyle, ISO İkinci 500'ün karlılıklarında da, típkı ISO Birinci 500'deki gibi düşüş yaşandı.

Kazanılan paranın yüzde 51,1'i finansa

Bu sonuçlar, ISO 500'de de görülen finansman gideri sorununun, İkinci 500 Büyük'te de kendini gösterdiğini ortaya koydu. Sanayiciler oluşturdukları faaliyet karının büyük bölümünü finansman gideri olarak harcadı. Finansman giderlerinin bir önceki yıla göre yüzde 46,6 artması bunu ortaya koyuyor. Sanayici elde ettiği 7,4 milyar TL'lik faaliyet karının 3,8 milyar lirasını,

Yüksek teknolojinin payı 2 puan arttı

ISO İkinci 500'ün teknoloji yoğunluklarına göre yarattıkları katma değer dağılımına bakıldığında yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının bir önceki yıla göre artmış olduğu görülüyor. 2014 yılında yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun yüzde 4,3 olan payı, 2015 yılında yüzde 6,6'ya yükseldi. ISO 500'de orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı yüzde 22,1'de kalırken, ISO İkinci 500'de bu pay artarak yüzde 30,7 oldu. Şirketlerin teknoloji yoğunluklarına göre yarattıkları katma değer dağılımında en yüksek payı yüzde 42,3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler grubu aldı. Bu grubun 2014 yılı payı yüzde 45'ti. Yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek ikinci payı yüzde 26,9 ile orta-düşük teknolojili sanayiler oluşturdu.

bir başka ifadeyle yüzde 51,1'ini, finansman gideri olarak harcadı.

Sanayiciler esas faaliyet karlarını önemli oranda artırma başarısını gösteriyor. Fakat finansman giderlerindeki artışlar bu karlılıklar eritiyor. Bunun sonucunda dönem kar ve zarar toplamı, 2015 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3,4 oranında azalarak 4,5 milyar TL'den 4,4 milyar TL'ye gerilemiş durumda.

Küresel gelişmeler etkili oldu

2015 yılında sanayicinin özkaynaklarının toplam varlıklarındaki payı yüzde 39,5'e indi, toplam borçların payı yüzde 60,5'e yükseldi. Bu veriler ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun, küresel gelişmelerin de etkisiyle 2015 yılında yaşanan mali dalgalarlardan olumsuz etkilendiğini gösterdi. Buna bağlı olarak sanayi kuruluşlarının 2015larındaki özkaynak olanaklarının yeni yatırımları için zayıf kaldığı görüldü.

2015 yılında duran varlıkların toplam varlıklarındaki payı yüzde 38,6 iken, dönen varlıkların payı da yüzde 61,4 olarak tespit edildi. Bu veri, ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2015larındaki yatırımlarını istenen ölçüde artıramadığını gösterdi.

Karikanomi

Çizgilerle Hayat

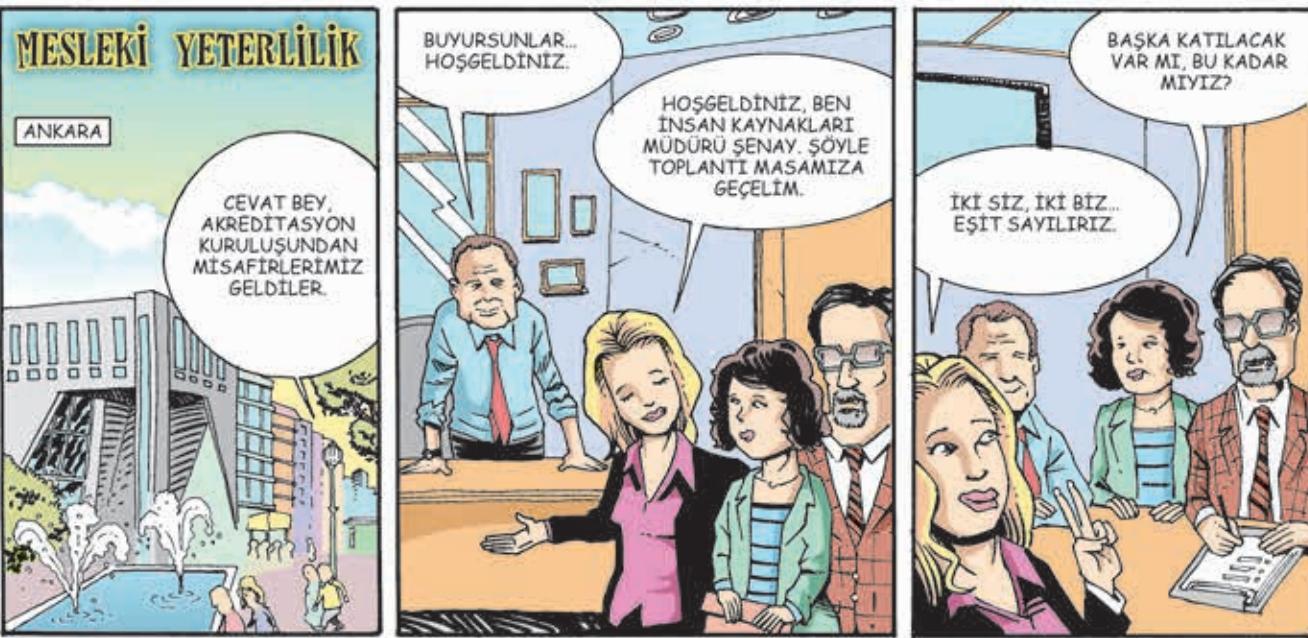

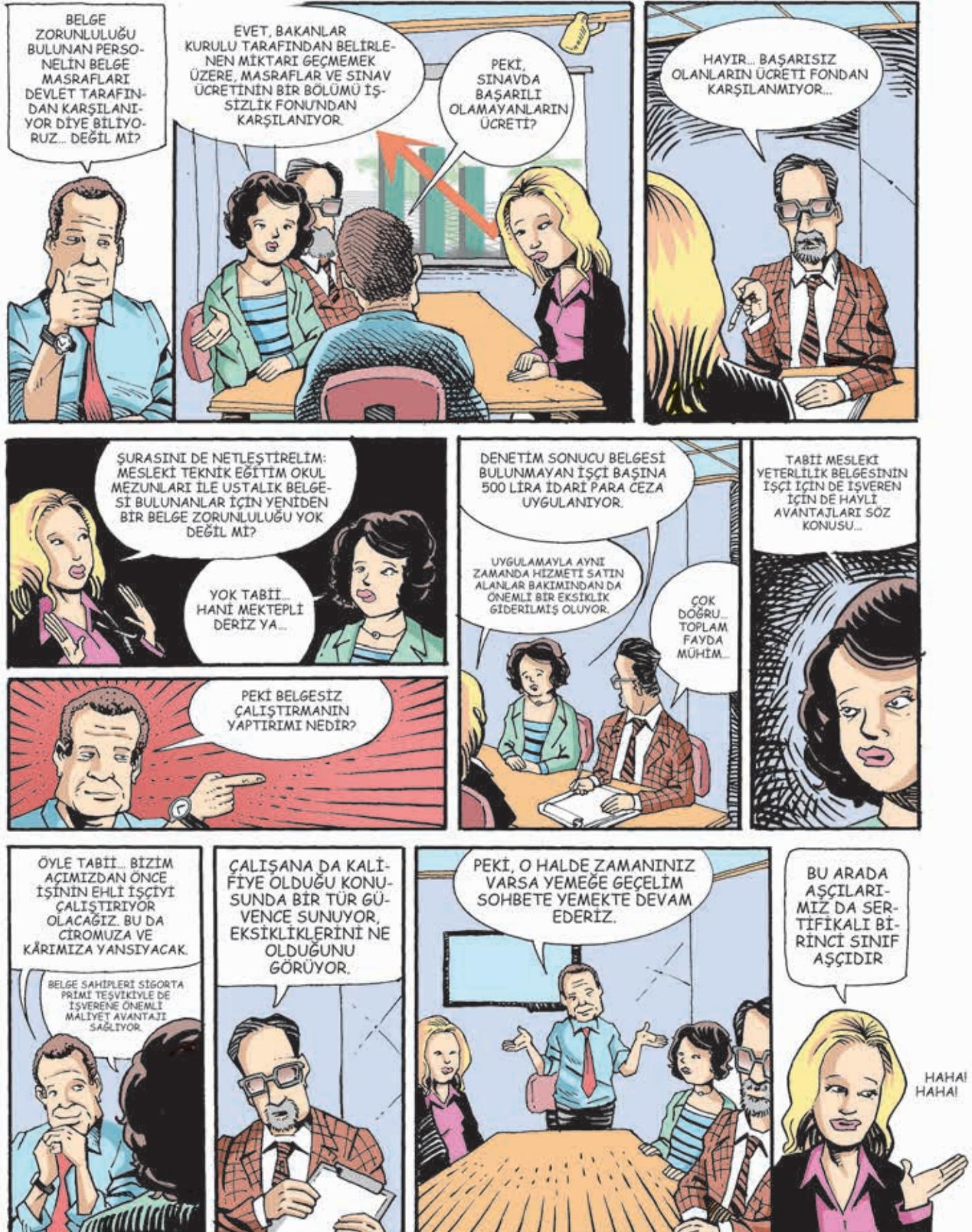
MESLEKİ YETERLİLİK

ÇİZİMLERLE EKONOMİNİN İÇİNDEN AYLIK SOHBETLER

"Mesleki Yeterlilik Belgesi" artık iş dünyasının vazgeçilmezi. Zorunluluğu bulunan personelin bu belgeyi mutlaka alması gerekiyor. Peki sistem nasıl

işliyor? Nereye başvurulmalı? İşte bu soruların hepsi Hakan Güldağ'ın yazıları, Güven Bilge'nin çizimleri ile yanıt buluyor...

PROJE BAZLI TEŞVİKLE YATIRIM MALİYETİ SIFIRLANIYOR

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Yeni teşvik unsuruyla projeye göre teşvik verilebilecek, devlet sabit yatırım için alınan kredinin faiz-kâr payı tutarını hibe olarak ödeyebilecek, gerekirse yüzde 49'a kadar yatırıma ortak olacak. Üretilen ürünlerle süresi ve miktarını Bakanlar Kurulu kararıyla belirleyerek alım garantisini verilebilecek. Başlayan yatırımlar devredilebilecek.

Teşvik sisteminde köklü bir değişikliğe gidildi. Ekonomi Koordinasyon Kurulu tarafından teşvik edilmesine karar verilen bir yatırım, özel koşullarda, yer ve sektör kısıtlaması olmaksızın normal teşvik sistemi dışında teşvik unsurlarıyla desteklenebilecek. Teşvikleri verme yetkisi Bakanlar Kurulu'nun olacak.

Bu kapsamda girebilecek teşvikler için genel ifadelerle bir tanım yapıldı. Maddede bu tanım, "kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda, ülkemizin mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarını karşılama, arz güvenliğini sağlama, dışa bağımlılığı azaltma, teknoloji dönüşüm sağlama, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek olma niteliklerine ayrı ayrı ya da birlikte sahip olma" şeklinde.

Alım garantisini verilebilecek

Bu kapsamındaki yatırımlarda üretilen ürünlerle süre ve miktarı Bakanlar Kurulu tarafından belirlenerek alım garantisini verilebilecek. Bir diğer olağanüstü avantaj ise izin, ruhsat, tahsis, lisans, tescillere yönelik oldu. Bu yönde diğer kanunlarda bulunan kısıtlayıcı hükümler Bakanlar Kurulu kararıyla bu kapsamındaki yatırımlar için istisna tutulabilecek veya bunların edinme sü-

Türkiye Varlık Fonu kuruldu

Başbakanlığa bağlı 50 milyon lira sermayeli bir Türkiye Varlık Fonu kuruldu. Fon'un sermayesi Özelleştirme Fonu'ndan karşılaşacak. Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından devredilecek kuruluş ve varlıklar yanı sıra Bakanlar Kurulu'nun karar vereceği kamu kurumlarının ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklar Türkiye Varlık Fonu'nun kaynaklarını oluşturacak.

Sayıtay denetimine tabi olmayacağı Fon'un tabloları, bağımsız denetçi tarafından denetlenecek ve kurulacak alt şirket ve fonlar dahil Fon, gelir ve kurumlar vergisinden muaf olacak. Bu fonların yurtiçi ve yurtdışından borçlanmalarına kolaylık sağlamak amacıyla Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Kanunu'nda da değişiklik yapıldı.

Tahsisli turizm arazilerinin kirasına 1 yıl faizsiz erteleme

Turizm tesisi yapmak üzere adına kamu arazisi tahsis edilen turizm belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanım izin bedelleri ile hasılat payları 1 yıl ertelendi. Aynı şekilde izinsiz kullanım kaynaklı tahsil edilmesi gereken ecrimisiller için de erteleme kararı çıktı.

Yalıtım harcamaları matrahtan indirilebilecek

Bina sahiplerinin gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı nitelikte yapılacak ısı yalıtımları ve enerji tasarruf sağlanması yönelik harcamalarının, VUK'da belirlenen sınırı aşan kısmı vergiden indirilebilecek.

Tasarının 16'ncı maddesi ile Bakanlar Kurulu'na vergiye tabi işlemelere taraf veya aracı olanlara vergi kesintisi yapılmaya ve belirli şartlar altında farklı kesinti oranları tespit etmesine ilişkin yetki verildi. İlgili madde gerekçesinde, internet üzerinden gerçekleştirilen ticari işlemler olmak üzere bilgi işlem teknolojilerinin yaygın olarak kullanıldığı alanlarda kayıtlı ekonomiye geçiş hızlandırmanın amaçlandığı kaydedildi.

2B ödemelerine ek kolaylık

2B kapsamında hak sahiplerine yapılan satışlarda ödeme güçlüğüne düşenle re yeni bir hak verildi. Yeni bir başvuru hakkı tanındı. Ayrıca, ödeme yapamayanlara altı ay ek ödeme süresi, taksitli satışlarda ödemesi bozulanlara altı ay içinde ödeme imkanı sağlandı.

reçlerinde düzenleme yapılabilecek. Proje için devlet özel altyapı yapabilecek.

Hibe ya da destek imkanı

Köklü değişikliklerden biri, devletin bu tür yatırımlara "hibe verebilmesi" şeklinde düzenlendi. Yatırımcı projesi karşılığı sabit yatırım tutarları için kullandığı kredinin faizi veya kar payına denk gelen tutarda hibe ya da destek alabilecek.

Yatırım için belirlenen sayıda nitelikli personele, 5 yıl süreyle sınırlı olmak üzere brüt asgari ücretin 20 katına kadar ücret desteği devlet tarafından verilecek. Ağustos itibarıyle bu tutar çalışan başına aylık

Yeni özelleştirmeler yolda

Özel bütçeli idarelerin ticari amaçlı kuruluşlardaki hisseleri ile varlıklarının özelleştirilmesinin öne açıldı. Bu varlıkların ekonomiye kazandırılmasının amaçlandığı belirtildi. Özelleştirme gelirinin yüzde 5'i düşündükten sonra ilgili idareye aktarılacak.

Mal ve hizmet almında 15 yıla kadar yetki

Birden fazla yıla yaygın olması zorunluluğu bulunan veya ekonomik olan diğer mal ve hizmet almalarını yüklenme süresi 3 yılı geçmemek üzere Bakanlar Kurulu yetkili kılındı. Bakanlar Kurulu, Maliye Bakanlığı'nın teklifi üzerine bu süreyi 5 katına kadar artıracak.

Bağ-Kur'a 5 puanlık prim desteği

Halen işçiler için uygulanan 5 puanlık sigorta prim desteğinin, Bağ-Kur'ular için de uygulanması hükmeye bağlı. Mükelleflerin bundan yararlanabilmesi için bu kapsamında kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezasi ve bunlara ilişkin gecikme zammi borcunun bulunmaması gerekiyor.

32 bin 940 TL'ye denk geliyor.

Devlet yatırıminin yüzde 49'u ile sınırlı olmak üzere ve 10 yıl içinde edindiği payı halka arz etmek veya yatırımcıya satmak koşuluyla, yatırıma ortak olabilecek. Yani yatırıma sermaye koyabilecek.

Kurumlar vergisi indirimi var

Bu yatırımlar yüzde 100'e kadar kurumlar vergisi indirimi alabilecek. Yatırım katkı oranı yüzde 200'e kadar çıkarılabilir. Yatırımcı eğer isterse 10 hesap dönemine kadar yatırımdan elde edilen kazançla sınırlı olmak üzere kurumlar vergisi istisnasını tercih edebilecek.

Şirket, Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 80. maddesinde sıralanan ve çalışanların ücretlerinden alınan gelir vergisi stopajının asgari ücrette tekabül edilen kısmının indirilmesine imkan sağlayan gelir vergisi stopajı indirimi teşvikinden yararlanabilecek.

49 yıl boyunca ücretsiz arsa-arazi verilebilecek

Bu şirketlere 49 yıl boyunca ücretsiz arsa-arazi verilebilecek. Gümrük vergisi muafiyeti tanınabilecek. Yatırım süresi içinde bitirilir ve 5 yıl da istihdam garantisi sağlanırsa arsa-arazi ücretsiz olarak mülkiyet olarak devredilecek. 10 yıl süreyle yeni istihdamın sigorta primi işveren hissesinin tamamının devlet tarafından ödemesi sağlanabilecek. Yatırıma ilişkin enerji harcamasının yarısının 10 yıl süreyle teşvik edilmesine imkan tanındı.

Yatırıma başlama tarihinden itibaren kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlara indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle belirlenen yatırıma katkı tutarı, yüzde 80'den yüzde 100'e çıkarıldı. Mevzuata yeni giren proje bazlı yatırımlar da bu yatırıma katkı oranından yararlanabilecek.

'Stratejik yatırım' şartı

Tasarının 30'uncu maddesi ile teşvikli yatırımlara inşaat işleriyle ilgili uygulanan Katma Değer Vergisi indiriminde, 'stratejik yatırım' şartı kaldırıldı. Böylece yatırım teşvik belgesi kapsamında bulunan yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilmeyen KDV, stratejik olarak kabul edilmeyen yatırımlar için de iade konusu olabilecek. Bu hükmünden yararlanmak için geçerli olan 500 milyon liralık asgari yatırım şartı da 50 milyon liraya indirildi.

Merkez'e reeskonta kabul edilecek ürünlerle ilgili yetki

Merkez Bankası'na asgari iki imza taşımak koşuluyla, reeskonta ve avansa kabul edilecek ticari senet ve vesikalaların türlerini ve uygulama ile ilgili yetki tanındı.

Belediyelerin kurduğu elektronik sistemlerin, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün trafik ihlallerini tespit etmek amacıyla kullanılması durumunda, kesilen trafik cezalarının yüzde 30'unun belediyelerre verilmesine ilişkin hüküm değiştirildi. Belediyelerin yatırım maliyetlerini bu cezalarla karşıladığı durumda, cezalardan kesinti oranı yüzde 5'e indirilecek.

NEVŞEHİR 'DÜNYA KENTİ' OLMA YOLUNDА...

Bir dünya kenti olma hedefiyle 2023'e hazırlanan Nevşehir, turizmden de aldığı güçle geleceğe emin adımlarla ilerliyor. Turizm yanında tarımda da adından söz ettiren Nevşehir özellikle uluslararası tanıtım çalışmalarıyla artık yabancı yatırımcıların da gözdesi...

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Aşkı

Son yirmi yılda gerçekleştirilen çalışmalar, yatırımlar ve tanıtımlar Nevşehir'i marka kent haline getirdi. Öyle ki dünyanın birçok ülkesinde Kapadokya ve Nevşehir ismi bilinir oldu. Hava ulaşımının gelişmesi, yurtdışından bölgeye yapılan yatırımların artması ve Oda, Borsa, Belediye ile Valiliğin başarılı çalışmaları sonucunda Nevşehir artık Türkiye olduğu kadar dünyanın da gözde kentleri arasında yer alıyor.

Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız da marka kent olma yolunda önemli işlere imza atıyor.

Moskova'dan Vietnam'a, Hindistan'dan Almanya'ya birçok ülkede tanıtım organizasyonları düzenlediklerini belirten Parmaksız, "Eğer şehir içersini görmeye değer bir konuma sokabilirsek, turizm alternatifliğini sağlayabilirsek, golf, tenis gibi dünyanın sayılı organizasyonlarını yapabilmek için gerekli alt yapıyı oluşturabilirsek, özellikle kongre, fuar alanları gibi bir yapılaşma alanına girersek 2023 yılında insanların ölmeden önce görülmlesi gereken yerler listesinde yerini almış bir marka kent olacaktır" diyor.

Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız, bölgenin önemli avantajları olması yanında eksikliklerine de dikkat çekiyor. Parmaksız'ın bu konudaki düşünceleri ise şöyle: "Bu artırımlarımızın yanında şehrin geleceği için master bir planının olmaması, nüfus artarken kentleşme yönünde yapılabilecek yanlış adımlar, Kapadokya'nın doğal güzelliğinin muhafazası şehrin marka kentler olma yolundaki en büyük eksiklikleridir."

Nevşehir Ticaret Borsası da ilin marka şehir olabilmesi için elinden gelen gayreti gösteriyor. Nevşehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Salaş, "Marka kent olmak için turizm altyapımız hazır, karayollarımız ana alterlere bağlı, havaalanımız mevcut, tek eksimiz tren yolu güzergahının olmaması ve bunun için girişimlerimizde var" şeklinde konuşuyor.

"MOSKOVA'DAN VIETNAM'A NEVŞEHİR'İN TANITIMI İÇİN ÇALIŞIYORUZ"

Kapadokya'nın bir dünya markası olduğunu söyleyen Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız, Moskova'dan Vietnam'a, Hindistan'dan Almanya'ya birçok ülkede tanıtım organizasyonları düzenlediklerini belirtti.

Kapadokya güveni ve huzuru ifade eder. Sadece Nevşehirli yatırımcılar değil ulusal ve uluslararası yatırımcılar cekebilen bir marka kaptısına sahiptir. Nevşehir'in yanı Kapadokya'nın marka kent olduğu kanaatindeyim."

Bu sözler Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız'a ait. Parmaksız, bölgenin uluslararası arenada tanıtımı için önemli çalışmalara imza atan isimlerin başında geliyor.

"Gerek turizm potansiyeli, gerek coğrafi konumu ve ulaşım imkanları ile sahip olduğumuz avantajların ve bizlerin izleyeceği marka kent politikalarının Nevşehir'i marka kentler

arasında hak ettiği yere getireceği inancındayım" diyen Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı M. Arif Parmaksız sorularımızı şöyle yanıtladı:

Nevşehir'in marka kent olması için Odanız hangi çalışmaları yürütüyor?

Bir ilin marka kent olabilmesi için öncelikle "marka" ve marka kent" terimlerinin ne ifade ettiğini bilmek ve benimsemek gerekli. Marka kent olmak en basit sonucu ile cazip hale gelmektir. Marka olmak, üretilen ürünlerin veya hizmetlerin diğerlerine oranla daha çok talep görmesidir. Çünkü marka sloganından kalitesine kadar kendini ispatlamıştır. Elbette gerçek

anlamda marka kent olmak uzun ve meşakkatli bir süreçtir. Marka kent olmak strateji, yöntem ve tekniklerin kentler için kullanılması anlamına gelir ve güven kavramını içerir. Marka olmuş bir kent, yeni yatırımcılara güven verir.

Kapadokya bir dünya markasıdır. Kapadokya bölgesi marka kenttir. Son yirmi yılda gerçekleştirilen çalışmalar, yatırımlar, tanıtımlar bölgemizi marka kent haline getirmiş bulunmaktadır. Kapadokya güveni ve huzuru ifade eder. Sadece Nevşehirli yatırımcıları değil ulusal ve uluslararası yatırımcıları cekebilen bir marka kent yapısına sahiptir.

Birçok din ve milletin yerleşim yeri

Anadolu tarihi kadar eski bir yerleşim yeri olan Nevşehir, bünyesinde birçok dinden, birçok milletten insanları kardeşçe yaşamış, kendine ait bir kültür, mimarisini olabilmış bir şehir yapısına sahiptir. Nevşehir'de marka kenti doğa elliği ile yaratmıştır. Öyle ki Kapadokya bölgesi yerli ve yabancı sinemacılar için doğal film ve dizi platosu haline gelmiş, son yıllarda birçok film, dizi ve belgesele ev sahipliği yapmıştır.

Marka kent olma yolunda yürüttülecek çalışmaların mutlak surette kapsamlı ve kuvvetli bir koordinasyon çerçevesinde yürütülmesi gerekiyor. Yani ne Ticaret ve Sanayi Odası ne belediye ne de Valilik ve Bakanlık ferdi çalışmalarla marka kent olunmasını sağlayamaz. Bizim gibi marka kent olmuş bölgeler için ise bu vasıtın devam ettirilebilmesi için aynı kararlılıkla çalışmaların yürütülmesi gerekmektedir. Biz Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası olarak sadece marka kent için değil ilimiz ve ülkemiz için her işte bu bilinçle hareket ediyoruz.

10 milyon turist hedefi

Biz görevi devir aldığımız ilk günlerde Oda olarak rastgele hareket etmek değil de bir plan dahilinde harekete geçmek için belirlediğimiz; "Üyelerinin iş kapasitesini ve kalitesini artırmak ve şehrinde global markalar üretmek için gerekli altyapı, nitelikli eleman ihtiyaçlarını karşılayabilen, finansman kaynaklarına ulaştıran, uluslararası bağlar oluşturan; bölgesinde lider, ülkede öncü oda olmak. Kapadokya'sını dünyanın en tanınır turizm destinasyonları arasına sokarak yılda 10 milyon turist gelmesini sağlayacak tanıtımı yapan bir oda olmak. Projeleri ile ilin kalkınmasına katkıda bulunacak politikaları üreten, ildeki bütün aktörleri bir araya getiren birleştirici güç olmak" vizyonu doğrultusunda ilerledik.

“Marka kent olma yolunda yürütülecek çalışmaların mutlak surette kapsamlı ve kuvvetli bir koordinasyon çerçevesinde yürütülmesi gerekiyor.”

Marka kent olabilmek ne kadar zor ise marka kent niteliğini devam ettirebilmek de bir o kadar zordur. Bu bilinçle marka kent olarak tanınırlığımızı artırmak ve mevcut yapıyı korumak için çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Neler yapıldı?

Bu kapsamda sanayi sektöründe; ilk önce yatırımcı için olmazsa olmaz olan alt yapı sorununu halletmeye çalıştık, hem şehrimizde küçük sanayi sitelerindeki dükkânlarında büyümeye çalışan sanayicimizin sıkıntılara derman olmak hem şehrə yatırıma gelmek isteyen sanayici iş adamlarına yer göstermek ve şehir içerisinde global markalar yaratmak amaçları ile organize sanayi bölgesi oluşturduk.

Buranın organize sanayi statüsü kazanabilmesi için gerekli çalışmaları tamamlayarak hem yerleşik sanayicilerimizin hem de yeni gelecek yatırımcıların organize sanayi teşviklerinden faydalananlarını sağladık. Artık hem şehrimizde ulusal markalar üretimlerini yaparken hem de küçük imalathanelerinde sıkışmış olan yerel iş adamlarımız kendi fabrikalarında profesyonel olarak kurumsallaşma süreçlerini tamamlamışlardır. Bu bizim Oda olarak yaptığımız işlerin en önemlileri arasında sayılabilir.

Tarımda büyük çalışma

Tarım sektöründe; Nevşehir Ticaret Borsası ile işbirliği içerisinde, Türkiye'de kabak çе-

kirdeği, üzüm, patates deyince akla ilk olarak Nevşehir'in gelmesi için çalışmalar yürütüttük. Bu gün için bu ürünlerde Nevşehir'in marka kent haline geldiğini rahatlıkla söyleyebiliriz ama elbette çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Nevşehir için hayatı öneme sahip sektör hiç şüphesiz ki Turizm. Turizm sektöründe Kapadokyamıza daha fazla turist gelmesini sağlamak hem de iş adamlarımızın rahat bir şekilde İstanbul'a ulaşmalarını sağlayabilmek amacıyla şehirde yerleşik havaaalanına uçak inişlerinin başlaması için çok büyük çaba harcadık.

Ulaşımda yeni dönem başladı

Yolcu yeterliliği olmaması sebebi ile sefer koymak istemeyen hava yolları ile gerekli anlaşmalar yapılmış, yolcu garantisini verilmiş ve seferlerine başlamaları sağlanmıştır. Bu çabalarımızla Nevşehir - İstanbul seferleri artık oturmuş; hem turizmcimiz, hem diğer iş adamlarımız için büyük bir kolaylığın yolu açılmıştır. Aynı gayreti ve özeriyi Antalya seferleri için de gösterdik, İzmir uçuşları için de aynısını yapıp şehrimizi her yerden ulaşılabilir hale getirdiğimiz gibi hem şehrimizdeki iş adamlarının hem de çevre illerdeki iş adamlarının buralara ulaşmalarını kolay hale getirmiş bulunmaktayız.

Marka kent olabilmekin önemli şartlarından biri tanıtım. Bu kapsamda gerek bizzat gerekse ilimizdeki kamu kurum ve kuruluşları ve

diğer meslek örgütleri ile tanıtım faaliyetlerine hiz verdik. Üyelerimizin uluslararası bağlar kurmasını sağlamak için Moskova'dan Vietnam'a, Hindistan'dan Almanya'ya, Finlandiya'dan Güney Kore'ye kadar her sene onlarca yurtdışı iş gezileri, fuar katılımları, b2b görüşmeler ve tanıtım organizasyonları düzenledik.

Girişimcilik eğitimimleri veriliyor

Birçok AB projesinin koordinatörlüğünü ve ortaklığını yürüterek şehrimizi uluslararası düzeyde tanitmaya gayret gösterdik.

Bunun yanı sıra özellikle hizmet sektörü ağırlıklı olarak üyelerimize ve potansiyel girişimcilere girişimcilik, markalaşma, dış ticaret v.b eğitimler vererek üyelerimizin hem nitelikli eleman ihtiyacına hizmet ederek onların markalaşmasına katkıda bulunmaya, hem de yeni girişimcilerin teşvikler almasını sağlayarak açılan firmaların daha kaliteli hizmetler sunmasını sağlamaya çalışıyoruz. Bu kapsamında sayısız girişimcilik eğitiminde bin 500 civarında girişimci yetiştirmiş olmanın gururuunu yaşıyoruz.

Marka kent olma yolunda

Nevşehir'in artı ve eksileri nelerdir?

Marka kent olmak birçok etkeni içerisinde barındırmaktadır. Beyaz ve mavi yakalı işçileri, öğrencileri, turistleri ve yatırımcı şehrinize çekmek için sebepler sunmanız gerekmekte.

Nevşehir'in bu konuda en büyük artısı sınırları içerisinde çok fazla unsuru bir arada bulundurmaktadır. Özellikle Kapadokya'nın merkezi konumunda olması tartışılmaz en büyük avantaj. Üniversitemizin artık oturmuş olması, sanayi bölgemizin eksikliklerini tamamlayarak organize statüsü kazanması sayılabilen en büyük artılarımızdan. Ulaşım anlamında Türkiye'nin merkezinde bulunuyor olmamız, çoğu merkezi ile aynı mesafede olmamız, İstanbul-İzmir-Antalya uçuşlarının bulunması ilimiz için büyük avantaj sağlama makta. Ayrıca Antalya-Kayseri Hızlı Tren Hattı'na yönelik çalışmalarının başlamış olması da mutluluk vericidir.

Yatırım ve araştırma kurum ve kuruluşlarının (Ahiler Kalkınma Ajansı, TUİK, TKDK) ilimizde olması ve uzman personellerinin sürekli bu il içerisinde çalışması da en büyük artıları arasında sayılabilir.

Kenteşmeye dikkat!

Bu artılarımızın yanında şehrin geleceği için master bir planının olmaması, nüfus

artarken kentleşme yönünde yapılabilecek yanlış adımlar, Kapadokya'nın doğal güzelliğinin muhafazası şehrin marka kentler olma yolundaki en büyük eksiklikleridir.

Ayrıca hem planlama, hem tanıtım faaliyetlerini tek elden yürütecek ve birlaklığını sağlayacak kurumsal bir yapılanmanın olmayışı da büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkıyor.

Marka kent olmak kendiliğinden olacak bir mevzuu değil. Bu konuda eksikliklerin belirlenip bunlar için neler yapılmalı diye bir analiz yapılmalı. Bu da Valliliğimiz öncülüğünde hareket edecek bir yapı ile mümkün olacaktır. Marka kent olmak ne sadece Oda ne Belediye ne de sadece STK'ların yapacağı bir çalışma olmayacağı için biz marka olmak istiyor muyuz sorusunu kendimize sormalı ve master plan çerçevesinde hareket edilmeli ve herkes kendine düşen görevi yerine getirmelidir.

2016 yılında Odanız hangi konulara öncelik verdi?

2016 yılında yapacağımız işleri 2015 yılı içerisinde bahsettiğimiz vizyonumuza ulaşabilmek için bir iş planı dahilinde belirledik. Bu sene ana amaçlarımızdan bir tanesi "İlimizin Dış Pazar potansiyelini, turist sayısını ve turizm çeşitliliğini artırmak" olarak belirledik ve bu amaçla; ilimizde oluşturulan ortak tanıtım konsorsiyumunun içerisinde yer alarak Hindistan Satte Turizm fuarında ilimiz turizm potansiyelini tanıtmaya ve bölgemiz hak-

kında yeteri bilgiye sahip olmayan ve dünya turizmi açısından büyük önem arz eden Hintlilere bölgemizi ve şehrimiz tanıtma çalıştık.

Yurtdışında tanıtım atağı

Sanayicimizi ve ilimizin önde gelen sektörlerinden biri olan madencilerimizi Almanya'da Bauma İş Makineleri Fuarı'na götürerek vizyonlarını genişletip sektörlerinin geleceğini görmelerini sağladık. Yine bölgemizin önde gelen turizmcilerini turistik açıdan önem arz eden Çin ve G. Kore'ye

“Birçok AB projesinin koordinatörlüğünü ve ortaklığını yürüterek şehrimizi uluslararası düzeyde tanıtma gayret gösterdik.”

Ahiler Kalkınma Ajansı ve THY İşbirliğinde götürerek hem Çin Bitte Turizm Fuarı'na katılıp hem Pekin'de sokak organizasyonları yaparak bölgemizi ve şehrimizi tanıtma; bu iş gezisi kapsamında ayrıca G. Kore'nin başkenti Seul de ikili görüşmeleri yaptılarak turizmcilerimizin yeni müşteriler bulmasını sağlamaya çalıştık.

Yine sadece bu sene değil her yıl yıllık planlarımızda sürekli üzerine gittiğimiz bir diğer mevzuu girişimcilik eğitimlerimiz. Gerek İŞKUR İşbirliğinde gerekse münferitden il merkezi ve ilçelerimizde düzenlediğimiz eğitimlerimiz ile yüzlerce kişinin hem bilinç kazanmasını hem de devlet desteklerinden faydalamasını sağladık ve sağlıyoruz.

Ayrıca verdığımız eğitimlerin daha kaliteli olması amacıyla yazdığımız AB projemiz ile 2016 yılı içerisinde İspanya ve Hollanda'da toplantılar yaparak ortaklığımızın iyi uygulama örneklerini Odamız bünyesinde girişimcilerimize sunmayı amaçlıyoruz.

Bu amaçla şehrimizin her alanında açılan işletmelerin daha kaliteli hizmet veren şehrin büyümeye katkı sağlayacak işletmeler olmasını sağlaması hedefiniz.

90. yıl gururu

Ayrıca 2016 yılı Odamız için önemli bir yıl. 1926 yılında beri faaliyette olan Odamızın 90. yılı olması münasebeti ile Türkiye genelinde hem Oda tanıtım hem de Kapadokya'nın tanıtımı faaliyetlerin yürütmeyi hedefliyoruz. Cumhuriyetimiz ile nerdeyse yaşıt olan kurumumuzun hedeflerini Cumhuriyetimizin 100. Yıl hedefleri ile eş zamanlı yürütmeye gayretindeyiz.

Geleceğin kentleri arasında, 2023 yılında Nevşehir'in yeri ne olur?

Nevşehir'in yanı Kapadokya'nın marka kent olduğu kanaatindeyim. Gerek turizm potansiyeli, gerek coğrafi konumu ve ulaşım imkanları ile sahip olduğumuz avantajların ve bizlerin izleyeceği marka kent politikalarının Nevşehir'i marka kentler arasında hak ettiği yere getireceği inancındayım. Eğer şehir içerişini görmeye değer bir konuma sokabilirsek, turizm alternatifliğini sağlayabilirsek, golf, tenis gibi dünyanın sayılı organizasyonlarını yapabilmek için gerekli alt yapıyı oluşturabilirsek, özellikle kongre, fuar alanları gibi bir çalışma alanına girersek 2023 yılında insanların ölmeden önce görülmlesi gereken yerler listesinde yerini almış bir marka kent olacaktır.

"MARKA KENT OLMAK İÇİN ALTYAPIMIZ HAZIR"

Nevşehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Salaş, "Marka kent olmak için turizm altyapımız hazır, karayollarımız ana alterlere bağlı, havaalanımız mevcut, tek eksigimiz tren yolu güzergâhının olmaması ve bunun için girişimlerimizde var" dedi.

Nevşehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Salaş, "Nevşehir Ticaret Borsamız iliminin marka şehir olabilmesi için elinden gelen bütün gayreti göstermektedir" dedi.

"Tek eksigimiz tren yolu güzergâhının olmaması ve bunun için girişimlerimizde var" şeklinde konuşan Salaş sorularımızı şöyle yanıtladı:

Marka kent olma yolunda Borsanızın yaptığı çalışmaları öğrenebilir miyiz?

Nevşehir Ticaret Borsamız iliminin marka şehir olabilmesi için elinden gelen bütün gayreti göstermektedir. Bunun için ilk önce iliminin meşhur kabak çekirdeğine Coğrafi İşaret alabilmek için çalışmalara başladık ve çalışmalarımız hızla ilerlemektedir. Narenciyenin tek doğal deposu olan iliminin bu yönde tanımları yapılmakta ve öncülüüğünü borsamız yapmaktadır.

Akdeniz'de yetişen narenciye bizim bölgemizde doğal soğuk hava depolarında de-

polanmakta, depoların doğal olmasından ötürü ürünün hem lezzeti artmaka hem de fire oranı düşmektedir.

"Doğal depolarımız var"

Bu doğanın bize bahsetti önemli bir lütuftur. marka kent için bu bile tek başına önemli bir konudur ilimiz ve bizim için.

Bu doğal depolarımız yanında lisanslı soğuk hava depoculuğunu da önemsiyor ve bu

konuda çalışmalar ve tanımlar yapmaktadır.

İlimizde depolanın narenciye bir kişi sezonu boyunca Türkiye'ye ilimizden dağıtımları yapılmaktır. Turizmde zaten tanınan bir bölgedeyiz. Kapadokya dünyanın göz bebeği, Borsamız Kapadokya'nın tanıtımı için her türlü çalışmayı yapmaktadır.

Nevşehir'in altyapısını nasıl değerlendirdiğiniz?

Marka kent olmak için turizm alt yapımız hazır, karayollarımız ana alterlere bağlı, havaalanımız mevcut, tek eksigimiz tren yolu güzergâhının olmaması ve bunun için girişimlerimizde var. Turizmde yatak kapasitemizin biraz daha artması ve zincir otellerin bölgemize yatırımının biraz daha fazla olması gerekmektedir.

Geçim kaynağı tarım

İlimizin geçim kaynağının büyük bir kısmını tarım oluşturmaktadır. Tarım ürünlerimizin başında hububat, bakliyat, üzüm, patates ve kabak çekirdeği gelmektedir. Kabak çekirdeği Ürgüp sıvırısı ile anılan cinsi ile sadece Nevşehir'e özgü bir bitki olup, Türkiye'nin herhangi bir yerinde yetişmemekte ve sadece bu bölgeye özeldir. İlimizde yetişen üzümün cinsi toprağından dolayı tadı lezzetli ve aroması diğer üzümlere göre çok daha değişiktir. Şarap yapımında kullanılmakta ve kurutularak piyasaya sürülmektedir. Bölgemizin önemli bir ürünü de beyaz fasulyedir. Son yıllarda rağbetin artması ile ekim alanları da artmıştır. Patates ürünümüz ülke ekonomisine en çok katkı sağlayan bitki olup, ülke üretiminin büyük bir kısmı bu bölgede yapılmaktadır. Kaymaklı ve Derinkuyu ilçelerimizin olduğu bölgenin toprak yapısı ve suyun bol olması nedeni ile patates ekimine uygundur.

İÇECEK SANAYİİ GELECEK VA AADEDİYOR

Kullanılan teknolojinin yetersiz kalması vergilerin yüksekliği ve denetimlerin yeterince yapılmaması yüzünden sıkıntılar yaşasa da içecek sanayii gelecek vaadıyor.

Hazırlayan: Murat COŞKUNÇAY

Ü retim ve ihracatta son 10 yıldır istikrarlı bir seyir izleyen içecek sanayii, iç pazarda olduğu gibi dış pazarda da etkin bir noktaya geldi. Türkiye İş Bankası İktisadi Araştırmalar Bölümü'nün raporuna göre, 2015 yılında alkollü içecekler de dahil sektörün üretimi bir önceki yıla göre yüzde 1.6 oranında arttı.

Artışın büyük bir bölümü, alkolsüz içecekler sektöründe yaşanan yüzde 4.6 oranındaki yükselişten kaynaklandı. Sektor derneklerinden alınan verilere göre Türkiye'de içecek tüketiminin yüzde 37'si gazlı ürünlerden oluşurken, 2015 yılında yaklaşık 3.4 milyar litre gazlı içecek, 4.6 milyar litre paketlenmiş su, 1.3 milyar litre meyve suyu ve yaklaşık 627 bin litre ayran tüketildi.

Türkiye tüketimde çok geride yer alıyor

Meşrubat tüketiminde hem Türkiye'de hem de Avrupa'da ilk sırayı kolalı gazlı içecekler alırken, Türkiye, tüketim miktarları açısından Avrupa ve ABD'ye kıyasla paketlenmiş sular haricinde alkolsüz içecekler pazarında çok geride yer alıyor.

Türkiye'de alkolsüz içecek tüketimi 2015 yılında 9.6 milyar litreye ulaştı. Bu büyümeye en fazla katkıyı paketlenmiş su sektörü yaparken onu buzlu çay ve meyve suları takip etti. Buna ilave Türkiye'de kişi başına gazlı içecek tüketimi yıllık ortalama 170 şişeyken, bu oran ABD'de 750 şişeye yaklaşıyor. Bu durum, sektör temsilcileri tarafından Türkiye'deki pazarın büyümeye açık olduğunu bir göstergesi olarak da yorumlanıyor.

İç talepte artış beklenisi var

Alkolsüz içecekler sektörünün 2016 yılında iç talep artışına paralel yüzde 4 ila 5 düzeyinde büyüyeceği öngörüsünde bulunan uzmanlar, Suriye'den gelen mültecilerin yarattığı talebin yanı sıra asgari ücrette yaşanan artışın da hane halkı gelirini artırmasıyla orta vadede iç talebi destekleyebileceğini ifade ediyor.

Sektörde asgari ücretli çalışan oranının nispeten düşük olduğunu söyleyen sektör temsilcileri, bu

noktada yasal düzenleme ile ücret artışının doğacak maliyet baskısının da sınırlı kalacağını ileri sürüyor.

Alkolsüz içeceklerde, sektörün güçlü ihracat ağının da etkili olduğuna dikkat çekiliyor. 2010 ve 2014 yılları arasında yaklaşık iki katına çıkan alkolsüz içecekler ihracatı, 2014'te ise bir önceki yıla göre yüzde 21 artış göstererek, 166 milyon dolarla ulaştı. Sektörün 2015 yılı ihracatının ise yaklaşık 200 milyon dolar bandında seyrettiği belirtiliyor.

Hangi ülkelere ihracat yapılıyor?

Sektörün başlıca ihracat yaptığı ülkeler arasında Irak, KKTC, Almanya ve Suriye yer alıyor. Söz konusu dört ülkenin sektör ihracatındaki payı ise yaklaşık 50 düzeyinde. Alkolsüz içecek ithalatı yapılan ülkelerin başında ise Avusturya ve Romanya geliyor.

Türkiye, tarım ürünlerinde kayısı, üzüm, narenciye ile öne çıkıyor. Bu noktada meyve suyu üretimi ve ihracatı da bu ürünler ağırlıklı yapılmıyor. Meyve suyu sektörü, global pazarda durgunluk yaşıyor. 2014 yılında küresel meyve suyu pazarının yüzde 1 büyüyebildi. Özellikle Rusya ve Almanya pazarlarındaki küçülme, uluslararası piyasaları olumsuz etkiledi. Avrupa meyve suyu pazarı 2015 yılında yüzde 3 küçüldü.

Meyve suyu pazarı Avrupa'da küçüldü, Türkiye'de büydü

Meyve suyu pazarı, global anlamda negatif yönlü bir tablo çizerken, Türkiye'de sektör 2015 yılında yüzde 7.1 oranında büydü. Meyve Suyu Endüstrisi Derneği'nin görüşlerine göre, 2016 yılında meyve suyu, meye nektarı ile meyveli ve aromalı içecek kategorilerinin tümünde sektörün 2015 yılına göre yüzde 2 büyümeye öngörülüyor. Söz konusu büyümeye ile pazarın hacminin de 1.2 milyon litreye ulaşması bekleniyor. Son beş yılda meyve suyu ihracatı yaklaşık iki kat artarak, 200 milyon dolar seviyesine yükseldi. Sektörün ihracat yaptığı ülke sayısı ise 150'yi buluyor.

Türkiye'nin, küresel meyve suyu ticaretinden yüzde 1.7 oranında pay aldığındı dile getiren sektör temsilcileri, ülkenin barındırdığı meyve potansiyeli göz önüne alındığında pazardan daha fazla pay alabileceğinin altını çiziyor.

Uzmanlar, meyve üretimindeki yapısal sorunlar aşıldırı takdirde, Türkiye'nin Av-

Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Derneği Başkanı Şemsi Kopuz

rupa ve Ortadoğu için onde gelen meyve suyu konsantresi tedarikçisi konumuna gelebileceğini vurguluyor.

Maden suyu sektörüne yerli üretici hakim

Bu arada Türkiye Maden Suyu Üreticileri Derneği'nin (TÜRKMASUDER) açıklamasına göre, 2015 yılında maden suyu tüketimi, bir önceki yıla göre yüzde 11 artış göstererek, yaklaşık 3.3 milyar adede ulaştı. Böylece tüketimin, 675 milyon litreyi bulduğu belirtiliyor. Maden suyu sektörünün 2015'te elde ettiği ciro ise 850 milyon liraya ulaştı. Ambalajlı su içinde değerlendirilen maden suyu pazarında, ithalatın payı oldukça az.

Sıkıntılar neler?

Genel itibarıyla içecek sanayiinin sahip olduğu üretim yapısı incelendiğinde, kullanılan teknolojinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Potansiyelini artırma hedefindeki sektörün teknoloji altyapısı, verim, kapasite kullanımı gibi parametreleri de olumsuz etkiliyor. Ayrıca vergilerin yüksek olması, denetim sisteminin yetersiz kalması ve bazı firmaların yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınmalarından dolayı kayıt dışı üretimin süredüğünü ifade eden temsilciler, vergilerin harç oranları ve ruhsat sistemlerinin gözden geçirilmesi, denetimlerin donanımlı ve uzman ekiplerle desteklenmesi gerektiğine vurgu yapıyor.

Ar-Ge çalışmaları, sektörün rekabet gücünü artırıyor

İçecek sanayiinin ilerlemesinde ve daha rekabetçi bir konuma gelmesinde,

yapılan Ar-Ge çalışmalarının önem taşıdığını belirtken Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Derneği Başkanı Şemsi Kopuz, sektörün her geçen gün bu çalışmala ayırdığı bütçeyi artırdığını söyledi.

Gıda ve içecek sanayiinde 2013 yılında Ar-Ge harcamalarının 123.7 milyon lirayı bulduğunu kaydeden Kopuz, 2014 yılında söz konusu harcamaların yüzde 6.2 artarak 131.3 milyon liraya yükseldiğini söyledi.

Kopuz, "Gıda ve içecek sektörü, değişen beğenilerle birlikte kaynakların verimli kullanımına dair Ar-Ge çalışmalarını da artırıyor. Hem değişen tüketici taleplerini yakalayabilmek hem de sürdürülebilirliği sağlamak adına temel önceliklerimizden biri de bu çalışmaların artmasına destek olmak" diye konuştu.

43 bin işletme faaliyet gösteriyor

Gıda ve içecek sanayiinde 2014 yılı itibarıyla 42 bin 560 işletmenin faaliyet gösterdiğini belirten Şemsi Kopuz, bu alanda 486 bin 347 kişinin istihdam edildiğini kaydetti. Türkiye içecek sanayii özellinde ise 484 firmanın çalışmalarını sürdürdüğüne diley getiren Kopuz, sektörde 14 bin 300 kişinin istihdam edildiği bilgisini verdi. 2013 yılı itibarıyla aylık hane halkı gıda ve içecek harcamalarının 518 lirayı bulduğunu belirten Kopuz, söz konusu bütçe içinde alkolsüz içeceklerin 36 liralık, alkollü içeceklerin ise 7 liralık paya sahip olduğunu ifade etti.

GSYH'ye 371 milyar TL katkı

Türkiye ihracatının yüzde 8.7 oranın-

da gerilediği 2015 yılında gıda ve içecek sanayii ihracatının, bir önceki yıla göre yüzde 5.2 oranında azalarak, 12 milyar dolar seviyesinde yılı kapattığını bildiren Şemsi Kopuz, "Gıda ve içecek sanayi ithalatı da 2015'te, önceki yıla göre yüzde 7.8 oranında azalarak 5.7 milyar doları buldu. İhracatını 2001 yılından bu yana her yıl istikrarlı bir şekilde artıran gıda ve içecek sanayii, 2015 yılında yaşadığı düşüşe rağmen yine de dış ticaret fazlası verdi. Gıda ve içecek sanayii dış ticaret fazlası, 2015 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2.7 oranında azalarak, 6.3 milyar doları buldu" dedi. Kopuz 2014 yılında yüzde 203.4 olan dış ticaret karşılıma oranının, 2015 yılında yüzde 209.1'e yükseldiğini de söyledi. Gıda ve içecek sanayiinin, Türkiye GSYH'sinde

kayda değer bir payı bulunduğuna işaret eden Kopuz, sektörün 2015 yılında 371 milyar TL katkı sağladığını dile getirdi.

Yabancı sermayeli şirket sayısı arttı

Gıda ve içecek sanayiinde 2015 yılında 13 adet yabancı menşeli firmanın faaliyete geçtiği bilgisini veren Şemsi Kopuz, böylece sektörde çalışmalarını sürdürmen yabancı sermayeli firma sayısının 563'e ulaştığını bildirdi. Genel anlamda gıda ve içecek sanayiinde varlık gösteren işletmelerin yarattığı katma değer 2005 yılında 7.4 milyar TL iken, 2012 yılına kadar yüzde 134 artarak 17.3 milyar liraya yükseldiğini belirten Kopuz, söz konusu rakamın 1.5 milyar lirasının içecek sanayiinden karşılandığını vurguladı.

Türk mobilya sektörü gözünü 'ilk 5'e çevirdi

Türk mobilya sektörü küresel pazarda ilk beş üretici arasına girme yolunda emin adımlarla ilerliyor. Resmi olmayan rakamlara göre Almanya Kg'de 4.1, Japonya 3.5, Güney Kore ise 3 dolar değerinde mal satıyor. Türkiye'nin global pazara sattığı malın kilogram değeri ise 1.5 dolar.

Murat AYDIN-İshak SEVGİN

Calışmalarını Türkiye'nin 2023 yılındaki ihracat hedeflerine göre şekillendiren mobilya sektörü, bugün itibarıyla kilogram başına ihracatta Türkiye'nin 2023 projeksiyonundaki hedeflerini yakalamış durumda. Bilindiği üzere Türkiye'nin 2023 hedeflerini yakalayabilmesi için kilogram başına ihracatta en az 3 doların yakalanması gerekiyor. Fakat bugün itibarıyla Türkiye'nin global pazara sattığı malın kilogram değeri 1.5 doları ancak buluyor. Buna karşın 2015 yılında 2.3 milyar dolarlık ihracatla, kilogram başına ihracatta 3.7 dolara ulaşan Türkiye mobilya sektörü ise 2023'te 7 doları hedefliyor. Halen 10 milyar dolarlık pazar büyüğü ile global pazarda da yükselen sektör, orta vadede 10 milyar dolarlık iha-

catın yanı sıra 25 milyar dolarlık büyülüge ulaşmak istiyor.

Nitelikli ürün grupları ile ilerleniyor

Hedeflerin yakalanması halinde Türkiye mobilya sektörü, küresel pazarda ilk beş üretici arasına girecek. Sektörün kilogram başına ihracatta yakaladığı başarı global pazarda katma değerli ürün grubu ile öne çıkan ülkeleri yakaladığını da gösteriyor. Resmi olmayan rakamlara göre Almanya kiloda 4.1, Japonya 3.5, Güney Kore ise 3 dolar değerinde mal satıyor. Türkiye mobilya sektörünün elde ettiği veri üzerinden yapılan okumalar ise sektörün artık nitelikli ürün grupları ile ilerleme stratejisini benimsediğini gösteriyor.

Çoğunluğu KOBİ ölçekli işletmelerin oluşturduğu sektörde ortak akıl ve birlikte

hareket etme prensibinin önemli bir etkisi var. Bugün itibarıyla yurt genelinde mobilya sektörüne yönelik imalat ve yan sanayii konularında kümelenmiş birçok üs görmek mümkün. Söz konusu üslerde tasarım, Ar-Ge, el işçiliği, mobilya yan sanayii, ofis mobilyaları ve daha birçok konuda iş geliştirme anlayışı güçlü bir pazarın doğması sonucunu da beraberinde getiriyor. Halen İstanbul, Kayseri, İnegöl ve Ankara başta olmak üzere yurt genelinde konumlanan sektörün 7 dolarlık ihracat hedefine erişmede ise Avrupa Birliği (AB) ülkelerine yapılacak ihracatın önemli rol oynayacağı ifade ediliyor.

Mobilya üsleri birçok proje yürütüyor

Türkiye'deki mobilya üslerinin aslında birçok projeyi, bir arada ilerlettiğini görmek

mömkün. Ar-Ge, inovasyon, tasarım, hammadde temini, lojistik imkanlarının artırılması, alım heyetlerinin üslere getirilmesi, sergi alanı için yeni yapıların kurulması, nitelikli eleman yetiştirmek için açılan okullar, tasarım yarışmaları, teşviklerden yararlanma yönünde yapılan başvurular ve yan sanayi hizmetlerinin artırılması konuları bahsi geçen projelerden sadece birkaçı...

Strateji belirlemede sıkıntı yaşanıyor

Türkiye'deki sanayi yapılanması içinde faaliyet gösteren birçok sektörde, ortak akıl ile hareket etme ve strateji belirleme noktasında sıkıntı yaşanıyor. Birçok alt sektörde yukarıda adı geçen konu başlıklarının birkaçının dahi bir arada yürütüldüğünü söylemek oldukça güç. Yine dış pazarlarda, kimi ülkelerde birden fazla yerli üreticinin fiyat odaklı rekabet ettiği gözlemlerimiz arasında bulunuyor. Dolayısıyla çoğu firma; önceliğin ortak akıl, fikir ve bunların sonucunda strateji belirlemekten geçtiğini unutuyor. Bu durum ise dış pazarda rekabet gücü düşük, katma değerli üretimden uzak işletmelerin sınırlı ihracata neden oluyor.

Mobilya sektöründe ise değindiğimiz üzere birçok iş aynı anda正在被执行。Çünkü güçlü bir sektörün doğru yapılanmadan geçtiği ve bunun bir zincir olarak benimsendiği dikkatlerden kaçmıyor. Pek tabi yurt genelinde üs gibi kurulan faktat zaman içinde gerek yerel yönetimlerin sunduğu alanların yetersizliği gerekse de ilgili bölgede faaliyet gösteren firmaların stratejik hataları bölgeyi üs olmaktan uzaklaştırmış durumda. Ancak tüm sorunlara rağmen yılmayıp, yeniden gücünü toparlamak isteyen bu bölgeler, mobilya sektörünün ihracat hedeflerini yakalaması adına sektörü umutlandıran ufak bir ayrıntı olarak görülüyor.

Tasarım gücü öne çıkıyor

Mobilya üslerinden yapılan imalat hem iç hem de dış pazara dağılıyor. Güçlü bir iç pazar için de ithal markalarla rekabet halinde olan sektörde özellikle son yıllarda tasarım gücü ile öne çıkan, özellikle kumaşlara sahip mobilya türleri talep görüyor. Yine iç ve dış pazarda, hedef kitlenin kültürel yapısını gözterek imal edilen ürün grupları, sektörün etkili bir şekilde ilerlemesi sonucunu beraberinde getiriyor. Buna ilave iç pazarda farklı bölgelerde konumlanan ve mobilya

AVM gibi çalışan oluşumlar da iç pazarın kazanılmasını sağlıyor.

Bugün itibarıyla mobilyanın yaşam alanlarının önemli bir parçası olarak kabul görmesi ve tüketicinin mobilyayı değişken bir ürün olarak benimsemesi, beraberinde tasarım odaklı üretim yapan bir sektörün doğması sonucunu getiriyor. Artık mobilyada koca bir sezona bir ya da iki serilik mobilyalar ile geçirmenin mümkün olmadığına dikkat çeken uzmanlar, her yıl en az dört ya da beş koleksiyonun piyasada yer alması gerektiğini bildiriyor. Yine firmaların müşteri ihtiyaç ve şikayetlerini gözterek, ele aldığı mobilya uygulamalarının da beraberinde üretici-bayı-pazarlamacı-tüketiciler ekseninde geniş bir fikir alış verişini getirdiği tespitini yapan uzmanlar, Türkiye mobilya sektöründeki bu interaktif yapının firmalara artı değer kattığını ileri sürüyor.

Üslerin AB ülkelerine yönelmesi katma değeri de yükseltecek

Sektörün tasarım noktasında ise durağan bir yapıdan uzaklaşarak, sürekli dinamizm halinde olması gereğine dikkat çeken uzmanlar, genç tasarımcıların önünü açan ve teşvik eden yarışmaların söz konusu dinamizmi beraberinde getirdiğini正在被强调。Uzmanlar, bugüne kadar daha çok Ortadoğu ve yakın coğrafyaya sattığı ürün grupları ile altyapısını iyileştiren ve söz konusu coğrafyalarda ihracat kabiliyetini geliştiren mobilya üslerinin AB ülkelerine mal satabilecek bir yapıya bürünmesini olumlu buluyor. Dolayısıyla tasarım ve Ar-Ge kabiliyetini geliştiren tüm bölgelerin katma değerli ürün grupları ile AB pazarında etkin olabileceği görüşü tüm sektör tarafından kabul görüyor. Buna ilave sektörün kiloda 7 dolarlık ihracat hedefi belirlemesi de mobilya üslerinin AB pazarına odaklanmasılığını sağladı. Sektör temsilcileri; ergonomik, modern çizgilere sahip, dinamik ve özellikli ürünlerin hedef pazarda tercih edilirliğinin yüksek olduğunu, bu durumun da üslerde katma değerli üretimi artıracağını正在被强调。

Sektörün sorunları noktasında ise navlun desteği, KDV indirimi, kalifiye elaman yetersizliği ve ham madde kaynaklarının orta vadede kısıtlı kalma ihtiyalini saymak mümkün. Tüm bu sorunların ihracatta rekabet gücünü düşürdüğün dikkat çeken sektör temsilcileri, Türkiye pazarına rahat bir şekilde giren ve bugün itibarıyla 750 milyon dolarlık hacme ulaşan ithal ürünlerde de bir denetim mekanizmasının işlemesine gereğine vurgu yapıyor.

KİLOGRAM DEĞERİNİ ARTIRMAK İÇİN KATMA DEĞERLİ ÜRETİM YAPILMALI

Ahmet GÜLEÇ

Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye mobilya sektörü, eski alışkanlıklarını geride bırakarak, özgün tasarımlar ortaya koyuyor. Fakat bu konuda sektörün henüz istenilen düzeye eriştiğini söyleyemeyiz. Dolayısıyla sektörün tasarım odaklı katma değerli üretmeye daha fazla ağırlık vermesi gerekiyor. Gerek modern teknolojilerin gerekse bu toprakları besleyen tarihsel değerlerin sentezlendiği formlar oluşturmak, bunu yaparken klişelere düşmemek tasarımcılarımızın çalışma prensibini oluşturabilir. Şayet Türk mobilyası ihracatta 2023 hedefleri olan 10 milyar dolar ve kilogram başına 7 dolara ulaşmak istiyorsa, bunun yolu tasarım ve katma değerli ürün üretiminden geçiyor. Ancak bu şekilde kişi başına düşen mobilya harcamasının en yüksek olduğu pazarlar olan ABD, Kanada ve AB'de var olabiliriz.

Ar-Ge Yasası, sektörle düzeyde detaylandırılmalı

Sektörde tasarım adına yapılan çalışmaları bulunuyor. Bu çalışmaların günümüzdeki yıllarda meyvesini vermesini bekliyoruz. Bugün itibarıyla Türkiye'de mobilya tasarım liselerinin sayısı artarken, mobilya kentleri de öğrencilere destek sunuyor ve teşvik veriyor. Üniversitelerde endüstriyel tasarım bölümlerinin mezunları, mobilya sektörüne daha çok entegre olmaya başladı. En son İMOB'da 20 üniversitenin endüstriyel tasarım bölümlerinden öğrencilerin katıldığı 'rahat oturma' konseptli büyük bir sergi düzenlendi. Sektörün katma değerli ürün grubunda yükselmesi için firmaların üniversitelerle daha fazla işbirliği içinde olması gerekiyor. Bu işe kamadan da destek bekliyoruz. Özellikle hükümetin tasarım merkezlerini de içeren bir Ar-Ge Yasası çi-

karmasını beklemiştik. Bu oldu fakat mevzuatın sektörel düzeyde detaylanması ve işlev kazanması da önem arz ediyor.

İhracatın kilogram değeri kısmen de olsa yükseldi

Küresel mobilya pazarındaki gelişmeler üstünden Türkiye'nin konumuna bakacak olursak, 2015 yılında Çin, Almanya, İtalya, Polonya, Vietnam, ABD, Meksika, Kanada, İngiltere, Fransa ve Malezya en çok ihracat yapan ilk 10 ülkeyi meydana getirdi. Türkiye ise kendine 12'nci sıradan yer buldu. Söz konusu dönemde sektör ihracatı yüzde 3.5 düşerek, 2.3 milyar doları gördü. Yine, 204 noktaya ihracat yaptı. Halen ihracatçı 10 bin firmamız var. Sektörde 1 milyon doların üzerinde ihracat yapan firma sayısı ise 570'i buldu.

Ayrıca, 2014'te kilogram başına 3.56 doları bulan mobilyanın değeri, 2015 yılında 3.69 dolara yükseldi. Libya, Irak ve Rusya pazarlarındaki düşüşleri Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri pazarlarındaki yükselişlerle telafi etti. Sektörün sürekli ilgi duyduğu pazarlar arasında Cezayir, Körfez ülkeleri, Türk cumhuriyetleri ve ambargodan sonra kayda değer fırsatlar yaratabilecek İran var. Ancak sektörün daha ileriye gitmesi için rakiplerimizin ihracat yaptığı pazarlar olan ABD, İngiltere, Fransa, Kanada, Almanya gibi pazarlarda daha etkin olması gerekiyor.

Sektörün ithalatının ihracatından çok daha düşük seyrediyor. Her zaman dile getirdiğimiz gibi dış ticaret veren ve bunu her yıl artıran nadir sektörlerden birisiz. Geçen yıl uygulamaya konan ithalata ek vergi ile ilgili olarak ise Türkiye'ye katma değersiz, harcı alem ürünlerin gelmesini engellemesi açısından olumlu buluyoruz. Ancak, Türkiye mobilya pazarı büyüyor, gelişiyor. Bu sebeple, dünyaca tanınmış ve özellikle katma değerli ürünlerin yurda gelmesi hem sektörümüzün büyümesine olumlu katkı sağlayacak hem de genel anlamda katma değerli üretim açısından bir bilgi transferinin de önünü açabilecek. Bu ayrıca dikkat edilmesi gerekiyor.

Sonuç olarak biz ithalata karşı değiliz ancak katma değerli ve rekabete olumlu etki sağlayacak ürünlerin ithal edilmesini destekleriz. Sektör uzun zamandır dış ticaret fazlası veriyor. Dolayısıyla stratejik bir sektör olduğumu düşünenim.

İHRACATINI BEŞ KAT ARTIRAN SEKTÖR KÜRESEL ÖLÇEKTE ÇITAYI YÜKSELTTİ

Ismail DOĞAN

Türkiye Mobilya Sanayicileri Derneği (MOSDER) Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye mobilya sektörü ihracatında son 10 yılda yaklaşık beş kat artırdı. Söz konusu artışla küresel mobilya ihracatının yaklaşık yüzde 1.5'lik kısmını karşılayan Türkiye, bugün itibarıyla en büyük 12'nci mobilya ihracatçısı ülke konumunda bulunuyor. Her platformda açıkladığımız gibi Türk mobilya sanayisi 2023 yılında ise 10 milyar dolarlık ihracat hedefliyor. Orta vadede Türkiye'yi dünyada ilk 10 ihracatçı ülke içinde görmek istiyoruz. Sektörün gelişimini sürdürübilmesi için özellikle 'navlun' desteğinin verilmesi gereklidir. Çünkü mobilya yer kaplayan, havaleli bir ürün. Bu nedenle uzak coğrafyalara ihracat yapılabilmesi için özel bir navlun desteği verilmesi sektörün dış pazarda daha rekabetçi bir yapıya gelmesini sağlar.

Sektörün 2015 yılındaki dış ticaret performansını irdelemeden önce söz konusu dönemin tüm sektörlerde olduğu gibi mobilya sektöründe de zor bir yıl olarak anılacağını söyleyebilirim. Sektörün 2015'teki ihracatı, bir önceki yıla göre yüzde 3.5'lük daralma ile yaklaşık 2.3 milyar dolara indi. Son iki yıldır artışını devam ettiren mobilya ihracatının bu dönem düşüşe geçmesinin nedenleri arasında komşu ülkelerdeki gerginlikler ile son dönemde yaşanan ekonomik sorunlar başı çekti. Öte yandan, sektörün ithalatında da hatırlı sayılır bir düşüş yaşandı. 2015'te bir önceki yıla göre yüzde 11'lük gerileme kaydeden ithalat 774 milyon dolara indi. Dolayısıyla sektörün 1.5 milyar dolarlık dış ticaret fazlası vermesi Türkiye ekono-

misinin istikrarı açısından da önemli bir göstergə olaraq ele alınmalı.

Türkiye mobilya sektörü sadece ihracat performansı ile değil yurt içinde istihdama getirdiği hareketle de dikkat çekiyor. Türkiye'de mobilya sanayiinde bugün itibarıyla 50 bin firma faaliyet gösteriyor. Bu kadar yüksek miktarda mobilya firmasının (ürütici/satıcı) olması istihdama da yansımış durumda. Türkiye'de direkt olarak 260 bin, yan sanayi ile birlikte de yaklaşık 500 bin kişi mobilya sektöründen ekmek yiyor. Yıllık üretim rakamı yaklaşık 6.25 milyar doları bulan sektörde satış rakamlarına baktığımızda ise yaklaşık 9.5 milyar dolarlık ticaret hacminden bahsetmek mümkün.

Navlun desteği verilmeli

Sektörün yarattığı katma değeri ele aldıkten sonra potansiyeli kullanmak için yapılması gerekenleri de sıralamak gerekiyor. Öncelikle sektörümüzün uzak coğrafyalara ihracat yaparak, Türkiye'nin 2023 yılı ihracat hedefine doğrudan destek vermesini önemsiyoruz. Dolayısıyla uzak coğrafyalara ihracat yapamama sorununu çözmek adına devletin vermesini umduğumuz navlun desteğine dikkat çekmek istiyorum.

Giderek büyüyen mobilya ihracatında, ihracatçıları zorlayan en önemli konu navlun ücretleri. Sektörün ihracatını ilk etapta ikiye katlaması için önündeki en büyük engeli navlun maliyetleri oluşturmaktadır. Özellikle birçok uzak pazara gönderilen konteynerin içindeki ürün maliyeti ile konteynerin navlun maliyeti baş başa gelmekte ve ürün bedelini yükseltmektedir. Bu da fiyatların rekabetçi olmasını engelliyor. Mobilya, havaleli bir ürün olduğu için çok yer kaplıyor. Eğer devlet navlun teşviki verirse ihracatımızı bir anda iki katına çıkabilir ve birçok yeni ve uzak ülkeye rahatlıkla mobilyalarımızı ihraç edebiliriz.

Sektörün diğer bir sorunu da sigorta işlemleridir. Bazı sigorta firmaları risk yüksek diye sigorta yapmak istemiyor. Bunun bir yasal düzenlemeye geçmesini ve geçtiğimiz dönemlerde Hazine Müsteşarlığı'nın hayatı geçirdiği Olağanüstü Riskler Yönetim Merkezi'nin bu soruna son noktayı koyarak, sigorta yaptırmak isteyen her firmanın riski baz alınmadan sigortasının yapılmasına öncülük etmeli.

ULUSLARARASI TİCARETE KONU OLAN MOBİLYA SATIŞLARINDA YÜKSELME VAR

Barış GÖRGÜC

Mobilya Sanayi İşadamları Derneği (MOBSAD) Genel Sekreteri

Türkiye mobilya sektörünün gelişimine bakmadan önce bu alanda uluslararası ticarete konu olan ürünlerin satış performansını incelemekte yarar görüyorum. Çünkü, dış ticarete konu olan mobilyalarda hatırlı sayılır bir performans artışı gözleniyor. Küresel ölçekte mobilya üretim, ihracat ve ithalatı 2015 yılı sonu itibarıyla 470 milyar dolarlık ekonomik değeri temsil ediyor. Yine 2016 yılı tahminlerine göre 137 milyar dolarlık ürün grubunun ithalat-ihracat bağlamında uluslararası ticarete konu olması öngörülüyor. Söz konusu rakam 2009 yılında 94, 2003 yılında ise sadece 65 milyar dolardır. Dolayısıyla son 11 yılda uluslararası ticarete konu olan mobilya grubunda yüzde 107'lik artıştan söz edebiliriz. Dolayısıyla

mobilya sektörünün küresel vizyonunun her yıl biraz daha arttığını söylemek de yanlış olmaz.

Türkiye mobilya sektörünün son 10 yıldaki performansı ise bizim ancak ilk 15 ülke arasına girmemizi sağladı. Bundan 10 yıl öncesine kadar 400 milyon dolarlık ihracat yapan Türkiye mobilya sektörü, bugün itibarıyla söz konusu rakamı yaklaşık 2.3 milyar dolara çıkardı.

İlk 15 ülke arasına henüz katıldı

Sektörün anılan dönemde muazzam bir aritmetik büyümeye ulaştığını söyleyebiliriz fakat küresel ölçekte 'potansiyeli güçlü ve büyütünen ülke' sınıfını aşamayarak, ilk 15 ülke arasına henüz katıldı.

Sektörün üretim ve ihracatta ortaya

koyduğu başarılı performans firma ve çalışanların da uluslararası standartlarda iş yapması sürecini beraberinde getirdi. Başta İstanbul olmak üzere İnegöl, Kayseri, İzmir, Ankara gibi bölgelerde başarı ile üretilen mobilyada artık Türkiye'nin kimlik kazandığını söyleyebiliriz. Uzun yıllar boyu özellikle İtalyan tarzı ile Alman, İngiliz ve Fransız ekollerini takip eden Türk mobilyacısı bir süredir kendi Ar-Ge süreçlerine yoğunlaştı. Neticesinde ise tasarım anlamında global pazarda kendine yer bulmaya başlayan, bu sayede trend belirleyen ülkelerden biri olarak temayüz eder oldu. Öte yandan, uzun süredir kırmaya çalıştığımız "Çinli'den iyi, İtalyan'dan ucuz" klişesi yavaş yavaş yernerini "Tasarım üreten, yüksek katma değerli mobilya da dünyanın en iyilerinden biri" söylemine bıraktı.

Kısa vadede 3 milyar dolarlık ihracat hedefi

Son 10 yılda, (sadece 2008 yılını ve kriz koşullarındaki küresel küçülmeyi saymasak) üretimi, ihracatı, istihdamı ve imajı gelişen nadir sektörlerden biri olan mobilya sektörünün dış ticaret gerçekleştirmeleri de olumlu yönde seyrediyor. 2003 yılında 430 milyon doları gören ihracat 2015 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 2.2 milyar doları buldu. Bu yıl ise 2.5 milyar doların üstünde ihracat hedefleyen sektör, 2017'de rakamı 3 milyar doların üzerine çıkarmak istiyor. Sektörün 2015 yılındaki ihracatında ilk sıraları Irak, Suudi Arabistan, Almanya, Libya, Azerbaycan, Türkmenistan, Fransa, BAE alıyor. Bir başka not olarak belirtecek olursak Türkiye, küresel mobilya ihracat sıralamasında 12'nci sırada bulunuyor. İthalatta ise 32'ncilik söz konusu.

Dış açık verdiirmeyen hatta ihracatı it-halatını ikiye katlamış bir sektör olarak mobilyanın orta vadede karşısına çıkabilecek engellerin başında Türkiye'deki orman kaynağının yetersiz kalabilme ihtimali geliyor. 2023 yılında en az 10 milyar dolarlık ihracat hedefleyen sektörün istihdam yapısı da sorunların çözüme kavuşturulması gerektiğini ortaya koyuyor.

Orman kaynağının yanı sıra 2023'te ihracatta dahil 25 milyar dolarlık bir ekonomik değer üretmek isteyen sektörün önünde duran sorunlardan birini de ara eleman sıkıntısı oluşturuyor. Yetişmiş ara eleman sorunu gittikçe büyürken önlemlerin alınması için gecikilmemesi gerekiyor.

SEKTÖRÜMÜZ GLOBAL ÇAPTA ARANAN BİR PAZAR HALİNE GELDİ

Ofis mobilyaları sektörü dünyada ve Türkiye'de yaşanan sıkıntılara rağmen son 10 yıldır dış açı vermeden büyüyor. Özellikle son yıllarda Ar-Ge ve tasarıma verilen önemle birlikte ürünlerimiz küresel pazarda kabul görmeye başlarken Türkiye ofis mobilyaları sektörü aranan bir pazar haline geldi. TÜİK'in dış ticaret verilerine göre Türkiye ofis mobilyaları sektörü, 2015 yılında 280 milyon dolarlık ihracatın yanı sıra 101 milyon dolar tutarında ithalat gerçekleştirdi. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2013 yılı verilerine göre işyeri sayısı 4 bin 255 olan ofis mobilyaları sektöründe 46 bin kişi istihdam ediliyor. Ar-Ge ve tasarım konusunda da kayda değer

gelişmelerin yaşadığı sektörde, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2013 yılı verilerine göre 176 firma tasarım, 313 firma ise marka başvurusunda bulundu.

Türkiye ofis mobilyaları sektörü global çapta ihracat bakımından 11'inci, ithalatta ise 31'inci sırada yer alıyor. CSIL dünya ofis mobilya sektör raporu ve TÜİK verilerine göre, 2014 yılında Türkiye'de üretilen ofis mobilyalarının yüzde 21'i, 2015 yılında ise yüzde 20'si ihracat edildi. 2015 yılında Irak, İran, Suudi Arabistan, Libya, Azerbaycan, Nijerya, Rusya, Gana, Hindistan, Çin, Fas, Cezayir gibi ülkelere ihracat yapan sektörün 2016 yılı hedef pazarları arasında Hindistan, Çin, Katar, Yemen, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Amerika ve Avrupa yer alıyor. Sektor olarak bu pazarlarda etkin bir şekilde yer almak için her türlü kanaldan çalışmalarımız sürüyor. Sektor olarak beklediğimiz, KOBİ'leri Ar-Ge ve tasarıma yönlendirmek amacıyla yeniden düzenlenip yayımlanan Reform Paketi'ne ait ikincil mevzuatın biran önce çıkarılması. İkincil mevzuatın yayımlanmasıyla firmaların özgün modelleri ile marka değer-

Ercan ATA

Ofis Mobilyaları Sanayi ve İş Adamları Derneği (OMSİAD)
Yönetim Kurulu Başkanı

lerinin artacağı kanısındayız. Kamudan diğer bir beklediğimiz ise küresel pazarda rekabet edebilir düzeydeki ürünlerinin üretiminde uygun olmayan aksesuarların ithalatına getirilen yüzde 25 ilave gümrük vergisinin kaldırılması.

OTEL PROJESİYLE MASKO'NUN İMAJINI YÜKSELTECEĞİZ

Selahattin ERDOĞAN
MASKO Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye'nin mobilya ihtiyacının yüzde 45'ini tek başına karşılayan İstanbul Mobilya ve Ahşap Eşya İmalatçıları Site İşletme Kooperatif'i ni (MASKO) yeni projeler ile daha güçlü bir yapıya kavuşturacağız. Bölgemeze global ölçekte prestij kazandıracak projeler üzerinde duruyoruz. Bu kapsamında MASKO yönetim binasının içinde yer alan alış veriş merkezinde önemli çalışmalara imza at-

tık. Hatırlanacağı üzere 27 bin metrekarelik bir alanın bulunan AVM, daha önce atıl vaziyetteydi ve yaptığımız çalışmalarla burasını iki yılda önemli bir ticari potansiyele eriştı. Bu projenin altında yönetim binamızı da buraya taşıdık. Eski yönetim binamızın olduğu alanda da ihracatımızı artırmak, yurtdışından gelen müşterilerimize avantajlı bir konaklama imkanı sunmak için 17 katlı ve 22 bin metrekare kapalı alana sahip bir otel yapmayı düşünüyoruz. Alt yapı çalışmaları başladığımız projenin takibi 75 milyon liraya mal olmasını bekliyoruz. Bu projede global çapta MASKO'nun imajını yükseltmenin yanı sıra MASKO'yu içinde sosyal tesislerin, düğün salonlarının, gelinlikçilerin, kuyumcuların yer aldığı ve saat 22.00'a kadar açık kalmasını sağlamayı hedefliyoruz.

KİŞİYE ÖZEL TASARIM YÖNÜ MODOKO'YU FARKLI KILIYOR

İ. Etem ÖZCELİK
Modoko Yönetim Kurulu Başkanı

Modoko bünyesinde hizmet veren mağazalar hem konsept hem de isteğe özel tasarım mobilya hizmeti veriyor. Mağazalarımızın yüzde 82'si mimari danışmanlık hizmeti sunuyor. Dolayısıyla müşterilerin mobilya ihtiyacı duydukları mekana keşif yapträgt-

maları, kişiye özel mobilya tasarımı için yeterli olabiliyor. Farklı bir ifadeyle kişiye özel tasarım yönü Modoko'yu farklı kılıyor.

Halen 150 bin metrekarelik bir alanda faaliyet gösteren Modoko'da bulunan markalar sadece mobilya mağazalarıyla satışa yönelik hizmet veriyor. Üretim ise Modoko dışında bulunan imalathane ve atölyelerde gerçekleştiriliyor. Bugün itibarıyla Modoko'da 350 mağaza bulunuyor. Söz konusu mağazaların satış tarafında 5 bin, imalathane ve atölye tarafında ise 35 bin kişilik istihdamı bulunuyor. Öte yandan, 2015-2016 yılları arasında 15 yeni marka bünyemize katıldı. Bugün itibarıyla Modoko, Türkiye'nin mobilya hacminin yüzde 10'unu karşılıyor. Bu yıl ise söz konusu oranı yüzde 15'e çıkarmayı hedefliyoruz.

İNEGÖL, KATMA DEĞERLİ İHRACAT İÇİN YENİ ÜLKELERE ODAKLANDI

Sanayileşmeye 1980'li yıllarda itibaren başlayan İnegöl, bugün itibarıyla 1 milyar doları aşan dış ticaret hacmi, 250 bine yaklaşan nüfusuyla hem Bursa'nın hem de Türkiye'nin yaşadığı değişim ve dönüşümlere olumlu katkı sağlayan bir ilce konumunda bulunuyor. 700'ü aşkın ihracatçı firmasıyla, pek çok ili geride bırakan ticaret hacmiyle İnegöl, Türkiye için model ekonomi şehri görünümünde. Bünyesindeki üç OSB ile Türkiye'nin önemli üretim merkezlerinden biri olan İnegöl, her yıl verdiği dış ticaret fazlasıyla pek çok ili geride bırakıyor.

2015 yılında, 1 milyar 58 milyon dolarlık dış ticaret gerçekleştiren ve 520 milyon dolar

dış ticaret fazlası veren İnegöl'de 700 firma, 789 milyon dolar ihracat, 33 firma da 269 milyon dolarlık ithalat yaptı. Türkiye ihracatının yüzde 0,5'ini gerçekleştiren İnegöl, ihracat rakamıyla Türkiye'de iller arasında 21'inci, ithalatıyla 26'ncı, dış ticaret hacmi ile 22'nci, dış ticaret fazlası ile de iller sıralamasında altıncı sırada yer alıyor. İlçenin loko-

motif sektörü ise mobilya. İnegöl'ün toplam ihracatında yüzde 41 ile en büyük paya sahip olan sektör, 2015'te 325 milyon dolarlık ihracat yaptı. İnegöl, söz konusu rakam ile Türkiye'nin mobilya ihracatının yüzde 15'ini karşıladı. Buna ilave mobilya sektörünü destekleyen orman ürünlerinde de Türkiye'nin ihracatının yüzde 6'sı İnegöl'den yapılıyor.

MOBİLİYUM, DAHA ÖNCE YER ALMADIĞI PAZARLARA YÖNELECEK

isteyen Mobiliyum, ayrıca ihracatta da daha önce yer almazı pazarlara ağırlık verecek. Türkiye'nin mobilya üretiminin yüzde 50'sini gerçekleştiren İnegöl'de, 200'e yakın yerli mobilya üreticisinin bir araya gelmesiyle kurulan Mobiliyum AVM, yeni yönetimiyle birlikte yeni hedeflerini belirledi. Yapılan genel kurulun ardından yeni başkan olarak görevde gelen Talha Timur Han, başlıca hedeflerinin İnegöllü mobilyacıların ihracat ayağını güçlendirmek olduğunu söyledi.

Ortadoğu, Suudi Arabistan ve İran pazarlarında İnegöllü mobilyacıların etkin olduğunu ifade eden Talha Timur Han, Mobiliyum ve İnegöllü mobilyacılar olarak etkin oldukları pazarların yanı sıra Avrupa pazarının yanı sıra Fas, Nijerya gibi Afrika ülkeleri ile Hindistan'a yönelik istediklerinin altını çizdi.

Han, Avrupa pazarına satış yapmaları halinde, bölgenin mobilya üretimeindeki kalitesini de ispatlamış olacaklarını dile getirdi.

KEYAP, DEKORASYONDA CAZİBE MERKEZİ HALİNE GELDİ

Anadolu Yakası Keresteciler Kooperatifleri olarak, kereste işi yapan 190 kişinin bir araya gelmesiyle 1978 yılında kurulan KEYAP, bölgenin ve çevre sanayi-iş merkezlerinin mobilya üzerine ağırlıklı çalışmasıyla ev dekorasyonu ve aksesuar alanında İstanbul Anadolu yakasının cazibe merkezi haline geldi. En az bin metrekarelik dükkanlardan oluşan KEYAP, yanında bulunan mobilyacılar sitesinin de en büyük tedarikçi konumunda bulunuyor. Ürün yelpazesi, kalite konsepti ve dekorasyon sektörüne getirdiği yeniliklerle KEYAP'ta hizmet veren markalarımız ziyaretçi sayısını her geçen gün artırıyor. Sitemizde bulunan 2 bin 700 metrekarelik boş arsamızı iki projede kullanmak istiyoruz ve bu projeler için yaklaşık 4 milyon dolarlık bir bütçe ayırdık.

Mehmet Nuri KURİŞ
KEYAP Dekorasyon Alışveriş ve Ticaret Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı

ULUSAL MARKALARI BİR ARADA TOPLAYACAĞIZ

Tamer BULUT

Bursa Mobilya ve Dekorasyoncular İşadamları ve Sanayicileri Derneği (MODSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı

Bursa'da mobilya sektörünü daha yukarı taşıma hedefiyle faaliyetlerini sürdürmen MODSİAD, sektördeki ulusal markaları aynı çatı altında toplayacak olan S.S. Mobilyacılar ve Dekorasyoncular Toplu İşyeri Yapı Kooperatifine ait Bursa Büyük Mobilyacılar Çarşısı'nın 5 binlik planı Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden geçti. 6 Haziran tarihinde gerçekleşen Nilüfer İlçe Meclisi'nde de projemizin binlik planının geçmesi ile bu süreçte önemli bir adım daha atılmış oldu.

İzmir Yolu üzerinde, otoyolun batıdaki son buluşma noktasında yükselecek olan Mobilyacılar Çarşısı'ni otoyola cepheli projelendirdik. Proje bugün itibarıyla 74 bin 453 metrekarelik net inşaat alanına kavuştu. Harita çalışmaları ve jeolojik zemin etütleri yapıldı. Çarşıda yer alacak 80 seckin markanın ruhunu yansıtması için proje konusunda hassas davranıyoruz.

100 milyon lira bütçeli projede yer alan 80 mağaza için yaklaşık 580 markadan talep geldi. Mobilyacılar Çarşısı'na ilave olarak otel ve iş merkezi projesini de gündeme aldık. Burada başarılı olursak aynı sistemi yurdun farklı lokasyonları için düşünüyoruz. Hatta Erbil, Dubai ve Bakü'den de talep var.

POTANSİYELİMİZİ ORTAK HAREKETLE ORTAYA ÇIKARABİLİRİZ

Hüseyin TAKLACI

Ankara Mobilyacılar Lakeciler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı

Türkiye mobilya sektörü 2010 yılından itibaren Ar-Ge ve inovasyon konusunda kayda değer bir dönüşüm sürecine girdi. Söz konusu değişim, uluslararası markaların doğması sonucunu beraberinde getirdi. Bu durum sektörün Ankara'daki gelişimini de doğrudan etkiledi. Ankara özeline baktığımızda patent sayısında dördüncü sırada bulduğumuzu görüyoruz. Fa-

kat bu sırada potansiyeli yansıtıyor ve daha da artırılması gerekiyor. Ankara mobilya sektörü el işçiliği ağırlıklı çalıştığı için takip edilebilir marka konusunda sayının 100'e yaklaşğını söyleyebiliriz. Ankara, aslında Türkiye mobilya sektöründe öncü konumda bulunuyor. Buradan çıkan model ve tasarımlar, diğer iller tarafından da örnek alınıyor. Bu konuda gerçekten yetenekli ustalarımız var. Biraz iddiyalı olacak ama tasarım konusunda üniversitelerden gelenlerin yaptıkları ile bizim ustaların yaptıkları arasında bile kayda değer oranda fark var. Biz Türkiye'de İnegöl, Kayseri gibi illeri kendimize rakip olarak görmüyoruz, yani birbirimizle rakip değiliz. Asıl rakiplerimiz İtalya, Çin, Almanya gibi ülkeler. Olaya Türkiye açısından bakıyorum. Sektörde üretim çok fazla ve ihracata ihtiyaç var. İhracat konusunda ivme yakalansa da bölge ülkelerde yaşanan sıkıntılar, ihracata olumsuz etki ediyor.

KAYSERİLİ MOBİLYACININ ODAĞINDA İKİ STRATEJİK PROJE BULUNUYOR

Türkiye'de mobilya üretiminin yüzde 40'ını Kayseri tek başına karşılıyor. İldeki sanayi yapılanmasının yaklaşık yüzde 30'unu mobilya üreticileri oluşturmuyor. Kayseri, 2015 yılı itibarıyla 384 milyon dolarlık ihracat yaptı. Bu rakam ilin toplam ihracatının yüzde 24'üne tekabül ediyor. Yurt genelinde bir günde üretilen 20 bin yatağın 10 bini, 19 bin kanepenin 12 bini, 2 bin 500 koltuk takımının bin takımı Kayseri'de üretiliyor. Panel mobilya üretiminin ise yarısı yine Kayseri'ye ait. Kent, mobilya sektöründeki parlak performansa karşın ihracatta ise henüz istenilen seviyeye gelmiş gözükmüyor. İhraç pazarları noktasında yeni dönemde atılım hazırlığı içinde olan Kayserili mobilyacıların üzerinde durdu-

temel konu ise endüstriyel tasarım ve tanıtım oluşturuyor.

Kayserili mobilyacıların tanıtım ve tasarım noktasında gösterdiği hassasiyet kent ekonomisinin şekillenmesinde kararlar alan yöneticilerin de odağında bulunuyor. Bu noktada ortak akıl ile Mobilyakent ve MobiTek projelerini bir an önce hayata geçirerek isteyen Kayseri'de her iki proje mobilyada istenilen ihracat başarısının yakalanması sürecini de beraberinde getirecek. Mobilyakent'i bir AVM niteliğinde tasarlayarak, burada fuarlar düzenlemek isteyen sektör tasarımdaki açığı ise MobiTek'teki çalışmalarla sonlandıracak. Ayrıca burada sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli personel açığı da giderilecek.

KENT MERKEZLERİ YENİDEN CAZİBE MERKEZİ HALİNE GELEBİLİR: **SEGEB MODELİ**

Kent merkezleri, toplumun her kesimini bir araya getiren ve kaynaştıran, ekonomik aktivitenin yoğunlaştığı ve yüzyıllar içinde oluşan kültürel mirası sergileyen cazibe merkezleridir. Ancak kent merkezleri artık bu cazibelerini koruyamıyor.

Kentler kontolsuz bir şekilde yayılıyor, kent merkezlerini oluşturan yerleşimlerde nüfus azalıyor. İstanbul, Ankara ve İzmir'in 2009-2014 yılları arasındaki nüfus değişimi kent merkezi olarak nitelenen ilçe veya mahalle gruplarının nüfusunun il genelindeki artışa rağmen azaldığını gösteriyor.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma

Vakfı (TEPAV) uzmanları Emre Koyuncu ve Onuralp Aydın da "Kent merkezlerinin cazibesini artırmak için semt işletmeleri arası bir yönetim modeli geliştirilebilir mi?" başlıklı analizinde çarpıcı tespitlerde bulunuyor. Koyuncu ve Aydın'ın değerlendirmeleri şöyle: "Hane halkın alım gücünün yükselmesi, tüketim alışkanlıklarının değişmesiyle gayrimenkul piyasasının canlanması, arsa fiyatlarının merkezden uzaklaşıkça görece düşüklüğü, imar rantlarının cazibesi, etrafı çevrili, güvenli, içinde çeşitli fonksiyonları bir arada sunan yeni yaşam alanlarına olan ilgi gibi bazı faktörler şehirlerin dışa doğru yayılmasında rol oynamaktadır. Meseleyi

erişilebilirliği artırmak olarak değil trafiği azaltmak olarak gören, sadece yolların kapasitesini artırmaya odaklanarak uzun vadede trafik sorununu yeniden üreten ulaşım politikaları ve özel menfaatleri kollayan imar politikaları, şehirlerin kontrolsüz bir biçimde yayılmasını hızlandırmaktadır.

İnsan ölçüği kayboluyor

Şehirlerde büyük bir yatakhaneyi andıran konut alanları, sanayi bölgeleri, şehir hastaneleri, okul kampüsleri, tematik alışveriş merkezleri, büyük rekreasyon alanları gibi farklı işlevler dev boyutlarda sunulmakta, işlevler arasındaki mesafeler

KENT MERKEZLERİ ÇEŞİTLİ NEDENLERDEN DOLAYI ARTIK CAZİBESİNİ KAYBEDİYOR. KENTLER KONTROLSÜZ BİR ŞEKİLDE YAYILIYOR, MERKEZLERİ OLUŞTURAN YERLEŞİMLERDE NÜFUS AZALIYOR. PEKİ KENT MERKEZLERİİNİN CAZİBESİNİ ARTIRMAK MÜMKÜN MÜ? TEPAV YAPTIĞI İLGİ ÇEKİCİ ARAŞTIRMADA BU SORUNUN YANITLARINI VERİYOR.

artmakta, otomobil vazgeçilmez hale gelmekte, insan ölçüği kaybolmaktadır.

Kent merkezleri lüks yaşam alanlarına dönmektedir. Küçük işletmeler yüksek emlak fiyatlarıyla baş edememekte, tarihi işletmeler kapanmaktadır, sosyal çeşitliliği gözetmeyen kentsel dönüşüm politikaları imar rantı yüksek merkezi alanlarda yüksek gelir gruplarına özel yaşam alanları oluşturmaktadır. Sonuç olarak kent merkezleri ya tenha, güvensiz çokıntı alanlarına ya da ortak yaşam alanlarının kısıtlandığı yalnız yüksek gelir gruplarına odaklanan rezidans, plaza, alışveriş merkezi üçlüsünün oluşturduğu "kurtarılmış" alanlara dönüsmektedir.

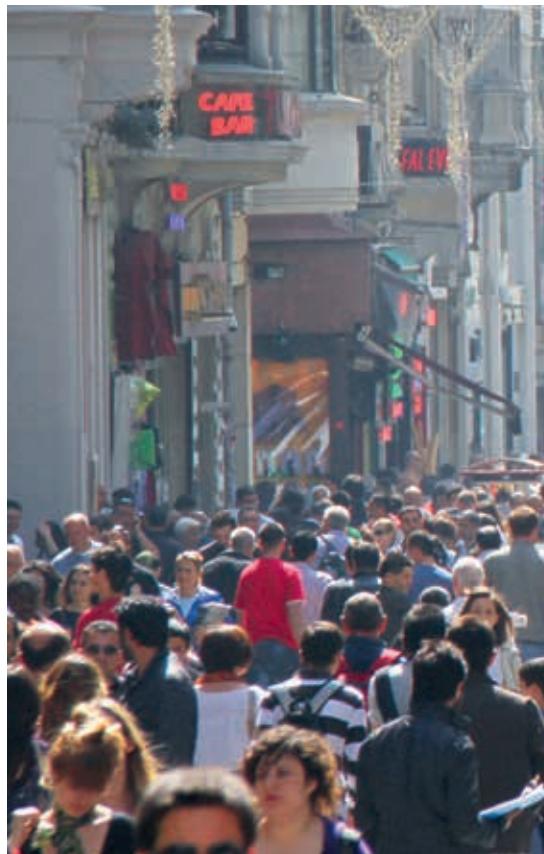
AVM'ler gerilimin temel aktörlerinden mi?

AVM'ler kent merkezlerinin yaşadığı gerilimin temel aktörlerinden biridir. Türkiye'de kişi başı AVM metrekare büyülüğu Avrupa ortalamalarının altında olsa da Avrupa pazarında yeni açılan AVM metrekare büyülüğu açısından Rusya'dan sonra ikinci sırada gelmektedir. Türkiye'deki AVM'lerin ortalama büyülüğu Avrupa, Kuzey Amerika ve dünya ortalamalarının üzerindedir.

Özellikle şehir merkezleri dışındaki devasa AVM'ler insan akımlarını çekerek insanların kent merkezine ticari, sosyal veya kültürel ihtiyaçlar için gidişini engellemektedir. Şehir merkezindeki AVM'ler makul

bir büyüklüğe kadar kent merkezine canlılık katarken irileşikçe kent merkezinin canlılığını sağlayan sokak, cadde, meydan, park, restoran, mağaza vb.'yi kendi içine alarak adeta yutmaktadır.

2014 yılında Ankara Güvenlik Caddesi ve çevresindeki 68 farklı iş kolunda faaliyet gösteren esnaf "Bu mahallede ne aradınız da bulamadınız, açık ve temiz havada dolaşarak alışveriş yapın" diye vatandaşlara feryat etmiş ve tek eksiklerinin el ele vermek olduğunu, mahalle esnaflı ve sakinleri olarak ele ele verip AVM'ler gibi kampanyalar düzenleyerek mahalle sakinlerini mahalledeki esnaftan alışveriş yapmaları için teşvik etmek istediklerini belirtmiştir.

Esnafın feryadı...

Ankaralı esnafın bu feryadı aslında şehir merkezlerinde ekonomik ve sosyal aktivitenin yoğunlaştiği semt ve caddelein AVM'ye dönüşmeden ama AVM'lerdeki ortak hizmet ve altyapı avantajlarından faydalananak cazibesini artırabileceğinin ipuçlarını içermektedir.

AVM modeli temelde aidatlar aracılığıyla finanse edilen bir yönetim, altyapı ve ortak hizmet sunum, tanıtım, işlevlerini içinde barındırdığı işletmelere sunmaktadır. AVM içindeki düzenlilik, temizlik, görsel estetik, kültürel faaliyetler, güvenlik, otopark gibi ortak hizmetler veya ortak altyapı imkânları ile çekiliş, kampanya gibi promosyon faaliyetleri, AVM modelinde cazibeyi yaratmaktadır.

AVM'lerin böylesi imkânlara sahip olması, aidat yoluyla edindikleri fon, örgütlenme ve kurumsal kapasiteleriyle mümkün olmaktadır.

"Soslu" mekânlar yaratılıyor

Sonuç olarak AVM'ler bir cadde ya da bir semtte kümelenmiş işletmelerin, buradaki kamusal alanların yarattığı cazibe den daha fazlasını sunabilmektedir. Hatta AVM'ler alışveriş caddelerinin canlılık, açık hava gibi çekici özelliklerinden öykünmektede kendi içlerinde kamusal alan "soslu" mekânlar yaratmaktadır.

Kamusal alanlarda ise ortak ihtiyaçları-

yerel yönetimler aracılığıyla yerine getirilmesi beklenmektedir. Şehir merkezlerinin canlılığının ve cazibesinin korunması, bunun için gerekli ortak altyapı, hizmet, tanıtım işlevleri büyük ölçüde yerel yönetimlerden beklenmektedir.

Üç önemli sorun

Ancak yerel yönetimler "çarşı" olarak tabir edilen kimi zaman bir mahalleden küçük kimi zaman birkaç mahalleyi içeren merkezi semtler ya da alışveriş caddeleri gibi bu tür sosyal, kültürel, ekonomik yoğunlaşmanın olduğu bölgeleri iyileştirme konusunda, **1)** Tüm şehirle ilgili sorumlulukları içinde kent merkezi için çözümler üretme konusunda yerinden düşündürmemek, **2)** Büyükşehirlerde büyükşehir-ilçe belediyeleri arasında ve altyapı şirketleri ile koordinasyon sağlayamamak, **3)** Yeterli finansman sağlayamamak gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır.

Kent merkezlerindeki semt/cadde gibi cazibe merkezlerinde yer alan işletmelerin ortak menfaatlerini savunma, bu bölgeerin ekonomisini canlandırma konusunda gönüllü girişimler ortaya çıkmaktadır. Mahalle veya semt sakinlerinin örgütlenmelerinden farklı olarak bu girişimler ortak ekonomik kaygılar temelinde oluşmaktadır. İstanbul'da Beyoğlu Eğlence Yerleri Derneği (BEYDER) Ankara'da Tunali Hilmi İş ve Sosyal Yaşamı Destekleme Derneği (Tu-

nalım) gibi örgütler bölgelerinin ihtiyaçları konusunda farkındalık oluşturmak ve bölgenin cazibesini artırmak için doğrudan ya da yerel yönetimlerle işbirliği yaparak çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. İzmir'de ise klasik sivil toplum örgütlenmesinin ötesine geçen bir deneyim yaşanmaktadır.

Kemeraltı örneği

116 ortaklı bir anonim şirket olan Tarihi Kemeraltı İnşaat Yatırım Ticaret A.Ş. (TAR-KEM) Kemeraltı bölgesinin toplumsal ve ekonomik olarak canlandırılmasını hedeflemekte tasarım, planlama ve iyileştirme projelerini finanse etmektedir. %30 hissesi büyükşehir belediyesine ait olan şirket bir kısmı Kemeraltı semtinden olmak üzere, önde gelen iş insanları ve şirketin ortaklılığıyla kurulmuştur.

Semt/esnaf dernekleri gibi gönüllü kuruluşlar ya da şirket modelleri birlikte hareket ederek üyelerine hatta üyelerinin ötesinde genel bir toplumsal fayda oluşturmaya çalışmaktadır. Dernek modeli üyelerinin gönüllü katılımına dayalıdır üyeler ilgi gösterdiği sürece var olmaktadır.

dir. Diğer yandan dernek modelinin bölgede yapılacak iyileştirme ve geliştirme çalışmaları için kayda değer bir finansman sağlamaası mümkün değildir. Şirket modeli ise şirket ortakları aracılığıyla finansman konusunda dernek modelinden çok daha etkin olsa da sermayenin kara dönüşmesi için zamanla doğrudan şirkete kar getirecek yatırımlar tercih edilmesi nedeniyle sürdürülebilir değildir.

SEGB modeli nedir?

AVM modelinin özel mülkiyet içinde kiracı işletmelere sağladığı avantajları kamusal alanlardaki işletmelere sağlayan Business Improvement District (Semt Ekonomisini Geliştirme Bölgesi-SEGEB) modeli Türkiye'deki şehirlerin alt-ticari bölgelerinde sosyal ve ekonomik canlığı artırmak için kullanılabilir.

SEGEB modeli küçük ölçekli ortak hizmet ve ortak altyapı imkânlarının belirlenen bir semtte yarı kamusal kimliğe sahip üyeleri bölgedeki işletme sahipleri olan bir örgüt eliyle sunulduğu, mali olarak sürdürülebilirliğe sahip bir oluşumdur. İlk örnekleri

1970'te ilk kez Toronto - Kanada'da uygulanan SEGEB modeli 1990'ların ardından dünyaya hızla yayılmış, 2010'lara gelindiğinde en az 16 ülkede bir çeşit kamu özel işbirliği modeli olarak uygulanmaktadır. İlk uygulamanın yapıldığı Toronto'da günümüzde yaklaşık 40 bin işletmenin üye olduğu 81 SEGEB faaliyet göstermektedir.

SEGEB'ler yerel yönetim hizmetine alternatif değildir, yerel yönetimlerin yeri almaz, yerel yönetimle rekabet etmez yerel yönetim hizmetlerinin niteliğini, kapsamını geliştirecek şekilde yerel yönetimle işbirliği içinde çalışır. Belediyelerin üstlerindeki mali yükü hafifleten bu uygulama coşunlukla yerel yönetimlerin yönlendirme ve destekleriyle oluşturulmaktadır. Yerel yönetimler öncelikle fizibilite çalışması yaparak, hangi bölgelerin SEGEB kurulmasına uygun olduğunu tespit etmekteyler. Kuruluma uygun bölge işletmeleri bilgilendirme görevi yine belediyelerce yürütülmektedir. Daha sonra yerel işletmeler referandum yoluyla tercih hakkı verilmektedir. Oluşturulabilecek kanunla nitelikli veya basit çoğunluğun sağlandığı

durumlarda SEGEB kurulması belediye meclisine sunulabilmektedir. Belediye meclisinin onayı ile kurulan SEGEB'ler yarı resmi özerk kuruluşlar olarak hizmet vermektedir. Fonları bölge işletmelerinden toplanan aidatla oluşturmaktadır. Bölgedeki işletmelerin aidat ödemeleri Türkiye'de emlak vergileri ya da altyapı harcamalarına katılım paylarında olduğu gibi yerel yönetimler aracılığıyla tahakkuk eder. Gelirin bu yolla garanti altına alınması modeli gönüllü bir kuruluştan ayırtırmakta ve mali olarak sürdürülebilirliğini sağlamaktadır.

SEGEB'ler ekonomik canlılığını sağlamak için ne yapar?

Belediyenin ve yerel işletmelerinin onayı ile faaliyete geçen SEGEB yönetimi bölgelerinde ortak hizmet ve altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi için yerinden çalışan kurumsal bir kapasite oluşturmaktadır. Böylece kentsel ticari merkezler belediyenin mali durumu ve öncelikleri çerçevesinde sızan kendilerine gelmesini bekleyen kendi bölgelerini iyileştirebilmektedir.

SEGEB'ler güvenlik, temizlik ve bakım

onarım hizmetlerinin yanı sıra kamusal alanların artırılması ve verimli kullanılması, görsel estetiğin artırılması, işletme danışmanlığı, sosyal aktiviteler, yardımçılar, pazarlama, lobincilik, çekiliş ve kampanya, faaliyetlerini üstlenmektedirler. Diğer yandan yerel önceliklere göre hizmetlerini çeşitlendirilebilmektedir.

► Temizlik ve bakım-onarım hizmetleri genellikle merkezi bölgelerde rastlanan SEGEB kurumlarının temel hizmetlerinden biridir. Bu bölgelerdeki kaldırımların daha sık kullanılması nedeniyle kirlilik ve tahribat diğer bölgelere oranla daha fazla olmaktadır. Kirılan kaldırımlar taşıları ve toplanmayan çöpler zaman zaman bu merkezi bölgeleri yürünenmeyen alanlara dönüştürmektedir. Toronto Entertainment District bunun bir adım ötesine geçerek bölgenin yürünebilirliğini artıracak çalışmalarla, kaldırımları meşafelerini kalitesini, çevre düzenini bölge esnafıyla beraber planlamış ve belediyenin kabulü ile hayatı geçirme çalışmalarına başlamıştır. NYC'de bulunan The Grand Central Partnership, yılda 54,600 ton atık toplama hizmetinin yanında belediyenin geri dönüşüm programına destek olmaktadır.

► Kamusal alanların iyileştirilmesi, yaya

alanlarının artırılması ve ulaşım düzenlemelerinin gerçekleştirilmesi konusunda SEGEB'ler çeşitli başarı örnekleri oluşturmaktadır. Londra SEGEB'lerinden Better Bankside, cadde ve sokakların yaya ve bisikletler için daha elverişli olması üzerine çeşitli faaliyetler ve aktiviteler yürütmektedir. Bu bağlamda elverişli sokakların tamamen yayalaştırması için planlama ve lobincilik faaliyetleri ve kaldırımların yeşillendirilmesi gibi icraatlar yapmıştır. Sosyal etkinlikleri de bu çerçevede organize eden Better Bankside yayaların yürüyerek ziyaret edilebileceği açık hava sanat galerileri, koşu ve bisiklet etkinlikleri oluşturmuştur. Times Meydanı Birliği bölgenin yeniden tasarılanmasına yönelik çalışmaları finanse etmiş, bölgede trafik güvenliğini artıran düzenlemeler yapılmasını sağlamış ve Broadway'in yaya alanına dönüşmesinde belediye ile işbirliği yapmıştır.

► Downtown-LA ABD'nin batı yakasında bölgenin ekonomik gelişimini önceliklendiren bir SEGEB örneğidir. Standart SEGEB hizmetlerinin yanında bölgede iş merkezlerinin coğunlukta olması sebebiyle ekonomik danışmanlık desteği sağlamaktadır. Bölgeyi yakından tanıyan uzman ekono-

mistleri ekibine katan Downtown-LA, sokak bazında ulaşabilecek ekonomik verilerle öngörülebilirliği artırmakta ve işletmelerin doğru tercihlerle büyümelerine yardımcı olmaktadır. Bunun yanında network geliştirme organizasyonları ve iş koluna göre konferanslar düzenlenmesiyle bölgede bulunan yatırımcıların gelişmesi için uygun sosyal faaliyetlere odaklanılmıştır.

► SEGEB'lerin bulunduğu bölgelerde bu bölgelerin merkezi ve kalabalık olması bakımından ekstra güvenlik önlemlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda birçok SEGEB'de özel güvenlik önlemleri alınmakla beraber Times Meydanı Birliği suç sebeplerinin araştırılmasına yönelik polis teşkilatıyla işbirliği içinde çalışma yürütmüştür.

Sonuç olarak SEGEB'ler AVM modelindeki ortak hizmet ve ortak yönetim avantajlarını kullanmakta ve yerel yönetimiyle yapısal bir ilişki içindedir. Model kuşkusuz sihirli bir değnek değildir. Bununla birlikte özellikle merkezlerindeki sosyal ve ekonomik canlılığını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olan şehirlerimizde cazibeyi güçlendirmek için faydalınilması gereken bir deneyimdir.

SEKTÖRLER

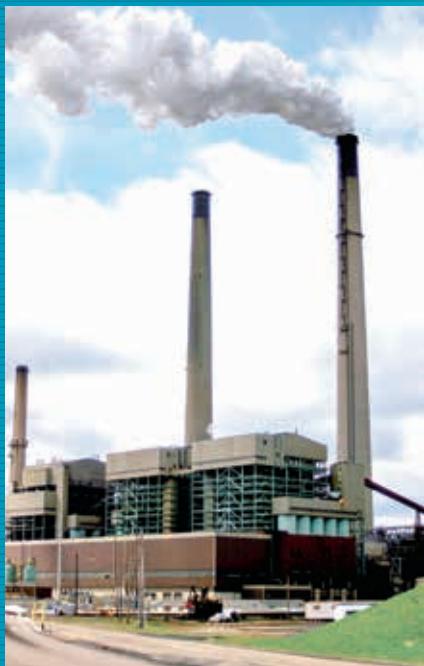
► Otomotiv sanayiinde firmaların envanteri çıkarılacak

► Tekstil ve konfeksiyon sektöründe ek vergiler değerlendirildi

► Yazılımda pazar payının artması için çalışmalara hız verildi

► İthal kağıt satışı yerli firmalarda sıkıntı yaratıyor

► “Yetkisiz servisler firmalara zarar veriyor önlem alınmalı”

▲ TÜRKİYE OTOMOTİV SANAYİ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE KONFEKSİYON VE HAZIR GİYİM MECLİSİ

▲ TÜRKİYE YAZILIM MECLİSİ

▲ TÜRKİYE KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ MECLİSİ

Otomotiv sanayiinde firmaların envanteri çıkarılacak

Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi, sektörün güncel gelişmelerini görüşmek üzere bir araya geldi. Meclis Başkan Yardımcısı Osman Sever başkanlığında gerçekleştirilen toplantıların ilk bölümünde, Türkiye Yazılım Meclisi Başkanı Melek Bar Elmas tarafından, meclisin faaliyetlerini içeren 'Ortak Ses' isimli bir sunum gerçekleştirildi. Elmas, yazılım sektörünün diğer sektörler ile sinerji yaratacak işbirliklerinin daima güçlendirilmesine inandıklarını, TOBB içerisinde yazılım sektörü ve diğer sektörler ile bir bütünlük içerisinde işbirliği yapmayı arzuladıklarını vurguladı.

Toplantıda, Meclis Üyesi OSD İletişim ve Ekonomik İlişkiler Koordinatörü Özlem Güçlüer tarafından sektörün 5 aylık sonuçları hakkında değerlendirmeler paylaşıldı.

Yüzde 15'lük artış

Mayıs ayı özelinde değerlendirildiğinde, adet bazında geçen yılın Mayıs ayına göre üretimde yüzde 42, pazarda yüzde 13, ihracatta yüzde 60'lık bir artış gözlemlendiğini belirtti. İlk 5 ay sonuçlarına göre pazarda yüzde 2'lük daralma olmasına rağmen üretimde yüzde 9, ihracatta da adet bazında yüzde 15'lük artış gerçekleştirdiğini anlattı.

Ihracat rakamlarına ilişkiler bilgiler paylaşan Güçlüer, Ocak-Mayıs döneminde dolar bazında yan sanayide yüzde 7'lük artış, ana sanayide yüzde 16'lık artış olduğunu ifade etti. Türkiye genel ihracat rakamlarına bakıldığına ise, ülkemizde toplam ihracatın yüzde 7'lük bir gerilemede olduğunu ancak, otomotiv endüstrisinin yüzde 12'lük bir artış kaydettiğini paylaştı.

Endüstri 4.0 için çalışma

Toplantının ikinci bölümünde, Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi tarafından otomotiv sanayinde faaliyet gösteren firma envanteri çıkartılması çalışması değerlendirildi. Bu çerçevede, sektördeki firmaların kurulu kapasiteleri, 2015 senesinin üretim rakamları, ürün gamları

hakkında bilgiler toplanarak Otomotiv Sanayi Meclisi'nin bir faaliyeti olarak çıktı hazırlanması konusu istişare edildi. Toplantıda ayrıca, Otomotiv Sanayi Meclisi tarafından Endüstri 4.0 konusunda bir çalışma yapılarak, rapor hazırlanmasına karar verildi. Söz konusu çalışmaları gerçekleştirmek üzere Meclis içerisinde bir alt komite kuruldu.

Toplantının son bölümünde, Meclis Başkanlık Divanı tarafından, Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik Taslağı (AİTM), Yetkili Teknik Sorumlu Tebliğ Taslağı, Eşdeğer Parça Mevzuat Süreci, Otomotiv Sektöründe Piyasa Gözetimi ve Denetimi ve yeni kurulan Akıllı Ulaşım Sistemleri Derneği hakkında bilgilendirmelerde bulunuldu. ■

Tekstil ve konfeksiyon sektöründe ek vergiler değerlendirildi

Türkiye Konfeksiyon ve Hazır Giyim Meclisi, dönem toplantısını İstanbul'da gerçekleştirdi. Meclis Başkanı Ali Ulvi Orhan yaptığı açılış konuşmasında, çalışma usulleri hakkında yeni üyeleri bilgilendirdi. Orhan, Meclisin verimli çalışmalar ortaya koyabilmesi için kısa aralıklarla toplanarak çalışmalara devam etmesinin sektör açısından faydalı olacağını dile getirdi. Meclisin kapsayıcı ve üst kuruluş olma niteliğine vurgu yapan Orhan, sektör sorunlarının Birliğimiz kanalı ile kamu kurumlarına ilettilmesinin sağlayacağı faydaya dikkat çekti.

Sektörün alt gruplarından dolayı sorunlarının farklılık gösterebileceğinin belirtildiği toplantıda meclis üyeleri tarafından bu sorunların çözümüne yönelik alt komiteler kurulması kararlaştırıldı. Toplantıda Dahilde İşleme Rejimi ve ek vergiler konusunda çalışmalar yapmak üzere bir alt komite kuruldu.

Mevzuat gözden geçirilmeli

Toplantıda ek vergiler konusundaki düzenlemeler ele alınarak, konfeksiyon sektörünün bazı zorluklar yaşadığı ifade edildi. Ek vergilerle ilgili teknik konuda bütün sektörün bir araya gelerek tek ses olması gerekişinin vurgulandığı toplantıda, uygulamada olan mevzuattaki kuralların tek-

rar gözden geçirilip sektörün yorumlarının alınarak düzenlenmesi gereği belirtildi.

Sektörün Türkiye ekonomisindeki etkisinin ve rekabet gücünün tam anlaşılmadığı işaret edilerek, hazır giyim sektörünün her aşamasında ülke olarak çok iyi durumda olunduğuna ve bu konuda sektörün ait olduğu değere tekrar kavuşması için PR ve imaj çalışmalarıının yapılması gerekişine dikkat çekildi.

Toplantıda İran'ın ülkemiz konfeksiyon ve tekstil sektörüne olan ilgisinin ve potansiyelinin göz ardı edilemez olduğu değerlendirilerek, İran'la ticaretin önünün açılması için çalışmalar yapılması gerekiş vurgulandı. ■

Yazılımda pazar payının artması için çalışmalara hız verildi

Türkiye Yazılım Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay'ın katılımlarıyla İstanbul'da toplandı. Günay, açış konuşmasında 15 Temmuz kalkışmasında milletimizin sağuyulu yaklaşması gerektiğini, yöneticilerin basiretli ve kararlı tutumuyla bir felaketten kurtulduğunu minnetle ifade ederek, bundan sonraki süreçte iş insanları olarak, herkese düşen görevler olduğunu hatırlattı. Cengiz Günay, Türkiye'nin imajının zedelenmemesi, oluşan negatif algının giderilmesi için yurtdışı partnerlerine, bu süreçte ekonomik anlamda piyasalarda %3-4'lerden fazla değişim yaşanmadığı, yatırımlara yönelik bir engel olmadığı ve Türkiye'nin özgürlük ve demokrasiden yana tavrinin devam edeceğinin konusunda bilgi verilmesinin önemine vurgu yaptı.

"Soft_away" projesi

Meclis Başkanı Elmas da bütün sektörlerin ihtiyacı olan ve her geçen gün önemi artan yazılım sektörünün daha iyi anlaşılması ve sektörün pazar payının artırılması için çalışmalara hız verdiklerini, bu kapsamda hazırlanan "Ortak Ses" çalışmasının tanıtımını diğer sektör meclislerine yapmaya devam ettiklerini söyledi.

Toplantıda ayrıca, Meclis üyesi Emin Bank tarafından kamuda çalışan yazılım

şirketlerinin sorunlarını içeren bir sunum gerçekleştirildi. Sonrasında Ekonomi Bakanlığı'nın Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması (HİSER) Desteği'nden faydalananmaz üzere Türkiye Yazılım Meclisi'nin başlattığı "soft away" projesi ile ilgili yaşanan gelişmeler aktarıldı. ■

İthal kağıt satışı yerli firmalarda sıkıntı yaratıyor

Türkiye Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meclisi Toplantısı, Meclis Başkanı Erdal Sükan başkanlığında, sektörel gelişmeleri değerlendirmek ve sektör sorunlarını tartışmak üzere İstanbul'da yapıldı.

Toplantıda Meclis üyeleri tarafından, üretim yapan yerli firmaların en büyük sıkıntılarından biri olan ithal kağıt satışı masaya yatırıldı. Meclis üyeleri, İthal ürünün etiketlenmemesinden dolayı haksız rekabete uğrayan yerli üreticilerin Ekonomi Bakanlığı'na koruma önlemleri için başvuru yapabilecekleri ancak bunun için istenen evrakların hazırlanmasında firmaların çok zorlandığı aktardı.

Yönetmelikte revizyon

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkililerinin katıldığı toplantıda, Meclis üyelerine Kağıt Ambalaj Atık Yönetimi hakkında detaylı bilgi verildi. Bakanlık yetkilisi tarafından, 2016 yılı içinde tüm ambalajları ve bu ambalajlar dışındaki değerlendirilebilir atıkları da içeren bir yeni bir düzenleme yapılacağı, Bakanlıkta ilgili çalışmalara başlığı ve değerlendirilebilir atıklarla değerlendirilemeyen atıkların ayrı olarak toplanmasının ön görüldüğü belirtildi.

Sera gazı emisyonları

Toplantıya misafir olarak sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması (MRV) konusunda Meclis üyelerine bilgi vermek üzere Life Enerji Danışmanlık firmasında bir yetkili katılım gösterdi. Yetkili tarafından, sera gazı emisyonlarının takibi hakkında yönetmelik ve uygulanması konusunun önemi aktarılırak, raporlama yapmayan firmaların ağır yaptırım ve cezalara maruz kalabileceği konusunda uyarıldı. ■

"Yetkisiz servisler firmalara zarar veriyor, önlem alınmalı"

Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi, temmuz ayı toplantısını İstanbul'da gerçekleştirdi. Toplantıda, geçen bir aylık zamanda TOBB nezdinde ilgili bakanlıklara iletilen çalışmalar hakkında bilgi verildikten sonra, gündem maddeleri kapsamındaki konular görüşüldü.

Son dönemde Türkiye'de şirketler özelinde en önemli riskin şirket borçları olduğuna dikkat çekilen toplantıda, özellikle döviz cinsinden borçlar ve bu kapsamında karşı karşıya kalanın riskler ile ilgili bir sunum gerçekleştirildi. Türkiye'deki ekonomik görünümü anlatan sunumdan sonra dayanıklı tüketim sektör özelindeki gündem maddelerine geçildi.

Su Kanunu Tasarısı görüşüldü

Meclis üyesi firma ve kurumların, konusunda yetkin temsilcileri tarafından çeşitli sunumların yapıldığı toplantıda ilk olarak beyaz eşya ihracat verilerinin güncel durumu paylaşıldı. Daha sonra Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan Su Kanunu Tasarısı'yla ilgili bilgilendirme de bulunuldu. Kanun tasarısının amacının su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ihtiyaç önceliklerine uygun olarak sürdürülebilir bir şekilde kullanımlını sağlamak üzere, havza ölçüğünde yönetiminin bütünlük arz edecek şekilde sağlanması olduğuna dikkat çekildi. Ta-

sarının kapsamı ve getirdiği yeniliklere deightingildi. Su kullanımında verimlilik artışlarının teşvik veya fiyatlandırmada indirim şeklinde ödüllendirilmesi gerekliliğini de içeren görüşün Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na ilettilmesine karar verildi.

Marka imajının güçlendirilmesi

Dayanıklı tüketim malları sektöründeki öneminin yanında, adil bir piyasa düzeninin oluşturulması, yerli ürünlerin dünya piyasalarındaki güvenilirliğinin artırılması ve marka imajının güçlendirilmesi bakımından da büyük önem taşıyan piyasa gözetimi ve denetimi konusunda yapılan çalışmalar hakkında bilgi verildi.

Haksız rekabet uyarısı

Toplantıda ayrıca, özel servis olarak hizmet veren yetkisiz servislerin; müşterilere, firmalara ve markalara verdiği zararlar görüşüldü. Bu konuya dikkat çekmek amaçlı hazırlanan sunumda, yetkisiz servislerin şirket logolarını ve markalarını kullanmak suretiyle piyasada "haksız" rekabete sebebiyet vermesinin yanında; standart dışı parçaların kullanılması ne-

deniley can ve mal kaybı ihtimaline işaret edildi. Bu kapsamda yapılabilecekler değerlendirildi. Bu konu özelinde; rekabet hukuku, can ve mal güvenliği, fikri ve mülkiyet hakları konusunda araştırma yapılıp, bu kapsamında edinilen bilgiler neticesinde, ilgili mercilere iletilmek üzere bir öneri metni hazırlanmasına karar verildi.

IPA projelerinde fonlama sistemi

Beyaz Eşya Yan Sanayi Strateji Belgesi'nin çalışma süreci ve belgenin 2. revizyonu hakkında da bilgi verilen toplantıda; son olarak; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı AB Mali Programları Daire Başkanlığı tarafından; Avrupa Birliği'nin ülkemize yönelik mali yardımlarını kapsayan Katılım Öncesi Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance – IPA) ve bu kapsamında bakanlık tarafından yürütülen IPA ve Bölgesel Rekabet Edebiliklilik Projesi hakkında bilgilendirmede bulunuldu. Programın çatı bir program olması ve farklı birçok sektörde katkı sağlayabilecek esnek bir yapısı olduğuna dikkat çekildikten sonra IPA projelerinde fonlama sistemi hakkında bilgi verildi. ■

Esrafımız Gülsün, Bereketini Görsün!

- 3 aya varan taksit erteleme imkanı
- 3 ayda bir ödeme imkanı
- Esnek taksitli ödeme planı avantajı

Kampanya son başvuru tarihi 31.10.2016'dır. Kampanya kapsamında; ürün ve hizmet alımlarınız için 24 aya varan vade avantajıyla 250.000 TL'ye kadar, taşıt alımlarınız için 48 aya varan vade avantajıyla 250.000 TL'ye kadar, gayrimenkul alımlarınız için 60 aya varan vade avantajıyla 500.000 TL'ye kadar finansman desteği sunulmaktadır. Kampanyadan 0-2 milyon TL aralığında net satışı olan şirketler yararlanabilir. Banka finansman başvurularını serbestçe değerlendirme ve uygun görümediği başvuruları onaylamama hakkına sahiptir. Banka kampanya fiyatını gereklî gördüğü durumda bilgi vermemeksiniz değiştirebilir veya kampanyayı durdurabilir. Detaylı bilgi için www.turkiyefinans.com.tr ve Türkiye Finans Şubeleri'ne başvurabilirsiniz.

Türkiye Finans
bir NCB kuruluşudur.

turkiyefinans.com.tr / 0 850 222 22 44
[f /turkiyefinans](#) [/turkiyefinans](#)

Türkiye'nin Finans'ı

**Türkiye
Finans**

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

TOBB ETÜ ÖĞRENCİLERİ BÜYÜK BAŞARIYA İMZA ATTı

TOBB ETÜ öğrencileri, 2016 Yöneylem Araştırmaları ve Endüstri Mühendisliği yarışmasında birinci olarak büyük bir başarıya imza attı.

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü öğrencileri, 1975 yılından bu yana düzenlenen "Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği (YA/EM) 36. Ulusal Kongresi"ndeki öğrenci proje yarışmasında birincilik kazandı.

Öğrenciler, Yrd. Doç. Dr. Salih Tekin'in danışmanlığını yaptığı ve Unilever-Algida'nın Konya dondurma fabrikasında gerçekleştirilen "WCM Metodolojisiyle Üretim Alanlarında Lojistik Optimizasyonu" başlıklı bitirme projesi ile birincilik derecesini elde etti.

Birinciliği kazanan TOBB ETÜ takımı, Endüstri Mühendisliği Bölümü öğrencileri Elif Nur Demirpolat, Zeynep Şeyma Öztürk, Nilda Uzgören ve Ceren Vergili'den oluştu.

Yarışma, 13-15 Temmuz 2016 tarihleri arasındaki Kongre sırasında 48 üniversite takımının katılımıyla gerçekleştirildi.

TOBB ETÜ takımlarının 2010 yılından bu yana düzenli olarak katıldığı yarışmada 2011 yılında birincilik; 2012, 2013 ve 2014 yıllarında da üçüncülik kazanılmıştı.

Proje ile yiğilmalar yüzde 78 azaltıldı

Birincilik kazanan "WCM Metodolojiyle Üretim Alanlarında Lojistik Optimizasyonu" Projesi ile planlaması yapılmadığından kullanılamayan üç vagonlu tren sistemi için malzemelerin hat başlarına ne miktarda, nasıl ve hangi rotada taşınmasına karar veren kapsamlı bir taşıma sistemi oluşturuldu.

Çünkü kullanılan mevcut paletlerle besleme sistemi, yiğilmalara sebep oluyordu. Bir kısmı ilgili fabrikada uygulanmaya geçirilen sistem sayesinde, hat başlarındaki malzeme yiğilmaları yüzde 78 azaltıldı.

Birçok üniversitede iki dönem olarak yapılan bitirme tasarım projeleri; TOBB ETÜ'nün 1 yılın 3 döneme bölündüğü ortak eğitim takvimi dolayısıyla, son üç senedir tek dönemde gerçekleştiriliyor. Yarışmada birincilik kazanan proje, rakiplerine nazaran daha az zamanda gerçekleştirilmiş olması sebebiyle de bir başka özellik taşıyor.

YAD, 1975 yılında kuruldu

Yöneylem; bir işe yön verme, bir işte tutulacak yol, karmaşık sorunların incelenmesinde ve çözümünde bilimsel ve özellikle matematiksel yöntemlerin uygulanması anlamına geliyor. Yöneylem Araştırması Derneği (YAD) ise yoneylem araştırmasının ülkemizde tanıtılmasına, yaygınlaştırılmasına ve uygulanmasına katkıda bulunmak amacıyla 1975 yılında kuruldu. YA/EM Kongreleri her yıl düzenlenen ülkemizin en köklü meslekî ve bilimsel organizasyonlarından biri. Kongre her yıl bir Endüstri Mühendisliği Bölümü'nün himayesinde gerçekleştiriliyor.

Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri katılıyor

Kongrede geleneksel olarak yapılan YA/EM öğrenci proje yarışması, lisans öğrencileri tarafından endüstri mühendisliği – yoneylem araştırması alanlarında gerçekleştirilen proje çalışmalarını içeriyor. Yarışmaya Türkiye'nin önde gelen üniversitelerden birçok proje gönderiliyor. Projeler; ele alınan problemin tanımlanması ve önemi, YA/EM yaklaşımının doğru ve yerinde kullanımı, projenin özgün değeri, süregelen projelerden bağımsız olması, olası yaygın etkileri ve uygulanabilirliği, elde edilen sonuçların başarısı, raporun yazımı gibi ölçütlerde göre değerlendiriliyor.

TOBB ETÜ
Fen Edebiyat
Fakültesi Psikoloji
Bölümü'nden 12 lisans
öğrencisi, 19. Ulusal
Psikoloji Kongresi'nde
sunum yapacak.

19. ULUSAL PSİKOLOJİ KONGRESİ'NDE SUNUM YAPILACAK

TOBB ETÜ Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü'nden 12 lisans öğrencisi, Türkiye'de bu alanda yapılan ulusal çaptaki tek kongre özelliğini taşıyan ve 5-7 Eylül 2016 tarihleri arasında İzmir'de düzenlenecek 19. Ulusal Psikoloji Kongresi'nde sunum gerçekleştirecek. Türk Psikologlar Derneği tarafından 2 yılda bir düzenlenen Kongre, öğrenci kongrelerinden farklı olup, yurt dışındaki akademisyenlerin katılımı ve sunumlarını içeriyor.

Henüz lisans öğrencisi seviyesinde iken Kongre'de sunum yapacak az sayıda öğrenci arasına giren TOBB ETÜ öğrencilerinin isimleri şöyle:

"Ecem Kunter, İlayda Korkutmaz, Selen

Seymen, Esma Nur Asalioğlu, Kübra Tarak, Serengül Erdemir, Merve İleri, Merve Kiniklioğlu, Ayşe Kahraman, Atakan Okat, Afife Konyali ve Tuğçe Hacıoğlu."

Öğrencilerin yapacağı sunumlar

TOBB ETÜ Psikoloji Bölümü öğrencilerinin yapacakları sunumlar ise şunlar:

- Psikoloji Bölümü Öğretim üyelerinden İrem Uz'un yürütücüsü olduğu 115K512 no'lu TÜBİTAK 1001 Projesi kapsamında "Zamir kullanımının erkek ve kadınlar arasında benlik kurgusuna etkisi" başlıklı sözlü sunum;
- İrem Uz'un danışmanlığında "Kişilik ve müzik türü tercihi" poster bildirisi,
- İrem Uz'un danışmanlığında "Çalış-

ışan nüfusta kadına karşı ayrımcılık nerede fazla?" poster bildirisi,

- İrem Uz'un danışmanlığında "Benlik saygısı ve yanızlık arasındaki ilişkiye duygudurum aracılık ediyor" poster bildirisi.

Bundan önce de Mayıs-2016'da Psikoloji Bölümü öğrencileri Merve İleri ve Rabia Büşra Norman, Psikoloji Bölümü öğretim üyemiz İrem Uz'un danışmanlığında hazırladıkları "Internet addiction in Turkey related to self-esteem only when offline" başlıklı çalışmalarını Amerika'nın en saygın kongrelerinden biri olan Association for Psychological Science Convention'da sunmuşlar ve kongre düzenleyicileri tarafından seyahat ödülüne layık görülmüşlerdi.

PROF. DR. SAATÇİOĞLU'NA ONUR ÖDÜLÜ

Yöneylem Araştırması Derneği, 2016 Yılı Onur Ödülü'nü TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ömer Saatçioğlu'na verdi.

Saatçioğlu'na verilen Onur Ödülü 13-15 Temmuz 2016 tarihlerinde düzenlenen Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği (YA/EM) Ulusal Kongresi'nde açıklandı. Prof. Dr. Saatçioğlu, 1970 yılında Pittsburgh Üniversitesi'nde Yöneylem Araştırması ve Sistem Mühendisliği alanında doktorasını tamamlamıştı.

İlk endüstri mühendislerinden

Prof. Dr. Saatçioğlu, Türkiye'nin ilk en-

düstri mühendislerinden ve bu bölümlerin ülkemizde kurulması, gelişmesi ve yaygınlaşması için yoğun çaba sarf etti.

ODTÜ Rektörlüğü, Sabancı Üniversitesi Mütevelli Heyet Üyeliği dahil çeşitli yönetim görevlerini üstlenen Prof. Dr. Saatçioğlu, Türkiye'nin yanı sıra ABD ve Almanya'daki önemli üniversitelerde de dersler verdi. Prof. Dr. Saatçioğlu, TOBB ETÜ'de Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı görevini de yürüttü.

YÜZEN ŞEHİRLER

Okyanus üzerine inşa edilecek özgürlükü ve kapitalist şehirlerde sosyal yardımlaşma asgari ücret gibi kavramlar yer almayacak. 2050 yılında on milyonlarca sakini bünyesinde barındırmayı hedefleyen yüzen devlet, her birinde 270 civarında insana ev sahipliği yapacak yüzlerce platformdan oluşacak.

Hazırlayan: Didem ERYAR ÜNLÜ

Patri Friedman'ın fikirleri çılgınca ve Forbes dergisi tarafından da "tanınması gereken isimler" arasında yer alıyor. Friedman eski bir Google mühendisi. Ve tabii ki soyadından da anlaşılacağı üzere, Nobel ödülü sahibi ekonomist Milton Friedman'ın torunu. Friedman'ın hedefi, "start-up ülkeler" kurmak.

Friedman tarafından kurulan The Seasteading Institute, "Bağımsız Okyanus Toplulukları"nın kurulmasını ve genişletilmesini savunan bir enstitü. Özgürlükü girişimcilerin oluşturduğu enstitü, kurulduğunda Facebook'un ilk yatırımcılarından ve online ödeme sistemi PayPal'ın kurucularından biri olan milyarder Peter Thiel tarafından desteklendi. Aslında dünya genelinde yaşanan siyasi gerginlikler, çevresel sorunlar, ekonomik zorluklar da "Bağımsız Okyanus Toplulukları" görüşünün birçok kişi tarafından ilgi görmesine neden oluyor.

Patri Friedman, büyükbabası Milton Friedman'ın hükümet sınırlamalarına yönelik görüşlerini temel alıyor ve ABD'nin toplum yapısından rahatsız olduğunu dile getiriyor. Friedman, The Seasteading sayesinde girişimcilerin bağımsız bir ortamda farklı yönetim yapılarını deneyebileceklerini ifade ediyor. Friedman, "Eğer insanlar farklı ürünleri test edebilirlerse, birilerinin diğerlerinden daha iyi olduğunu görebilirler. Bu görüş, tek bir ideal hükümeti savunmuyor; tam tersine mevcut hükümetlerin gelişimini destekliyor. Yönetime dair yeni fikirlerin barış içinde denenmesine fırsat sunuyor" diyor.

Yüzen bağımsız ülkeler fikri, ilk kez gündeme gelen bir fikir değil aslında. The Freedom Ship, The Republic Of Minerva, Ocenia gibi yüzen şehir projeleri başarısız oldular. Fakat Friedman kendi girişiminin çok farklı olduğunu söylüyor. Friedman bu girişimi www.exploringgeopolitics.org'a değerlendirmiş ve Bağımsız Okyanus Toplulukları'na neden ihtiyacımız var? Uluslararası hukuk, küresel rekabet ve enerji güvenliği gibi konulara yönelik ne gibi zorluklarla karşılaşılabilir? Bağımsız Okyanus Toplulukları yerleşik

dünya düzenine nasıl uyum sağlayacak? gibi sorulara yanıt vermiş.

Bağımsız Okyanus Toplulukları

“Bağımsız Okyanus Toplulukları’nın tüm dünya ülkeleri tarafından tanınması 50 ila 100 yıl alabilir. Bunun gerçekleşmesi için yeterince büyümeleri gerekiyor. Bizim hedefimiz, yeni ülkelerin kurulacağı yeni bir sınır açmak. Eğer bu ülkeler gerçekten başarılı olursa, en azından içlerinden birisi bir dünya gücü olabilir. 100 yıllık hedefimiz bunu da içeriyor” yorumlarını yapan Friedman’ın bu sorulara verdiği ilginç cevaplara kulak verelim:

“Dünyanın yeni bir sınırı ihtiyacı var. Yeni toplumlar yaratma deneyimini yaşamak isteyenlerin düşüncelerini test edebilecekleri bir yere ihtiyacımız var. Okyanusu yeni bir sınır olarak açarak, dünya genelindeki hükümet ve sosyal sistemlerin kalitesini artırmayı umuyoruz. Bu süreç, deneyimi, yaratıcılığı ve rekabeti ön plana çıkartacak. Bugün, sınırlı ortamlarda alternatif sosyal sistemleri deneyimlemek çok zor. Ülkeler o kadar büyük ki, bir bireyin gerçekten

fark yaratabilmesi çok zor. Küçük grupların, kendi fikirlerini küçük çaplı bir şekilde test edebileceklerini düşünün. Herkes farklı önceliklere sahip toplumlar yaratabilir. Ve bizler de bu modellerin nasıl çalıştığını kolaylıkla görmüş oluruz. Bazı fikirler başarılı olur, diğerleri başarısız olur; bazıları ise tamamen tercihlerle ilgiliidir. Fakat önemli olan şu ki, fikirlerimiz hakkında tartışmayı bırakıp, yaşamaya başlarız.”

Altyapıyi kurmak için uzmanlık gerekiyor

“Bağımsız Okyanus Toplulukları’ni kurmak için altyapısal olarak çok fazla uzmanlığa ihtiyaç var. Temel inşaat mühendisliğinin yanı sıra, gemilerin altyapısı için deniz mühendisliğine; dalgalarla dayanacak platformlar inşa etmek için okyanus mühendisliğine ihtiyaç var. Ve tabii ki, mevcut düzenden daha başarılı yeni yönetim sistemleri tasarlamak için işin siyaset bilimi tarafını da unutmamak gerekiyor. Benim hedefim vergi cenneti yaratmak değil, ya da çılgınca fikirlerin

peşinde değilim. Bu bir ütopya değil. Ben, insanlara, deneyebileceklerini göstermek istiyorum.”

Uluslararası hukuk kurallarına uyumu olacak

“Bağımsız Okyanus Toplulukları uluslararası hukuk kurallarına uyum sağlayacak. Tabi ki bu toplulukların genel kabul görmüş bir tanımlama kapsamında, tüm dünya ülkelerince tanınması sürecinde bazı zorluklar yaşanacak. Bu nedenle, egemenlik yerine, bağımsızlığı hedefliyoruz. ‘200-mile EEZ’ın anlamı şu: Ya okyanus toplulukları kıyanın 200 mil uzakta konumlandırılacak, ya da kıyı ülke ile net bir anlaşma sağlanacak. Bunun yanı sıra, güvenlik, çevrenin korunması, korsanlık faaliyetlerinin engellenmesi konusundaki tüm düzenlemeler mantıklı ve bir sorun teşkil etmeyeceklerdir.”

Gemide medikal operasyonlar yapılacak

“Bağımsız Okyanus Toplulukları’nın ekonomik bağımsızlığına gelince: Bu top-

lulukların iki rekabet avantajı var: Bunlar okyanus alanı ve düşük vergiler. En büyük olumsuzluk ise, zorlu deniz ortamı ile mücadele etmenin masraflı olması. Ekonomik olarak sürdürülebilir olmak için, avantajlardan daha fazla yararlanmak gerekiyor. Örneğin yeni bir iş modeli başlatıyoruz: Germilerde medikal operasyonlar gerçekleştirilemesini sağlayacağız. Bu sayede insanlar Hindistan veya Tayland'a gitmek yerine, gemide muayene olabilecekler. Vergilerin düşük olması da çok önemli bir avantaj ve tüm sanayileri yakından ilgilendiriyor. Bu kapsamda çok fazla tarihi örnek var: Hong Kong ve Singapur, doğal kaynaklara sahip olmasalar da, özgürlük, düşük vergiler ve sınırlı düzenlemeler ile zenginleşmeyi başardılar. Bizim işimiz biraz daha zor ama The Seasteading Institute olarak bazı ortaklıklar kurmaya çalışıyoruz."

Yenilenebilir enerjiler ve dizel

"Okyanus topluluklarının enerji güvenliğinin sağlanması da önemli bir diğer konu. Rüzgar ve güneş gibi standart yenile-

nebilir enerji yöntemlerinden yararlanabileceğimiz gibi, okyanus enerjisi gibi daha yeni modelleri de kullanabiliriz. Fakat dizel kullanmak, hepsinden daha ucuz."

Patri Friedman, Nobel ödüllü ekonomist Milton Friedman'in torunu. Patri'nin, bağımsız okyanuslar topluluğu fikri, dedesinin görüşlerini temel alıyor. Milton Friedman, monetarizmin oluşumunda ve tanıtımında en önemli isimlerden biri olarak kabul ediliyor. 1976 yılında "Paranın Miktar Teorisini Üzerine Çalışmalar" adlı kitabında monetarizmin temel ilkelerini ortaya koydu. ABD'de devlet okullarında öğrencilere ücretsiz öğle yemeği verilmesi tartışmaları sırasında söyletiği "There is no such thing as a Free Lunch" (Bedava öğle yemeği diye bir şey yoktur) sözü monetarist ekonomiye inananların ana tartışma eksenini oluşturdu. Friedman, para politikasının hem genişlemelerde hem de daralmalarda gerçekten etkili olduğunu gösteren isimler arasında. Friedman'ın yaklaşımı şu sözlerinde net bir şekilde özetalıyor: "Devletin faaliyet alanı sınırlanmalıdır. Devletin başlıca görevi, kanun ve düzeni

sağlamak, özel teşebbüslerin kendi aralarındaki sözleşmelerin yürürlüğünü temin etmek ve rekabetçi piyasaları teşvik etmek suretiyle özgürlüğümüzü korumak olmalıdır. Özgürlüklerin korunması, devletin gücünün sınırlandırılması ve desantralize edilmesi ile mümkündür. Korumacılık gerekte tüketiciyi sövmürmek demektir."

10 milyonlarca insan yüzən şəhirlərde yaşayacak

PayPal'ın kurucusu Peter Thiel, projeye inanan ve destek veren ilk isim olmuş ve 2008 yılında The Seasteading Institute' a 1.25 milyon dolarlık bir kaynak aktarmıştı. Thiel, hayalindeki projenin tamamlandığında bir deniz petrol platformuna benzeyeceğini de ifade etmişti: "Okyanus üzerinde inşa edilecek özgürlükü ve kapitalist şəhirlərde sosyal yardımlaşma, asgari ücret gibi kavamlar yer almayacak. 2050 yılında on milyonlarca sakini bünyesinde barındırmayı hedefleyen yüzən devlet, her birinde 270 civarında insana ev sahibliyi yapacak yüzlerce platformdan oluşacak."

“Yeni bir iş planı üzerinde çalışıyoruz”

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği'ne yeniden başkan seçilen Burak Tolga Terzi, Dernek öncülüğünde mezunların da ortak olabileceği bir iş planı üzerinde çalışacaklarını belirtti.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği'nin Haziran ayında yapılan Genel Kurulu'nda yeniden başkan seçilen Burak Tolga Terzi, "Yeni yönetim kurulumuz ile hizmetlerimizin sayısı ve kalitesinin artacağını düşünüyorum" dedi.

Yeni dönemde Dernek öncülüğünde, mezunların da ortak olabileceği bir iş planı üzerinde çalışacaklarını söyleyen Burak Tolga Terzi sorularımızı şöyle yanıtladı:

Haziran ayında yapılan Genel Kurul'da tekrar Başkan seçildiniz. Dernekte başkan olarak geçirdiğiniz iki yılınızı değerlendirdir misiniz? Önceliği hangi konulara verdiniz?

Öncelikle 15 Temmuz 2016'da ülkemizin atlattığı başarısız darbe girişiminden dolayı TOBB ETÜ camiamız nezdinde tüm ülkemize geçmiş olsun dileklerimi iletmek isterim. Bu süreçte ne kadar büyük bir badire atlattığımız ortada. 15 Temmuz gecesinin en yoğun yaşadığı yerlerden birisi de Üniversitemizin Söğütözü kampüsü yakınılarıydı. Buradaki

olaylarda, demokrasiye sahip çıkma amacıyla Cumhurbaşkanlığı yakınlarında bulunan TOBB ETÜ öğrencisi bir kardeşimiz şehit oldu, üç kardeşimiz yaralandı. Bizler Dernek Yönetimi olarak ailesine taziye ziyaretinde bulunarak, acılarını paylaşmaya, yaralı kardeşlerimizi de hastanelerinde ziyaret ederek moral vermeye çalıştık. Tüm TOBB ETÜ camiamıza baş sağlığı diliyorum. Allah bizlere bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Dönemimize 2014 Haziran ayından başlamak gerekirse, yönetim kurulumuzla birlikte çok hızlı bir giriş yaptı. Seçimden 13 gün sonra geleneksel iftar yemeğimiz vardı, tarihi bizden önce belirlenmiş ancak yönetim değişeceği için pek hazırlık yapılamamıştı.

"Duyurularımı doğrudan SMS ile yapmaya başladık"

Hemen bu organizasyon için çalışmaya başladık. Mezunlarımıza daha hızlı ulaşabilmek amacıyla ilk defa SMS paketleri satın alarak duyurularımızı doğrudan SMS ile yapmaya başladık. Geleneksel iftar

yemeğimizde bu uygulamanın ilk denemesini yaptık, başarılı olduğunu görünce de devam ettirdik. Çınar aacı semboliktr, uzun yıllar yaşı, kökleri çok derine iner. Bu nedenle etkinlik günü Üniversitemizin orta bahçesine bir çınar aacı diktil. Bu metaforları ilerde Dernekimizin için kullanabileceğimizi düşünüyorum. Bunlar yalnızca 13 günde gerçekleştirdiklerimizdi.

Daha sonraki dönemde yapılan faaliyetler ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

Bu koşturmanın ardından aynı motivasyonla önceden planlanan fikirlere yoğunlaştık. Komite konusu olmazsa olmazdı. İkinci toplantımızın ana konusu komitelerdi; bir tane organizasyon işleri, bir tane de sosyal konular için olmak üzere iki komite kurulmasına karar verdik. Komiteler, Yönetim Kurulu'nun iş yükünü hafifleterek onların başka konulara yoğunlaşmasını sağlamken, aynı zamanda mezunlardan oluşması sebebiyle daha katılımcı bir yapı getirecekti. Mezunlar

kendi isteklerine göre düzenledikleri organizasyonlara kendi arkadaşlarını çağırarak Dernek yönetiminden daha büyük etki yaratacaklardı. Nitekim mezunlarımızdan iki komitemize 30'un üzerinde katılım sağlandı. Her biri kendi içinde toplantılar yaptılar, komite başkanları ve başkan yardımcıları seçtiler. Ortaya güzel etkinlikler çıkmaya başladı.

"Anketlere önem verdik"

Bu dönemde anketlere önem verdik ve Türkiye'deki diğer derneklerin durumlarını ve bizim onlar arasındaki yerimizi görmek istedik. Bunun için Türkiye'deki mezun veren tüm üniversiteleri tek tek arayıp dernek bilgilerini aldık ve ortaya bir veri seti çıkardık. Ülkemizdeki mezun veren üniversitelerin %77'sinin bir mezun Derneği olduğu sonucunu elde ettik. Üye/mezun oranları, dernek aidatları, dernek başkanlarının yaşı gibi bilgileri toplayarak derledik. Buna göre, Türkiye'de mezunlar Derneğine sahip üniversite mezunlarının derneklerle üyelik ortalaması %8 civarında. TOBB ETÜ'de ise bu oran %16'nın üzerinde. Genel sıralamada yerimiz dördüncüyük. Üzerimizde Boğaziçi, Koç ve ODTÜ yer alıyor. Aslında dördüncüük bizim gibi genç bir üniversite için bir başarı sayılmalıdır. Çünkü üzerimizdeki üç üniversitenin ortak özellikleri, cazip sosyal tesisleri olması. Üyeler tesislerden istifade etmek için Derneği üye olmak durumundalar. Bu da üyelik oranını artırıyor. Bizim sosyal tesisimiz olmadığına göre, mezunlarımızın derneklerine gönülden ve beklenizsiz sahip olduğu sonucu ortaya çıkıyor.

Diğer bir anket çalışmamız mezunlarımıza yönelik oldu. Mezun İş Durumu Ölçme ve Değerlendirme Anketi, mezunlarımızın ne kadar sürede iş bulduğu, daha önce iş değiştirdiğinden, kaç yıldır çalıştığı, mevcut işinden memnuniyet derecesi gibi bilgileri sağlamaya yönelikti. Bunun için surveymonkey isimli anket sitesini tercih ettik ve tüm mezunlarımızın cep telefonlarına sms ile linki gönderdik. Elde edilen verileri internet sitemizde yayınladık, ayrıca üniversite yönetimine de sunduk.

Yaptığımız anketin sonuçlarından edindiğimiz bilgilerden biri de mezunlar Derneği aidatlarında Türkiye ortalamasının 55 TL civarında olduğunu. Ortalamayı sosyal tesis olan dernekler yükseltiyor. Bizden önce Derneği-

mizde giriş aidatı 25 TL, yıllık aidat 50 TL olarak belirlenmişti. Bir aynı yıl giriş aidatını kaldırıldı, bir yıl sonra yeni mezunlarımızın Derneği katılımlarını artırmak için, mezuniyet tarihinden itibaren bir yıl içinde Derneği üye olmaya gelenden ilk yıl aidatı almama kararı aldık. Bu kararla özellikle mezuniyet törenlerinde kurduğumuz stantlara ilgi epey artış gösterdi. Aidat bedeli sanırım Derneği kurulduğu günden beri artmadı. Yani 2008'den bu yana 50 TL.

Üye oranını artırmak için aidat bedelinin düşürülmesi sizce yeterli olur mu?

Olmaz. Üyeliği tamamen ücretsiz de yapsınız insanların gelip üye olması için öncelikle Derneği tanımları, sonra aidiyet hissetmeleri ve daha sonra da hizmetlerinizden yararlanma isteği duyması gerekiyor. Biz özellikle 2015'ten itibaren sadece mezunlara değil öğrencilere de yönelik bazı aktiviteler yapmaya başladık. Bunun için öğrenci topluluklarıyla birlikte ortak organizasyonlar yaptı, onların organizasyonlarına destek verdik. Böylece öğrenciler arasında dernek ile ilgili ciddi bir farkındalık yarattı. 2015 yılında "Mezun

Öğrenci Buluşması ve Mantı Günü" aktivitesi düzenledik. Bu organizasyonla öğrenci kardeşlerimizi mezunlarımıza bölümlemeye göre masalarda bir araya getirerek kariyerleri ile ilgili bilgi alışverişi yapmalarına vesile olduk. Hem öğrenciler, hem mezunlar açısından verimli geçti. Bu gibi faaliyetlerin sayısını ve nitelini artırarak öğrencilere ulaşmayı sürdüreceğiz.

Sizce bir mezun Derneği'nin misyonu ne olmalıdır? Öğrencilere mi mezunlara mı yönelik faaliyetler yapılmalıdır?

Mezunlar üniversitelerin en somut çıktılarıdır. Mezunlar öğrencilikten geldikleri için bence işin mutfağından gelen çıraklı gibiler. Mezun olduklarıda kalfa oluyorlar, yıllar sonra da usta. Dolayısıyla mezun dernekleri muhakkak bir şekilde üniversitenin yönetiminde olmalıdır. En azından üniversite yönetimi, bazı kararlarda muhakkak mezunların görüşlerini almalıdır. Unutulmamalıdır, üniversitelerdeki tüm görevler geçicidir ancak kalıcı olan üniversitenin etiketini ömür boyu taşıyacak olan mezunlardır.

"İlk defa ortaklaşa organizasyon yaptık"

Biz bu konuda şanslıyız, görüş ve önerilerimize önem veren bir rektörümüz var ve uyum içinde çalışıyoruz. Bu yıl ilk defa üniversitemizde ortaklaşa bir organizasyon düzenledik. "TOBB ETÜ Kariyer ve Ortak Eğitim Günleri" 16 etkinliği 2000'in üzerinde katılımcı ile bir rekor kırdı. Bu etkinliği ilerleyen yıllarda da devam ettirmek istiyoruz.

Dernek tüzüğümüzde Danışma Kurulu adında bir organ bulunuyor. Bu organı ilk defa 2015 yılında isettik. Kurul üyeleri, Dernek Yönetimi, Rektör, Derneğin eski başkanları ve Derneğin kurucu üyelerinden oluşuyor. Kurul toplantısına Ortak Eğitim Koordinatörümüzün de katılımıyla verimli bir toplantı geçirdik. Bu tür etkinlik ve toplantıların devamını getirmek istiyoruz.

Sorunun devamına gelince, Derneğin esas hedefi şüphesiz mezunlardır ancak öğrenciler de geleceğin mezunlardır. Öğrenciler okuldan koptuğu vakit geri döndürmek çok zor. Onları henüz ögrenciyken kazanırsanız devamında kendileri daha istekli olarak derneğe dönüyorlar.

2016 yılı Kasım ayında bir olağanüstü genel kurul yapıldı. Gerçekleştirilen bu Genel Kurul'un sebebi nedir?

Derneğimize sürekli bir gelir elde edilmesi için bir iktisadi işletme projesi vardı. Tüzüğümüze göre iktisadi işletme kurulması için genel kurul kararı alınması gerekiyordu. Biz de Olağanüstü Genel Kurul toplayarak bu kararı aldık, ayrıca tüzükte değişiklik yaparak Yönetim Kurulu üye sayısını 5'ten 9'a yükselttik. İktisadi işletme konusu şu an askıda ama özenle oluşturulan yeni yönetim kurulumuz ile hizmetlerimizin sayısı ve kalitesinin artacağını düşünüyorum.

Yeni Yönetim Kurulu üyeleriniz ile gerçekleştirmeyi düşündüğünüz yeni projeleriniz var mıdır?

Öncelikle önceki dönemde geleneksel olarak düzenlediğimiz tüm faaliyetler devam edecek. Geleneksel İftar Yemeği, Mezun Öğrenci Buluşması ve Manti Günü, diğer sosyal faaliyetler devam edecek. İlk defa 2015 yılında yaptığımız, sadece girişimci mezunlarımızın kurdukları şirketlerin reklam verebildiği Mezunlar Takvimi'ne devam edeceğiz. Yeni dönemde de gerek üniversite ile gerekse öğrenci toplulukları ile müşterek faaliyetlerimiz devam edecek.

2014 yılında kurduğumuz Organizasyon ve Sosyal Dayanışma komitelerimize ek olarak, mesleki komiteler kurmak istiyoruz. Amacımız bu komitelerde mezunlarımızın benzer iş alanlarındaki TOBB ETÜ mezunları ile tanışıp network kurması. İşe savunma sanayinde çalışan mezunlarımızla başlamak istiyoruz.

Yeni dönemde Dernek öncülüğünde, mezunlarımızın da ortak olabileceği bir iş planı üzerinde çalışacağız. Türkiye'de ve dünyada örnekleri olan bu iş planında, Dernek tarafından organize edilen ve işletilen bir iş koluna mezunlar hisse satın alarak ortak oluyor, işletme giderleri düşüldükten sonra kalan kazanç her yıl kar payı olarak hisse oranlarından Derneğe ve mezunlara dağıtılmıyor. Bu tip bir yapının en azından altyapısını oluşturup, bu dönemde olmasa da ileriki dönemlerde mutlaka yapılmak üzere ön planda tutacağız.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği giderek büyüyor ve kurumsallaşıyor. Yapı büyündükçe, ne kadar teknolojiyi de kullanısanız, herkese ulaşmak zorlaşıyor. Bu sebeple, her önemli topluluğun olduğu gibi bizim de tüm mezunlarımıza ulaşabilmemiz ve birbirlerinden haberdar olmalarını sağlayabilmemiz amacıyla bir dergi çıkartmamız gerekiyor.

ni düşünüyorum. Derginin, Derneğin ve üniversitenin faaliyetlerini, mezunlarımızın meslekleriyle ilgili yazdıklarayı -bilimsel makaleleri ve mezunlarımızdan haberleri de içeren aktüel bir dergi olmasını istiyoruz. Köklü mezun derneklerinin tamamının aylık veya 3 ayda bir çıkan bir dergisi var. Bizim planımız da frekansını içeriğe göre belirleyebileceğimiz yılda 4 veya 6 sayı olacak şekilde ayarlanması. Rektörümüz Sayın Adem Şahin'in de bu konuda bize desteği söz konusu. Dergiyi TOBB ETÜ – TOBB ETÜ MED ortaklılığında çalışma konusunda da bir çalışma yapıyoruz. Şu an deneme içeriği oluşturma safhasındayız, 2016 yılı bitmeden ilk sayımızı çıkarmak istiyoruz. Derginin tüm mezunlarımıza, öğrencilerimize, Odalarımıza, Borsalarımıza ve hastanemize gönderimleyle etki alanımızı genişletmeyi planlıyoruz. Dergi projesini Derneğimize ciddi bir prestij ve gelir kazandıracak olmasından dolayı, en önemli projelerimizden biri olarak görüyoruz.

Üyelerinize yeni Yönetim Kurulu üyelerinin bir mesajı olacak mı?

Üyelerimiz ve mezunlarımızdan bizi takip etmeleri ve etkinliklerimize katılmaya devam etmelerini rica ediyoruz. Gerçekten güzel bir yönetim kurulu kurduk, umarım hayırlı olur. Biz son dönemdeki söylemlerimizde TOBB ETÜ camiası başlığını kullanıyoruz. Öğrencisiyle, mezunuyla, öğretim görevlileriyle, idari personeliyle, mütevelli heyetiyle büyuen bir camiyiz. Şu an sayımız 9000 civarında. Her geçen yıl artıyor. TOBB ETÜ camiasının önemli oyuncularından biri olan Mezunlar Derneği, bizlerin önem verdiği kadar önemli, bizlerin etki etfettiği kadar etkilidir. Bu yüzden Derneğimize önem verip sahip çıkalım, unutmayalım, bu üniversiteme sahip çıkma görevi hepimizin, çünkü ömrümüz boyunca bu sermayeyi yiyeceğiz.

İdeallerinizin **TAM YERİ** **TOBB ETÜ**

www.etu.edu.tr

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

İngiliz Dili ve Edebiyatı
Matematik
Psikoloji
Tarih
Türk Dili ve Edebiyatı

İKTİSADİ ve İDARI BİLİMLER FAKÜLTESİ

İktisat
İşletme
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
Uluslararası Girişimcilik

GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Endüstriyel Tasarım
Görsel İletişim Tasarımı
İçmimarlık ve Çevre Tasarımı
Mimarlık

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

Bilgisayar Mühendisliği
Biyomedikal Mühendisliği
Elektrik ve Elektronik Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği

HUKUK FAKÜLTESİ

TIP FAKÜLTESİ

ÖNCE TARIM ATATÜRK ÇİFTLİKLERİ

Atatürk millete tarımı, modern tarım araçlarının kullanımını öğretmek kırsal kesimin kalkınmasını sağlamak için satın alıp kendi parası ile işlettiği çiftlikleri ölümüne yakın zamanda millete bağışladı. Bu çiftliklerde bugünkü modern tarım ve hayvancılığın temelleri atıldı.

Nazmi KAL | nazmikal@yahoo.com

Atatürk çiftlikleri deyince öncelikle Atatürk'ün boş zamanlarında dinlenmek, doğaya çıkmak, dostları ile buluşmak, eğlenmek, sohbet etmek, yemek, içmek için kurduğu mekanlar akla gelir değil mi?

Acaba gerçek bu mu?

Atatürk çiftlikleri neden kurmuştur, o çiftliklerde ne gibi faaliyetler yapılmıştır?

Bu çiftliklerin tarımsal ve sınai üretim, deneme, eğitim, işletme alanları olduğunu kaçımız biliriz. Bu yazımızda bu konulara açıklık getireceğim.

Cumhuriyet öncesinde kendimize yeterce buğdayı dahi üretmemiyorduk. Buğday Rusya'dan, un Romanya'dan, başka gıda maddeleri çeşitli ülkelerden getiriliyordu.

Atatürk ekonomik kalkınmaya nüfusun %80'ini oluşturan tarım ve kırsal kesimden başlandı. Öncelikle tarımı geliştirmek lazımdı. Halk ilkel araçlarla sabanla, kazma kürekle tarım yapıyordu. Tarıma makineyi

sokmak birinci planda ele alınmalı idi.

Atatürk'ün tarım ve köylü için getirdiği reformları O'nun tarım bakanından dinleyelim.

MUHLİS ERKMEN: Birbirini kovalayan harpler en çok köylüyü sarılmıştı. Çeşitli yerlerde birçok köyler yanmış, bağlar bahçeler harap olmuştur. Tohumluk, yemeklik kitlanmış hatta tükenmiştir. Köylünün üretim düzeni tümden bozulmuş, ürün ve hayvan hastalıkları bütün yurdu sarmıştı.

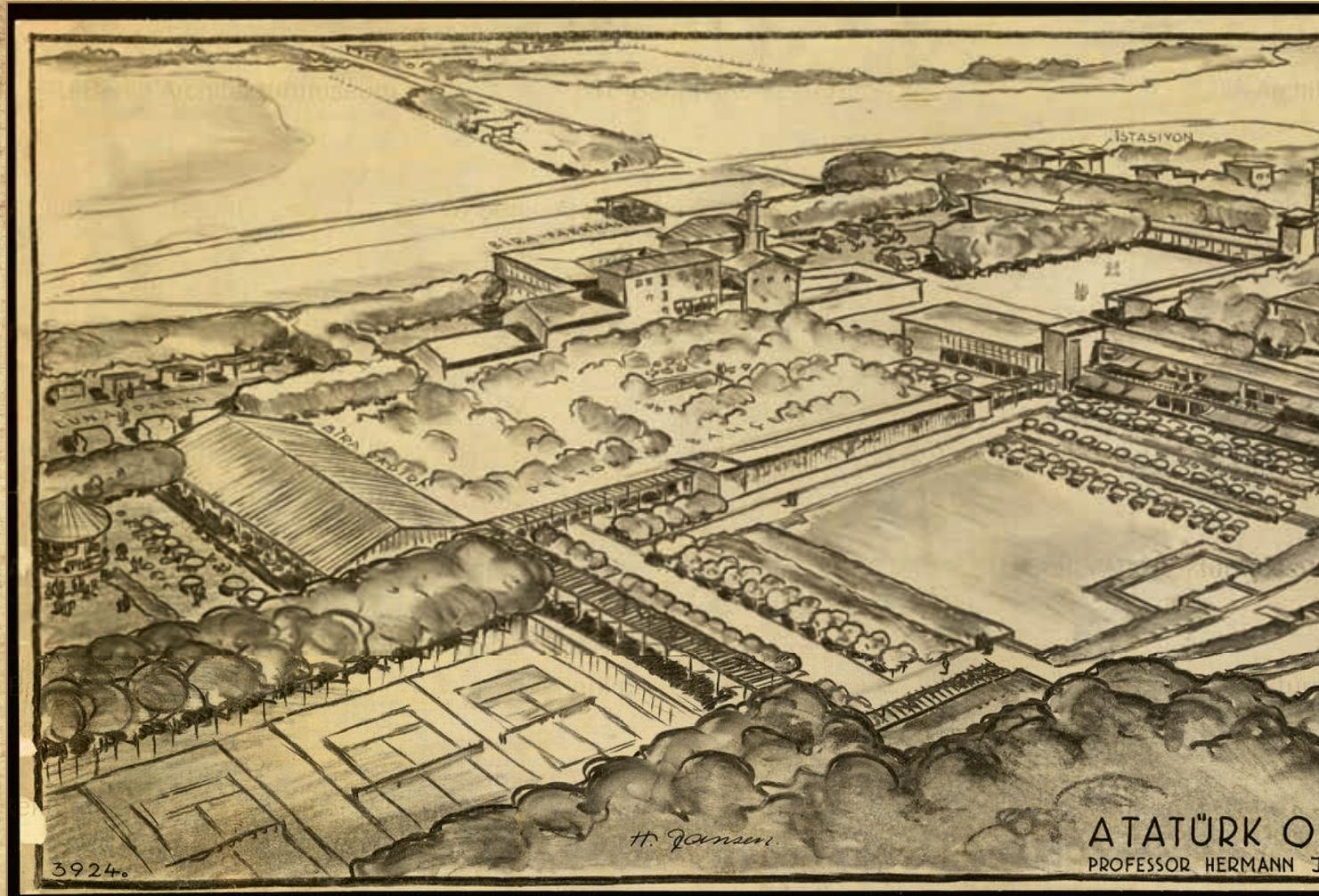
Örnek çiftlikler bahçeler kurdu

Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nın bitiminden hemen sonra birçok yerde örnek çiftlikler, bahçeler kurdu. Mesela Yalova'da, Ankara'da, Silifke'de. Bence Atatürk'ün bu çiftlikleri kurmasının nedeni ileri bir ziraat teknini uygulamak, onları öğretmek, yaymak, köylüye benimsetmenin yanında ve hatta üzerinde, çiftçiyle, köylüsüyle daha yakın ilişki kurmak, işbirliğine ortam hazırlamaktır.

**“ Kılıçla fetihler
yapanlar sabanla fetihler
yapanlara yenilmeye
mahkumadurlar.
ATATÜRK”**

*Nazmi Kal-Atatürk'ün Tarım Bakanı
Muhsin Ermen 1975.*

Ben Atatürk'ün kurmuş olduğu Ankara'da bulunan "Gazi Orman Çiftliği" hakkında bir şeyler söylemek ve bazı duygularımı belirtmek istiyorum. Ankara'nın hemen hemen içinde denilemeyecek kadar yakınında, etrafı ormanlarla çevrili yesillik içerisindeki bu çiftliğin kurulduğu yer 1923'lerde kurak, çiplak, yer yer bataklıktı. Ağaçsız, susuz, eksiksiz ve ıssızdı.

Atatürk'ün Ankara civarında bir çiftlik kurma isteği üzerine bir ekip kuruldu. Bu ekip Ankara ilinin civarını adım adım dolaştı. Bu yeri de gördü hiç beğenmedi, burası ziraata uygun değildir deyip hiç hesaba katmadı ve listesine eklemedi. Hatta bir yabancı uzman, "Bu verimsiz yerde ziraat yapılırsa ya sabır tükenir ya para" dedi. Atatürk ise orayı seçti.

Atatürk Orman Çiftliği⁽¹⁾

Atatürk'ün ilk satın aldığı ve işlettiği Çiftlik Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği'dir.

Atatürk Ankara dolayında bir çiftlik kurma düşüncesini söylediğinde kendisine "Doğanın hiç de cömert davranmadığı Ankara dolayında modern bir çiftlik için uygun arazi bulmak olanaksız görünüyor. Çiftlik kuracaksak Aydın veya İzmir'de kuralım" dediklerinde Atatürk'ün cevabı:

"Ama ben Aydın'da oturmuyorum ki bu kıracık ve kurak Ankara'yı bütün Anadolu yaylası için örnek olacak bir yeşilliğe çevirmek, uygurlaştmak gereklidir."

Atatürk Orman Çiftliği'nin arazileri 1925 yılından başlayarak zaman zaman 1930 yılına kadar şahislardan o dönemdeki geçerli fiyatlarının üzerinde fiyatlar ödenerek alındı. Bu konuya tapu kayıtları doğrulamaktadır.

1926'da yayınlanan bir broşürde arazinin büyüklüğü 80 bin dönüm olarak belirtilmektedir. 1928 yılında bu rakam 120 bin dönüm ulaşmıştır.⁽²⁾

Kendi kendini besleyemeyen ülkeler büyük ülke olmayı başaramazlar

**CHARLES DE GAUL
FRANSIZ DEVLET ADAMI**

Hangi ürünler ilk önce ekildi?

Atatürk Orman Çiftliği'nin inşaat çalışmalarına 5 Mayıs 1925 günü başlandı. Kanallar açılarak bataklık kuru被打。 Su sorununun çözümlenmesinden sonra binaların yapımına geçildi. Her aşamada Atatürk adeta bir müfettiş gibi çalışmaları izledi.

İnşaat çalışmaları bitince tarım faaliyetleri başladı. Çiftlikte önce arpa, buğday, yulaf, çavdar ve mısır üretimine öncelik verildi.

1927 yılında 2600 kg olan yulaf üretimi 43 bin kg'a 1933'de 30 bin kg olan pancar

üretimi 185 bin kg'a çıkarıldı.

Tahil üretimindeki faaliyetlere paralel hayvancılığa başlandı. 5 bin adet kıvırcık koyunu getirildi. Koyunların kuzuları köylüye dağıtıldı. Koyunculuğun iyi sonuc vermesi üzerine ikişer bin koyun kapasiteli 3 modern ağıl yapıldı. Anadolu insanı yeni bir gelire kavuşturuldu.

Küçükbaş hayvancılığın yanı sıra büyük baş hayvan yetiştiriciliğine başlandı. Damızlık boğa ve tosunlar getirilerek çevreye dağıtıldı. Köylünün 2-3 litre olan süt üretimi 18-20 kiloya çıkarıldı. Tavukçuluk, arıcılık geliştirildi.

Atatürk yediği ürününü parasını öderdi

Ankara'nın ihtiyacı olan süt, peynir, tereyağı gibi süt ürünlerini karşılamak için günde 3 bin litre süt işleyebilen süt fabrikası kuruldu. Sütün yanı sıra peynircilik geliştiril-

di. Sütçülük ve süt ürünleri için Avusturya ve Macaristan'dan uzmanlar getirildi.

Atatürk Orman Çiftliği'nde üretilen süt, yoğurt, tereyağ, soda, et, sebze gibi ürünler Ankara'nın ve İstanbul'un çeşitli yerlerinde halka ucu olarak satışa sunuldu. Bu ürünler Köşk'e de gönderiliyordu. Atatürk kendi kurduğu çiftliklerden gelen yağıن, yoğurdun, sütün parasını fatura karşılığında öderdi.

Çiftlikte çeşitli fabrikalar da kuruldu. Malt, bira, soda, gazoz, şarap üretildi. Meyveciliğe başlandı. Öyle ki çiftlik kuruluşundan 8 yıl sonra 4 milyon meyve fidanı, 250 bin kök asmadan oluşan bir fidanlığa sahip olmuştu. Asmalar köylüye dağıtıldı.

Çiftlikte çeşitli atölyeler kuruldu. Manganozluk, tesfiye ve tornacılık, demircilik, motorculuk, dökümçülük atölyelerinde havagazı ocakları, kol arabaları, vagonetler, pulluk gibi araç gereçler üretildi.

Atatürk Orman Çiftliği'nin bir diğer faaliyeti de yüksek ziraat mektebi öğrencilerinin staj alanları olması idi.

Diğer yandan da yüzme havuzları, hayvanat bahçeleri, lokantalar ve parklar yapılmaya başlandı. Amaç Ankara'da hem ağaçın hem de insanın yaşayacağını kanıtlamaktı.

Atatürk Orman Çiftliği ile ilgili satırlarımızı ünlü tarihçi Cemal Kutay'ın sözü ile bitirelim.

"Biz Ankara'da su sesine, kuş sesine, ağaç gölgесine hasrettik. Atatürk bize su sesini, ağaç gölgесini, kuş sesini hediye etti".

Silifke Tekir Çiftliği

Atatürk bir Mersin seyahatinde çevresindekilerle bir aralık tarımdan bahsedildi, dedi ki:

"Ben bir çiftlik almak istiyorum ve bu çiftlikte Türk milletine örnek çiftliğin ne olduğunu göstermek istiyorum, var mı böyle bir yer?"

Yaşılı insanlardan bu işten anlayan bazı kişiler hep birden "Var paşam, Silifke civarında bir çiftlik var, toprağı çok verimli, orada çiftliğin her branşı yapılabilir. Vergi borcu dolayısı ile Hazine tarafından satılmaktadır. Burayı alırsanız bizde çok memnun oluruz" dediler.

Atatürk çiftliği gördü ve almaya karara verdi. Açık artırma ile satışa çıkarılan çiftliğin satışına Atatürk adına Sadık Taşucu girdi ve satın aldı.

Atatürk'ün amacı bu bakımsız çiftliğin en kısa zamanda çevreye örnek bir işletme haline getirmekti.

Hemen çiftliğin düzenlenmesine girişildi. Modern bir çiftliğe gerekli personel makine tohum ilaç gönderilmeye başlandı.

O bölgede hiç rastlanmayan damı kıremi ortülü binalar yapıldı.

Damızlık atlar, inekler, koyunlar ve küməs hayvanları için ahırlar yapıldı. Kanallar açıldı. Çeşitli ağaçlar dikildi. Kısa zamanda ders alınacak bir çiftlik görüntüsü oluşturuldu.

İş gücü o zamana kadar olmayan kahve köşelerinde oturan köylüler iş güç, para sahibi oldular.

Çevreye damızlık hayvanlar, kaliteli tohumlar dağıtıldı. Tarımla ilgili bilgi almak isteyenlere dersler verildi.

Almanya'dan çiftliğin ihtiyacı olan büyük makineler, traktör biçer-döver, vinçler getirildi. Bu makinelerin karaya çıkarılması için Taş Ucu'na iskele yapıldı.

Kıbrıs Adası'ndan erken yetişen ve hastalığa tutulmayan bir cins buğday tohumu getirtilti, çiftlikte üreterek tüm çevreye dağıtırdı.

Kıbrıs ve Sakız adalarından turfanda yetişen türden çok miktarda bakla tohumu satın aldırdı ve özenle üretilen baklalar ülkenin her yanına dağıtıldı.

Çeltik ekilmeye başlandı. Çeltik konusunda büyük başarı elde edildi.

İtalya'dan, İran'dan ve Irak'tan getirilen tohumlar içinde en uygunu İtalya'dan gelen tohumlar idi. Şimdilerde bile Çukurova'nın hemen her yerinde ekilen çeltikler Silifke Çiftliği'nden dağıtılmıştır.

Çiftlikte Sığırcılık Şubesi 1929'da Suriye'nin Halep kentinden satın alınan inek ve boğalarla, koyunculuk şubesi 1930 yılında Rus hükümetinin Atatürk'e hediye ettiği karagül ırkı koç ve kuzularla kuruldu.

Rusların Silifke'ye yolladıkları bu karagül koyunları astragan denilen kürklerin yapıldığı cinstendi. Silifke Çiftliği'nde özenle yetiştirildiler elde edilen deriler kürk yapmak üzere Ankara'ya gönderildi ve büyük gelir elde edildi.

Ayrıca çiftliğin ana kanaları üzerinde 6 adet beton köprü, 1 karakol binası, büyük bir ilkokul, çiftlik müdürlük lojmanı, iki memur evi, makine hangarları, tamircane, akaryakıt deposu, fırın, mutfak, yemekhane, iki ambar ve Susanoğlu koyunda büyük bir ihracat ambarı yapıldı.

Avşar Köyü yakınında büyük bir okalıptus örnek ormanı yapıldı. Toros Dağları'nda modern mandıralar kuruldu.

İlk tarım kredi kooperatifini kurdurdu

Tekir Çiftliğinin bir başka özelliği de Atatürk'ün ilk kez Tekir Köyü çevresindeki köylülerin katılımı ile ilk Tarım Kredi Kooperatifini kurmuş olmasıdır.

Atatürk 1936 yılında merkezi Tekir Çiftliği olmak üzere 10 köyden 36 üreticinin kurucu üye olduğu bir kooperatif kurmuştur. Atatürk'ün başvurusu şöyledir.

**Silifke Ziraat Bankası'na,
Merkezi Tekir Çiftliği olmak ve Ar-
karası, Persenti, Avşar, Karadereli,
Tekir, Tekir koyuncu, Türkmenli, Türk-
menaşağı, Tozara köylerini de ihtiva
etmek üzere bölgemizde 2836 sayılı
Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa
uygun bir tarım kredi kooperatifi kur-
mak istiyoruz.**

Gereğinin yapılmasını dileriz.”

30.06.1936

Mustafa Kemal Atatürk ve 36 kurucu üye

Göründüğü gibi, Atatürk kooperatifleri desteklemekle kalmamış, kendisi de Silifke Taşucu'nda Te-

kir Çiftliği'nde kurulan Türkiye'nin ilk tarım kredi kooperatifi olan Tekir Kooperatifine 1 no'lu kurucu ortak olmuştur. Kooperatifin kuruluş tarihi olan 30 Haziran günü kurulan Türkiye'de uzun süre "Koperatifçilik Bayramı" olarak kutlanmıştır.

Yalova Çiftlikleri - Millet Çiftliği

Ulu Önder Atatürk 1928 yılında Yalova'ya geldiklerinde harap bir halde gördüğü şimdiki çiftlik arazisinde kurulacak bir zirai işletmenin meyvecilik ve hayvancılık bakımından bölgeye faydalara sağlayacağını düşünerek hükümetin istememesine rağmen araziyi kendi olanakları ile satın almaya karar verdi.

Çiftlik arazisi Karamürsel Tapu Müdürlüğü'nden ihale ile satın alındı. Kapalı zarf usulü ile yapılan ihaleye, Atatürk'ün vekili olan Hasan Rıza Soyak katıldı ve 14 bin liraya çiftliği aldı.

Çiftliğin bir bölümü başlangıçta batak araziydi. Arazi elverişli topraklar haline getirildi. Çiftliğin hemen yanında, 4 bin ağaçlı terk edilmiş bir zeytinlik bulunuyordu.

Burayı gören Atatürk, zeytinliğin gençleştirilmesi ve yenilenmesi, Akdeniz'in belli başlı zeytin çeşitlerinden oluşan bir zeytinlik kurularak, ülkemize uygun ticari niteliği olan çeşitlerin tespiti için talimat verdi. 4000 ağaçlı zeytinlikte bakım çalışmaları yapılırken, İtalya'dan çeşitli zeytin fidanları ithal edildi. Yurtdışından geti-

rilen teknisyenlerle kurslar açıldı ve genç ziraat mühendislerinden bazıları zeytincilik üzerine eğitim almak üzere İtalya'ya gonderildi.

Atatürk, çiftliğin yönetimiyle de bizzat ilgileniyor ve belirlenen amaçların gerçekleşmesi için çaba sarf ediyordu.

Atatürk'ün Elmalık Yolu üzerindeki Mandıra Sırtları'nda yerli Merinos ırkı koynu yetiştirmek için çalışmalar başlattı.

Baltacı Çiftliği

Atatürk Yalova'daki Baltacı Çiftliği'ni 10 Aralık 1929 tarihinde satın aldı.

Atatürk'ün çiftliği edinme amacı, Türk

BİR ANL

Atatürk bir gün köylülerle bahçede otururken etrafında inekleri gördü. "Bu ineklerden kaç kilo süt alıyorsunuz" diye sordu. Etraftakiler 2-3 kilo deyince Atatürk yanındaki Tarım Bakanı Muhlis Erkmen'e döndü: "Bu bölgeye uygun inek tipi hangisidir bir araştırın" dedi.

"1 ay sonra Halep kurması diye bir inek cinsi getirdiler. 18-20 kilo süt almaya başladık. Hala aynı cins inekler var. ineklerimizin neslini de Atatürk islah etti."

Sadık Kutlu
Atatürk'ün şoförü.

hayvancılığına ve ziraatına örnek ürünler yetiştirmek ve çiftçiye yeni ufuklar açmakta. Nitekim yurtdışından getirilen tohumlar bu arazilerde denendi. Olumlu sonuç alınlığında yöre çiftçilere üretilen tohumlar verildi. Aynı yenilikler büyük ve küçükbaş hayvan türleri için de yapıldı. Örneğin, yabancı kaynaklı olan Merinos koyun ırkı, Baltacı ve Millet Çiftlikleri'nde yetiştirilerek Türk hayvancılığına kazandırıldı.

Sütçülük ve süt ürünleri için Avusturya ve Macaristan'da sütçülük okullarından mezun ustabaşları getirildi. Bunlardan ikisi Ankara'da Orman Çiftliği'nde ve süt üretiminde Baltacı Çiftliği'nde çalışılar. Bu ustabaşlar, aynı zamanda kendi konularında uzman gençler de yetiştirdiler. Baltacı Çiftliği'ndeki süt imalathanesi, Atatürk'ün sağlığında, günde 15 bin litre pastörize süt ve 1.000 kg. tereyağı işletme kapasitesine yükseldi. İstanbul halkı ilk pastörize sütyü Yalova Çiftlikleri'nden içti.

Çiftliklere yurtdışından yabancı uzmanlar getirildi, işçi olarak bölge halkından yararlanıldı. Doğal olarak çiftliklerde çalışan işçiler, çiftliklerde gördükleri yenilikleri kendi köylerinde uyguladılar.

Yalova Çiçekçilikle tanıştı

Atatürk, İstanbul'dan çiçekçi ustası Pandeli Roketos'u, Termal'in çiçeklendirilmesi için görevlendirdi. Pandeli Usta, önce bir sera yaptı, sonra burada yetiştir-

diği çiçeklerle Termal'i süsledi. Pandeli'nin yetiştirdiği ustalar, daha sonra köylerinde çiçekçilikle uğraştılar. Bu durum giderek bölge halkın çiçekçiliğe heveslendirdi. Bu nedenle Yalova bugün çiçekçilikte önde gelen yerlerden oldu

Tavukçuluk, hayvancılık, zeytin üretimi, bağ- bahçe işlenmesi, sebze ve meyve gibi konularda bölge halkı bu çiftliklerden çok şey öğrendi.

Yalova Çiftlikleri'nin Atatürk döneminde uzun süre müdürlüğünü yapan Necati Turgay ile Atatürk'ün 100. doğum yılı nedeniyle hazırladığım "Atatürk'ten Anılar" programında konuştum.

Necati Turgay: Ben Yalova Çiftlikleri'ne geldiğim zaman Yalova, Bursa'nın Yunanlılar tarafından işgali sırasında yanmış, yıkılmış ve harap haldeydi, halk aç ve perşandı. Çiftlikleri açtığımız zaman köylüler fiilen çalıştırarak onlara geçim sağlamayı düşündük. Ondan sonra ziraat metotları öğretme yoluna gidildi. Civarda o zamanlar bir tek sebze bahçesi yokken, çiftlik etrafında bulunan köylere sebze, meyve fidanı, asma bağ çubukları dağıtarak öncülük yaptık. Tabii bunları hep Atatürk'ün direktifleri ile yapıyorduk.

Kooperatif kurarak bütün köyleri bu kooperatif'e bağladık, personel yetiştirdik. Birçok yerde, Orhangazi, Gemlik, Karasu'nda süt alım merkezleri kurduk. Çiftliğin içinde de bir süt fabrikası kuruldu.

NOTLAR:

- 1) Bu bölümdeki Bilgiler Sayın Prof Dr. İzzet Öztoprak'ın "Atatürk Orman Çiftliğinin Tarihi" adlı kitabından alınmıştır
- 2) Hasan Rıza Soyak. Anılar Çiftliğinin alımı ile ilgili detaylar Hasan Rıza Soyak Atatürk'ten Anılar kitabından okunabilir.

Fabrikanın planları Almanya'dan getirildi. Amacımız İstanbul'a kaliteli süt vermekti.

Meyvecilik, hayvancılık, tavukçuluk, alanındaki çalışmalarımız civar köyler için bir eğitim oldu, civar köylerin kalkınmasına yardım etti. Bugün Yalova çevresindeki meyvecilik, turfanda sebzecilik, tavukçuluk, çiçekçilik o zaman Atatürk'ün önderliğinde başlattığımız çalışmaların ürünüdür."

Çiftliklerin hazineye bağışlanması amacıyla yapılan envanter çalışmasındaki kayıtlara göre Yalova Çiftlikleri'nde, bin litre pastörize süt ve bin kilogram tereyağı işleme kapasitesinde bir modern Süt Fabrikası, bir yoğurt imalathanesi, bir tavuk çiftliği, iki özel iskele ile liman tesisi, bir adet 35 tonluk deniz motoru olduğu anlaşılmaktadır.

Atatürk çiftlikleri millete bağışladı

Atatürk millete tarımı, modern tarım araçlarının kullanımını öğretmek, kırsal kesimin kalkınmasını sağlamak için satın alıp kendi parası ile işlettiği çiftlikleri ölümüne yakın zamanda millete bağışlama kararı aldı.

Konu Meclis'te görüşüldü ve oy birliği ile kabul edildi. Büyük Millet Meclisi Başkanı Abdülhalik Renda Atatürk'e şu telografi gönderdi.

"Ülkenin tarımsal kalkınmasına yardım olmak üzere yıllardan beri bizzat uğraşarak yetiştirdiğiniz çiftlikleri ve içinde bulunan fabrika, alet ve sairenin tümünü tarımın gelişmesi uğruna millete bağışlamamanız haberi mecliste derin heyecan uyandırmış ve meclisin derin teşekkürlerini yüksek huzurunuza sunmama oy birliği ile karar vermiştir.

Derin saygılarla arz ederim.

Atatürk'ün bu telgrafta cevabı çok kısa ve anlamlı idi. "Yapılan bir görevdir."

Çiftlikler konusu elbette bu kadar değil. Bu satırlara ancak bu kadarını sığdırırdı.

Meraklı okuyucularım Atatürk'ün Diktisi Ağaçlar kitabımda ayrıntıları okuyabilirler.

Prof. Joseph E. Stiglitz

Nobel Ekonomi ödülü sahibi olan Prof. Joseph E. Stiglitz, Roosevelt Enstitüsü'nün Baş Ekonomisti ve Columbia Üniversitesi'nde ders vermektedir. Adam S. Hersh, Roosevelt Enstitüsü'nde Kidemli Ekonomist ve Columbia Üniversitesi'nin Politik Diyalog Girişimi'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Brexit'ten geleceğe...

Her AB ülkesi, artık asıl amaçları olarak sıradan vatandaşlarının refahlarını daha iyi hale getirmeyi göz önünde bulundurmalıdır.

Daha fazla neoliberal ideolojinin bir faydası olmayacağı.

Birleşik Krallığın "Brexit" referandumunu tam olarak anlamak Britanya, Avrupa ve dünyanın uzunca vaktini alacak. En belirgin sonuçları, tabii ki Avrupa Birliği'nin Birleşik Krallığın çekilmesine vereceği yanıtla bağlı olacak. Çok kimse ilk başta, nihayetinde dostane bir ayrılığın herkesin çıkarına gözükmesinden dolayı, AB'nin "pire için yorgan yakmayacağını" varsayıdı. Ama ayrılık çoğu sefer olduğu gibi yılan hikayesine döndü.

Birleşik Krallık ve AB arasındaki ticari ve ekonomik entegrasyonun çıkarları karşılıklı ve şayet AB daha yakın ekonomik entegrasyonun daha iyi olduğuna dair inancını ciddiye alsaydı, liderleri bu şartlar altında mümkün olabilecek en sıkı bağlantıları sağlamaya çalışırlardı. Ancak Lüksemburg'un büyük kurumsal vergiden kaçma planlarının mimarı ve şimdi Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker, sert çıktı: "Çıkan çıkmıştır" dedi.

Juncker'in AB'nin tasfiyedeki ilk aşamaya başkanlık eden kişi olarak hatırladığını farz edersek, bu anı karar da belki anlaşılabilir. Diğer ülkeleri gitmekten alikoymak için AB'nin Birleşik Krallığa Dünya Ticaret Örgütü anlaşmaları kapsamında garanti edilenden biraz daha fazlasını sunmada taviz göstermemesi gerektiğini savunuyor.

Bir diğer deyişle, Avrupa bedelini fazlaıyla aşan çıkarları ile bir arada tutulamaz. Ekonomik zenginlik, dayanışma duygusu ve Avrupalı olma gururu Juncker'a göre yeterli değil. Hayır, Avrupa, tehdit, gözdağı ve korku ile bir arada tutulabilir.

Artık o gün geldi çattı

Bu durum hem Brexit oylamasında hem de Amerika'nın Cumhuriyetçi Parti temelinde çıkan bir dersi göz ardı ediyor: Nüfusun büyük kısmı iyi durumda değil. Son kırk yılın neoliberal gündemi üstteki %1 için iyi olabilir, ama geri kalanlar için durum böyle değil. Uzun süre önce bu durağanlığın nihayetinde politik sonuçlar doğuracağını tahmin etmiştim. Artık o gün geldi çattı.

Atlantik'in iki tarafında da halk üzüntüsünün kaynağı olarak ticari

Eski defterleri kapamak ekonomide temel bir ilkedir. İngiliz Kanalı'nın her iki tarafında da politikacılar demokraside politik yapılanmanın bu kadar çok vatandaşın endişelerine ulaşabilmek için nasıl bu kadar az çaba gösterildiğini anlamaya yönlendirmeliidirler.

anlaşmaları görüyor. Bu durum fazla basitleştirme olsa da makul. Günümüzün ticari anlaşmaları kurumsal çıkarların iyi bir şekilde temsil edilmesiyle gizlice görüşülmekte ama sıradan vatandaşlar veya işçiler tamamen dışarıda bırakılıyor. Pek şaşırıcı olmayan bir şekilde, sonuçlar tek taraflı: İşçilerin pazarlık yapma hali, birlüklerin ve çalışanların haklarını sarsan mevzuatın etkilerini şiddetlendirek daha da zayıfladı.

Bu eşitsizliğin ortaya çıkmasında ticari anlaşmaların bir rolü varken, politik dengenin sermayeye doğru yatmasına başka şeyler de etkili oldu. Örneğin, fikri mülkiyet kuralları, eczacılık şirketlerinin fiyatları yükseltme gücünü artırdı. Ancak, kurumların pazar gücündeki herhangi bir artış fiilen bugün en gelişmiş ülkelerin ayırcı özelliği haline gelen eşitsizlikteki artış olarak reel ücretlerin düşürülmesi demektir.

Birçok sektör arasında, endüstriyel yoğunlaşma artmakta aynı şekilde pazar gücü de öyle. Durağan ve düşmekte olan reel ücretlerin etkileri, çok sayıda orta ve düşük gelirli işçinin bağlı olduğu kamu hizmetlerindeki kesintileri tehdit ederek tasarruftakilerle birleşti.

Zehirli bir karışım

Göç ile birleşince işçiler için ortaya çıkan ekonomik belirsizlik, zehirli bir karışım ortaya çıktı. Birçok mülteci, Batı'nın katkıda bulunduğu savaş ve baskısı kurbanı. Yardımda bulunmak herkesin ama özellikle de eski sömürgeci güçlerin ahlaki sorumluluğu.

Ama yine de birçoğu bunu reddetse de normal iniş olduğu sürece talep egrilerinden aşağı inen düşük becerili işçi kapasitesindeki artış, daha düşük eşitleyici ücretlere yol açıyor. Ücretler de düşürülemezse ya da düşmezse, işsizlik artar. Bu durum, ekonomik hatalı yönetimin çoktan tam istihdamın yüksek bir seviyeye ulaştığı ülkelerin en büyük endişesi. Avrupa, özellikle de, avro bölgesi, son yıllarda ortalama işsizlik sayısı çift hanelere ulaşacak kadar, kötü bir şekilde yönetildi.

Avrupa içinde serbest göç, işsizliğin azaltılmasında daha iyi bir iş çıkaran ülkelerin tahmin edildiği gibi mülteciler konusundaki adil haklarından daha fazlasıyla sonuçlanacak. Bu ülkelerdeki işçiler, işverenler daha ucuz iş gücünden faydalananken, düşük ücretlerin ve daha yüksek oranda işsizliğin bedelini ödüyorlar. Mültecilerin külfeti, şaşırıcı olmayan bir şekilde, bunu en zor şekilde kaldırabileceklerin üzerine düşüyor. Tabi ki, iç göçün net karları üzerinde de konuşacak bir şeyler var. Tüm vatandaşlara, düşük seviyede teminatlı fayda sosyal koruma, eğitim, sağlık hizmetleri

vb, sağlayan bir ülke için durum böyle olabilir. Ancak, düzgün bir sosyal güvenlik ağı sunan ülkeler için, aksi doğrudur.

2008 krizinin nedeni

Ücretlerdeki tüm bu aşağı doğru baskının ve kamu hizmetlerindeki kesintinin sonucu, Atlantik'in her iki tarafındaki benzer sonuçlarla, orta sınıfın boşaltılması şeklinde oldu. Orta ve işçi sınıflarına ait aileler ekonomik büyümeden faydalananmadılar. 2008 krizine bankaların sebep olduğunu anladılar; ama daha sonra bankaları kurtarmak için milyarlarla gittiğini, ama evlerini ve işlerini kurtarabilmeleri için cüzi miktarlarda harcamalar yapıldığını gördüler. Ortalama reel (enflasyon ayarlı) geliri ABD'deki tam zamanlı bir erkek işçi için kırk yıl öncesine nazaran daha düşük olduğu için, kızın bir seçenek kitlesine şaşmamak gereklidir.

Hatta değişim sözü veren politikacılar da bekleneni yerine getirdiler. Sıradan vatandaşlar, sistemin adil olmadığını biliyorlardı ama bu durumu, politikacıların kapasitelerinin oluşmasındaki ufak da olsa güvenlerini veya bunu düzeltibilme isteklerini kaybederek hayal ettiklerinden daha da eğreti gördüler. Bu da aslında anlaşılabılır: yeni politikacılar, küreselleşmenin herkese faydası olacağını vaat edenlerin görüşünü paylaşıyorlardı.

Fakat öfke ile oy vermek sorunları çözmez ve hatta daha da kötü bir politik ve ekonomik durum oluşturabilir. Aynı şey, bir oylamaya öfke tepki vermede de geçerlidir.

Eski defterleri kapamak ekonomide temel bir ilkedir. İngiliz Kanalı'nın her iki tarafında da politikacılar demokraside politik yapılanmanın bu kadar çok vatandaşın endişelerine ulaşabilmek için nasıl bu kadar az çaba gösterildiğini anlamaya yönlendirmeliidirler. Her AB hükümeti, artık asıl amaçları olarak sıradan vatandaşlarının refahlarını daha iyi hale getirmeyi göz önünde bulundurmmalıdır. Daha fazla neoliberal ideolojinin bir faydası olmayacağından emin olmakla birlikte, herkesin yaşam standartlarını düşürecek.

ABD Başkanı Barack Obama'nın çok daha fazla zarara sebep olabilecek şekilde Transatlantik Ticaret ve Yatırım OrtaklıĞı'na AB ile anlaşmaya varmalarını teklif etmesi gibi alternatifler olduğu kadar, paylaşılan refahı oluşturabilecek mevcut neoliberal anlaşmalara da alternatifler var. Öncekini anlamak ve sonrakini engellemek için günümüzde yapılacak şey geçmişten bir şeyler öğrenmektedir.

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs, Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma Profesörü, Sağlık Politikası ve Yönetimi Profesörü ve Dünya Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne Milenyum Kalkınma Hedefleri konusunda Özel Danışmanlık yapmaktadır.

IŞİD neden devamlılık gösteriyor?

IŞİD'in yükselişi Batı'nın özellikle ABD'nin mevcut stratejisinin noksanlarının bir göstergesi. Batı IŞİD'i yenebilir. Buradaki soru ABD bu sonucu elde etmek için gerekli stratejik değerlendirmeyi yapacak mı?

ŞİD'in öldürücü etkisinin Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Asya'nın bazı kısımlarına ulaşlığını İstanbul, Dhaka ve Bağdat'ta ki büyük terör saldıruları gösterdi. IŞİD, Suriye ve Irak'taki siyinaklarını elinde tuttuğu sürece terörist ağı daha fazla katliam yaratacak. Zira IŞİD'in ortadan kaldırılması zor değil. Sorun, ABD ve müttefiklerinin de dahil olduğu Irak ve Suriye'de güçleri bulunan devletlerin IŞİD'i henüz öncelikli düşman olarak görmemesidir. Artık göremeliler.

İŞİD'in çok ufak bir savaş gücü var, ABD ise Irak ve Suriye'de 20.000 ile 25.000 arası ve Libya'da ortalama 5000 kişilik bir savaş gücüne sahip. Suriye (125.000), Irak (271.500), Suudi Arabistan (233.500), Türkiye (510.000) ve İran'ın (523.000) etkin askeri personeli ile kıyasladığımızda IŞİD oldukça ufak kalyor.

Amerikan Başkan'ı Barack Obama'nın Eylül 2014 'de IŞİD'i "ayrışır ve sonunda yok et" vaadine rağmen, ABD ve müttefiklerini olan Suudi Arabistan, Türkiye ve İsrail (perdenin arkasında) onun yerine Suriye lideri Beşar Esad'ın düşüşüne odaklanmış durumlardalar. Gizli kamera ile yakın zamanda çekilmiş İsrail'li tümgeneral Herzl Halevy'nin açıklamasını göz önünde bulundurun: (Halevy'nin konuşmayı yaptığı yerde bulunan bir gazeteci tarafından bana aktarılmıştır): "İsrail Suriye'deki durumun mağlubiyetle (IŞİD'in) bitmesini, süper güçlerin bölgeden ayrılmmasını ve (İsrail'in) daha büyük gücü olan Hizbullah ve İran'la baş başa bırakılmasını görmek istemiyor."

İsrail'in önceliği Esad

İŞİD'e karşı olsa da Esad'ın İran desteği İsrail için daha büyük bir kaygı sebebi. Esad, İsrail'in iki düşmanı olan Hizbullah ve Hamas'ın milis güçlerinin İran tarafından desteklenmesine izin veriyor. Bu nedenle İsrail Esad'ın ortadan kaldırılmasına, IŞİD'in yenilmesinden daha fazla önem veriyor.

CIA, Suudi Arabistan desteği ile uzun zamandır cihat yanlarını silahlandırmakta ve eğitim vermektedir. Dolayısıyla bu cihat yanlarına CIA ve Suudi ortaklarında yapılan doğrudan destek politikası, IŞİD'in öngörülemeyen oluşumuna sebep olmuştur.

Yeni muhafazakârlar tarafından yönetilen ABD için Suriye savaşı, soğuk savaşın sonunda ABD'nin küresel hegemonyasının sağlanması için Savunma Sekreteri Richard Cheney ve Paul Wolfowitz tarafından başlatılmış bir projenin devamı. 1991 yılında Wolfowitz ABD General'i Wesley Clark'a : "Öğrendiğimiz bir şey (Körfez Savaşı'nda) bölgede, Ortadoğu'da, kendi askerimizi kullanabiliriz ve Sovyetler bizi durduramaz. 5 ila 10 yıl içinde yeni bir süper güç bize meydan okuyana kadar tüm Sovyet rejimlerini, Suriye, İran, Irak, ortadan kaldırırız" demiştir.

Ortadoğu'da çeşitli ABD savaşları Afganistan, Irak, Suriye, Libya ve diğerleri, önce Sovyetler Birliği'nin sonra Rusya'nın sahnenedeki çekilmesini ve ABD'ye hegemonik güç sağlamaşını amaçlıyordu. Tüm bu cabalar umutsuz bir şekilde başarısız oldu.

Suudi Arabistan ve İsrail için asıl amaç Esad'ın yerinden edilmeyle İran'ın zayıflatılması. Suriye, Şii İran ile Sünni Suudi Arabistan arasında Suriye'nin savaş alanlarında, Yemen'de, daha sert Şii-Sünni çatışmasının meydana geldiği Bahreyn'de ve bölgedeki diğer ülkelerdeki (Suudi Arabistan'ın kendisi de dahil olmak üzere) geniş çaplı dolaylı savaşların geçtiği yerlerden biri.

Esad'ın devrilmesi Türkiye'nin bölgedeki etkisini artırabilir. Ancak şu durumda Türkiye güney sınırında üç düşmanla yüzleşiyor: Esad, IŞİD ve milliyetçi Kürtler. IŞİD şu ana kadar Türkiye'nin Esad ve Kürtlerle olan sorunlarından dolayı arka planda kalmışsa da IŞİD'in Türkiye'yi hedef alan terör saldıruları bu durumu değiştirebilir.

Rusya ve İran'da dolaylı savaşlar ve milislerin operasyonlarını desteklemesi ile kendi bölgesel menfaatlerinin peşindeler. Yine de ikisi de IŞİD'i bitirmek ve diğer sorunları çözmek için hazır olduklarının sinyallerini verdiler. ABD ise şimdiden Esad'ın düşüşüne odaklandığı için bu teklifleri hice saydı.

ABD dış siyaset kurumu Rusya Başkanı Vladimir Putin'ı Esad'ı savunuyor diye suçlarken Rusya ABD'yi Esad'ı devirmek istiyor diye suçladı. Bu şikayetler birbirine simetrik gibi gözükse de aslında değil. ABD ve müttefiklerinin Esad'ı düşürmesi BM sözleşmesine aykırı iken aynı sözleşmeye göre Rusya'nın Esad'ı desteklemesi Suriye'nin meşru müdafaa hakkına uygundur. Evet Esad bir despottur ama BM Sözleşmesi hiç bir ülkeye hangi despotun görevden alınacağını belirleme hakkı vermez.

ABD'nin taktiksel kusurları

İŞİD'in devamlılığı ABD'nin dış siyasetinde vahim bir taktiksel

kusur ile üç stratejik noksancığın altın çiziyor. İlk olarak yeni muhafazakar arayışının rejim değişikliği ile ABD'nin hegemonisini sağlanması yalnızca zâlim bir tavır değil, geleneksek bir imparatorluk hilesidir. ABD, Suriye ve Libya son örnekleri olmak üzere bunu denediği her yerde kaybetmiştir.

İkinci olarak, CIA Suudi Arabistan desteği ile uzun zamandır cihat yanlarını silahlandırmakta ve eğitim vermektedir. Dolayısıyla bu cihat yanlarına CIA ve Suudi ortaklarında yapılan doğrudan destek politikası, IŞİD'in öngörülemeyen oluşumuna sebep olmuştur.

Üçüncü olarak, ABD'nin İran ve Rusya amansız birer düşmandır algısı birçok bakımdan çağdaşı ve kendini doğrulayan bir kehanet. İki ülke ile ulaşmak mümkün.

Dördüncü olarak, taktiksel açıdan ABD'nin hem Esad'a hem de IŞİD'e karşı iki farklı cephede savaşmaya çalışması başarısız oldu. Esad zayıfladığı anda IŞİD ve El Nusra Cephesi'nin içinde bulunduğu Sünni cihat yanları boşluğu doldurdular.

Esad ve Iraklıları ABD, Rusya, Suudi Arabistan ve İran'ın hava koruması ve lojistik destek vermesi durumunda IŞİD'i yenebilir. Evet, Esad gücü elinde tutabilir, evet, Rusya Suriye ile müttefikliğine devam edebilir ve evet İran'ın orada bir etkisi olabilir. Terör saldıruları bir ihtimal IŞİD'in adıyla da olsa da şüphesiz ki devam edecektir ama örgüt Suriye ve Irak'ı operasyon üssü olarak kullanamayacaktır.

İŞİD nasıl bitirilir?

Bu tarz bir sonuç IŞİD'i Ortadoğu'da bitirmenin haricinde daha genel olarak bölgesel gerilimi azaltmaya da zemin hazırlayabilir. ABD ve Rusya yeni bir soğuk savaştan geçen girişimlerini cihat yanlısı terörizmin kökünü kazımak üzere geriye çekebilir (Ukrayna'nın NATO'ya alınmaması veya Doğu Avrupa'da füze savunma sistemleri kurulabilmesi sözü yardımcı olabilir).

Daha fazlası da var, IŞİD'i bitirmek için işbirlikçi bir yaklaşım Suudi Arabistan ile Türkiye'ye İran ile geçici bir anlaşma sağlamak için bir neden ve fırsat verebilir. İran'ın batı dünyasıyla ekonomik ve jeopolitik bir uzlaşmacı ilişkisi İsrail'in güvenliğini artırabilir dolasıyla Filistin ile olan iki devletin gecikmiş uzlaşmasını sağlayabilir.

İŞİD'in yükselişi Batı'nın özellikle ABD'nin mevcut stratejisini noksanlarının bir göstergesi. Batı IŞİD'i yenebilir. Buradaki soru ABD bu sonucu elde etmek için gerekli stratejik değerlendirmeyi yeniden yapacak mı?

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

Reel sektör gündemini sorgulayalım

Veri, bilgi ve anlamanın olmazsa olmazı olan “envanter” sorununu çözmeden, ne dünyayı anlamamız mümkünür ne kendi olanak ve kısıtlarımızı. Dünya ihtiyaçlarını bilmeden, kendi olanak ve kısıtlarımızı anlamadan da geleceği inşa edecek fikir ve projeler üretemeyiz.

Yaşananların heyecanından ne kadar hızlı ayrılır; hayatın öz gerçeğine dönersek, geleceği inşa etme gücümüz o kadar artar. Geleceği inşa etmeye yönlendirecek olan da “doğu bakiş açılarının oluşturacağı doğru gündemdir”. Siyasi oluşumlardan, makroekonomik çerçeve oluşturan konulardan ayrışarak, hep birlikte reel ekonominin gündeminde hangi konuların yer alması gerektiğini tartışmalıyız.

Reel sektör için önerdiğim gündem maddelerinin her biri epey zamandır tartışılan; üzerinde yazılan ve çizilen konulardır. Yazıda yer verilen konuların hiçbirisi sırrı değildir; bu konularda başka toplumların yaptıklarının da gizli ve saklı bir yanı yoktur.

Bu satırları okuyan iş insanları, iş dünyasındaki sivil toplum örgütlerinin yöneticileri, malumatları bilgiye dönüştürerek paketleyip dağıtan medya mensupları “önerilenler gereksiz ve anlamsız” diye düşünüyorsa, gerekçelerini içtenlikle öğrenmek isterim; kendilerini alıcı bir ruhla dinlemeye hazırlım. Eğer, “karşı-gereklilik” yoksa herkesi, önerilen gündem maddelerinin toplumun zihnine yer etmesi ve benimsenmesi için söz söylemeye, yazmaya, sosyal medyada konuyu tartışmaya çağırıyorum.

Beş maddelik “reel ekonomi gündemi”

Birikimlerim bana beş maddelik bir “reel ekonomi gündemi” önermemin doğru olacağını düşünüdürüyor: Birincisi, uzun yıllarda üzerinde durduğumuz “dinamik envanter” sorunudur. Ülkemizde sağlıklı envanterler olmadığı için dünya genelindeki gelişmeleri sezme, anlama ve açıklama konusunda yetersizlik var. İçə dönük baktığımızda, kendi olanak ve kısıtlarımızla ilgili envanterlerimiz olmadığı için aşırı ve noksan değerlendirmeler nedeniyle kendi gerçekliğimizden uzaklaşan kararlar kaynakların, etkin ve verimli değerlendirilmesini engelliyor. Kültürümüzün bütün değerleri ve

Gelişmiş ülkeler kervanına katılmak istiyorsak, yeni oluşumların öncüleri arasında yerini almamızı ki yeni normalin standartlarını izleyen toplum olma yerine standartları belirleyenler arasında yer edinebilelim.

unsurları, "kendini bilmenin önemini" işaret ettiği halde, neden seferberlik anlayışıyla "net bilgiyi" besleyecek ve geliştirecek olan envanter konusunda ciddi adımlar atmadığımızın inandırıcı gerekçeleri ortaya konamıyor. Yirmi yıldır durmadan tekrarladığımız "envanter sorunu" çözmeden etkin bilgi, etkin kaynak koordinasyonu, etkin planlama ve etkin odaklama ve etkin sonuçlar almamız mümkün müdür? Cephaneşiz bir savaş kazanmak ne denli mümkün değilse, varlıklar konusunda envanteri olmayan toplumda kalkına yarışını kazanmak da o kadar mümkün değildir. Bilginin ve analitik yeteneklerin rekabette bir numaralı girdi haline geldiği günümüz dünyasında, envantesiz iş yapılmabilir ama tam, temiz, doğru iş yapmak mümkün değil. Makro ölçekteki politika ve uygulamalar kendi gerçekliğimize uygun olabilir ama mikro ölçekte iş yeri yönetimlerinin gerekli veri, bilgi ve anlama derinliği olmaması nedeniyle doğru alternatif tepki stratejileri üretmemiyorsa, rekabet yarısında etkili bir konumlanmanın yaratılması imkansızdır. Envanter, veri, bilgi, analitik ve anlama konusuna, makro sorunlar kadar zaman ayırmazsa, içine düşüğümüz kisırdoğülerin çıkışında durmadan debeleniriz.

Üç önemli adım

Gündemin ikinci maddesi, ucuz-emek odaklı, düşük ve orta teknolojiye dayalı üretim sistemimizin "dönüşürme ve işlem süreçlerini" yeniden yapılandırarak, ileri-teknoloji donanımlı, rekabet edebilir ölçeklerde ve rekabet edebilir çağdaş teknikleriyle yönetilen yetkinliklerle donatmaktadır. Makinelerin birbiriley iletişiminin yaratacağı etkinlik ve verimliliklerle başa çıkmak istiyorsak; adına ister akıllı imalat diyalim, isterse endüstri 4.0 koyalım, yeni gelişmeleri gözardı edemeyiz. Üretim sistemimizi teknolojik gelişmelerle donatmalı ve uyumlandırmalıyız. Mevcut üretim sistemimizi uyumlandırmak istiyorsak, "yeniden yapılandırma" çalışmalarını gündeme canlı ve diri tutmalıyız. Yeni yapılandırma önce bakış açılarımızı, ardından da öngörme ve önlem alma disiplinini, sistem kurma becerisini, ödünsüz gözetim ve denetleme yapma konularının bütününe kapsalmalıdır.

İleri-teknolojik donanım ve yüksek katma değerli ürün aşamasına geçmek için ciddi bir «yatırım stratejisi»; daha da önemlisi «yatırım iklimi» yaratacak siyasi, ekonomik ve sosyal istikrar gerekiyor. Yatırım ortamı ve iklimi yaratmanın bir projesi, iç tutarlılığı olan bir planı yoksa, sadece çerçeveye ölemelerin toplumu yaratılmak istenen sonuca götürmesini beklemek saflik olur.

Gündeme yer olması gereken üçüncü konu, küresel ve ağ

toplumuna dayalı yeni endüstri yapılanmasının etkili olabilmesi için yapılması gereken üç adının içselleştirilmesidir: Öncelikle, kendi olanak ve kısıtlarımızı dikkate alarak, rekabet edebilir alanların keşfedilmesidir. İkinci adım, yapılacak işlerin tanımlanmasıdır. Son adımı da iletişim kurarak, hedeflere götürecek yol ve yöntemlerin uygulanması. Bu açıdan bakıldığından, küçük ve ya da büyük ölçekli iş yerlerinin yurttaşında kendi aralarında, yurt dışındaki partnerleriyle ilişki kurarak "eşleşmeleri" ortak yarar üretmek için proje olarak ele alınmalı.

Gündemde mutlaka yer alması gerektiğini düşündüğümüz dördüncü madde, makinelerin birbiriley iletişimini yaratacağı yeni ürün, üretim yöntemi, kaynak kullanma, sektör yapıları, daha genel anlatımıyla üretim alt sistemleri ve sistemlerin sistemini yeniden yapılandırmasıdır. Üç boyutlu baskı ve eklemeli üretim teknikleri, analitik 3.0 aşamasına geçiş, insan kaynağı 2.0 gibi yeni oluşumları anlatan kavramları ve düşünceleri içselleştirmenin bir ulusal proje olarak ele alınması, dünyayı sezme ve anlamaların gereğidir. Başta medya olmak üzere bütün kuruluş ve kurumların doğru kavram içerikleriyle ortak dil yaratmaları, gelişmeleri yakalamamız, öncü değerler üretebilmemizin zorunlu adımlarından biridir.

Sistem tasarlama

Gündemin beşinci maddesi, özgür bir ortamda, özgün tasarımlar yaparak, sadece araç-gereç değil sistem tasarlayabilecek ve üretecek düzeye ulaşmanın gereklerini yerine getirecek politikaların üretilmesidir. Gelişmiş ülkeler kervanına katılmak istiyorsak, yeni oluşumların öncüleri arasında yerimizi almamızı ki, yeni normalin standartlarını izleyen toplum olma yerine, standartları belirleyenler arasında yer edinebilelim.

Özetlemek gerekirse veri, bilgi ve anlamaların olmazsa olmazı olan «envanter» sorununu çözmeden, ne dünyayı anlamamız mümkün değildir; ne kendi olanak ve kısıtlarımızı... Dünya ihtiyaçlarını bilmeden, kendi olanak ve kısıtlarımızı anlamadan da geleceği inşa edecek fikir ve projeler üretmemeyiz.

Dijital-odaklı ileri teknolojik donanımlarla üretim sistemimizi rekabet edebilir koşullara uyumlandırmak ciddi yatırımlar gerektirmektedir. Yatırımların doğru yerde, doğru alana, doğru zamanda yapabilmemiz için ihtiyaçlarımızı net alarak tanımlayan bir tartışmayı yaygınlaştmak ve derinleştirmek gereklidir ki bir "strateji kavramı" içeren iş yapılabilir.

Önemli anlarınızı artık unutmayacaksınız!

Aldığınız notlar gözden kaçabilir ya da tam anlamıyla bir kâğıt yiğinına dönüşebilir. Özellikle ofislerde kullanılabilecek olan bu sırada not zamanlayıcı pinler size unuttuğunuz önemli konuları hatırlatıyor. Zaman ayarı sayesinde pin üzerinde bulunan küçük lamba yanıyor ve unuttuğunuz notları hatırlamanıza yardımcı oluyor. Notunuzu yazdıktan sonra panoya bir pin ile iliştirmeniz yeterli. Sonrasında planladığınız zaman geldiğinde notunuz birden aydınlanacaktır.

Mobil yazıcı ile fotoğraflarınızı anında yazdırın

Fotoğraflarınızı anında elinizde görmek ister misiniz? Akıllı telefonunuzdaki fotoğraflarınızı anında yazdırıp basmak istiyorsanız Prynt tam size göre... Bir telefon kılıfı şeklinde olan mobil yazıcı, akıllı telefon kapağı şeklinde olup Bluetooth üzerinden akıllı telefona bağlanıyor. Aynı bağlantı sistemiyle, mobil cihazınızdaki fotoğrafları kolayca ve anında çıkarabilirsiniz. 50 saniye gibi kısa bir zamanda baskı işlemini tamamlayan cihaz, 149 dolarlık fiyatıyla kullanıcıya sunuluyor.

Suya dayanıklı şarj bankası

Griffin Teknoloji, son dönemin artan ihtiyaçları arasındaki şarj bankalarına bir yenisini ekledi. Survivor Güç Bankası adıyla geliştirilen yedek pil paketi, adını hak edecek kadar sağlam olduğu konusunda iddiyalı. Uzun dayanıklılık süresine sahip cihaz, kırılmaz polikarbonat yapısıyla dayanıklılık testinden de başarıyla geçti. Survivor güç bankası suya dayanıklılığı ve 10,050 mAh şarj kapasitesi ile diğer şarj bankaları arasında dikkat çekiyor.

Gözünüz arkada kalmasın

Değerli eşyalarının güvenliğinden emin olmak isteyenler için geliştirilen ürünlerden biri de biyometrik başucu kasası. Cihaz kullanıcı erişebilirliği ve kasa parmak okuma özelliği ile dikkat çekiyor. Kasa birinci taramada parmak izinin yüzde 94'ünü algılayabiliyor ve 14 kalibre çelik kapı güvenliği takviyeli mandal sistemi ile zorla girişlere karşı ekstra güvenlik sağlıyor. Kasa ayrıca diğer yetkilii kullanıcılarla da izin veren 15 parmak izini hafızaya alabiliyor.

El titremesini engelleyen eldiven

Günümüzde Parkinson hastalığı oldukça yaygın görülen bir rahatsızlık olarak ön plana çıkıyor. Parkinson hastalarının hayatını değiştirecek bu eldiven ise el titremelerinin ve istem dışı hareketlerin etkilerinin azalmasına yardımcı olacak şekilde tasarlandı. GyroGlove isimli elektronik eldiven özel sensörleri sayesinde elleri yukarı iterek sabitlenmesine yardımcı oluyor. Elektronik eldiven ile özellikle yemek yerken çekilen zorlukların en aza indirilmesini amaçlıyor.

Yatağın iklimini değiştiren cihaz

Yatak iklimini değiştiren cihaz olarak tanımlanan Bedjet, yatağı hem ısıtma hem de soğutma görevi görüyor. BedJet, kullanıcısının uykı ritmini sürekli olarak takip ederek yatağı en uygun sıcaklığa ayarlıyor. Bu sayede kişiler sabah uyandıklarında kendilerini iyi dinlenmiş ve tazelenmiş hissediyor. Bütün bunların yanında, en uygun uykı süresine göre alarm da ayarlanabiliyor. Böylece kullanıcılar en verimli uykuyu alarak en uygun saatte uyanıyor.

Güvenlik bisiklette de önemli

Sürüş emniyetini bisiklette de arayanlar kaskın ne derece önemli olduğunu farkındadır. Brooklyness'in ürettiği Classon, harekete duyarlı dönüş sinyalleri ile görünürlüğü, otomatik fren lambaları, kör nokta tespiti ve daha fazlası ile güvenliği artırmak için tasarlanan akıllı bir bisiklet kaskı. İki büyük saatlik pil ömrüne sahip ve bluetooth üzerinden diğer mobil cihazlara bağlanabilen kask ile bisiklet kazalarının büyük oranda engellenmesi hedefleniyor.

Telefonunuzu akıllı kaleminiz ile cevaplayın

Phree adıyla geliştirilen akıllı kalem, kullanıcıları sıra dışı özellikler sunuyor. Bluetooth destekli akıllı kalem sahip olduğu özelliklerle dikkat çekiyor. Tüm farklı yüzeylerde yazma imkanı sunan akıllı kalem, üzerinde barındırdığı OLED dokunmatik ekran ile eşleşmiş olarak çalıştığı telefonlar ve diğer cihazlar üzerinden bildirimler alabiliyor. İki parça olarak hazırlanan Phree akıllı kalemin dış kısmı koruyucu kılıf işlevinin yanı sıra şarj işlemini de yerine getiriyor.

Romatoid artrit nasıl bir hastalıktır?

Özel TOBB ETÜ Hastanesi İç Hastalıkları ve Romatoloji Uzmanı Prof. Dr. Hamide Kart Köseoğlu, en sık karşılaşılan iltihaplı romatizmal hastalık olan romatoid artriti mercek altına aldı.

Romatoid artrit, en sık karşılaşılan iltihaplı (inflamatuvar) romatizmal hastalıktır. El-el bileği ve ayak-ayak bileği gibi küçük eklemeler başta olmak üzere, diz, dirsek, omuz ve kalçanın yanı sıra birçok eklem iki taraflı (simetrik) etkilenebilmektedir. Eklem tutulumu ilerleyici, tedavi edilmediği takdirde kalıcı şekil bozukluğunca (deformite) ve işlev kaybına (iş göremez duruma) neden olabilmektedir. Eklemlerde ağrı, şişlik, genellikle 30 dakikadan uzun süren sabah tutukluğu önemli belirtildedir. Omurga tutulumu olmaz ancak romatoid artrit olduğu bilinen veya düşünülen bir hastada nedeni açıklanamayan boyun ağrısında nadir olmakla birlikte boyun ilk iki omurunun tutulabileceği akılda tutulmalıdır.

Genetik ve cinsiyetin önemi var mı?

Özel TOBB ETÜ Hastanesi İç Hastalıkları ve Romatoloji Uzmanı Prof. Dr. Hamide

Kart Köseoğlu da bu hastalıkla ilgili şu açıklamalarda bulundu:

"Kadınlarda erkeklerde göre 3 kat daha fazla görülmekte, kadınların aleyhine olan bu artış ileri yaşlarda azalmaktadır. Gebelik döneminde hastalık %75-80 sessiz dönemde girerken doğum sonrası dönemde ilk 3 ayda alevlenme sıktır. Genetik faktörler önemlidir ama tek başına hastalık oluşumunu açıklamaz. Tek yumurta ikizlerinin her ikisinde birden görülmeye olasılığı %15-20'dir."

Nasıl başlar? Tanıda gecikme olur mu?

Hastaların yakınlarının başlangıcından tanı alıncaya kadar geçen süre İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bile ortalamma 4 ay olarak rapor edilmiştir. Hastalığın yavaş ve sinsi başlaması, erken dönemdeki yakına ve bulguların hastalığa özgü

olmayışı ve tanıda kullanılan laboratuar parametrelerinin başka durumlarda da pozitif olabilmesi veya negatif olması tanıda gecikmeye neden olmaktadır.

Eklem dışı organları da tutar mı?

Hastalık sadece eklem tutulum ile sınırlı değildir. Bazan hiç bir hastalığa özgül olmayan halsizlik, yorgunluk gibi belirtilerin yanısıra ciddi organ hasarlarına da yol açabilmektedir. Kalp, akciğer, göz ve deride daha fazla olmakla birlikte birçok farklı organı etkileyebilir. Kan hücrelerinde bazı değişikliklere yol açabilir.

Tanısı nasıl konur?

Hasta mutlaka bir uzman hekim tarafından görülmelidir. Hastadan alınacak ayrıntılı bir öykü, fizik inceleme sonrası laboratuvar ve radyolojik tetkik planları. Laboratuvardan istenen kan testleri arasında kan sayımı, sedimentasyon hızı ve CRP gibi iltihabi destekleyen bazı tetkiklerin yanı sıra hastalığın tanısını koymada daha etkili olan bazı özel testler de (Ramatoid faktör, ve anti-CCP gibi) istenir. Bu testlerin pozitifliği klinik ve fizik muayene bulguları ile birlikte değerlendirilmelidir. Yine bu testler negatif olduğunda klinik ve fizik muayene bulguları ile karar verilmeli, gerkeirse diğer romatizmal hastalıkları veya sistemik hastalıkları dışlamak için başka ek testler istenmelidir. Yine eklem hasarını veya akciğer gibi diğer organların tutulumuunu değerlendirmede direkt grafi, ultrasonografi, manyetik rezonans görüntüleme ve bilgisayarlı tomografi gerekebilir.

Tedavisi nasıl yapılır?

Hastalığın oluşum mekanizmaları henüz tam olarak bilinmediğinden, tedavi ile hastalık tamamen ortadan kaldırılmamaktadır. Ancak, tedavi ile geri dönüşüm olmayan eklem hasarları önlenemektedir ve akciğer gibi eklem dışı organ tutulları kontrol altına alınabilmektedir. Günümüzde tedavi amaçlı kullanılmakta olan ilaçlar ile hastalığın aktivitesini baskılayıp hastanın yakınmalarını geriletmek ve eklemelerde oluşabilecek hasarları engellemek olanaklıdır.

Tedavisinde hedef ne olmalıdır?

- Tedavi edilmeyen olguların %80'nin de ilk iki yıl içinde eklem hasarı oluşmak-

tadır. Bu nedenle bu ilk iki yıllık süre tedavi açısından 'fırsat penceresi' olarak tanımlanmaktadır. Erken başlanmış tedavi ile hedefleri tutturmak daha olasıdır. Erken tanı, hastalık şiddetinin başlangıçta belirlenmesi, erken ve etkili tedavi ilk hedefdir.

- Hastalığı baskılıyarak, hastanın yaşam kalitesini düzeltmek, günlük ve meslekSEL aktivitelerini eksiksiz yerine getirebilmesini sağlamak ve bunu sürdürmeliK,

- Eklemlerde oluşabilecek hasarları (dişarıdan görülebilen ve röntgen ile tespit edilen) en aza indirmek ve hatta engellemek,

- Hastanın tedaviye aktif katılımını sağlamak ve bilgilendirmek,

- Hastaya en uygun tedaviyi vermek, etkinlik ve yan etki (kan tablosu değişiklikleri, karaciğer ve böbrek fonksiyon testleri, vb) açısından uygun takip sıklığını belirlemek,

- Tedavinin mevcut bazı yandaş hastalık veya durumlar ile ilgili etkileri açısından hastayı tedavi öncesi (viral hepatit B ve C, tüberküloz, gebelik, kalp yetmezliği, hipertansiyon, kanser vb) değerlendirmek, ayrıca hastalığın kendisi veya kortizol gibi bazı ilaçların etkisi ile gelişme riski olan osteoporoz ve kalp hastalıkları açısından izlemek gerekli önlemleri almak temel hedeflerdir.

Tedavide kullanılan ilaçlar

Metotreksat, sulfasalazin, hidroksiklorokin ve leflunomid gibi hastalığın seyriNi olumlu yönde değiştiren, yavaşlatan geleneksel temel etkili ilaçlar ilk tercihdir. Tedavide uzman hekim tarafından belirlenen özel bir durum yoksa (alerji, yan etki vb) önce bu ilaçlar ile başlanır. Metotreksat bu gruptaki en önemli ilaçtır, tek başına veya hastalığı kontrol edemediği durumlarda bu gruptaki diğer ilaçlar ile uzman hekim tarafından kombine (beraber) kullanılabilir. Bu ilaçların etkinliği 2-3 ay bazen 6 aya kadar uzayabilir. Bu dönemde 'köprü tedavisi' olarak düşük doz (5-10mg/gün prednizon) kortizol önerilebilir. Kortizol ağrı kesici değildir, bu amaçla kullanılmaz ancak iltihabi baskılılığı için ağrı ve diğer yakınmalar azaltır. Doz değişikliğine kullanım süresine mutlaka hekim karar vermelidir. Bu ilaçlardan (rejimin içinde metotreksat olmak üzere) 3-6 aylık kullanımdan sonra yanıt alınamadığı veya devam edilemediği durumlarda damardan veya kas içine haftalık, 2 haftalık bazen 2 aylık periyodlar ile uygulanan biyolojik tedavi ajanları (Infliximab, Adalimumab, Golimumab, Certolizumab, Etanercept, Rituksimab, Tocilizumab, Abatacept, gibi)

Özel TOBB ETÜ Hastanesi İç Hastalıkları ve Romatoloji Uzmanı Prof. Dr. Hamide Kart Köseoğlu

ya da son dönemde kullanıma giren ağızdan alınan Xeljanz kullanılmaktadır. Bu ilaçlar uzman hekimler tarafından hastanın durumuna göre seçilir. Her ilaç her hasta için uygun değildir.

Tedavi süresi ne kadar?

Çoğunlukla yaşam boyu izlenmesi gereken bir hastalıktır. Tedavinin etkinliğini iyi değerlendirmek gereklidir. Hastalık klinik, laboratuvar ve radyolojik olarak sessiz döneme girerse ilaç sayısı ve dozu uzman hekim tarafından tekrar değerlendirilip, bazı değişiklikler veya azaltmalar yapılabilir.

Ne sıklıkta kontrole gidilmeli?

Başlangıçta tedavinin etkinlik ve yan etkilerini yakından izlemek için daha sık kontrol istenebilir, daha sonra hastalık durumuna (sessiz ve alevlenme) ve alınan ilaçlara göre bazen değişmek ile birlikte yılda 2-4 defa yeterli olabilir.

Engellenebilir mi?

Birçok mekanizma suçlanmak ile birlikte başlangıçta da degenildiği gibi oluşum mekanizmaları tam olarak açıklanamamıştır. Ancak bilinen bir gerçek varsa o da sigaranın hastalık oluşumunda rolü olduğunu. Bu nedenle sigarayı bırakmak için bir nedenimiz daha var. Erken tanı ile hastalık ortadan kaldırılmaz ancak hastalığı başta eklemler üzerinde olmak üzere tüm sistemlerde yarattığı hasar erken farkedilip, yavaşlatılıp veya durdurulabilir.

FAZLADAN BİR KALEM DAHA
#OlmasadaOlur
AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

*Bu bayram siz de Darüşşafaka'ya destek olun,
anneyi ya da babası hayatı olmayan çocukların
geleceğini aydınlatın.*

www.darussafaka.org

Darüşşafaka
1863 CEMİYET

Odalar ve Borsalar

- Devrek'te "Un Sanata Dönüşüyor" projesi
- Antalya TB öncülüğünde Uşak tarhanası tescilleniyor
- Malatya TSO'dan Meclis Salonu'na "anlamlı isim"
- Aydın TO'dan Makedonya'ya işbirliği çağrısı
- Milas TSO'dan zeytin ve zeytinyağı üreticisine destek
- İğdır Ticaret Borsası ile Gaziantep TB arasında protokol
- Erzurum II. OSB'deki tahsis çalışmalarında sona gelindi
- Marmaris TO desteğiyle 'Arı Ürünleri Sempozyumu'

▲ DEVREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ MALATYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ANTALYA TİCARET BORSASI

MARMARİS
Apiterapi2016

**II. Uluslararası Marmaris
Apiterapi ve Arı Ürünleri Sempozyumu**

**14-15-16
EKİM 2016**

www.marmarisapiterapi.com

The banner features logos for Marmaris Ticaret Odası, Marmaris Belediyesi, and Marmaris Bal Evi. It also includes a graphic of bees on a honeycomb.

▲ MARMARİS TİCARET ODASI

Devrek'te "Un Sanata Dönüşüyor" projesi

Zonguldak'ın Devrek ilçesinde Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA), Bülent Ecevit Üniversitesi Devrek Meslek Yüksek Okulu (BEÜ-DMYO) ve Devrek Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği çerçevesinde organizasyonu sağlanan ve Devrek Ticaret ve Sanayi Odası toplantı salonunda düzenlenen "Devrek'te Un Sanata Dönüşüyor" isimli kapanış etkinliğinde İl ve İlçe protokolü bir araya geldi.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından programa konuşan Devrek TSO Başkanı Ertan Çivak, "2015 Yılı Yöresel Değerler Mali Destek Programı kapsamında Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen, Devrek Ticaret Sanayi Odasının sahibi olduğu, Bülent Ecevit Üniversitesi Devrek Meslek Yüksekokulu'nun iştirakçısı olduğu "Devrek'te Un Sanata Dönüşüyor" projesinin kapanış ve sertifika etkinliği organizasyonu süresince TR81 düzey bölgesinde yer alan proje Zonguldak ili Devrek ilçesi yöresel mutfağında, beyaz baklava ve cevizli kömeç önemli yer alıyor.

İşsizlere eğitim

Proje kapsamında, yöresel mutfak kültürune ait bu değerlerin bilimsel boyutıyla incelenmesi, bu ürünlere ilişkin mutfak uygulamaları yapılarak standart reçetelerinin oluşturulması, yörende bu ürünlerin üretimi ve satışı ile ilgilenen başta kadınlar olmak üzere, genç işsizler ve öğrencilere eğitim verilmesi ile bu yöresel ürünlerin ülke çapında tanıtımının ve bilinirliğinin artırılması faaliyetleri gerçekleştirildi ve bugün burada kapanış etkinliğinde bir araya gelmenin mutluluğunu yaşamaktayız programımıza katılım eden siz katılımcılara teşekkürlerimi sunuyorum" diye konuştu. ■

Marmaris TO desteğiyle 'Arı Ürünleri Sempozyumu'

Marmaris Ticaret Odası ile Marmaris Bal Evinin ev sahipliğini üstlendiği "II. Uluslararası Katılımlı Marmaris Apiterapi ve Arı Ürünleri Sempozyumu" 14-16 Ekim 2016 tarihleri arasında Marmaris'te düzenlenecek.

Aricılık gerek insan yaşamı üzerine olumlu

etkileri ve gerekse ekonomik önemi nedeniyile, ilgi çeken bir uğraşı dalı oldu. Günümüzde doğal sağlık ürünlerine yönelik hızla artıyor. Apiterapi, balarısı ve balarısı ürünlerinin sağlık amaçlı kullanımı şeklinde özetaleniyor.

Türkiye 7 milyonun üzerinde koloni varlığı ve 100 bin ton/yıl bal üretimi ile dünya sıralamasında önemli bir yere sahip. Dünya çam balı üretiminin yaklaşık %92'si Ege Bölgesi'nde üretilirken, Türkiye'de illere göre arıcılık potansiyeline bakıldığından Muğla ili bal üretiminde birinci sırayı alıyor. Bununla birlikte, oldukça elverişli koşullara karşın bal dışındaki diğer apiterapi ürünlerinin üretimi sadece sınırlı sayıda üretici tarafından yapılıyor. "I. Uluslararası Katılımlı Marmaris Apiterapi ve Arı Ürünleri Sempozyumu" sürecinde arıcılık sektörü ile apiterapinin tüm paydaşlarının buluşması, başta tip hekimleri olmak üzere sağlık sektörü çalışanları ile arıcıların teorik bilgi edinmelerinin yanı sıra ilgili konularda deneyimlerini artırmaları sağlanıyor.

Yabancı uzmanlar katılıyor

"I. Uluslararası Katılımlı Marmaris Apiterapi ve Arı Ürünleri Sempozyumu" esnasında özellikle çam balının tanıtımının artırılması yanında, ülkemizde ve uluslararası arena da apiterapi ile ilgili konu ve sorunların, Çin, Hindistan, Sırbistan ve Romanya'dan gelen yabancı uzmanlar ve Türkiye tıp camiasından hekimler tarafından irdeleyen ve apiterapinin tam anlamıyla uygulayıcısı olan "tip hekimleri" ile üreticisi konumundaki "arıcı" dostların buluşması sempozyum katılımcılarını memnun etmiştir. Bu sonuç ikincisinin düzenlenmesi hususunda Oda'yı cesaretlendirmiştir.

"II. Uluslararası Katılımlı Marmaris Apiterapi ve Arı Ürünleri Sempozyumu"nda konuya ilgili farkındalık oluşturulması amaçlanmaktadır. Sempozyumda iki tema üzerinde durulması planlanıyor:

Üretim teknolojisi: Dünyada pazarlama sorunu yaşanmayacak yüksek kalite çam ve çiçek balı, arı sütü, polen, propolis üretim teknik ve yöntemlerinin üreticiler ile paylaşılması.

Apiterapi: Arı ürünlerinin klasik tedavilerin yanında Sağlık Bakanlığı'ndan sertifika alan doktorlar tarafından uygulanması ile yerli ve yabancı hastaların şifa bulma oranlarının artması; apiterapinin, sağlık turizmi açısından Çin, Hindistan gibi tamamlayıcı tip yöntemleri (apiterapi vb.) sayesinde sağlık turisti çeken ülkeler ile rekabetimizde sunacağımız avantajlar. ■

Antalya TB öncülüğünde Uşak tarhanası tescilleniyor

Antalya Ticaret Borsası'nın öncülüğünde TOBB desteğiyle bu yıl 7'ncisi 26-30 Ekim'de EXPO Center'da düzenlenecek Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX, Uşak'ın yöresel lezzeti Uşak tarhanasına ev sahipliği yapacak. YÖREX'in ardından coğrafi işaret için tescil başvurusunda bulunulan Uşak tarhanası tescil sürecinin son aşamasına geldi. Tarhanababa'nın sahibi İsmail Yerdanlı, bu yıl YÖREX'e coğrafi işaret başvurusu Resmi Gazete'de yer alan Uşak tarhanası ile katılaçaklarını bildirdi. Şifali içecek Uşak tarhanası ile düzenlendiği günden bu yana Yöresel Ürünler Fuarı'nda yer aldığılarını belirtten Yerdanlı, Uşak tarhanasının coğrafi işaret alımı sürecinde YÖREX'in katmasına dikkat çekti. YÖREX'te sadece tarhanayı tanıtmadıklarını, ürünlerin ekonomik değerini artırmak ve standardını korumak için gerekli olan coğrafi işaret konusunda bilgilendiklerini anlatan Yerdanlı, "YÖREX'te edindiğimiz coğrafi işaret farkındalığının ardından biz de yöreselümüz Uşak tarhanasına coğrafi işaret alımı için çalışma kararı aldık. İl Özel İdareminin TPE'ye geçen yıl yaptığı coğrafi işaret başvurusu bu yıl kabul edildi. Coğrafi İşaret başvurumuz Resmi Gazete'de yayımlandı, itiraz sürecini bekliyoruz. İnşallah coğrafi işaretli Uşak tarhanası ile bu yıl YÖREX'te yerimizi alacağız" diye konuştu. YÖREX'i düzenleyerek hem kıvida köşede kalmış ürünlerin ekonomiye kazandırılmasına hem de yöresel ürünlerle coğrafi işaret alımına öncülük eden Antalya Ticaret Borsası'na teşekkür eden Yerdanlı, YÖREX'in hedef büyüterekümüzdeki yıllarda daha geniş kitlere ulaşmasını diledi.

Anadolu'ya YÖREX daveti

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır da Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'e 7'nci kez ev sahipliği yapacaklarını belirterek, bu yıl katılımcıların daha fazla coğrafi işaretli ürünle fuarda yer alacağını söyledi. YÖREX'in sadece ürünlerin ekonomik değerini artırmadığını aynı zamanda yöresel ürünlerin kalitesini koruyan coğrafi işaret alımı da öncülük ettiğini vurgulayan Çandır, "Uşak tarhanası gibi yöresel lezzetlerimizin tescillenmesi bizleri son derece memnun ediyor. YÖREX'in Anadolu'nun lezzetlerine

mihmandarlık yapması gurur verici" dedi. Ali Çandır, Anadolu'nun tüm lezzetlerini, el emeği göz nuru ürünlerini YÖREX'e davet etti. ■

Malatya TSO'dan Meclis Salonu'na "anlamlı isim"

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Temmuz ayı meclis toplantı Meclis Başkanı Sami Payza başkanlığında gerçekleştirildi.

Toplantıda konuşan Malatya TSO Başkanı Hasan Hüseyin Erkoç, 15 Temmuz gecesi millet iradesini hiçe sayan ve demokrasi adına utanç verici bir girişime şahit oldukları belirtti.

Türkiye'nin yerli ve yabancı yatırımcılar için bugün olduğu gibi yarın da cazibe merkezi olacak bir potansiyele sahip olduğunu vurgulayan Başkan Erkoç, "Hangi art niyetle ülkemizin algısı ve istikrarı zedelenmeye çalışırsa çalışılsın, buna karşın bugün yakalamiş olduğumuz milli birlik erdemini geleceğe taşırsak, kazanan yine ülkem olacaktır" şeklinde konuştu.

Türkiye örnek bir ülke

Ortak aklın hakim olduğu bu süreçte yeni anayasının biran önce meclisten geçmesi gerektiğini dile getiren Erkoç, "İçinde bulunduğu şartlara rağmen 26 çeyrektir büyümeye başarısı gösteren Türkiye, son dönemde gerçekleştirdiği tarihi yatırımlarla örnek gösterilen bir ülkeydi. Dünyanın krizlerle boğuştuğu bir dönemde ülkemiz hayal bile edemediğimiz projelere kavuşmuştur. Özel sektör olarak, ülkemiz ve milletimiz için daha büyük bir azimle çalışacağız, yatırım yapacağız, ureteceğiz ve Türkiye'yi büyük hedeflerine taşıyacağız" ifadelerine yer verdi.

Erkoç'un konuşmasının ardından Meclis Divanı'na, Yönetim Kurulu Başkan Vekili Fatih İlicak, Yönetim Kurulu Üyesi Muhammet Yüksekkler, Meclis Başkan Vekili Aliseydi Ünlü, Meclis üyeleri Erol Elbir ve Batuhan Demirel tarafından onerme verildi. Meclis salonunun adının '15 Temmuz Şehitler Meclis Salonu' isminin verilmesi önerildi. Öneri meclis üyelerinin oy birliği ile kabul edildi.

Öte yandan Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetimi Kurulu, Başkanlığı tarafından 15 Temmuz şehit ve gazileri için başlatılan yardım kampanyasına oda olarak 75 bin TL başta bulunulmasını kararlaştırdı. ■

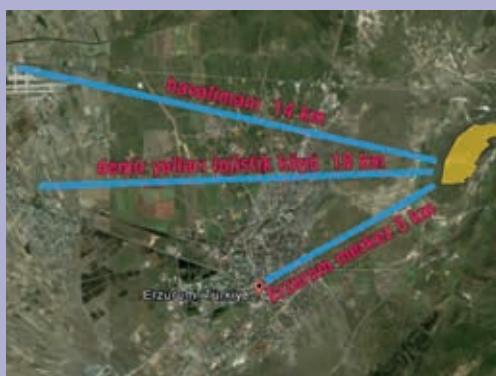
▲ AYDIN TİCARET ODASI

▲ MİLAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ İĞDIR TİCARET BORSASI İLE GAZİANTEP TİCARET BORSASI

▲ ERZURUM TİCARET VE SANAYİ ODASI

Aydın TO'dan Makedonya'ya İşbirliği Çağrısı

Aydın Ticaret Odası (AYTO) Başkanı Hakan Ülken ve Yönetim Kurulu üyeleri, Makedonya Ankara Büyükelçisi Zvonko Mucunski ve Ticaret Ateşesi Alev Süleyman ile bir araya geldi.

Görüşmede iki ülke arasındaki ticari potansiyel ve ekonomik işbirliği imkanları değerlendirildi. AYTO Başkanı Hakan Ülken'in makamında gerçekleşen ziyarete Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Coşkun Cerit, Yönetim Kurulu Üyeleri Sertuç Yakan, Ufuk Hüseyin Devrim ve Şenol Bakış hazır bulundu.

Başkan Ülken, Aydın Ticaret Odası olarak dünyanın pek çok noktasında üyelerin dış ticaretini kolaylaştıracak hamleler de bulunduklarını ifade ederek "Dış ticaret yapma potansiyeli olan üyelerimiz ile sürekli istişare halindeyiz. İki ülke arasındaki imkanları ve fırsatları birlikte değerlendirebileceğimizi düşünüyorum" dedi.

Makedonya ve Türkiye arasında geçmişten gelen güçlü bir bağ olduğunu kaydeden Büyükelçi Mucunski, "Nüfusumuzun % 4'ünün üzerinde Türk asıllı vatandaşımız bulunmaktadır. Türkiye ile ticaret hacmimiz ise 8. sırada, biz sıralamada ilk 3'de yer almamız istiyoruz. Siyasi ve kültürel anlamladaki ilişkilerimizi ekonomik anlamda da geliştirmeliyiz. Bunu geliştirebilmek için de çalışma yapalım" diye konuştu.

Rol model ortaklıklar

Başkan Ülken ise AYTO olarak tüm dünyada uygulanan B2B görüşmelerinin, karşılıklı inceleme gezilerinden ziyade farklı bir metod anlayışına sahip olduklarını vurgulayarak "Biz AYTO olarak rol model ortaklıklar oluşturulmasından yanızız. Eğer bir veya iki tane doğru örnek ortaya koyulabilirse cazip kılarsınız, bunun sağlanabilmesi için her iki devletin de destek vermesi gereklidir" dedi.

Büyükelçi Mucunski ise Başkan Ülken'in rol model metodunu olumlu karşıladığıını belirterek iki ülke arasındaki ekonomik işbirliğinin artırılması yönünde görüşmelerin devam ettirilmesini istedi. Ziyaretin sonunda AYTO Başkanı Hakan Ülken, Büyükelçi Zvonko Mucunski'ye AB tescili AYTO'ya ait olan Aydin İnciri'nden ikram etti. ■

Milas TSO'dan zeytin ve zeytinyağı üreticisine destek

Yıllardır Milaslı zeytin ve zeytinyağı üreticisine destek sağlamak için çalışmalarını sürdürden Milas Ticaret ve Sanayi Odası (MİTSO), Milas yöresindeki memecik türü zeytinlerden elde edilen zeytinyağının coğrafi işaret tescilini almak için büyük bir mesafe kaydederek sona yaklaşıken zeytin ve zeytin üreticisine bir destek de ABİGEM'den sağlamak için girişim başlattı. MİTSO, zeytin ve zeytinyağında üretim kalitesini artırmak amacıyla zeytin üreticisine plastik kasa desteği sağlamak üzere ABİGEM yöneticileriyle bir toplantı yaparak durum değerlendirmesinde bulundu. MİTSO Yönetim Kurulu Başkanı Reşit Özer ve odanın Ar-Ge ve Dış İlişkiler Memuru Gülay Aytaç, Denizli ABİGEM İş Merkezi Direktörü Sıdika Arıkan ve ABİGEM Program Yöneticisi Enis Erdal ile bir toplantı yaptı.

Coğrafi işaret patenti

Toplantıda MİTSO Yönetim Kurulu Başkanı Reşit Özer, memecik türü zeytinlerden elde edilen zeytinyağının coğrafi işaret tescili alınmasında son aşamaya gelindiğini belirterek "Milas zeytinyağına coğrafi işaret alınmasına kısa bir süre kaldı. Eğer çok büyük bir aksilik olmazsa birkaç ay içinde Milas zeytinyağının coğrafi işaret patentini almış olacağız. Bu, ilçemizin zeytinyağının tanıtımında ve dolayısıyla pazarlamasında çok büyük bir olanak sağlayacak. Biz de coğrafi işaret patenti alındığında neler yapabileceğimiz konusunda şimdiden hazırlıklı olmak istiyoruz" diye konuştu.

Reşit Özer, "Milaslı zeytin ve zeytinyağı üreticisinin bilinçlendirilmesi eğitim verilmesini istiyoruz. Hasat aşamasından başlayarak üretim kalitesinin artırılması için de üreticiye ücretsiz plastik kasa sağlanması konusunda ABİGEM'den destek istiyoruz" diye konuştu.

Denizli ABİGEM İş Merkezi Direktörü Sıdika Arıkan ve Program Yöneticisi Enis Erdal,yıllardır Denizli ABİGEM ile MİTSO arasında güzel bir işbirliği ve proje çalışması olduğunu belirterek "Biz de açılacak programlar kapsamında Milaslı zeytin ve zeytinyağı üreticisinin desteklenmesi için gereken desteği sağlamak üzere araştırmalarımızı ve çalışmalarımızı südüreceğiz. MİTSO ile işbirliğimiz bu tür projelerle bundan sonra da devam edecektir" dediler. ■

Iğdır Ticaret Borsası ile Gaziantep TB arasında protokol

Bulgur Festivali'ne katılmak üzere Gaziantep'e giden Iğdır Ticaret Borsası ile Gaziantep Ticaret Borsası arasında ikili işbirliğini güçlendirmek, ortak proje ve faaliyetlerde bulunmak amacıyla kardeş borsa protokolü imzalandı. Bulgur Festivali'nin gala gecesinin düzenlendiği Şirehan Otel'de gerçekleştirilen kardeş borsa protokol imza törenine, Iğdır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Serhat Kumtepe, Meclis Başkan Yardımcısı Cafer Genç ve Meclis üyeleri ile GTB Meclis Başkanı Selami Memiş, GTB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, GTB Meclis Üyeleri katıldı.

İletişim güçlendirilecek

Iğdır Ticaret Borsası ile kardeş borsa olmaktan memnuniyet duyduklarını kaydeden GTB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, imza töreninde yaptığı konuşmada, Ticaret Borsaları arasında atılacak ortak adımların bölgesel ve ulusal kalkınmaya önemli katkıları sağlayacağını ifade etti. GTB'nin Türkiye'nin onde gelen sayılı borsaları arasında olduğunu belirten Iğdır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Serhat Kumtepe ise ikili işbirliğinin geliştirilmesine yönelik düzenlenen kardeş borsa protokolünün her iki borsa için hayırlı, uğurlu olması temennisinde bulundu. Konuşmaların ardından Iğdır ve Gaziantep Ticaret Borsalarının Yönetim Kurulu Başkanları tarafından kardeş borsa protokolü imza altına alındı. Kardeş borsa protokolüyle iki borsa arasındaki iletişimini güçlendirilmesi, karşılıklı hizmet standartlarının artırılması, ortak toplantılar, faaliyetler ve projeler düzenlenmesi hedefleniyor. ■

Erzurum II. OSB'deki tahsis çalışmalarında sona gelindi

Erzurum 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde tahsis çalışmaları sona yaklaşındı. Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) Meclis Başkanı ve Müteşebbis Heyet Baş-

kan Vekili Saim Özakalın, tahsislerin en hızlı şekilde yapılabilmesi için çalışmalar ara vermeden devam ettiklerini söyledi.

Ekim ayında altyapı çalışmalarının tamamlanması planlanan Erzurum 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin birinci etabının tamamının 38 sanayi parselinden oluştuğunu söyleyen Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) Meclis Başkanı ve Müteşebbis Heyet Başkan Vekili Saim Özakalın, ortalama parsel büyüklüklerinin 4 bin ile 7 bin m² arasında olduğunu belirtti. 1. Etapta bulunan 38 parselde et ve süt ürünleri entegre tesislerinin de olacağını bildiren Başkan Vekili Özakalın, bu tesislerin ihtiyaç duyduğu altyapı ünitelerinin ise fizibilite çalışmaları devam ettiğini açıkladı.

Elektrik altyapı yapım işi ihalesinin 23 Haziran 2016 tarihinde yapıldığını kaydeden Başkan Vekili Özakalın, "Erzurum 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde yükleniciye yer teslimi yapıldı. Bunun ardından hızlı bir şekilde elektrik altyapı imalatlarının iş bitim tarihi olan 30 Haziran 2017 tarihinden önce bitirilmesini hedefliyoruz. Erzurum 2. OSB'nin ilk etap yer tahsisleri için öntalepler Hükümet Konağı Kat:5'de bulunan II. Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü tarafından alınıyor. Ön talep başvuruları 25 Eylül 2016 tarihine kadar yapılabilecek. Ön talep başvuruları Erzurum II. Organize Sanayi Müteşebbis Heyet tarafından oluşturulacak komisyon tarafından iki etapta incelenecak. Komisyonun ilk toplantısını Ağustos ayının başlarında yapacağız. Ön talep incelemesinin tamamlanmasının ardından, uygun görülen başvuru sahiblerine tahsis yapmayı planlıyoruz" dedi.

Tahsisler yatırımcılara

Tahsislerin en kısa sürede doğru kişilere ve yatırımcılara verilmesi için çaba gösterdiklerini kaydeden Başkan Vekili Saim Özakalın, "Öncelikli hedefimiz tahsislere en kısa zamanda başlayıp, bölgemizi yatırımcılara açmak. Ayrıca yüzde 100'e varan oranda bedelsiz arsa tahsisi için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile görüşmelerimiz devam ediyor. Yerel yatırımcının bölgemize gösterdiği ilgi bizi heyecanlandırıyor. Uygun şartları oluşturup yatırımcılarımıza bedelsiz arsa tahsisı hususunda da destek olmak istiyoruz" diye konuştu. ■

TÜRKİYE'DEN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY

Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin;

- Dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
- Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta ile gönderilmesi
- Online sorgulanabilmesi
- Takip Edilebilmesi

- Announcing Turkish export products and offers
- Online monitoring
- Online search
- Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail.

<http://boft.tobb.org.tr>

PROJEKSIYON

ÖDEMELER DENGESİ

Yıllık cari açık, bir yıl aradan sonra yeniden artış gösterdi. Bir ara öyle bir umuda kapıldı ki, sanki cari açık sorunumuz tümüyle yok oluyordu. Yıllık açığın düşmekte olduğuna dikkat çekiliyor ve bu düşüşün sürekli olacağı gibi bir izlenim yaratılmaya çalışılıyordu.

Oysa zaten 2016'nın tümü için yaklaşık 29 milyar dolarlık bir açık öngörmektedik ve bu açıktır kalınması da turizm gelirlerimizin 27 milyar dolar olmasına bağlıydı. Dengeyi, 27 milyar dolarlık turizm geliri gerçekleşeceği varsayımlına dayalı olarak kurmuştuk.

Turizmde bu rakamı tutturamayacağımız aylar öncesinden belli olduğu halde, Mayıs sonunda inilen 27.7 milyar dolarlık yıllık açıktan sonra bile yön hala aşağı olduğu yazıldı, çizildi. Ama Haziran rakamları açıklanınca gördük ki cari açıktaki düşüş durmuş ve bir artış başlamış. Bu artışın devam edeceğini tahmin etmek için kahin olmak da gerekmiyor.

Bu yılın ilk yarısındaki cari açık, geçen yılın aynı dönemindeki açıktan 2.8 milyar dolar daha az. Cari dengenin oluşumunda en büyük etkiye yapan dış ticaret dengesi (ödemeler dengesindeki tanımıyla) 5.1 milyar dolar azaldığı halde cari açıktaki düşüş niye 2.8 milyarda kaldı?

Yanıt büyük ölçüde turizm gelirindeki düşüşte gizli. İlk altı aylık dönemler itibarıyle turizm geliri 3 milyar dolar daha düşük gerçekleşti. Geçen yılın ilk yılında 10.6

milyar dolar düzeyinde oluşan turizm geliri, bu yıl 7.6 milyar dolar oldu.

Turizm geliri altı ayda geçen yılın 3 milyar dolar altında kaldı ama bu rakamın üçte birden fazla bir tek ayda, hazırlanda oluştu. Hazıranda geçen yıl 2.7 milyar dolar olan turizm geliri bu yıl 1.5 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Turizmde en çok gelir elde ettiğimiz ay-

lar temmuz, ağustos ve eylül ayları. Özellikle de ağustostaki gelir zirveye çikıyor. Örneğin geçen yılın ağustosundaki turizm geliri 4.1 milyar dolar olmuştu.

Her ne kadar Rusya ile olan sorunlar büyük ölçüde aşılmışsa da bu gelişmenin etkisini ağustosta görmek pek mümkün değil. Kaldı ki, Türk turizmini Rus turistlerin kurtarması da mümkün değil. Bize Batı ülkelerinin turistleri de lazım.

Dolayısıyla temmuz ve özellikle ağustos ayında turizm gelirinde geçen yıla göre çok büyük farklar olması ve bu yüzden de cari açıktaki artış hızlanması beklenmeli. Temmuzda iç turizm hareketliydi, o türmyle başka ve konumuzla kuşkusuz ilgisi yok. Ve bir de temmuz turizmini olumsuz etkileyen 15 Temmuz'daki darbe girişimi var.

Yani turizmde işler iyi gitmiyor ve en büyük döviz geliri kalemimizdeki kan kaybı sürüyor. Özellikle içinde bulunduğuümüz aylarda.

Dolayısıyla hazırlanda mayıs'a göre 1.7 milyar dolar artan yıllıklandırılmış cari açığın bu artışını temposu pek düşmeden hazırları izleyen üç ayda da sürdürmesi kaçınılmaz gibi görünüyor.

Hem zaten geçen yılın ağustos ve eylül ayları, cari açık değil tam tersine cari fazla verilen aylar. Bu yıl cari dengede fazla verme olağlığı bulmamız mümkün görünmüyor. Bu yüzden de bu aylarda ve çok az açık verilen ekim ayında cari açığın hızla artması kaçınılmaz gibi duruyor.

Aylık ve yıllıklandırılmış cari denge (Milyon \$)

	Aylık		Yıllık	
	2016	2015	2016	2015
Ocak	-2.200	-2.449	-31.992	-41.176
Şubat	-1.941	-3.317	-30.616	-41.351
Mart	-3.710	-4.777	-29.549	-43.110
Nisan	-3.097	-3.857	-28.789	-42.228
Mayıs	-3.171	-4.270	-27.690	-43.029
Haziran	-4.942	-3.216	-29.416	-42.309
Temmuz		-3.125		-43.266
Ağustos	256		-41.061	
Eylül	156		-38.912	
Ekim	-345		-37.125	
Kasım		-2.233		-33.837
Aralık	-5.064		-32.241	

Aylık turizm geliri (Milyon dolar)

	2016	2015	Fark
Ocak	1.169	1.351	-182
Şubat	986	1.188	-202
Mart	1.218	1.517	-299
Nisan	1.142	1.568	-426
Mayıs	1.561	2.297	-736
Haziran	1.523	2.665	-1.142
Temmuz	3.157		
Ağustos	4.069		
Eylül	3.297		
Ekim	2.845		
Kasım	1.504		
Aralık	1.158		

ENFLASYON:

Tüketici fiyatları bu yıl temmuzda yüzde 1.16'lık artışla rekor kırdı. Şimdije kadar temmuz ayları itibariyle hiç bu düzeyde bir artış ortaya çıkmamıştı. İlk yedi aydaki artış yüzde 4.84'ü buldu, temmuz itibariyle yıllık artış da yüzde 8.79'a çıktı.

Oysa temmuz ayları enflasyonun en durağan seyrettiği ay. Son 13 yılın ortalamasına göre temmuz aylarındaki ortalama artış yalnızca ama yalnızca yüzde 0.03 düzeyinde. Yani temmuz aylarında fiyatlar adeta sabit kalmıştır. Geçen yılın temmuzundaki artış da yalnızca yüzde 0.09 düzeyindedir.

Merkez Bankası son açıkladığı enflasyon raporunda 2016 sonu için TÜFE tahminini değiştirmeyerek yüzde 7.5'te tuttu. Temmuz sonu itibariyle oluşan tabloda bu yüzde 7.5'in bir anlamı doğrusu pek de kalmadı.

İlk yedi ayda yüzde 4.84 olarak gerçekleşen artıştan sonra yüzde 7.5'te

kalmamız, yılın son beş ayındaki artışı yüzde 2.54'te tutmamıza bağlı. Peki bunu gerçekleştirebilir miyiz?

Son 12 yılın ağustos-aralık dönemindeki ortalama artışın yüzde 4.26 olduğunu söylemek, bu yıl için zimnen öngörmektede olan yüzde 2.54'ün tutturulma olasılığı konusunda bir fikir veriyor olsa gerek.

Yüzde 9'un altı mucize gibi

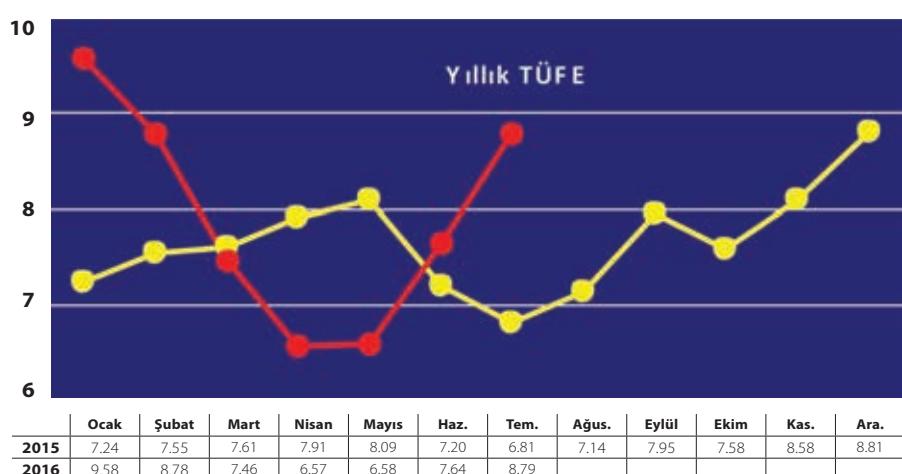
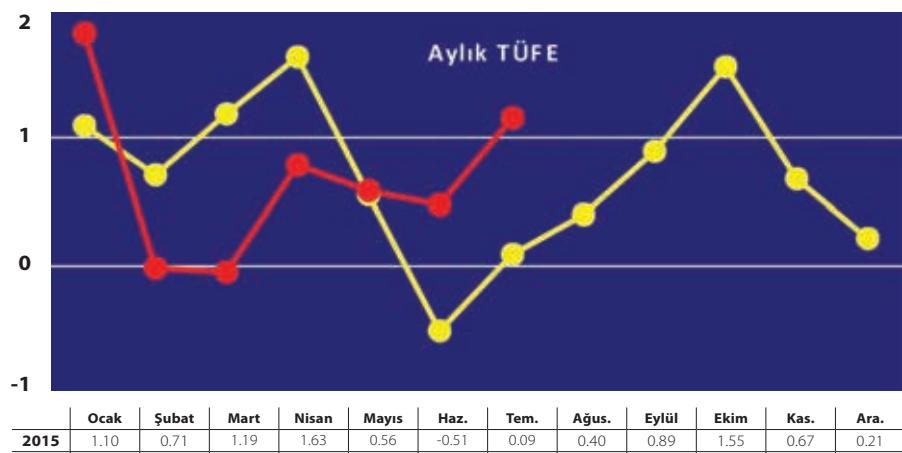
Eğer son beş aydaki artışı yüzde 2.54'te tutabilirsek tahmin olarak ifade edilen yüzde 7.5'i aşmayıcağız.

İkinci varsayımlı... Eğer son beş aydaki artış, son 12 yılın ortalaması olan

yüzde 4.26 düzeyinde gerçekleşirse yıllık oranı yüzde 9.31 düzeyinde göreceğiz.

Üçüncü varsayımlı... Son 12 yılın ağustos-aralık dönemindeki yüzde 4.26'lık artış, bu 12 yılın ilk yedi ayındaki yüzde 3.85'lük artıştan yüzde 11 daha fazla. Bu oranı bu yıla uygularsak... Yani son beş ayda, ilk yedi aydaki yüzde 4.84'lük artıştan yüzde 11 daha artış olacağını varsayırsak, ağustos-aralık dönemi için karşımıza yüzde 5.36'lık bir oran çıkıyor. Ocak-temmuzun yüzde 4.84'ü ile ağustos-aralık döneminin yüzde 5.36'sı da bizi yüzde 10.46'lık bir yıllık orana götürüyor.

TÜFE nereye gidiyor? (Yüzde)		
	İlk 7 ay	Son 5 ay
2004	3,45	5,70
2005	2,00	5,61
2006	5,76	3,68
2007	3,11	5,12
2008	6,61	3,24
2009	2,08	4,35
2010	3,09	3,21
2011	3,00	7,23
2012	1,71	4,38
2013	4,32	2,95
2014	6,18	1,87
2015	4,85	3,77
2004-2015	3,85	4,26
2016(1)	4,84	2,54
2016(2)	4,84	4,26
2016(3)	4,84	5,36
(1) Yıllık yüzde 7.5'lük tahmine göre kalan beş ayda yüzde 2.54'te kalınacağı varsayımlı		
(2) Son beş ayda 2004-2015 ortalaması kadar artış olacağın varsayımlı		
(3) 2004-2015 döneminin son beş ayında ilk yedi aydan yüzde 11 daha fazla artış oldu. Bu yıl da aynı durumun yaşanacağı varsayımlı.		

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

Needing new policy for growth and industrialization

Turkey is once again trapped in its own worries, neglecting what is going on across the rest of the world, missing out on major opportunities and, finally, facing new risks each passing day. The country was, and is still, among the top 10 middle-income economies 10 years ago. Only a bunch of economies have managed to climb from the middle-income to the high-income group over the last 35 years. South Korea, for example, has made it on its own. A number of countries, like Greece and Spain, have leaped to a higher league of economies thanks to the European Union. But we do not yet have any idea about how we can do the same thing.

Which option should we take to keep growing: the European Union, or do it on our own, like South Korea? We see that Turkey is still ambivalent and does not have a sound roadmap or program. The country has been going nowhere recently in terms of economic growth. It seems unlikely for us to recover without technological renovation and technology transfer. In this age, it is simply not possible to work a new economic miracle through gains from land development. Turkey needs a new policy for growth and industrialization, and to learn how to tell a dream from reality. Also, Turkey should now take action rather than speaking.

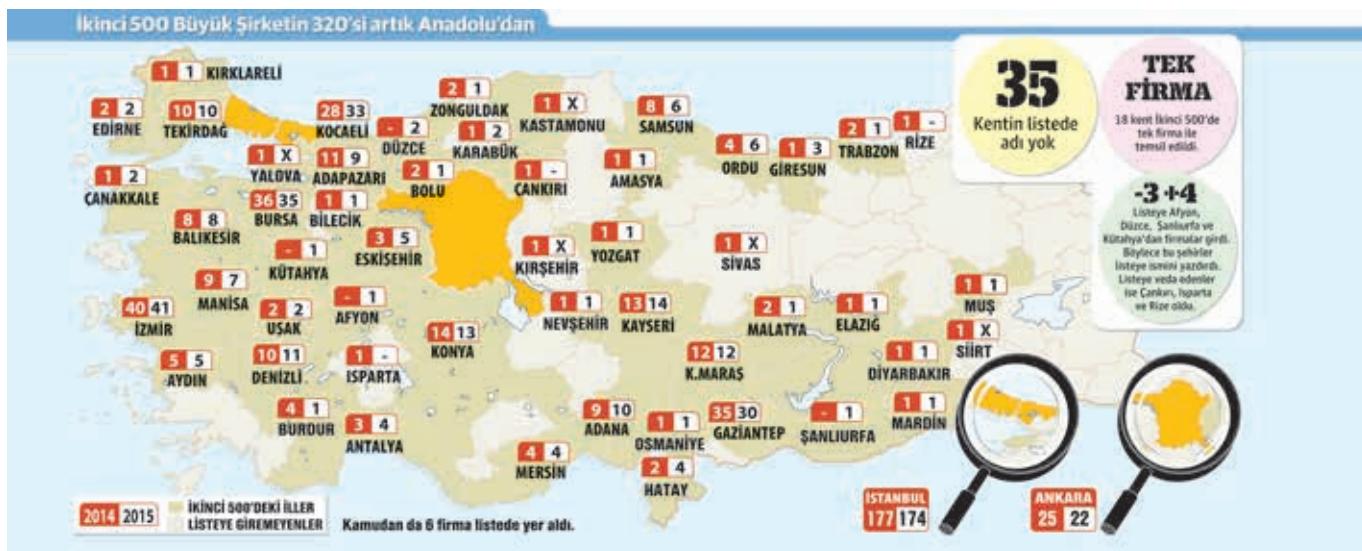
365 Chambers and Commodity exchanges united as one

Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB), which gave one of the strongest reactions to the coup attempt made on 15 July, continues to champion democracy under the leadership of its chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu.

365 Chambers and Exchange Commodity in 81 provinces and 160 districts united as one during and after the coup attempt that occurred on the night of 15 July. TOBB Chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu was the first person in the business world to declare his support for democracy and national will, and thus mobilized other NGOs.

365 Chambers and Commodity Exchanges came together with President Recep Tayyip Erdoğan and Prime Minister Binali Yıldırım under the leadership of TOBB President Hisarcıklıoğlu and announced their trust in democracy. TOBB Management visited many institutions to state their support, and participated in the giant meeting held in Istanbul to which 5 million people attended.

Anatolian stars shine on Second Top 500

The Istanbul Chamber of Industry (ISO) released the results of its annual "Second Top 500 Industrial Enterprises in Turkey" survey. Anatolian businesses have expanded their presence on the ranking. Disclosed after the first Top 500, Istanbul-based enterprises on the "Second Top 500" have lagged behind Anatolia-based enterprises for many years. So, the gap between them

has grown bigger now according to the latest ranking. Istanbul-based enterprises accounted for almost half of the enterprises (221) on the ranking back in 2007. Their number on the ranking has decreased year after year, except for 2009. According to 2015 data, the number of Istanbul-based enterprises has dropped by 47 to 174, compared with 2007 data, and stood at 177 in 2014.

NGOs to support fight against misinformation

President Recep Tayyip Erdoğan received the representatives of the organizations with membership of the Turkey-EU Joint Consultative Committee (KİK). In a statement he made following the meeting, M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Co-chair of KİK

and President of the Union of Chambers of Commodity Exchanges of Turkey (TOBB), said, "The Turkish nation has survived a very serious predicament. As NGOs, we will play a more active role in the fight against misinformation and speculative media reports going

on abroad after the putsch." TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu added, "Like the rest of our nation, TOBB rose against the putsch from the very beginning and strongly encouraged both our nation and members to stand up for democracy."

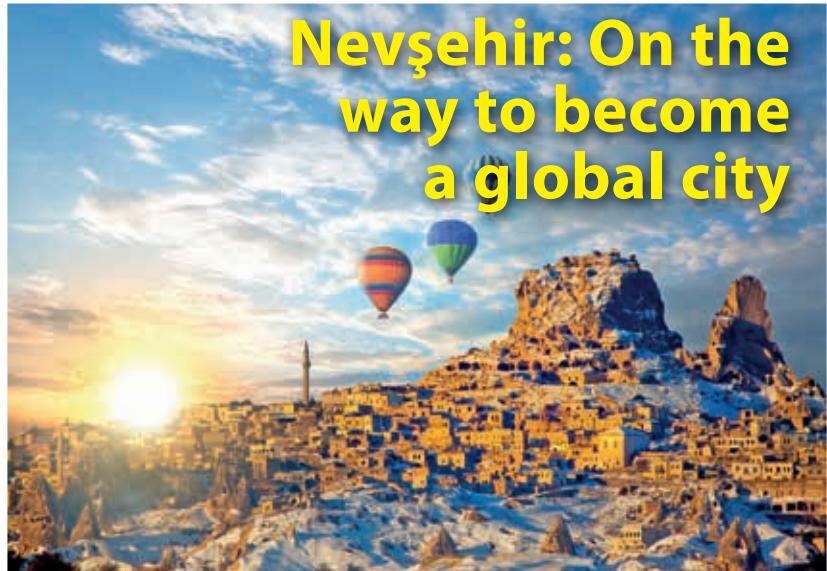
'Investors in Turkey will profit'

Executives of some international corporations operating in Turkey came together upon invitation by the Union of Chambers of Commodity Exchanges of Turkey (TOBB).

At the High Level Economic Dialogue meeting, held under the auspices of H.E. President Recep Tayyip Erdoďan at the Presidential Complex, were present TOBB Chairman M. Rifat Hisarciklioďlu, International Investors Association (YASED) Chairman

Ahmet Erdem, Türk-İş Chairman Ergün Atalay, Hak-İş Chairman Mahmut Arslan, as well as representatives of TİSK, TZOB and of international investors operating in Turkey. TOBB Chairman M. Rifat Hisarciklioďlu read out a joint statement, saying, "We will continue to invest in the future of Turkey." TOBB Chairman Rifat Hisarciklioďlu also said, "We know that those who invest in the future of Turkey will profit beyond their expectations, because we did so yesterday and have profited today."

Nevşehir: On the way to become a global city

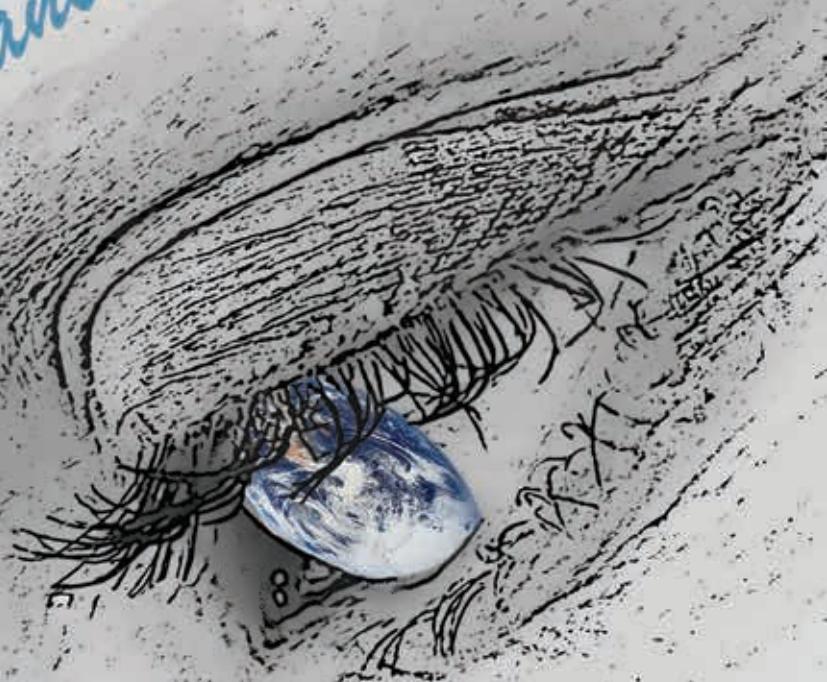

Projects, investments and promotional activities performed in the last 20 years turned Nevşehir into a city brand. Cappadocia and Nevşehir became household names in many countries around the world. As a result of the development of air travel capabilities, increase in the number of foreign visitors to the region, and the successful works performed by the Chamber, Commodity Exchange, Municipality and Governor's Office, Nevşehir has become one of the most favorite cities not only in Turkey but in the world.

M. Arif Parmaksiz, Chairman of Nevşehir Chamber of Commerce and Industry, says that although the region enjoys numerous significant advantages, it suffers many defects as well.

İbrahim Salaş, Chairman of Nevşehir Commodity Exchange, says, "Our infrastructure is ready to make us a city brand, our highways are connected with main arteries, we have an airport. The only thing we lack is a railroad, but we took some steps in that direction too."

Dünyanın gözü üzerimizde...

SANKO
www.sanko.com.tr

Kendi dünyalarından, dünyaya taşıyoruz

Dünyanın en fazla ülkesine uçan havayolu Turkish Cargo,
bozulabilir ürünlerinizi **aktif soğutuculu konteynerlerde**
tazeliği bozulmadan taşıyor.

TURKISH CARGO | Globalize your business

www.turkishcargo.com.tr | 0 850 333 0 777